

APPSC GROUP II

ఇండియన్ ఎకానమి

1వ యూనిట్ (సెక్షన్ -2) - జాతీయాదాయం

TOP SCORER 6

డా. బాబాయి నారోజి

చిరంజీవి

Also useful for Group 1, J.L. & D.L

www.CareerJobIndia.com

ECONOMY

కుండుకూట

పోటీ పరీక్షలకు హాజరయ్యే విద్యార్థులకు హృదయపూర్వక అభినందనలు. గ్రూప్-2 నూతన పరీక్షా విధానంలో విజయ సాధనకు కీలకం ఎకానమి (పేపర్-3) అనేది అందరికీ తెలిసినదే. గ్రూప్-2-పేపర్ 3 ఎకానమీలో సెక్షన్-1 ఇండియన్ ఎకానమికి చెందినది కాగా, సెక్షన్-2 ఎ.పి.ఎకానమికి సంబంధించినది. నూతన పరీక్షా విధానంలో నిర్వహించబోయే రెండవ గ్రూప్-2 కావడం వల్ల 2008లో జరిగిన గ్రూప్-2 ఎకానమి పేపర్ (పేపర్ III)ను పరిశీలిస్తే ప్రశ్నల సరళి ఏవిధంగా ఉన్నది? అవగాహన చేసుకోవచ్చు.

నిజానికి గ్రూప్-2 పేపర్-3లో సెక్షన్-1కి చెందిన ఇండియన్ ఎకానమి సిలబస్ మొత్తం సివిల్ సర్వీస్లోని ఎకనామిక్స్ ఆప్షనల్ పేపర్లోని సిలబస్ను ప్రాతిపదికగా తీసుకొని రూపొందించడం జరిగింది (6 యూనిట్లు తీసుకోవడం జరిగింది). ఎకానమి ప్రశ్నాపత్రంపై సంపూర్ణ అవగాహన రావాలంటే మనకు గల ఆధారాలు: 2008 Group II ఎకానమి పేపర్లోని ప్రశ్నల పరిశీలన. సివిల్ సర్వీస్ ఎకనామిక్స్ ఆప్షనల్ పేపర్కు సంబంధించిన గత ప్రశ్నాపత్రాల పరిశీలన; ఇప్పటి వరకు ఆప్షనల్ పరీక్షా విధానంలో ఎ.పి.పి.ఎస్.సి. వారు నిర్వహించిన ఎకానమిక్స్ ఆప్షనల్ పేపర్లోని ప్రశ్నల పరిశీలన.

విద్యార్థుల అవగాహనకై సివిల్స్ ఎకనామిక్స్ ఆప్షనల్ పేపర్లో 15 సంవత్సరాల ప్రశ్నాపత్రాలలోని ప్రశ్నలు, ఎ.పి.పి.ఎస్.సి. వారు నిర్వహించిన వివిధ పరీక్షలకు సంబంధించి సుమారు 15 ఎకనామిక్స్ ఆప్షనల్ ప్రశ్నాపత్రాలలోని ప్రశ్నలు (2005 గ్రూప్-2, 2000 గ్రూప్-2, గెజిటెడ్, నాన్ గెజిటెడ్ మొదలైనవి) విద్యార్థుల సౌకర్యార్థం ఇవ్వడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ప్రామాణిక పుస్తకాల ఆధారంగా ఒక్కొక్క యూనిట్పై ముఖ్యాంశాలు, ఒన్ వర్డ్ ఆన్సర్స్ బిట్బ్యాంక్, విద్యార్థుల ప్రాక్టీస్కై మరికొన్ని ప్రాక్టీస్ బిట్లు ఇవ్వడం జరిగింది. పేపర్-3కి మీరు చదివే ప్రామాణిక పుస్తకాలతోపాటు ఈ మెటీరియల్ కూడా సంపూర్ణంగా దోహదపడగలదని, మీ విజయానికి మార్గం చూపగలదని ఆశిస్తూ.....

మీ
చిరంజీవి

ECONOMY

జాతీయాదాయం - మానవాభివృద్ధి సూచీ - రాష్ట్ర ఉత్పత్తి

విషయ సూచిక

1. గ్రూప్ - 2 2008 ఎకానమీ ప్రశ్నావత్తం... ఒక అవగాహన...	004
2. గ్రూప్ - 2 2008 పేపర్లో అడిగిన ప్రశ్నలు - వివరణతో సమాధానాలు (ఈ యూనిట్పై)	006
3. జాతీయాదాయం - నిర్వచనం	013
4. జాతీయాదాయం - వివిధ భావనలు	017
5. తలసరి ఆదాయం	023
6. జాతీయాదాయం మదింపు పద్ధతులు	026
7. జాతీయాదాయ నిర్మాణం - వృద్ధి, ధోరణులు	037
8. జాతీయాదాయం అంచనాలు	044
9. జాతీయాదాయం గణించుటలో ఎదురయ్యే సమస్యలు, ప్రాముఖ్యత	046
10. ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం	049
11. మానవాభివృద్ధి సూచీ	055
12. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక వ్యవస్థ - జి.ఎన్.డి.పి. - వివిధ రంగాల వాటా, పనిచేసేవారి శాతం	064
13. కీ పాయింట్స్.	075
14. One word Questions (463)	079
15. ప్రాక్టీస్ ప్రశ్నలు (402)	119
16. APPSC, UPSC గత ప్రశ్నావత్తాలలో ప్రశ్నలు (176)	153

ECONOMY

గ్రూప్ - II 2008, ఎకానమీ ప్రశ్నాపత్రం.... ఒక అవగాహన

APPSC వారు నిర్వహించిన గ్రూప్ - 2 2008, పేపర్ - 3 ఎకానమీ ప్రశ్నాపత్రాన్ని, సిలబస్ ను పరిశీలిస్తే ఏ అంశాలపై ఎక్కువ దృష్టి సారించాలి? ప్రశ్నల సరళి ఎట్లా ఉంది? ఏ యూనిట్ నుంచి ఎక్కువ ప్రశ్నలు వచ్చినవి? గణాంకాలు ఎట్లా చదవాలి? అనే విషయం అవగతమవుతుంది.

2008 ప్రశ్న పత్రంలో వివిధ యూనిట్ల నుంచి వచ్చిన ప్రశ్నల సంఖ్య

విభాగం - 1 భారతదేశంలో ప్రణాళికా రచన & భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ		విభాగం - 2 ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్థిక వ్యవస్థ	
1. భారత ప్రణాళికలు	10	1. జాతీయాదాయం, HDI, GSDP	19
2. స్థూల ఆర్థిక విధానాలు	29	2. ఎ.పి. ప్రణాళికలు	9
3. సహజవనరులు, జనాభా-బ్రిటీష్ పాలనా ప్రభావం	16	3. ఎ.పి. వ్యవసాయం	24
4. ద్రవ్యం-బ్యాంకింగ్-ప్రభుత్వ విత్తం	10	4. ఎ.పి. పరిశ్రమలు - సహకార రంగం	12
5. వృద్ధి, అభివృద్ధి, గణాంకశాస్త్రం	9	5. PDS, MSP, AP సేవారంగం	12
	74		76

విభాగం - 2లో జాతీయాదాయం, HDI అనే అంశాలు ఇండియన్ ఎకానమీకి చెందినవి. కాబట్టి, ఇండియన్ ఎకానమీ నుంచి 90 ప్రశ్నలు, ఎ.పి. ఎకానమీ నుంచి 60 ప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది.

ఎ.పి. ఎకానమీ కంటే, ఇండియన్ ఎకానమీ నుంచి వచ్చిన ప్రశ్నలు ఎక్కువ క్లిష్టంగా ఉన్నవి. ప్రతి యూనిట్ నుంచి Fact based ప్రశ్నలతో పాటు Concept based ప్రశ్నలు కూడా ఎక్కువగానే అడగడం జరిగింది. కొన్ని ప్రశ్నలు ఎకానమీని లోతుగా అధ్యయనం చేసేవారు మాత్రమే జవాబు పెట్టే విధంగా అడగడం జరిగింది. కొన్ని ప్రశ్నలు ఉదాహరణగా తీసుకుంటే

Knowledge based Questions :

1. ఎనిమిదవ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదలుపెట్టినది ఏ సంవత్సరంలో ?
⇒ భారతదేశ ప్రణాళికాసంఘ చైర్మన్ (1వ యూనిట్ ప్రణాళికలు)
2. దుర్గాపూర్ ఉక్కు పరిశ్రమ దీని సహాయంతో స్థాపించబడినది (2వ యూనిట్ స్థూల ఆర్థిక విధానాలు)
3. 1853లో భారతదేశంలో మొట్టమొదటి రైలు ప్రయాణం ఎక్కడనుంచి ప్రారంభించబడింది (3వ యూనిట్ బ్రిటీష్ పాలనా ప్రభావం)
4. ఆర్.బి.ఐ. ప్రస్తుత గవర్నర్ ఎవరు (4వ యూనిట్ - ద్రవ్యం - బ్యాంకింగ్)
5. 'Stages of Growth' అనే సిద్ధాంతం ఎవరితో ముడిపడి ఉంది (5వ యూనిట్ - వృద్ధి - అభివృద్ధి)

ECONOMY

6. స్వాతంత్ర్యము రాకముందు మొదటిసారిగా జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించినదెవరు (1వ యూనిట్ - జాతీయాదాయం)
7. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళికలో అంచనావేసిన పెట్టుబడి సుమారు (2వ యూనిట్ ఎ.పి. ప్రణాళికలు)
8. 2005-06లో ఆంధ్రప్రదేశ్లోని కమతాల సంఖ్య సుమారు (3వ యూనిట్ ఎ.పి. వ్యవసాయం)
9. ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక అవస్థాపన కార్పొరేషన్ (APIIC) స్థాపించిన పారిశ్రామిక వాడల సంఖ్య సుమారు (4వ యూనిట్ - ఎ.పి. పరిశ్రమలు)
10. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం గుండా పోయే జాతీయ రహదారులు (5వ యూనిట్ - సేవారంగం)

Concept based Questions :

1. ఏ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఆశించిన వృద్ధి రేటుకు మించిన వాస్తవవృద్ధి రేటు ఉండినది (1వ యూనిట్ - ప్రణాళికలు)
2. వినియోగదారుని మిగులు అనే భావన ఏ విధానంలో ఉపయోగపడుతుంది (2వ యూనిట్ - స్థూల ఆర్థిక విధానాలు)
3. భారతదేశంలో బ్రిటీష్ పరిపాలనా కాలంలో ఈ క్రిందివానిలో ఏది ఔద్యోగిక పెట్టుబడి మరియు వలస వాణిజ్యమునకు (Industrial capital & colonial exploitation) గురికాబడలేదు (3వ యూనిట్ - బ్రిటీష్ పాలన ప్రభావం)
4. W.J. బౌమల్ ఉద్దేశ్య ప్రకారం ప్రత్యక్ష ద్రవ్య డిమాండ్ వీటిపై ఆధారపడును (4వ యూనిట్ - ద్రవ్యం - బ్యాంకింగ్ - ధరల స్థాయి నిర్ణయం)
5. సంతృప్త వృద్ధి అనే భావన క్లాసికల్ కు సంబంధించినది (5వ యూనిట్ - వృద్ధి - అభివృద్ధి)
6. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తికన్నా, మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండుటకు కారణం? (1వ యూనిట్ - జాతీయాదాయం)
7. ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచవర్ష ప్రణాళికల విత్తం చాలావరకు వీనినుండి లభిస్తుంది (2వ యూనిట్ - ఎ.పి. ప్రణాళికలు)
8. కోనేరు రంగారావు కమిటీ నివేదిక ప్రధానంగా క్రిందివానితో సంబంధం కల్గి ఉంది (3వ యూనిట్ ఎ.పి. వ్యవసాయం)
9. ఆంధ్రప్రదేశ్కు భారత్లో క్రిందివానిలో ప్రధాన పాత్ర కలదు (4వ యూనిట్ - ఎ.పి. పరిశ్రమలు)
10. ఇటీవల సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం బడ్జెట్ హోటళ్ళ స్థాపనకు ప్రోత్సహిస్తున్నది. దీని ముఖ్యోద్దేశం (5వ యూనిట్ - ఎ.పి. సేవారంగం)

కాబట్టి ఇండియన్ ఎకానమీని అధ్యయనం చేసేటప్పుడు Conceptsపై ఎక్కువ దృష్టి సారీస్తూ Facts గుర్తించుకోవాలి. Factsపై ఎ.పి. ఎకానమీలో ఖచ్చితమైన సమాచారాన్ని సేకరించి, factsని అవగాహన చేసుకుంటూ గుర్తుంచుకోవాలి. 2008 పేపర్లో ఒక్కొక్క యూనిట్ నుంచి వచ్చిన ప్రశ్నల సంఖ్య తరువాత పేపర్లో కూడా అదే విధంగా రావాలని లేదు. అన్ని యూనిట్లకు ప్రాధాన్యత ఇస్తూ అధ్యయనం చేయాలి. ఈ 10 యూనిట్లలో నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు, స్థూల ఆర్థిక విధానాలు, బ్రిటీష్ పాలనా ప్రభావం, ధరల స్థాయి నిర్ణయం, ద్రవ్యోల్బణం, వృద్ధి, అభివృద్ధి, జాతీయాదాయం, భూసంస్కరణలు లాంటి అంశాలు ఎక్కువగా concept based కాబట్టి వాటిపై ఎక్కువ దృష్టి సారించాలి. ప్రామాణిక Text పుస్తకాలను, సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసినపుడే అవగాహనాయుత ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం గుర్తించగలం.

ECONOMY

APPSC (GROUP - II) 2008 PAPER III ECONOMY

జాతీయాదాయం యూనిట్ నుంచి అడిగిన ప్రశ్నలు

1. భారతదేశములో స్వాతంత్ర్యము రాకముందు మొదటిసారిగా జాతీయ ఆదాయాన్ని లెక్కించినదెవరు?
1. ఎమ్. ఎన్. రాయ్ 2. వి.కె.ఆర్.వి. రావ్ 3. కె.ఎస్. రాజ్ 4. దాదాభాయ్ నౌరోజి

జ : 4

వివరణ :

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం మనదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని మొదటిసారిగా గణించినవారు దాదాభాయ్ నౌరోజి. 1867-68 సంవత్సరానికి సంబంధించి భారత జాతీయాదాయం రూ॥ 340 కోట్లకుగానూ, జనాభాను 17 కోట్లమందిగాను, తలసరి ఆదాయం రూ॥ 20/- గాను అంచనా వేసెను.

నౌరోజి తరువాత విలియం డిగ్బీ, పిర్రామ్, షా & కంబట్టా, వి.కె.ఆర్.వి. రావ్, ఆర్.సి. దేశాయ్, వాడియా & జోషి, హిక్స్, ముఖర్జీ, ఘోష్ లాంటివారు జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలను అంచనా వేసిరి.

స్వాతంత్ర్యపు పూర్వపు అంచనాలలో మొదటి శాస్త్రీయ అంచనాలుగా వి.కె.ఆర్.వి. రావ్ గారి అంచనాలను (1931-32 సం॥నికి) పేర్కొంటారు. ఆర్థిక వ్యవస్థను రెండు రకాలుగా (వ్యవసాయ రంగం, కార్పొరేషన్ రంగం) విభజించి మొదటి దానిలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని, రెండవదానిలో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని అవలంబించెను.

2. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తికన్నా, మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండుటకు కారణం
1. పరోక్ష పన్నులు 2. సబ్సిడీలు 3. పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు 4. పరోక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు

జ : 3

వివరణ :

వస్తు ఉత్పత్తికి దోహదపడే ఉత్పత్తి కారకాలైన భూమి, శ్రమ, మూలధనం, వ్యవస్థాపనలకు భాటకం, వేతనం, వడ్డీ, లాభాల రూపంలో ప్రతిఫలాలు చెల్లిస్తారు. ఇదే వస్తు ఉత్పత్తికి అయ్యే వ్యయం. దీనినే ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయాదాయం అందురు.

ఈ ఉత్పత్తి వ్యయానికి సమానమైన ధర విధించి వస్తు సేవలను మార్కెట్లో అమ్మితే వచ్చే ఆదాయమే మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం.

అయితే వ్యయానికి సమానమైన ధర విధించి అమ్మేటపుడు ప్రభుత్వం జోక్యం చేసుకొని ఎక్సైజ్ సుంకం, అమ్మకం పన్ను లాంటి పరోక్ష పన్నులు విధించును. దీనివల్ల మార్కెట్లో వస్తుధర, వ్యయం కంటే అధికంగా ఉండును. ఈ పన్ను ఆదాయం ఉత్పత్తికారకాలకు చేరదు. కాబట్టి పరోక్ష పన్నుల మేర ఉత్పత్తికారక ఆదాయం కంటే మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం ఎక్కువగా ఉండును.

ప్రభుత్వం కొన్ని సందర్భాలలో వస్తువులకు సబ్సిడీ ఇవ్వవచ్చు. దీనివల్ల మార్కెట్లో వస్తుధర తక్కువగా ఉండును. మార్కెట్లో వస్తు ధరకు సబ్సిడీలు కలిపితే, ఉత్పత్తి వ్యయం (ఉత్పత్తి కారకాలకు వెళ్లే ఆదాయం) వస్తుంది.

అంటే ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా ఆదాయంతో పోల్చినపుడు, మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయంలో పరోక్ష పన్నులు అధనంగా ఉంటున్నవి. మరియు సబ్సిడీల మొత్తం తక్కువగా ఉంటున్నవి.

పరోక్ష పన్నుల నుంచి సబ్సిడీలు తీసివేస్తే నికర పరోక్ష పన్నులు వచ్చును. ఈ నికర పరోక్ష పన్నులు మార్కెట్ ధరల ఆదాయంలో ఎక్కువగా ఉండును.

ECONOMY

3. జాతీయ ఆదాయం ఎక్కువ మొత్తములో ఏ రంగము నుండి వస్తున్నది

1. ప్రభుత్వరంగం 2. ప్రైవేటురంగం 3. స్థానికరంగం 4. పై వాటిలో ఏదీకాదు

జ : 2

వివరణ :

యాజమాన్యపరంగా ఆర్థికవ్యవస్థను ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ రంగాలుగా విభజిస్తారు. ప్రణాళికలు ప్రారంభించే నాటికి జి.డి.పి.లో ప్రభుత్వరంగం వాటా కేవలం 8% ఉండేది. మిగిలిన 92% ప్రైవేటురంగానిదే.

ప్రణాళికలు ప్రారంభించిన తరువాత ప్రభుత్వ పాలనాసేవలు, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు విస్తరించుటవల్ల జి.డి.పి.లో ప్రభుత్వరంగ వాటా పెరుగుతూ 1993-94 నాటికి 26%కి చేరింది.

1991లో నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టిన తరువాత, చాలా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలలో అప్పటికే నష్టాలు రావడంవల్ల ప్రభుత్వం తన పెట్టుబడులు ఉపసంహరించుకొనుట ప్రారంభించి, ప్రభుత్వానికి కేటాయించిన రంగాలను ప్రైవేటు రంగానికి అనుమతించెను. ఫలితంగా 2005-06 నాటికి జి.డి.పి.లో ప్రభుత్వరంగం వాటా 23%కి తగ్గింది.

నేటికీ జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటా ప్రైవేటురంగం నుంచే (77%) వస్తుంది.

4. భారత జాతీయ ఆదాయంలో ప్రాథమిక రంగముయొక్క సముచిత శాతము ఎంత?

1. 40 2. 50 3. 60 4. 70

జ : 1 (సరియైన సమాధానం 20%)

వివరణ :

భారత జాతీయాదాయంలో 1950-51లో ప్రాథమికరంగం వాటా 57% ఉండేది. 1980-81 నాటికి తగ్గుతూవచ్చి 40%కి చేరింది.

2006-07 నాటికి ప్రాథమికరంగం వాటా మరింతగా తగ్గుతూ 20%కి చేరింది.

ఇచ్చిన ఆప్షన్లో 20% లేదు. అయితే కనిష్ట శాతాన్ని సూచించే సంఖ్య 40% కాబట్టి దీనినే ఎన్నుకోవాలి.

5. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది బదిలీ చెల్లింపు?

1. సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులు 2. సబ్సిడీలు 3. గ్రాంట్లు 4. వృద్ధాప్య పెన్షన్లు

జ : 4

వివరణ :

ఎటువంటి ఉత్పాదక కార్యకలాపాల్లోనూ పాల్గొనకుండా ఏకపక్షంగా పొందే ప్రతిఫలాలను బదిలీ చెల్లింపులు అందురు. అంటే ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి ఎలాంటి సహకారము అందించకుండా పొందే ప్రతిఫలాలు.

వృద్ధాప్య పింఛన్లు, నిరుద్యోగ భృతి - బహుమతులు, విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్‌షిప్‌లు, శరణార్థులకిచ్చే సహాయం, రిటైర్ అయినవారికిచ్చే పింఛన్లు, వరదలు లాంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినపుడు చేసే సహాయం, తండ్రి కుమారుడికిచ్చే పాకెట్ మనీ, మొదలగునవి బదిలీ చెల్లింపులకు ఉదాహరణలు.

బదిలీ చెల్లింపులలో ఇచ్చినవారినుంచి స్వీకరించేవారికి ద్రవ్య ప్రవాహం ఉంటుందిగానీ, దానికి బదులుగా, స్వీకరించే వారినుంచి ఇచ్చినవారికి వాస్తవ (వస్తు, కారక) ప్రవాహం ఉండదు.

6. దేశముయొక్క స్థూల జాతీయోత్పత్తి, స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తికన్నా అధికము. ఒకవేళ

(GNP is greater than GDP if the country's)

1. ఎగుమతులను మించి దిగుమతులు ఉన్నచో 2. ధరలు క్షీణిస్తే
3. దిగుమతులను మించి ఎగుమతులున్నచో 4. నికర విదేశీ ఆదాయం ధనాత్మకంగా ఉన్నచో

జ : 4

ECONOMY

వివరణ :

స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (GDP)కి, స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GNP)కి తేడా నికర విదేశీకారక ఆదాయం (NFIA). ఇది (GNP)లో కలిసి ఉండును.

$$\text{GNP} = \text{GDP} + \text{NFIA}$$

$$\text{GDP} = \text{GNP} - \text{NFIA}$$

GDP, GNPలలో ఏది ఎక్కువ ఉంటుందనేది NFIAపై ఆధారపడును.

నికర విదేశీకారక ఆదాయం ధనాత్మకమైతే GNP ఎక్కువ ఉంటుంది (నికర విదేశీ కారక ఆదాయం GNPలో కల్పి ఉంటుంది కాబట్టి)

నికర విదేశీ కారక ఆదాయం రుణాత్మకమైతే GDP ఎక్కువ ఉంటుంది.

నికర విదేశీ కారక ఆదాయం = ఒకదేశ ఉత్పత్తి కారకాలను విదేశస్తులు వాడుకుంటే వచ్చే ప్రతిఫలం - విదేశీ కారకాలను ఆ దేశం వాడుకుంటే చెల్లించే ప్రతిఫలం.

7. భారత జాతీయాదాయం దీని సహాయముతో లెక్కింపబడును

1. ఆదాయ పద్ధతి 2. ఉత్పత్తి పద్ధతి 3. వ్యయ పద్ధతి 4. అన్ని పద్ధతులు

జ : 4

వివరణ :

జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు (1) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి (2) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి

(3) వ్యయ మదింపు పద్ధతి అని మూడు పద్ధతులు గలవు.

భారతదేశంలో ప్రాథమికరంగం, రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ రంగం, నిర్మాణరంగం (పట్టణ)లలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు.

☞

అన్ రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్, విద్యుత్ గ్యాస్ నీటిసరఫరా తృతీయ రంగాలలో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు.

నిర్మాణరంగంలో (గ్రామీణ) వ్యయ మదింపు పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు. అంటే భారతదేశంలో జాతీయాదాయ గణనకు మూడు పద్ధతులను వాడుచున్నారు.

8. భారత స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (జి.డి.పి.)కి ప్రస్తుతం సేవల రంగం సమకూర్చే వాటా సుమారు

1. 70% మించి 2. 50% మించి 3. 25% 4. 30%

జ : 2

వివరణ :

1950-51లో GDPలో సేవలరంగం అందించే వాటా సుమారు 30%. ప్రణాళికలు అమలుపర్చిన తరువాత GDPలో వ్యవసాయరంగం వాటా తగ్గుచూ, సేవారంగం వాటా పెరుగుతూ 1980-81 నాటి 38%కి చేరింది.

సంస్కరణల తరువాత సేవారంగం వాటా వేగంగా పెరుగుతూ 2006-07 నాటికి 55%కి చేరింది. అంటే 50%పైగా

ఉంది. (వ వంతు పైగా)

9. గనులను క్రింది వానిలో పరిగణిస్తారు

1. వ్యవసాయరంగం 2. పారిశ్రామిక రంగం 3. తృతీయ రంగం 4. అవస్థాపన సౌకర్యాల రంగం

జ : 2

వివరణ :

C.S.O భారత ఆర్థికవ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజించినది. ప్రాథమికరంగంలో

ECONOMY

1) వ్యవసాయం 2) అటవీ సంపద 3) మత్స్య సంపద 4) గనుల త్రవ్వకం అనే ఉపరంగాలుంటాయి.
ద్వితీయ రంగంలో 1) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ 2) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా 3) నిర్మాణం అనే ఉపరంగాలుంటాయి.
ప్రాథమిక రంగంలో గల గనుల త్రవ్వకాన్ని ద్వితీయ రంగానికి చేరిస్తే “పరిశ్రమల రంగం” వస్తుంది.
కాబట్టి గనులు అనేవి పారిశ్రామిక రంగంలో భాగం.

10. మానవ అభివృద్ధి సూచికలో అంశము కానిది?

1. భారతదేశములో ఆయస్సు సంభావ్యత
2. అక్షరాస్యత రేటు మరియు పాఠశాల సగటు సంవత్సరాలు
3. శిశుమరణాల రేటు
4. ఆదాయము

జ : 3

వివరణ :

1990 నుంచి UNDP వారు మానవాభివృద్ధి సూచి (HDI)ని నిర్మిస్తున్నారు. దీనిలో 3 అంశాలు తీసుకుంటున్నారు.

- 1) ఆయుర్దాయం (Life expectancy at birth)
- 2) అక్షరాస్యత (Adult literacy Rate + combined primary, secondary and tertiary gross enrolment ratio)
- 3) తలసరి GDP (PPP US \$)

1979లో మోరిస్ డెవిడ్ మోరిస్ P.Q.L.I అనే సూచీని (1) ఆయుర్దాయం (2) శిశు మరణరేటు (3) అక్షరాస్యత అనే మూడు సాంఘిక అంశాలతో రూపొందించెను.

కాని UNDP వారు శిశుమరణరేటును విడిచిపెట్టి, తలసరి ఆదాయం అనే అంశాన్ని చేర్చి సాంఘిక + ఆర్థిక అంశాల సహాయంతో HDIని రూపొందించెను.

11. భారత జాతీయ మానవ అభివృద్ధి నివేదిక 2001 ప్రకారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క మానవ అభివృద్ధి సూచిక విలువ

1. భారతదేశానికి సమానం
2. భారతదేశాన్ని విలువకన్నా అధికం
3. భారతదేశపు విలువకన్నా తక్కువ
4. భారత HDI సూచిక విలువలో వ భాగం

జ : 3

వివరణ :

జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదిక (2001)ను, మనదేశంలో ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించినది. UNDP వారు తీసుకున్న మూడు అంశాలనే తీసుకొని 15 రాష్ట్రాలకు HDIని రూపొందించెను.

1981, 1991, 2001 కాలాలకు HDIని రూపొందించెను. జాతీయ మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ 1981లో 0.302, 1991లో 0.381, 2001లో 0.472గా అంచనా వేసెను.

2001 సంవత్సరానికి HDIర్యాంక్ లలో మొదటిస్థానం కేరళ (0.638 సూచీవిలువ) పొందగా, చివరిస్థానం బీహార్ (0.367) పొందినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ 0.416 సూచీ విలువతో 2001లో 15 రాష్ట్రాలలోను 10వ స్థానంలో ఉంది. ఇది జాతీయ మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ (0.472) కంటే తక్కువ.

12. UNDP వారు నిర్మిస్తున్న మానవ అభివృద్ధి సూచికలో తలసరి ఆదాయాన్ని లెక్కలోనికి దీనిని తీసుకుంటారు

1. NNP per capita
2. GDP per capita
3. GDP per capita US \$ in terms of purchasing power parity
4. GDP per capita US \$ at Market Exchange Rate

జ : 3

ECONOMY

వివరణ :

UNDP వారు రూపొందించిన మానవాభివృద్ధి సూచీలో ఆయుర్దాయం, అక్షరాస్యతతో పాటు తలసరి ఆదాయం ఒకటి. 'తలసరి GDP'ని తలసరి ఆదాయంగా తీసుకొనెను. ఈ తలసరి GDPని రెండు రకాలుగా చెప్పవచ్చు.

ఎ) మార్కెట్ వినిమయ రేటులో తలసరి GDP

బి) కొనుగోలు శక్తి సమానత (PPP purchasing power parity) రూపంలో గల తలసరి GDP.

UNDP వారు రెండవదానిని అంటే PPPలో గల తలసరి GDPని తీసుకుంటున్నారు. దీనిని కూడా అమెరికా డాలర్లలో (US \$) వ్యక్తపరుస్తారు.

13. పొదుపు దేనికి ప్రాతినిధ్యము వహిస్తుంది.

1. ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహంలో పెరుగుదల (An injection in the circular flow of income)
2. ఘనాత్మకంగాను మరియు ఋణాత్మకంగాను (both a leakage and injection)
3. చక్రీయ ప్రవాహములో తరుగుదల (a leakage in the circular flow of income)
4. పైవి ఏదీకాదు (None of the above)

జ : 3

వివరణ :

ఆర్థికవ్యవస్థలో రెండు రంగాలున్నప్పుడు కుటుంబరంగం, సంస్థలరంగం అని ఉంటాయి. కుటుంబరంగం తన వద్దనున్న ఉత్పత్తి కారకాలను సంస్థల రంగానికి అందించును. అంటే సంస్థలు ఉత్పత్తి కారకాలకు ప్రతిఫలాలు చెల్లించును. సంస్థలు ఉత్పత్తి కారకాల సహాయంతో వస్తు సేవలు తయారుచేసి కుటుంబాలకు అందించును. అంటే కుటుంబాలు వస్తు సేవలపై వ్యయం చేయును.

ఈ విధంగా సంస్థల నుంచి కుటుంబ రంగానికి (కారణాల ప్రతిఫలాల రూపంలో), కుటుంబాల నుంచి సంస్థల రంగానికి (వస్తు సేవలపై వ్యయ రూపంలో) నిరంతరం ఆదాయం ప్రవహించడాన్ని ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం అందురు.

కుటుంబాలు, సంస్థలు తమకు వచ్చిన ఆదాయం మొత్తాన్ని వ్యయం చేసినప్పుడే ఈ ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం నిరంతరం జరుగును. ఒకవేళ కుటుంబాలుగాని, సంస్థలు గాని వచ్చిన ఆదాయంలో కొంత పొదుపుచేస్తే అవి చేసే వ్యయం తగ్గిపోవుటవల్ల, ఆ పొదుపు మేర ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గిపోవును (Leakage in the circular flow of income).

14. రెండు రంగాల నమూనా సమతౌల్యంలో ఉండడానికి కావల్సిన పరిస్థితులు

1. సమిష్టి ఆదాయం = సమిష్టి వ్యయం
2. పొదుపులు = పెట్టుబడులు
3. ఎగుమతులు = దిగుమతులు
4. పన్నులు = ప్రభుత్వ వ్యయం

జ : 2

వివరణ :

రెండు రంగాల నమూనాలో గృహ / కుటుంబ రంగం, సంస్థలు / వ్యాపార రంగముండును. సంస్థల రంగ వ్యయం గృహ రంగానికి ఆదాయం కాగా, గృహ రంగ వ్యయం సంస్థల రంగానికి ఆదాయంగా వెళ్లును.

ఈ రెండింటిలో ఏ రంగమైనా (లేదా రెండు రంగాలు) పొదుపు చేసిన యెడల ఆ మేర వ్యయం తగ్గి, ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గును. అంటే పొదుపు ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును. అందుచే పొదుపును ఆదాయ ప్రవాహానికి చిద్రం (Leakage) గా భావిస్తారు.

పొదుపు బ్యాంకింగ్, విత్త సంస్థల ద్వారా మూలధన మార్కెట్లోకి ప్రవేశించును. వీటినుంచి రుణాలు పొందుటద్వారా సంస్థలు పెట్టుబడి పెడతాయి. పెట్టుబడి కూడా వ్యయమే అంటే పెట్టుబడి వల్ల ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును. అందుచే

ECONOMY

18. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని అంచనా వేయడానికి పాటిస్తున్న పద్ధతి

ఎ. ఉత్పత్తి పద్ధతి బి. ఉత్పాదకాల పద్ధతి సి. వ్యయ పద్ధతి డి. ఆదాయ పద్ధతి

1. ఎ మరియు బి సరి అయినది 2. ఎ, బి మరియు సి సరి అయినది
3. సి మరియు డి సరి అయినది 4. అన్నీ సరి అయినవే

జ : 4

వివరణ :

జాతీయ స్థాయిలోవలే రాష్ట్రంలో కూడా మూడు పద్ధతుల ద్వారా రాష్ట్రాదాయాన్ని గణిస్తారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో GSDP మదింపు సందర్భంగా ఆర్థిక వ్యవస్థను 9 ప్రధాన రంగాలుగా 17 ఉపరంగాలుగా విభజించిరి.

వీనిలో 6 ఉపరంగాలలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని (ప్రాథమిక, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రిజిస్టర్డ్)

1 ఉపరంగంలో వ్యయ మదింపు పద్ధతిని (నిర్మాణం)

10 ఉపరంగాల్లో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని (మిగిలిన రంగాల్లో) అవలంబిస్తున్నారు.

19. స్థిర ధరలలో GDP, ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క GSDPలను అంచనా వేయడానికి ప్రస్తుత కాలంలో పరిగణించే ఆధారం

1. 1990-91 2. 1993-94 3. 1999-2000 4. 2000-01

జ : 3

వివరణ :

దేశంలో GDPని, రాష్ట్రంలో GSDPని స్థిర ధరలలో గణించేందుకు ఒకే ఆధార సంవత్సరాన్ని తీసుకుంటున్నారు.

ప్రస్తుతం ఈ రెండింటినీ గణించేందుకు 1999-2000 సంవత్సరాన్ని Base yearగా తీసుకుంటున్నారు.

1948-49, 1960-61, 1970-71, 1980-81, 1993-94, 1999-2000 సంవత్సరాలను ఇప్పటివరకు తీసుకున్నారు.

ECONOMY

జాతీయాదాయం (NATIONAL INCOME)**1. ముఖ్యమైన పదాలు**

Normal Residents : ఒకదేశంలో నివశిస్తూ, వారి ఆర్థిక ఆశక్తి ఆ దేశంపైనే ఉంటే వారిని Normal Residents అందురు. వీరిచే ఉత్పత్తిచేయబడిన అంతిమ వస్తు సేవలనే జాతీయోత్పత్తి అందురు.

(Normal Residents are "Those persons who ordinarily resides in a country and whose economic interests lie in that country". National income is defined as the value of final goods and services produced by the normal residents of a country.)

Domestic Territory : ఒక దేశ భౌగోళిక లేదా రాజకీయ సరిహద్దులను తెలుపును. విదేశీ రాయబారులు, అంతర్జాతీయ సంస్థలు దీనినుంచి మినహాయించబడతాయి. దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగే ఉత్పత్తి 'దేశీయ ఉత్పత్తి' గా పిలవబడును.

Stock and Flow variables : నిల్వ (Stock), ప్రవాహం (Flow) ల మధ్య తేడా ఉంది. Stock అనే భావన ఒక నిర్దిష్ట కాలానికి చెందినది. ఇది Point of Time ని సూచించును. Flow అనేది నియమిత కాలానికి చెందినది. ఇది Period of Time ని సూచించును.

ఉదా: 2009 మార్చి 31 నాటికి భారతజనాభా అనేది Stock కాగా, 2008 - 09 మధ్య జననాల సంఖ్య Flow ని తెలుపును.

2009 డిసెంబర్ 31 నాటికి విశాఖపట్నంలోగల మొత్తం ఇండ్లు Stock variable కాగా, 2008-09 మధ్య నిర్మితమైన ఇండ్లు Flow variable గా పిలవబడును.

★ అట్లాగే సంపద Stock కాగా జాతీయ ఆదాయం Flow.

★ 2009 మార్చి 31 నాటికి పొదుపు మొత్తం Stock కాగా, నెల నెలా చేసే పొదుపు Flow.

Stock variable	Flow variable
సంపద	ఆదాయం
జనాభా	జననాల సంఖ్య
పొదుపు (Savings)	నెలసరి పొదుపు (Saving)
మొత్తం ద్రవ్య సప్లయ్	నెలసరి వ్యయం
మొత్తం అప్పులు	అప్పులపై వడ్డీ

మధ్యంతర వస్తువులు : ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో పాల్గొని ఇతర వస్తువుల ఉత్పత్తికి దోహదపడే వస్తువులను మధ్యంతర వస్తువులందురు. వీటిని ఉత్పత్తిదారులు ఉపయోగిస్తారు. జాతీయాదాయ గణనలో మధ్యంతర వస్తు విలువను లెక్కించరాదు.

అంతిమ వస్తువులు : మానవ కోర్కెలను ప్రత్యక్షంగా సంతృప్తి పర్చేవి. అనగా అంతిమ ఉపయోగ దారులకు (Final Users) అమ్మే వస్తువులను అంతిమ వస్తువులందురు. అంతిమ ఉపయోగదారులు వినియోగదారులు కావచ్చు లేదా ఉత్పత్తిదారులు కావచ్చు.

నికర పరోక్ష పన్నులు : పరోక్ష పన్నులనుంచి సబ్సిడీలు మినహాయిస్తే వచ్చేదే నికర పరోక్ష పన్నులు

$$\text{Net Indirect Taxes} = \text{Indirect Taxes} - \text{Subsidies.}$$

పరోక్ష పన్నులు : వస్తు సేవలపై విధించే పన్నులు. పరోక్ష పన్నుల భారాన్నీ ఇతరులపైకి బదిలీ చేయవచ్చు.

సబ్సిడీలు : ప్రభుత్వం ఉత్పత్తి సంస్థలకిచ్చే ఆర్థిక సహాయం. దీనివల్ల ఉత్పత్తి వ్యయం కంటే తక్కువ ధరకు వినియోగదారులకు వస్తువులను అందించవచ్చు.

GDP Gap (అంతరం) : ఆర్థిక వ్యవస్థ వనరులను సంపూర్ణంగా ఉపయోగించి ఉత్పత్తి చేయగల గరిష్ట ఉత్పత్తికి వాస్తవంగా చేసిన ఉత్పత్తికి మధ్య తేడానే GDP అంతరం.

Green GDP : పర్యావరణ నష్టానికి GDP ని సర్దుబాటు చేస్తే దానిని Green GDP అంటారు.

ECONOMY

మిశ్రమ ఆదాయం :

కార్పొరేట్ సంస్థలు కాకుండా ఉన్నప్పుడు సొంత వ్యాపారం చేసేవారు ఒక్కోసారి తమ సంస్థలో మేనేజరుగా తామే పనిచేయవచ్చు. తన కుటుంబ సభ్యులనే ఆ సంస్థలో పనిచేయించవచ్చు. మేనేజరుగా చేస్తే వచ్చే జీతం, అదే కుటుంబ సభ్యులకు చెల్లించవలసిన జీతాలు, వేతనాలను కలిపి మిశ్రమ ఆదాయమని పిలుస్తారు.

జాతీయాదాయం - నిర్వచనాలు: “ఒక దేశంలో, నిర్ణీతకాలంలో సాధారణ నివాశితులచే (Normal Residents) ఉత్పత్తి చేయబడిన అంతిమ వస్తు సేవల మార్కెట్ విలువే” జాతీయాదాయం. ఇది దేశంలోపలగానీ, దేశం వెలుపలగానీ ఉత్పత్తి కాబడవచ్చు.

Value of all final goods and services produced by the residents of a country, whether operating within the domestic territory of the country or outside, in a year.

✦ ఇది ఒక సంవత్సరంలో జరిగిన ఉత్పత్తినే తెలుపుతుంది. కాని ముందు సం.లో జరిగిన ఉత్పత్తిని తెల్పుదు.

- పిగూ నిర్వచనం** : ద్రవ్యంతో కొలవడానికి వీలైన, విదేశాలనుంచి వచ్చే ఆదాయంతో సహా సంఘానికి ప్రాప్తించే ఆదాయమే జాతీయాదాయం.
- ఫిషర్ నిర్వచనం** : తుది వినియోగదారులు భౌతిక లేదా మానవ పరిసరాల నుంచి పొందే సేవల సముదాయమే జాతీయాదాయం.
- మార్షల్ నిర్వచనం** : ఒక దేశంలో శ్రమ, మూలధనాన్ని ఉపయోగించి, సహజవనరుల సహాయంతో ప్రతి సంవత్సరం ఉత్పత్తిచేసే భౌతిక, అభౌతిక వస్తుసేవలతో కూడుకున్న నికర వస్తుసేవల మొత్తమే ఆదేశ వాస్తవిక నికర వార్షిక ఆదాయం.
- సైమన్ కుజ్నెట్స్ నిర్వచనం** : దేశంలోని ఉత్పాదక వనరుల ద్వారా జనితమై, ఏటా తుది వినియోగదారులను చేరే వస్తుసేవల మొత్తం నికర విలువను లేదా మూలధన రాశికి జతచేయబడే నికర విలువను జాతీయాదాయం అందురు.
- National Income Committee (NIC)** : ఒక నిర్ణీత కాలంలో ఒక వస్తువును రెండుసార్లు విలువ కట్టకుండా జాగ్రత్తపడుతూ తయారైన అన్ని వస్తువుల విలువను అంచనావేస్తే అది జాతీయాదాయం.
- Central Statistical Organisation (CSO)** : ఒక సంవత్సర కాలంలో వేతనాలు భాటకం, వడ్డీ, లాభాల రూపంలో ఒకదేశ నివాశితులు (Normal Residents) సృష్టించే ఉత్పత్తి కారకాల ఆదాయంను జాతీయాదాయం అందురు.

జాతీయాదాయానికి సంబంధించి కొన్ని పదాల మధ్య తేడా (Basic Distinctions):

జాతీయాదాయానికి సంబంధించి వివిధ భావనలు తెలుసుకొనేముందు, కొన్ని ముఖ్యమైన పదాల అర్థం, వానిమధ్య సంబంధం తెలుసుకోవాల్సి ఉంది.

1. స్థూల, నికర ఉత్పత్తులు (Gross product (Vs) Net product):

- ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో పాల్గొని కొంతకాలంపాటు నిరాటంకంగా ఉత్పత్తిని అందించే వాటిని స్థిరమూల ధనం అందురు. ఉదా: యంత్రాలు, భవనాలు, పరికరాలు.
- మూలధన వస్తువులైన (స్థిరమూలధనం) యంత్రాలు, ఎక్విప్మెంట్, ఫ్యాక్టరీ బిల్డింగ్లు ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో పాల్గొనేటప్పుడు అరుగు, తరుగుదల (Wear and Tear) కు గురి అగును. దీనినే తరుగుదల (Depreciation) అందురు.
- అంటే స్థిరమూలధన వినియోగాన్ని (Consumption of Fixed capital) తరుగుదల అందురు.
- తరుగుదల కలిసి ఉన్నదా లేదా, మినహాయించబడి ఉన్నదా అనేదానిని బట్టి స్థూల ఉత్పత్తి నికర ఉత్పత్తిలమధ్య తేడా గమనించవచ్చు.
- తరుగుదలతో కలిపి ఉత్పత్తిని లెక్కిస్తే స్థూల ఉత్పత్తి. తరుగుదలను మినహాయించి ఉత్పత్తిని లెక్కిస్తే నికర ఉత్పత్తి.

స్థూల ఉత్పత్తి	=	నికర ఉత్పత్తి + తరుగుదల
నికర ఉత్పత్తి	=	స్థూల ఉత్పత్తి - తరుగుదల
తరుగుదల	=	స్థూల ఉత్పత్తి - నికర ఉత్పత్తి
తరుగుదల	=	స్థిరమూలధన వినియోగం (CFC)

- స్థూల పెట్టుబడికి, నికర పెట్టుబడికి తేడా తరుగుదల. ఇది స్థూల పెట్టుబడిలో కలిసి ఉండును. కాబట్టి తరుగుదల తీసివేస్తే

ECONOMY

నికర పెట్టుబడి వచ్చును.

- స్థూల పెట్టుబడి ఆధారంగా దేశంలో ఉత్పత్తి లెక్కిస్తే, అది స్థూల ఉత్పత్తి.
- నికర పెట్టుబడి ఆధారంగా దేశంలో ఉత్పత్తి లెక్కిస్తే అది నికర ఉత్పత్తి.

2. దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులు (Domestic Vs National Product):

- ఒక దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో ఉత్పత్తి జరుగుతున్నదా? లేదా, ఒకవేళ జాతీయులచే (Normal Residents) ఉత్పత్తి చేయబడుతున్నదా? అనే దానిపై ఆధారపడి దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులను చెప్పవచ్చు.
- ఒక దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో (Domestic Territory) జరిగే ఉత్పత్తిని దేశీయ ఉత్పత్తి అందురు. ఒక దేశ భౌగోళిక ప్రాంతంలో జరిగిన ఈ ఉత్పత్తి దేశీయులచేగాని, విదేశీయులచేగాని చేయబడవచ్చు. అంటే ఇది ప్రాంతానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చును.

ఉదా: జపాన్ కు చెందిన సుజుకి కార్ల కంపెనీ ఇండియాలో కార్లను ఉత్పత్తి చేస్తే, అది భారత భౌగోళిక సరిహద్దులో ఉత్పత్తి జరిగింది కాబట్టి దాన్ని దేశీయ ఉత్పత్తిలో చూపుతారు. అట్లాగే మనదేశానికి చెందిన టాటా వారు మలేషియాలో నానో కార్లను ఉత్పత్తిచేస్తే అది దేశం వెలుపల ఉత్పత్తి జరిగింది కాబట్టి దానిని దేశీయ ఉత్పత్తిలో చూపరు.

- ఒక సంవత్సర కాలంలో ఒకదేశ పౌరులచే (Normal Residents of a country) చేయబడిన అంతిమ వస్తుసేవల విలువే జాతీయోత్పత్తి. ఈ ఉత్పత్తి ఆ దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలోగాని, దేశం వెలుపలగాని జరగవచ్చు. అంటే దీనిలో ప్రదేశానికన్నా, ఆ దేశ పౌరులకు ప్రాధాన్యత ఉంటుంది.

ఉదా: జపాన్ వారి సుజుకి కంపెనీ ఇండియాలో కార్లను ఉత్పత్తిచేస్తే, దాని విలువ జపాన్ దేశానికి చెందాలి. ఎందుకనగా ఇది జపాన్ మూలధనంపై వచ్చే ఆదాయం. అట్లాగే మనదేశానికి చెందిన టాటా వారు మలేషియాలో నానో కార్లను ఉత్పత్తిచేస్తే ఆ ఉత్పత్తి విలువ భారతీయులచే చేయబడింది కాబట్టి భారతదేశానికి చెందాలి. నానో కార్ల ఉత్పత్తి విలువను చేర్చి, సుజుకి కార్ల ఉత్పత్తి విలువను తీసివేస్తే వచ్చేదే జాతీయోత్పత్తి.

- భారతదేశ ఉత్పత్తి కారకాలను విదేశాలలో ఉపయోగిస్తే వచ్చే ఆదాయం నుంచి, విదేశీ ఉత్పత్తికారకాలు భారతదేశంలో వినియోగిస్తే చెల్లించాల్సిన వ్యయం తీసివేస్తే వచ్చేదే నికర విదేశీ కారక ఆదాయం NFIA (Net Factor Income from Abroad).
 $NFIA = \text{విదేశీలనుండి వచ్చే కారక ఆదాయం (R)} - \text{విదేశాలకు చెల్లించే కారక వ్యయం (P)}$
 $NFIA = \text{Received Income (R)} - \text{Payment Income (P)}$
- అంటే దేశీయ ఉత్పత్తి, జాతీయ ఉత్పత్తిలకు తేడా నికర విదేశీ కారక ఆదాయం. దేశీయ ఉత్పత్తికి NFIA చేరిస్తే జాతీయోత్పత్తి వచ్చును.

జాతీయ ఉత్పత్తి	=	దేశీయ ఉత్పత్తి + NFIA
దేశీయ ఉత్పత్తి	=	జాతీయ ఉత్పత్తి - NFIA
NFIA	=	జాతీయ ఉత్పత్తి - దేశీయ ఉత్పత్తి
NFIA	=	R - P

- దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులలో ఏది ఎక్కువ ఉంటుంది అనేది NFIA పై ఆధారపడును.
- NFIA విలువ ధనాత్మకమైతే (R > P), జాతీయోత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండును.
 NFIA విలువ రుణాత్మకమైతే (R < P), దేశీయ ఉత్పత్తి ఎక్కువగా ఉండును.
 NFIA విలువ శూన్యమైతే (R = P), దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులు సమానంగా ఉండును.

3. మార్కెట్ ధరలు, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం (Market Prices Versus Factor cost):

- నికర పరోక్ష పన్నులు కల్పి ఉన్నవా? లేదా, మినహాయించబడి ఉన్నవా అనేదానిబట్టి మార్కెట్ ధరలలో ఉత్పత్తికి, ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా ఆదాయానికి మధ్య తేడా చెప్పవచ్చు.

ECONOMY

- భూమి, శ్రమ, మూలధనం, వ్యవస్థాపన అనే ఉత్పత్తి కారకాల సహాయంతో వస్తు ఉత్పత్తి జరుగును. ఈ ఉత్పత్తి కారకాలకు బాటకం, వేతనం, వడ్డీ, లాభాల రూపంలో ప్రతిఫలాలు చెల్లించబడును. ఇదే ఉత్పత్తికి అయ్యే వ్యయం. దీనినే ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా (ఉత్పత్తి) ఆదాయమందురు.
- ఈ ఉత్పత్తి కారకాలు తయారుచేసిన ఉత్పత్తిని మార్కెట్ ధరలో వినియోగదార్లకు అమ్మినపుడు, వచ్చే ఆదాయమే మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం.
- ఉత్పత్తి వ్యయానికి సమానమైన ధర విధించి మార్కెట్లో వస్తువులు అమ్మేటపుడు ప్రభుత్వం ఎక్సైజ్ సుంకం, అమ్మకపుపన్ను, లాంటి పరోక్ష పన్నులు విధించవచ్చు. దీనివల్ల మార్కెట్లో వస్తుధర, దాని ఉత్పత్తి వ్యయం కంటే ఎక్కువగా ఉండును. ఈ పన్నుమేర ఆదాయం ఉత్పత్తి కారకాలకు చేరకుండా ప్రభుత్వానికి చేరును. కాబట్టి పరోక్ష పన్నులమేర ఉత్పత్తికారక ఆదాయం కంటే, మార్కెట్ ధరలో ఆదాయం ఎక్కువగా ఉండును.
- అంటే పన్నులు ఉత్పత్తి కారక ఆదాయంలో భాగంకాదు. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయంలోనించి పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే ఉత్పత్తికారకాలకు లభించే ఆదాయం వస్తుంది.
- కొన్ని సందర్భాలలో ప్రభుత్వం వస్తువులకు సబ్సిడీలు ఇవ్వవచ్చు. దీనివల్ల మార్కెట్లో వస్తుధర తక్కువగా ఉండును. మార్కెట్లో వస్తుధరకు సబ్సిడీలు కలిపితే, ఉత్పత్తి వ్యయం (ఉత్పత్తి కారకాలకు వెళ్లే ఆదాయం) వస్తుంది.
- అంటే ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా ఆదాయంతో పోల్చినపుడు, మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయంలో పరోక్ష పన్నులు అదనంగా ఉంటున్నవి మరియు సబ్సిడీల మొత్తం తక్కువగా ఉంటున్నవి.
- పరోక్ష పన్నుల నుండి సబ్సిడీలు తీసివేస్తే నికర పరోక్ష పన్నులు వచ్చును. ఈ నికర పరోక్ష పన్నుల మేర ఆదాయం ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయంకంటే మార్కెట్ ధరల ఆదాయంలో ఎక్కువగా ఉండును.
- ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం = మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం - పరోక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు
మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం = ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం + పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు

$\begin{aligned} \text{ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం} &= \text{మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం} - \text{నికరపరోక్ష పన్నులు} \\ \text{మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం} &= \text{ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం} + \text{నికర పరోక్ష పన్నులు} \\ \text{నికర పరోక్ష పన్నులు} &= \text{మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం} - \text{ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం} \\ \text{నికర పరోక్ష పన్నులు} &= \text{పరోక్ష పన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు} \end{aligned}$
--

4. నామమాత్రపు, వాస్తవ ఆదాయాలు (Nominal Vs Real Incomes):

- ప్రస్తుత సంవత్సర ధరలలో ఆదాయాన్ని లెక్కిస్తే దానిని ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయం లేదా నామమాత్రపు లేదా ద్రవ్య ఆదాయం అందురు.

ఉదా: 2009-10 సంవత్సర జాతీయాదాన్ని 2009-10 సం. ధరలలో లెక్కించుట.

- అయితే కొంతకాలంగా (over a period of time) దేశ జాతీయ ఆదాయాన్ని సరిపోల్చేందుకు ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం అంచనాలు ఉపయోగపడవు. ఎందువలననగా ఉత్పత్తి పెరగకుండానే ధరలు పెరుగుదలవల్ల జాతీయాదాయం పెరిగినట్లు కనపడవచ్చు.
- స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కిస్తే దానిని వాస్తవ ఆదాయం అందురు. ఒక సంవత్సరాన్ని ఆధార సంవత్సరం (Base year)గా తీసుకొని, ఆ సంవత్సర ధరలలో ఆదాయాన్ని లెక్కిస్తే అదే స్థిర ధరలో ఆదాయం. ఉదా: మనదేశంలో ఇప్పటివరకు 1948-49, 1960-61, 1970-71, 1980-81, 1993-94, 1999-2000 మరియు 2004-2005 సంవత్సరాలను ఆధార సంవత్సరాలుగా తీసుకొనిరి.
- ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయాన్ని గణించినప్పటికీ, దానిని స్థిరధరలలోకి మార్చవచ్చు. దీనికై Price deflator ని వాడుతారు. (Deflator is a statistical technique to neutralise the effect of changes in prices over a period of time)

ECONOMY

$$\text{స్థిర ధరలలో ఆదాయం} = \frac{\text{ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయం}}{\text{ధరల సూచీ}} \times 100$$

ఉదా: 2008-09 ధరలలో ఆదాయం 18,00,000 కోట్లు. ధరల సూచీ 200 అయితే స్థిర ధరలలో ఆదాయం ఎంత?

$$\text{స్థిర ధరలలో ఆదాయం} = \frac{18,00,000}{200} \times 100 = 9,00,000$$

$$\text{స్థిర ధరలలో ఆదాయం} = \frac{\text{ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయం}}{\text{ధరల సూచీ}} \times 100$$

ముఖ్యమైన తేడాలు:

- 1) స్థూల, నికర ఉత్పత్తి మధ్య తేడా తరుగుదల
- 2) దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తి మధ్య తేడా నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA)
- 3) మార్కెట్ ధరలు, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు మధ్యతేడా నికర పరోక్ష వస్తులు
- 4) నామమాత్రపు, వాస్తవ ఆదాయం మధ్యతేడా మనం తీసుకొనే ధరలు

జాతీయాదాయ భావనలు:

స్థూల, నికర ఉత్పత్తి, దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తుల సహాయంతో అధికవేత్తలు 4 రకాల జాతీయాదాయ భావనలు వ్యక్తపర్చిరి.

- 1) Gross Domestic Product (GDP) ←
- 2) Gross National Product (GNP)
- 3) Net Domestic Product (NDP)
- 4) Net National Product (NNP)

ప్రతి భావనను మరల మార్కెట్ ధరలలోను, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా గణిస్తారు. అట్లాంటపుడు మొత్తం 8 భావనలు వస్తాయి.

- 1) మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి (GDP_{MP})
- 2) మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GNP_{MP})
- 3) మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తి (NDP_{MP})
- 4) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి (NNP_{MP})
- 5) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా స్థూల దేశీయోత్పత్తి (GDP_{FC})
- 6) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GNP_{FC})
- 7) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర దేశీయోత్పత్తి (NDP_{FC})
- 8) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి (NNP_{FC})

1. స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (మార్కెట్ ధరలలో) GDP_{MP} :

ఒక సంవత్సర కాలంలో ఒకదేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగే అంతిమ వస్తుసేవలను మార్కెట్ ధరలచే హెచ్చిస్తే వచ్చేదే మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి.

- దీనిలో స్థూల అనగా తరుగుదలను కలిపి ఉత్పత్తి విలువను చెప్పుట.
- దేశీయ అనగా దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో ఆ దేశీయులచేగాని, విదేశీయులచేగాని చేయబడే ఉత్పత్తి.

ECONOMY

- ఉత్పత్తి అనగా అంతిమ వస్తుసేవలు. దీనిలో మధ్యంతర వస్తువుల ఉత్పత్తి తీసుకోరాదు.
- మార్కెట్ ధరలు అనగా పరోక్ష పన్నులు కలిసి, సబ్సిడీలు మినహాయించి ఉండే ధరలు.

GDP_{MP} కి సంబంధించి ముఖ్యాంశాలు:

- 1) GDP అనేది ప్రవాహభావన. ఇది ఒక సంవత్సరంలో జరిగే ఉత్పత్తి. ముందు సంవత్సర ఉత్పత్తిని తెలుపదు.
- 2) GDP_{MP} అంటే Value of output కాదు. దీనినుంచి మధ్యంతర వినియోగం తీసివేయాలి. అనగా ఇది sum total of value added మాత్రమే.
- 3) GDP_{MP} లో బదిలీ చెల్లింపులు, Capital gains, Financial transactions చట్టవ్యతిరేఖ ద్రవ్యం మినహాయించాలి.
- 4) GDP_{MP} = ధర X అంతిమ వస్తుసేవల పరిమాణం
- 5) రెండుసార్లు లెక్కింపు సమస్యను నివారించేందుకు అంతిమ వస్తుసేవలే తీసుకోవాలి.
- 6) GDP_{MP} అనేది దేశీయ భూభాగానికి చెందినది. కాబట్టి నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA) మినహాయించాలి.

$GDP_{MP} = \text{Value of output in Domestic Territory} - \text{Value of Intermediate consumption}$ <p style="text-align: center;">(or)</p> $GDP_{MP} = \text{Sum total of Value Added}$

2) స్థూల జాతీయోత్పత్తి (మార్కెట్ ధరలలో) GNP_{MP}:

ఒక సంవత్సర కాలంలో ఆదేశ జాతీయులచే (Normal Residents of a Country) ఉత్పత్తి చేయబడిన అంతిమ వస్తు సేవల మార్కెట్ విలువను మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి అందురు.

- GDPకి నికర విదేశీకారక ఆదాయం (NFIA), చేరిస్తే GNP వచ్చును.
- స్థూల ఉత్పత్తి కాబట్టి తరుగుదల కలిసి ఉండును.
- జాతీయ ఉత్పత్తి కాబట్టి NFIA దీనిలో కలిసి ఉండును. దీనిలో ఉత్పత్తి అనేది ఆ దేశం లోపలగాని, దేశం వెలుపలగాని చేయబడవచ్చు.
- $GNP_{MP} = GDP_{MP} + NFIA$ (Net Factor Income from Abroad)
- GDP, GNP లో దేని విలువ ఎక్కువుగా ఉంటుందనేది NFIA పై ఆధారపడి ఉంటుంది.
- NFIA అనేది ధనాత్మకంగాగాని, రుణాత్మకంగా గాని ఉండవచ్చు.

NFIA ధనాత్మకమైతే(విదేశాలకు చెల్లించిన కారక ఆదాయంకంటే,విదేశాలనుంచి వచ్చిన కారక ఆదాయం ఎక్కువుంటే $R > P$)

GNP అనేది, GDP కంటే ఎక్కువుగా ఉండును.

NFIA రుణాత్మకమైతే (వచ్చిన కారక ఆదాయంకంటే, చెల్లించిన కారక ఆదాయం ఎక్కువుంటే $R < P$) GNP అనేది GDP కంటే తక్కువుగా ఉండును.

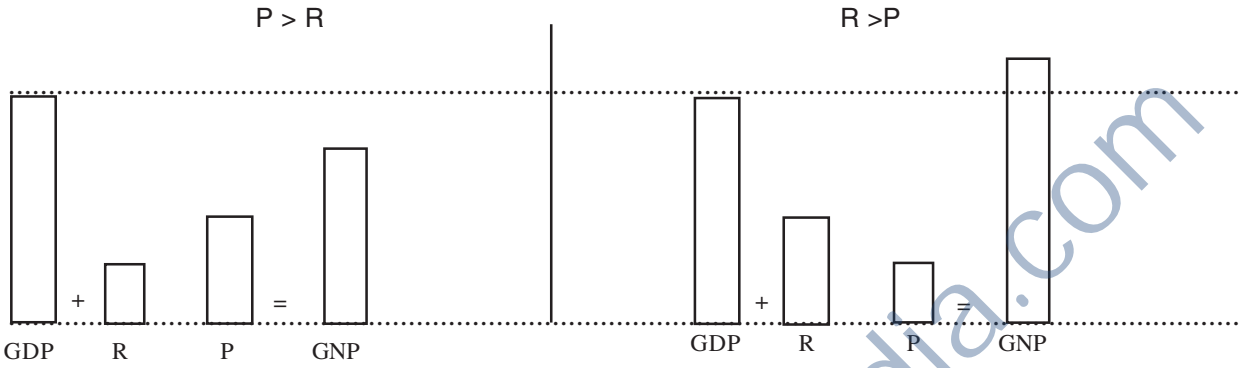
GDP, GNP ల మధ్యతేడా

GDP _{MP}	GNP _{MP}
<ul style="list-style-type: none"> ➤ దేశీయ భూభాగంలో జరిగే ఉత్పత్తిని తెలుపును ➤ దీనిని దేశీయులుగాని, విదేశీయులుగాని చేయవచ్చు ➤ ఇది సంకుచిత భావన ➤ ఇది ప్రదేశానికి ప్రాధాన్యత ఇచ్చును ➤ $GDP = \text{Value of output in Domestic Territory} - \text{Value of Intermediate consumption}$ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ఆ దేశ ప్రజలచే జరపబడే ఉత్పత్తిని తెలుపును ➤ ఇది Normal Resident of a country అయి ఉండి ప్రపంచంలో ఎక్కడైనా ఉత్పత్తి కాబడవచ్చు. ➤ ఇది విశాలమైన (Broader) భావన ➤ ఇది పౌరులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చును ➤ $GNP = GDP + \text{Net Factor Income from abroad}$

ECONOMY

- ▶ $GDP = GNP - NFIA$
- ▶ NFIA విలువ రుణాత్మకమైతే $GDP > GNP$
(Payments exceed Receipts $P > R$)

- ▶ $GNP = GDP + NFIA$
- ▶ NFIA విలువ ధనాత్మకమైతే $GNP > GDP$
(Receipts exceed payments $R > P$)

3. నికర దేశీయోత్పత్తి (మార్కెట్ ధరలలో) NDP_{MP} :

- ▶ GDP, GNP లు తరుగుదలను మినహాయించవు. కాబట్టి అవి ఆర్థిక వ్యవస్థలోగల వాస్తవ వస్తుసేవల ప్రవాహాన్ని తెలియజేయవు. అందుచే స్థూల ఉత్పత్తికి బదులు నికర ఉత్పత్తి గణించుట అవసరం.
- ▶ మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి (GDM_{MP}) నుండి స్థిరమూల ధన వినియోగం (తరుగుదల), తీసివేస్తే నికర దేశీయోత్పత్తి వచ్చును.
- ▶ ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో మూలధన వస్తువులను ఉపయోగించుటవల్ల అరుగు, తరుగుదలకు గురి అగును. ఈ తరుగుదలను GDP నుండి తీసివేస్తే, NDP వస్తుంది.

$NDP_{MP} = GDP_{MP} - \text{తరుగుదల}$
$NDP_{MP} = GDP_{MP} - \text{Consumption of Fixed Capital (CFC)}$
$GDP_{MP} = NDP_{MP} + \text{తరుగుదల}$

4) నికర జాతీయోత్పత్తి (మార్కెట్ ధరలలో) NNP_{MP} :

- ▶ మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GNP_{MP}) నుంచి తరుగుదలను మినహాయించి మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి వచ్చును.
- ▶ నికర అనగా తరుగుదల మినహాయించబడును.
- ▶ జాతీయ అనగా NFIA దీనిలో చేరి ఉండును.

$NNP_{MP} = GNP_{MP} - D$ తరుగుదల
$NNP_{MP} = NDP_{MP} + NFIA$
$NNP_{MP} = GDP_{MP} + NFIA - D$

NNP కి, GNP కి తేడా

NNP_{MP}	GNP_{MP}
1) తరుగుదల మినహాయించబడును	1) తరుగుదల కలిసి ఉండును.
2) $NNP_{MP} = GNP_{MP} - D$	$GNP_{MP} = NNP_{MP} + D$

ECONOMY

NDP కి NNP కి తేడా

NDP_{MP}

- 1) దేశీయ భూభాగంలో జరుగును
- 2) దీనిలో NFIA చేరి ఉండదు
- 3) $NDP_{MP} = NNP_{MP} - NFIA$

NNP_{MP}

- 1) ఆ దేశీయులచే దేశంలోపలగాని, వెలుపగాని జరుగును
- 2) దీనిలో NFIA కలిసి ఉండును
- 3) $NNP_{MP} = NDP_{MP} + NFIA$

ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం

ఒక దేశంలో ఉత్పత్తికి దోహదపడ్డ ఉత్పత్తి కారకాల ఆదాయాలను కలుపుట ద్వారా దేశీయ ఆదాయం పొందవచ్చు. బాటకం, వేతనాలు, వడ్డీ, లాభాలు చేరిస్తే దేశీయ ఆదాయం వచ్చును.

5) స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా) GDP_{FC}:

- దేశీయ భూభాగంలో అన్నీ ఉత్పత్తి కారకాలు ఆర్జించిన ఆదాయంను తెలుపును.
- దీనిలో తరుగుదల కలిసి ఉండును.
- GDP_{MP} కి GDP_{FC} కి తేడా నికర పరోక్ష పన్నులు.
- కాబట్టి GDP_{MP} నుంచి నికర పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే GDP_{FC} వచ్చును.

$$GDP_{FC} = GDP_{MP} - \text{Net Indirect taxes}$$

$$GDP_{FC} = GDP_{MP} - (\text{Indirect Taxes} - \text{Subsidies})$$

$$= GDP_{MP} - \text{Indirect Taxes} + \text{Subsidies.}$$

$$GDP_{FC} = (\text{బాటకం} + \text{వేతనాలు} + \text{వడ్డీ} + \text{లాభాలు}) + \text{తరుగుదల.}$$

6) స్థూల జాతీయోత్పత్తి (ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా) GNP_{FC}:

- మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తినుంచి నికర పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే, ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GNP వచ్చును.
- $$GNP_{FC} = GNP_{MP} - \text{Net Indirect Taxes}$$
- $$GNP_{FC} = GNP_{MP} - (\text{పరోక్ష పన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు})$$
- $$= GNP_{MP} - \text{పరోక్ష పన్నులు} + \text{సబ్సిడీలు}$$

7) నికర దేశీయోత్పత్తి (ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా) NDP_{FC}:

- దీనిని నికర దేశీయాదాయం అందురు.
- $$NDP_{FC} = NDP_{MP} - \text{Net Indirect Taxes}$$
- $$NDP_{FC} = GDP_{FC} - \text{తరుగుదల}$$

NDP_{MP}	NDP_{FC}
1) దీనిని మార్కెట్ ధరలలో గణిస్తారు	1) దీనిని ఉత్పత్తి కారకాల ధరలతో గణిస్తారు
2) $NDP_{MP} = NDP_{FC} + \text{నికర పరోక్ష పన్నులు}$	2) $NDP_{FC} = NDP_{MP} - \text{నికర పరోక్ష పన్నులు}$
3) అంతిమ వస్తుసేవలను తెలుపును	3) ఉత్పత్తి కారకాలు పొందిన ఆదాయాన్ని తెలుపును

8) నికర జాతీయోత్పత్తి (ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా)/ జాతీయాదాయం NNP_{FC}:

- NNP_{FC} నే జాతీయాదాయం అందురు.
- దేశీయ కారక ఆదాయానికి NFIA చేరిస్తే జాతీయాదాయం వస్తుంది.
- NNP_{MP} నుంచి నికర పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే NNP_{FC} / జాతీయాదాయం వచ్చును.
- GNP_{FC} నుంచి తరుగుదల తీసివేస్తే NNP_{FC} వచ్చును.

ECONOMY

➤ NNP_{MP} కంటే, NNP_{FC} నిజమైన కొలమానంగా చెప్పవచ్చు. కారణం ఇది పరోక్ష పన్నుల మార్పువల్ల ప్రభావితం కాదు.

Note: పరోక్ష పన్నులు పెరిగితే, వాస్తవ ఉత్పత్తి పెరగకపోయినా NNP_{MP} పెరుగును. కాని NNP_{FC} అనేది ఈ పరోక్ష పన్నులవల్ల ప్రభావితం కాదు.

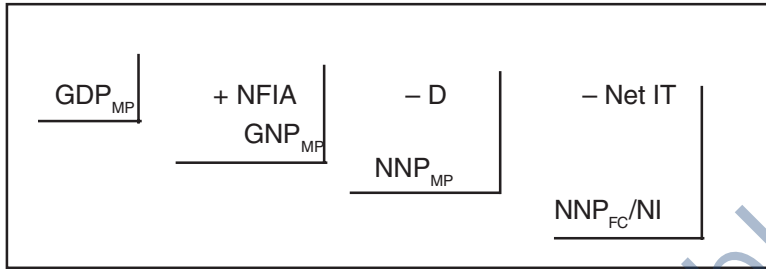
$$NNP_{FC} = \text{దేశీయ కారక ఆదాయం (NDP_{FC})} + NFIA$$

$$NNP_{FC} = NNP_{MP} - \text{నికర పరోక్ష పన్నులు}$$

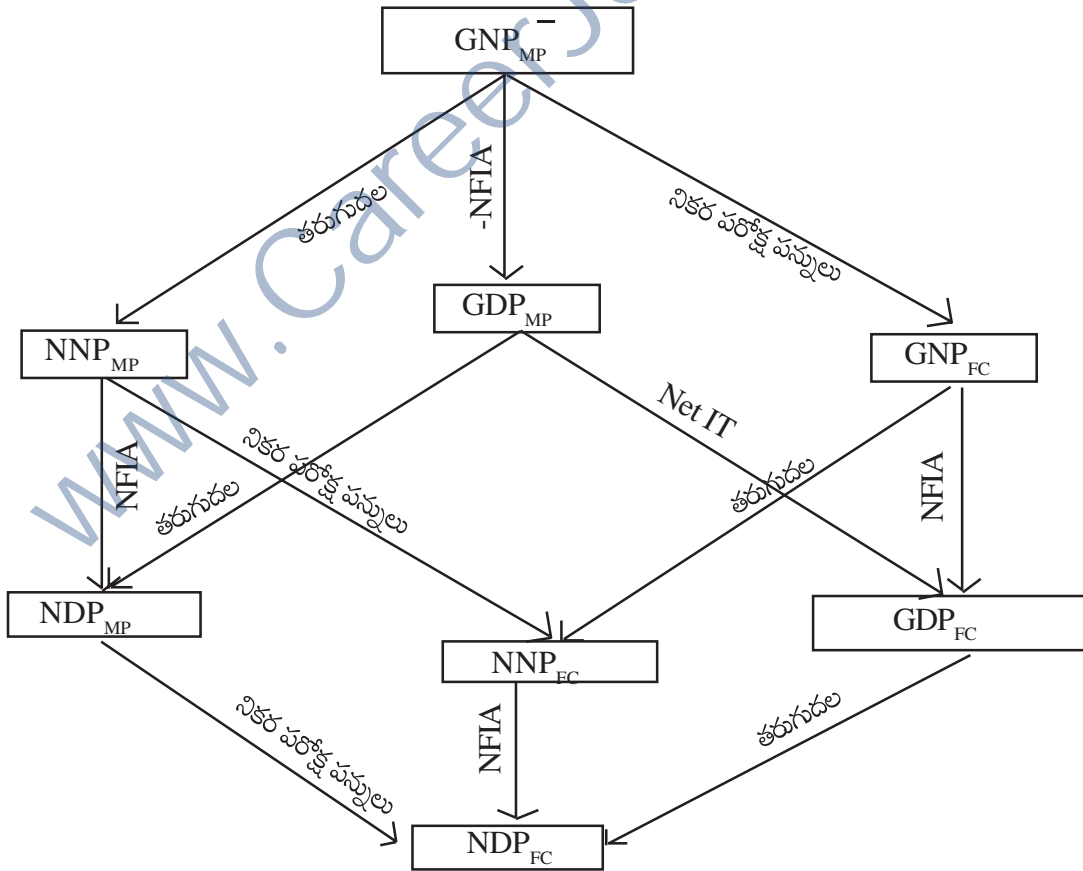
$$NNP_{FC} = GNP_{FC} - D$$

వివిధ భావనలు మధ్య అంతరసంబంధం.

స్థూల, నికర రూపంలోనూ, మార్కెట్ ధరలు, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదురూపంలోనూ, దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులను వివరించడం జరిగింది. ఇవి ఒక దానికొకటి అంతరసంబంధం కలిగి ఉన్నవి. ఏ భావన నుంచి అయినా, మిగిలిన భావనలను కొంత సర్దుబాటు ద్వారా పొందవచ్చు.

ఈ సంబంధాన్ని మరొక రకంగా కూడా చూపవచ్చు.

ECONOMY

- జాతీయాదాయానికి సంబంధించి కొన్ని సర్దుబాట్లు చేయుటద్వారా ప్రైవేట్ రంగానికి చెందిన కొన్ని భావనలు పొందవచ్చు. అవి..

- 1) Private Income (ప్రైవేట్ ఆదాయం)
- 2) Personal Income (వ్యక్తి ఆదాయం)
- 3) Personal Disposable Income (వ్యయర్హదాయం)

Private Income:

- ప్రైవేట్ రంగానికి వివిధ మార్గాలు ద్వారా ప్రస్తుతం వచ్చే ఆదాయాన్ని ఇది తెలుపును.
 - వివిధ ఆధారాలు ద్వారా ఉత్పత్తి కారకాలు అర్జించిన మొత్తం ఆదాయానికి, ప్రభుత్వం నుంచి, ఇతర ప్రపంచం (Rest of the World) నుంచి పొందిన బదిలీ చెల్లింపులు చేరిస్తే ప్రైవేట్ ఆదాయం వచ్చును.
 - జాతీయాదాయానికి (NNP_{FC}), కొన్ని సర్దుబాట్లచేస్తే Private Income వచ్చును.
 - ప్రభుత్వసంస్థలు, విభాగాలకు, ప్రభుత్వ ఆస్తులు, వ్యవస్థాపననుంచి వచ్చే ఆదాయం మరియు ప్రభుత్వ డిపార్ట్‌మెంటేతర సంస్థలు చేసే పొదుపు (E.g. HMT, SAIL), ప్రైవేట్ రంగ ఆదాయం కాదు కాబట్టి జాతీయాదాయం నుంచి తీసివేయాలి.
 - ప్రభుత్వం తన వినియోగ అవసరాలకై ప్రజలనుంచి రుణం తీసుకొంటుంది. ఈ రుణం పై చెల్లించే వడ్డీ కూడా బదిలీ చెల్లింపు లాంటిదే. ప్రభుత్వం వృద్ధాప్య పింఛను, నిరుద్యోగ భృతి, మెడికల్ అలవెన్సు, స్కాలర్‌షిప్‌లు, గిఫ్ట్‌ల రూపంలో ప్రైవేట్ రంగానికి ఈ బదిలీ చెల్లింపులు అందించును. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినపుడు భారత ప్రభుత్వం ఆహారం, వస్త్రాలు, మందులు లాంటి వాటిని విదేశాలకు సహాయం చేయగా, విదేశాలు కూడా మనదేశంలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవించినపుడు సహాయం చేయును. మనకు వచ్చిన బహుమతులు, సహాయంనుంచి మనం విదేశాలకు చేసిన సహాయాన్ని తీసివేస్తే నికర విదేశీ బదిలీ చెల్లింపులు వచ్చును. ప్రైవేట్ రంగం ఇలాంటి బదిలీ చెల్లింపులు రూపంలో ఆదాయం పొందును. ఇది ప్రైవేట్ ఆదాయంలో భాగం. కాని జాతీయాదాయంలో భాగం కాదు.
- $$\text{Private Income} = \text{National Income} - \text{Income from property and entrepreneurship accruing to the Govt.} \\ - \text{Savings of non-Departmental enterprises} \\ + \text{Interest on National debt} \\ + \text{Net current transfers from government} \\ + \text{Net current transfer from abroad.}$$
- ప్రైవేట్ ఆదాయమనేది జాతీయాదాయం ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ రంగాల మధ్య విభజనను తెలుపును.
 - ప్రైవేట్ రంగం యొక్క పన్ను విధింపు పూర్వం (Pre - tax Income) స్థితిని ప్రైవేటు ఆదాయం సూచించును.

Note: బదిలీ చెల్లింపులు :

ఉత్పత్తికారకాల ఆదాయం అనేది ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి దోహదపడితే వచ్చేది. అయితే కొన్ని రకాల ఆదాయాలు ఎలాంటి ఉత్పాదక కార్యకలాపాలలోను పాల్గొనకుండానే రావచ్చు. వీటిని బదిలీ చెల్లింపులు అందురు. అంటే ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి ఎలాంటి సహకారం లేకుండానే పొందేవి.

ఉదా: వృద్ధాప్య ఫింఛన్లు, నిరుద్యోగభృతి, విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్‌షిప్‌లు, శరణార్థులకిచ్చే సహాయం, రిటైర్ అయిన వారికిచ్చే పెన్షన్లు, గిఫ్ట్‌లు, డోనేషన్స్ Gifts and Donations, ప్రకృతి వైపరీత్యాల సమయంలో చేసే సహాయం, తల్లిదండ్రులు పిల్లలకిచ్చే పాకెట్ మనీ, ప్రభుత్వ రుణంపై చెల్లించే వడ్డీ మొ॥

వ్యక్తి ఆదాయం (Personal Income):

- వ్యక్తులు (గృహరంగం) సంపాదించిన ఆదాయానికి, వాస్తవంగా చేతికొచ్చిన ఆదాయానికి తేడా ఉంటుంది.
- ప్రైవేటు ఆదాయం వ్యక్తులు వివిధ ఆధారాల ద్వారా అర్జించిన ఆదాయాన్ని తెలుపగా, వ్యక్తి ఆదాయం వ్యక్తులు, వాస్తవంగా పొందిన ఆదాయాన్ని తెలుపును.

ECONOMY

- వ్యక్తులు సంపాదించిన ఆదాయంలో కొంతభాగం వారిచేతికి రాదు.
 - ఎ) సంస్థలు సంపాదించిన ఆదాయంలో కొంత భాగం వాటాదారులకు పంచిపెట్టరు. భవిష్యత్ పెట్టుబడులకై దీన్ని ఉంచుతారు. ఈ భాగాన్ని పంచిపెట్టబడని లాభాలు (Undistributed profits or retained earnings) అందురు.
 - బి) సంస్థల ఆదాయంలో కొంతభాగం కార్పొరేట్ పన్నులుగా చెల్లించబడును. దీనిని Corporate Profit Tax అందురు. ఈ కార్పొరేట్ పన్నులు ప్రభుత్వానికి పోవును.

$$\text{వ్యష్టి ఆదాయం} = \text{ప్రైవేట్ ఆదాయం} - \text{పంచిపెట్టబడని లాభాలు} - \text{కార్పొరేట్ పన్నులు}$$

- ఇది వ్యక్తుల మధ్య ఆదాయ పంపిణీ ఎట్లా ఉంది? వైయక్తిక పన్ను భారాన్ని తెలుపును.

వ్యయార్హ వ్యష్టి ఆదాయం (Personal Disposable INcome):

- వ్యక్తులచేతికొచ్చిన ఆదాయమంతా వ్యయం చేయవీలుకాదు. దీనిలో ఆదాయపు పన్ను, సంపద పన్ను, వృత్తి పన్ను లాంటి వ్యష్టి పన్నులు చెల్లించగా మిగిలిన భాగమే వ్యయం చేయబడానికి లభ్యమగును.
- కాబట్టి వ్యష్టి ఆదాయం నుంచి వ్యష్టి పన్నులుపోగా మిగిలిన దానిని వ్యయార్హ వ్యష్టి ఆదాయమందురు.

$$\text{Personal Disposable Income} = \text{Personal Income} - \text{Personal Taxes}$$

$$\text{వ్యయర్హాదాయం} = \text{వ్యష్టి ఆదాయం} - \text{వ్యష్టి పన్నులు, పెనాల్టీ మొ||}$$

- వ్యయర్హాదాయంలో కొంతభాగం వినియోగం చేయగా మిగిలినది పొదుపు చేస్తారు.

అందుచే
$$\text{వ్యయర్హాదాయం} = \text{వినియోగం} + \text{పొదుపు}$$

- వ్యయర్హాదాయం అనేది పస్తుసేవలకు ఉండగల డిమాండ్ (Potential Demand) ను తెలియజేయును. వ్యాపారవేత్తలు దీని ఆధారంగా తమ ఉత్పత్తి కార్యకలాపాలు అంచనా వేస్తారు.

GDP _{MP}	+ NFIA	- D	- Net IT	- G + TP	- CT, UDP	-PT
GNP _{MP}		NNP _{MP}		Private Income		
		NNP _{FC/NI}		Personal Income (PI)		
				DPI		

G = Income from property and entrepreneurship accruing to the govt. and savings of non - departmental enterprises
 TP = National debt Interest, current transfers from the govt.
 CT = Corporation taxes
 UDP = Undistributed Profits
 PT = Personal Taxes
 DPI = Personal Disposable Income.

తలసరి ఆదాయం (Per Capita Income):

- జనాభాలో తలా ఒక్కొక్కరికి వచ్చే ఆదాయాన్ని తెలుపును.
- జాతీయాదాయాన్ని దేశ జనభాచే భాగిస్తే వచ్చేది తలసరి ఆదాయం.

ECONOMY

$$\text{తలసరి ఆదాయం (PCI) = } \frac{\text{జాతీయాదాయం}}{\text{జనాభా (సం॥మధ్య జనాభా)}}$$

జాతీయాదాయం పెరిగినా, జనాభా తగ్గినా, రెండూ జరిగినా, తలసరి ఆదాయం పెరుగును. PCI అనేది ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని సూచించును.

ప్రస్తుత ధరలలో తలసరి ఆదాయాన్ని గణిస్తే నామమాత్రపు తలసరి ఆదాయం వచ్చును.

$$\text{నామమాత్రపు తలసరి ఆదాయం = } \frac{\text{ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం}}{\text{జనాభా}}$$

స్థిర ధరలలో తలసరి ఆదాయాన్ని గణిస్తే వాస్తవ తలసరి ఆదాయం వచ్చును.

$$\text{వాస్తవ తలసరి ఆదాయం = } \frac{\text{స్థిర ధరలలో (వాస్తవ) జాతీయాదాయం}}{\text{జనాభా}}$$

వాస్తవ తలసరి ఆదాయం పెరిగితే ప్రజల జీవన ప్రమాణస్థాయి వృద్ధి చెందును.

ప్రస్తుత ధరలలో తలసరి ఆదాయాన్ని, స్థిరధలు (వాస్తవ) లోకి మార్చవచ్చు.

$$\text{స్థిర ధరలలో తలసరి ఆదాయం = } \frac{\text{ప్రస్తుత ధరలలో తలసరి ఆదాయం}}{\text{ధరల సూచీ}} \times 100$$

తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు:

జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు నుంచి, జనాభావృద్ధి రేటును తీసివేస్తే తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు వచ్చును.

$$\text{తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు} = \text{జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు} - \text{జనాభావృద్ధిరేటు}$$

ఉదా: జాతీయాదాయపు వృద్ధిరేటు 5%; జనాభా వృద్ధిరేటు 2%, అయినా తలసరి ఆదాయపు వృద్ధిరేటు?

$$\begin{aligned} \text{తలసరి ఆదాయవృద్ధిరేటు} &= 5\% - 2\% \\ &= 3\% \end{aligned}$$

ప్రస్తుత, స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయం :

- అదే సంవత్సరంలోగల మార్కెట్ ధరలలో అంతిమ వస్తుసేవల విలువను లెక్కిస్తే దానిని ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయ మందురు. అంటే అదే సంవత్సరం ఉత్పత్తి, అదే సంవత్సరం ధరలు.

ఉదా: 2009-10 సం. ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కిస్తే అది ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం.

- ఒక ఆధార సంవత్సరంలోగల ధరలచే ప్రస్తుత సంవత్సరంలోగల అంతిమ వస్తుసేవలను లెక్కిస్తే దానిని స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయమందురు.

ఉదా: 2009-10 సంవత్సరంలో జరిగిన ఉత్పత్తిని 2004-2005 సంవత్సరపు ధరలలో లెక్కిస్తే దానిని స్థిర ధరలో జాతీయాదాయమందురు.

- ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయాన్ని లెక్కిస్తే, ధరలు పెరుగుదలవల్ల ఆదాయం పెరగవచ్చు కాబట్టి అది ఆర్థిక వ్యవస్థ వాస్తవ సామర్థ్యాన్ని సూచించదు. అందుచే స్థిర ధరలలో లెక్కిస్తారు. దీనిని వాస్తవ జాతీయాదాయ మందురు.

- ధరలసూచీచే సర్దుబాటు చేయుటద్వారా ప్రస్తుత ధరలలో ఆదాయాన్నీ, స్థిరధరలలోకి మార్చవచ్చు.

$$\text{స్థిరధరలలో జాతీయాదాయం} = \frac{\text{ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం}}{\text{ప్రస్తుత సంవత్సర ధరల సూచీ}} \times 100$$

ECONOMY

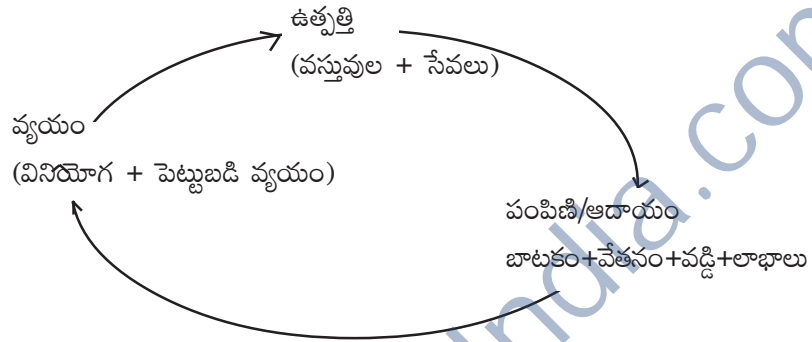
Summary :

- దేశీయ ఉత్పత్తి: దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగేవి (విదేశీయులు కూడా చేయవచ్చు).
- జాతీయ ఉత్పత్తి: ఒక దేశ పౌరులచే చేయబడే ఉత్పత్తి (దేశం వెలుపల కూడా కావచ్చు).
- జాతీయ ఉత్పత్తి = దేశీయ ఉత్పత్తి + NFIA
NFIA = వచ్చిన కారక ఆదాయం (R) చెల్లించిన కారక ఆదాయం (P)
- మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం : మార్కెట్ ధరలలో అంతిమ వస్తుసేవల విలువ
- కారక ధరలలో ఆదాయం : ఉత్పత్తి కారకాలకు వచ్చే ఆదాయాల మొత్తం
- కారక ధరలలో ఆదాయం = మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం - నికర పరోక్ష పన్నులు
- నికర పరోక్ష పన్నులు = పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు
- NDP = GDP - D
- GNP = GDP + NFIA
- NNP = GNP - D
- Technically NNP_{FC} is called National Income
- బదిలీ చెల్లింపులు = ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి దోహదపడకుండా పొందే ఆదాయం
- ప్రైవేట్ ఆదాయం = జాతీయాదాయం - ప్రభుత్వ ఆస్తులనుంచి వచ్చే ఆదాయం
- నాన్ డిపార్ట్మెంట్ సంస్థల పొదుపు
+ ప్రభుత్వరుణంపై వడ్డీ
+ బదిలీ చెల్లింపులు
- వ్యష్టి ఆదాయం = ప్రైవేట్ ఆదాయం - పంచిపెట్టబడని లాభాలు, కార్పొరేట్ పన్నులు
- వ్యయర్హ ఆదాయం = వ్యష్టి ఆదాయం - వ్యష్టి పన్నులు
- తలసరి ఆదాయం = $\frac{\text{జాతీయాదాయం}}{\text{జనాభా}}$
- ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం : ప్రస్తుత మార్కెట్ ధరలలో గణిస్తే వచ్చేది.
- స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయం : ఆధార సంవత్సర ధరలలో గణిస్తే లభ్యమగును.

ECONOMY

2. జాతీయాదాయాన్ని మణించే పద్ధతులు

- ▶ ఉత్పత్తికారకాలను ఉపయోగించి వస్తుసేవలు ఉత్పత్తి చేస్తారు. ఈ ఉత్పత్తి విలువ ఉత్పత్తి కారకాలకు ఆదాయాలుగా పంచబడును. ఈ ఆదాయం వినియోగ, పెట్టుబడి వస్తువులపై వ్యయం చేయబడును. వ్యయం తిరిగి ఉత్పత్తికి దోహదపడును.
- ▶ ఉత్పత్తివల్ల ఆదాయం సృష్టించబడును. ఆదాయం వస్తుసేవలకు డిమాండ్‌ను కల్పించును. డిమాండ్‌వల్ల వస్తుసేవలపై వ్యయం జరుగును. వ్యయం తిరిగి ఉత్పత్తికి దారితీయును.

- ▶ అందుచే వీటిని Production – Distribution – Disposition గా చూపుతారు.
- ▶ కాబట్టి ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఉత్పత్తి, ఆదాయం, వ్యయం సమానంగా ఉంటాయి. అందుచే జాతీయాదాయాన్ని మూడు పద్ధతుల్లో గణిస్తారు.

- 1) Net Product Method (or) Value Added Method (ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి)
- 2) Income Method (ఆదాయ మదింపు పద్ధతి)
- 3) Expenditure Method (వ్యయ మదింపు పద్ధతి)

1. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి:

దీనిని Product Method, Value Added Method, Industrial Origin Method, Net Output Method అని పిలుస్తారు. సైమన్ కుజినెట్స్ దీనిని 'ఉత్పత్తి సేవా పద్ధతి' అని పిలిచెను.

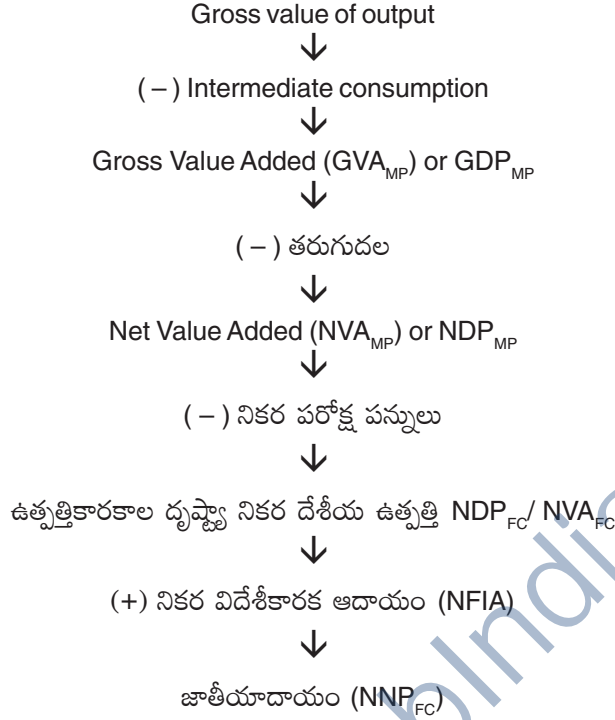
- ▶ ఆర్థిక వ్యవస్థలో సంవత్సరకాలంలో అంతిమ వస్తుసేవల ఉత్పత్తిని చేరిస్తే నికర ఉత్పత్తి వచ్చును.
- ▶ ఆర్థిక వ్యవస్థలో గల ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలలో జరిగిన ఉత్పత్తిని చేరిస్తే మొత్తం ఉత్పత్తి (Gross Output) వస్తుంది. అయితే ఒక రంగంలో జరిగిన ఉత్పత్తిని మరొక రంగంలో ఉత్పత్తి కారకం (మధ్యంతర వస్తువు)గా వాడవచ్చు. అట్లాంటపుడు వాటి విలువను తీసివేయాలి.

ఉదా: మారుతీ ఉద్యోగ్ లిమిటెడ్ Steel, Tyres మొ|| వానిని కొని మారుతీ కార్లను ఉత్పత్తిచేస్తే, నికర ఉత్పత్తిలో జాతీయోత్పత్తి గణించేటపుడు మొత్తం Steel, Tyres, కార్ల ఉత్పత్తిని కాకుండా ప్రతిదశలో అదనంగా చేరిన విలువనే (Value Added) తీసుకోవాలి. అనగా కార్ల విలువనుంచి దాని తయారీకి ఉపయోగించిన మధ్యంతర వస్తువిలువ (Steel, Tyres) ను తీసివేయాలి.

- ▶ Gross Value Added = Gross value of output – Intermediate consumption
- ▶ Net value Added (NVA) = Gross value Added (GVA) – Depreciation
- ▶ $NVA_{FC} = NVA_{MP} - \text{Net Indirect Taxes}$
- ▶ NVA_{FC} నే ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర దేశీయోత్పత్తి అందురు. దీనికి NFIA చేరిస్తే NNP_{FC} వచ్చును. ఇదే జాతీయాదాయం.

ECONOMY

దీనిని క్రిందివిధంగా చూపవచ్చు.

ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు (Precautions):

- 1) ఒకే వస్తువు రెండుసార్లు లెక్కించకుండా జాగ్రత్తపడాలి. ఇందుకుగాను...
 - ఎ) అంతిమ వస్తువులనే లెక్కలోకి తీసుకోవాలి (లేదా)
 - బి) విలువ చేర్చిన పద్ధతినైనా వాడాలి.
 - 2) ధరల పెరుగుదల ప్రభావం లేకుండా చూడాలి. దీనికై రెండు మార్గాలున్నాయి.
 - ఎ) స్థిర ధరలలో జాతీయోత్పత్తిని గణించాలి (లేదా)
 - బి) ప్రస్తుత ధరలలో గణించినప్పటికీ, డిఫ్లెటర్ సహాయంతో వాస్తవ ఆదాయంలోకి మార్చాలి.
 - 3) స్వయం వినియోగం (Self consumption) మార్కెట్ ధరలలోకి రాదుకాబట్టి చేర్చాలి. ఉదా: రైతు సొంతానికి వాడుకున్న ఆహారధాన్యాలు.
 - 4) సొంతంగా యజమాని ఉంటున్న ఇంటి సేవలు (Imputed Rent of owner occupied houses) చేర్చాలి. ఉదా: Imputed Rent, Imputed Interest.
 - 5) గృహిణిసేవలు (Services of house wives) ద్రవ్యరూపంలో అంచనా వేయలేం. కాబట్టి జాతీయాదాయంనుంచి మినహాయించాలి. ఉదా: వంట చేయుట, పిల్లల సంరక్షణ.
 - 6) Second - hand goods లేదా existing commodities క్రయ, విక్రయాలు చేర్చరాదు. ఉదా: పాతకారు, పాత ఇల్లు, పాత పెయింటింగ్ల అమ్మకం చేర్చరాదు.
- Note:** అయితే పాతవస్తువులు అమ్మేటపుడు బ్రోకర్ (Broker) కమీషన్ చేర్చాలి (అతని సేవలు ప్రస్తుత సంవత్సరానికి చెందినవి కాబట్టి)
- 7) Bonds and Shares అమ్మకాలు జాతీయాదాయంనుంచి మినహాయించాలి. (దీనివల్ల ఆస్తులు బదిలీ అవుతాయి కాని, నూతనంగా ఏవీ సృష్టించబడవు) అయితే Shares, Bonds అమ్మేటపుడు బ్రోకర్ సేవలు లెక్కించాలి.
 - 8) మధ్యంతర వస్తువులను జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.

ECONOMY

Note: ఇన్వెంటరీలలో పెరుగుదల జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి, తరుగుదలను తీసివేయాలి.

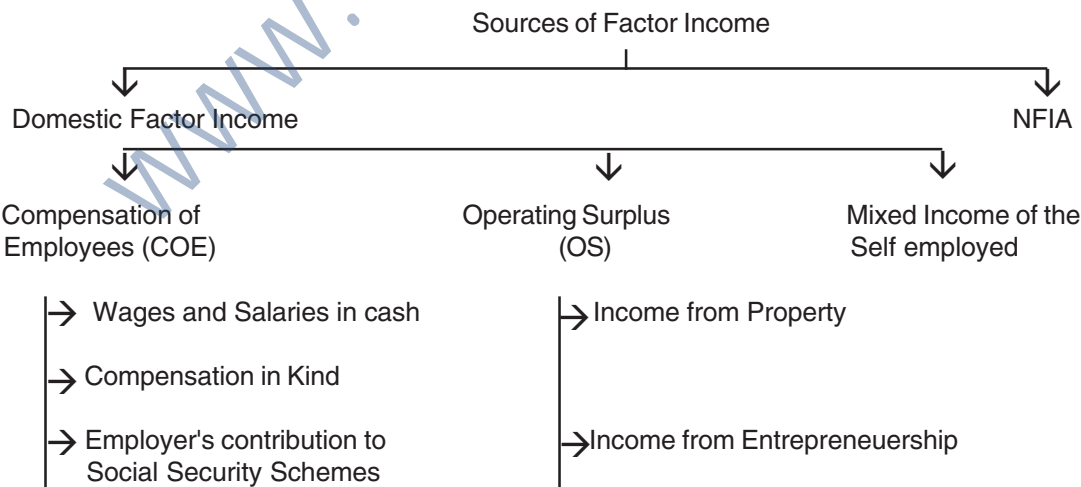
ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో ఎదురయ్యే సమస్యలు:

- 1) ఇన్వెంటరీలలో పెరుగుదల జాతీయాదాయానికి చేర్చాలి. అయితే ధరలలో మార్పువల్ల వీటి విలువను అంచనా వేయుటకష్టం.
- 2) తరుగుదలను అంచనా వేయుట కష్టం (కొన్న ధరపై అంచనావేయాలా? లేదా Replacement Cost ఆధారంగా అంచనావేయాలా? అనేది సమస్య).
- 3) విద్య, రవాణా వ్యయం లాంటివి అంతిమ వస్తువులా లేదా మధ్యంతర వస్తువులా అనేది చెప్పలేం.
- 4) మధ్యంతర వస్తువు, అంతిమ వస్తువు మధ్య స్పష్టమైన గీత గీయలేం. అది వాటి ఉపయోగంపై ఆధారపడును. పిండి (Flour) అనేది గృహాలకు అంతిమ వస్తువు కాగా, రొట్టెలు తయారు చేసేవాడి (Baker)కి అది మధ్యంతర వస్తువు.
- 5) జీవనాధార రంగంలోను, సొంత వ్యాపారంలోని ఉత్పత్తులకు సంబంధించి సరైన సమాచారం లభ్యం కావడంలేదు.
- 6) వస్తుసేవల విలువను ఉత్పత్తి వ్యయధరలలో లెక్కించాలా? టోకు ధరలా? చిల్లర ధరలలో లెక్కించాలా అనేది సమస్య.
- 7) మార్కెట్లోకి రాని Self - consumption, owner - occupied buildings Rents లాంటి వాటికి ధరలు నిర్ణయించుట కష్టం.
- 8) సేవలను తీసుకోవాలా? వద్దా? అనేది మరొక సమస్య.

వివిధ రంగాల నుంచి (Industrial Origin) జాతీయాదాయానికి ఎంతెంత వాటా వస్తున్నది? వివిధ రంగాల సాపేక్ష ప్రాధాన్యతలు ఎట్లా ఉంది? తెలుసుకొనేందుకు ఈ పద్ధతి ఉపయోగపడును.

2. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి (Income Method):

- దీనిని **Factor Payment Method, Distributed Share Method, Income Paid Method, Income received Method** అని పిలుస్తారు.
- ఉత్పత్తికారకాలు (భూమి, శ్రమ, మూలధనం, వ్యవస్థాపన) తమ సేవలు అందించుటద్వారా ప్రతిఫలాలు (బాటకం, వేతనం, వడ్డీ, లాభాలు) పొందుతాయి. ఈ ప్రతిఫలాలను కలిపితే జాతీయాదాయం వస్తుంది.
- ఉత్పత్తి కారకాల సహాయంతో ఉత్పత్తి జరుగుతుంది. ఆ ఉత్పత్తి విలువ ఉత్పత్తి కారకాలకు చేరుతుంది. ఆ కారక ప్రతిఫలాలన్నీ కలిపితే జాతీయాదాయం వచ్చును. $జాతీయాదాయం = భాటకం + వేతనం + వడ్డీ + లాభాలు + మిశ్రమ ఆదాయం$
- ఉత్పత్తి కారకాలకు వచ్చే ఆదాయం రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.
 - I) దేశీయ కారక ఆదాయం (Domestic Factor Income)
 - II) నికర విదేశీకారక ఆదాయం (Net Factor Income from abroad)

ECONOMY

I). దేశీయకారక ఆదాయాన్ని 3 రకాలుగా విభజించవచ్చు.

- 1) శ్రమను అందిస్తే వచ్చే ఆదాయం (Labour Income/ Compensation of Employees)
- 2) మూలధనం/ ఆస్తులనుంచి ఆదాయం (Property Income/ Operating Surplus)
- 3) మిశ్రమ ఆదాయం (Mixed Income) ఒకే వ్యక్తి పై రెండింటినీ అందిస్తే వచ్చే ఆదాయం.

1. Compensation of Employees: శ్రామికులు, ఉద్యోగస్థులు తమ శ్రమను అందించుట ద్వారా పొందే పరిహారం (ప్రతిఫలాలు) మూడు విధాలుగా ఉండును.

- ఎ) ద్రవ్యరూపంలోగల వేతనాలు, జీతాలు. ఉదా: జీతం, డి.ఎ., హెచ్ఆర్ఎ, ఒటిఎ., బోనస్, కమీషన్, LTC (Leave Travel Concession) etc.
- బి) వస్తురూపంలో అందించే పరిహారం (Compensation in Kind). ఉదా: ఉచిత గృహం, వైద్యం, ఉచితయానిఫారం, ఆహారం, ఉచితవిద్య, రవాణా, వడ్డీలేకుండా రుణసదుపాయం, Creches for children of Employees etc.
- సి) యజమాన్యం ఉద్యోగులకిచ్చే సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులు (Employer's Contribution to social security schemes). ఉదా: పి.ఎఫ్, జీవితబీమా, రిటైర్మెంట్ పెన్షన్కి అందించే వాటా, గ్రూప్ ఇన్సూరెన్స్, గ్రాడ్యుటీ మొ||

2. Operating Surplus: మూలధనాన్ని, యజమాన్యాన్ని కల్గి ఉండుటవల్ల వచ్చే ఆదాయం. అంటే ఆస్తులు, వ్యవస్థాపననుంచి వచ్చే ఆదాయం (Income from Property and entrepreneurship).

- ఎ) భూములు, భవనాలు కల్గి ఉండుటవల్ల బాటకం వచ్చును. Rent of Self-occupied house (Imputed Rent) కూడా బాటకంలో భాగమే.
 - రుణాలపై, డిపాజిట్లపై వచ్చే వడ్డీ.
 - గనులు లీజుకిచ్చినపుడు వచ్చే రాయల్టీ, పేటెంట్ హక్కులు, కాఫీ లైట్స్పై వచ్చే రాయల్టీలు దీనిలో భాగం.
 - Rent, Interest, Royalties అనేవి Income from property గా చెప్పవచ్చు.

బి)కంపెనీ వాటాదారులకు పంచె డివిడెండ్లు:

- పెద్ద కంపెనీలు తమ మొత్తం ఆదాయాన్ని షేర్ హోల్డర్స్కి డివిడెండ్ల రూపంలో పంచిపెట్టవు. కొంత ఆదాయాన్ని పంచిపెట్టుకుండా ఉంచుతాయి. దీనిని పంచిపెట్టబడని లాభాలు (Undistributed profits) అందురు.
- ఈ పంచిపెట్టబడని లాభాలలో కొంతభాగం Corporate Profit Tax గానూ, కొంతభాగం Corporate Saving గానూ ఉంటుంది. అంటే Dividends, Undistributed Profits, Corporate Tax అనేవి Income from entrepreneurship గా పిలవబడతాయి.

3. Mixed Income: ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఒకే వ్యక్తి శ్రమను, మూలధనాన్ని అందిస్తే వచ్చే ఆదాయం మిశ్రమ ఆదాయం. అంటే కొంత Labour Income కాగా, కొంత Property and Entrepreneurship నుంచి వచ్చే ఆదాయమగును. ఉదా: సొంత వ్యాపారం, Carpenters ఆదాయం, సొంత క్షినిక్వర్ల డాక్టర్ అందించే సేవలు, తన పొలంలో పనిచేసే రైతు.

II) నికర విదేశీకారక ఆదాయం (NFIA) = కారకాలను అందించినందుకు విదేశాలనుంచి పొందిన ఆదాయం (R) – దేశభూభాగంలో విదేశస్థులు అందించిన కారకసేవలకు చెల్లించే చెల్లింపులు (P).

- $NDP_{FC} =$ ఉద్యోగుల పరిహారం + Operating Surplus + మిశ్రమ ఆదాయం.
- $NNP_{FC} = NDP_{FC} + NFIA$ దీనినే జాతీయాదాయమందురు.
జాతీయాదాయం = [COE + OS + mixed Income] + NFIA
= దేశీయకారక ఆదాయం + విదేశీ నికర కారక ఆదాయం.

ఆదాయ మదింపు పద్ధతి - తీసుకోవల్సిన జాగ్రత్తలు :

- 1) స్వయం వినియోగ విలువ (Self - consumption), Imputed rent of the Self - occupied houses కలపాలి.

ECONOMY

- 2) బదిలీ చెల్లింపులు చేర్చరాదు. ఉదా: Old age Pensions, నిరుద్యోగభృతి, స్కాలర్‌షిప్‌లు, కరువు సమయంలో ప్రభుత్వం అందించే సహాయం. ఇవి ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి ఎలాంటి తోడ్పాటును అందించవు.
- 3) చట్టవ్యతిరేక ద్రవ్యం చేర్చరాదు. ఉదా: స్మగ్లర్స్ ఆదాయం, illegal drug Traders (ఇవి చట్టవ్యతిరేక కార్యకలాపాలలో పాల్గొంటే వచ్చినవి. మరియు గణించలేనివి).
- 4) జాతీయరుణంపై వడ్డీ చేర్చరాదు. ప్రభుత్వం సాధారణంగా వినియోగ అవసరాలకే రుణం తీసుకుంటుంది అనే ప్రమేయంవల్ల రుణంపై వడ్డీ చేర్చరు (ఇది అనుత్పాదక ఉద్దేశంతో తీసుకోబడింది కాబట్టి)
- 5) Second hand goods, bonds, shares అమ్మితే వచ్చే ఆదాయం చేర్చరాదు. అయితే వీటి అమ్మకాలలో బ్రోకర్ కమీషన్ లెక్కించాలి.
- 6) ప్రైవేటు బదిలీ చెల్లింపులు చేర్చరాదు. ఉదా: తల్లిదండ్రులు పిల్లలకిచ్చే Pocket Money, పిల్లలు వృద్ధులకిచ్చే ద్రవ్యం మొ॥ (దీనిలో ఒకరినుంచి మరొకరికి కేవలం ద్రవ్యం మాత్రమే బదిలీ అగుచున్నది)
- 7) గాలివాటు లాభాలు (windfall gains) జాతీయాదాయ గణనలో చేర్చరాదు. ఉదా: లాటరీల ద్వారా, prizes ద్వారా వచ్చే ఆదాయం (ఇవి కూడా ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి ఎలాంటి తోడ్పాటును అందించవు).
- 8) కార్పొరేషన్ పన్ను తీయకపూర్వం ఉన్న లాభాలను జాతీయ గణనలో తీసుకుంటారు. కాబట్టి ప్రత్యేకంగా కార్పొరేషన్ పన్నును తీసుకోవసరంలేదు.
- 9) సంపదపన్ను, బహుమతిపన్ను లాంటివి ప్రస్తుత ఆదాయం నుంచికాక, పూర్వపు పొదుపుల నుంచి చెల్లిస్తారు. కాబట్టి జాతీయాదాయంలో భాగం కాదు.

ఆదాయ మదింపు పద్ధతి - ఎదుర్కొనే సమస్యలు:

- 1) మిశ్రమ ఆదాయాన్ని గణించుట కష్టం (అవ్యవస్థీకృతరంగంలో సరైన సమాచారం లభ్యంకాదు).
 - 2) కొంతమంది ఆర్థికవేత్తలు ప్రభుత్వ రుణంలో కొంతభాగం ఉత్పాదక కార్యకలాపాలకు దోహదపడును. కాబట్టి రుణంపై వడ్డీ జాతీయాదాయంలో చేర్చాలని వాదించిరి.
 - 3) అల్పాభివృద్ధి దేశాలలో ఆదాయానికి చెందిన సరైన గణాంకాలు లభ్యంకావు (ఈ దేశాలలో కొద్దిమంది మాత్రమే పన్నులు చెల్లిస్తారు).
- జాతీయాదాయం వివిధ ఉత్పత్తి కారకాలమధ్య ఎట్లా పంపిణీ అయిందో తెలుసుకొనేందుకు ఆదాయ మదింపు పద్ధతే ఉపయోగించాలి.

3. వ్యయ మదింపు పద్ధతి (Expenditure Method):

దీనిని Income Disposal Method, Consumption and Investment Method అని అందురు.

- ఆర్థిక వ్యవస్థలో జరిగే అంతిమ వ్యయం లెక్కించుటద్వారా GDP ని పొందవచ్చు. అంతిమ వస్తువులపైచేసే అంతిమ వ్యయం ద్వారా దీనిని గణిస్తారు. అంతిమ వస్తువులు అనేవి వినియోగానికిగాని, పెట్టుబడికి కాని కావచ్చు. అంటే అంతిమ వినియోగ వ్యయం, అంతిమ పెట్టుబడి వ్యయం కలుపుట ద్వారా దీనిని పొందవచ్చు. అందుచే దీనిని Consumption and Investment Method అందురు.

ఒక దేశ భూభాగంలో అంతిమ వ్యయం చేసే రంగాలు నాలుగుంటాయి.

- 1) గృహారంగం (Household sector)

ECONOMY

2) సంస్థల / వ్యాపార రంగం (Business/ Producing Sector)

3) ప్రభుత్వరంగం (Government Sector)

4) ఇతర ప్రపంచరంగం Rest of the World (Row)

అంతిమ వస్తు సేవలపై ఈ నాలుగు రంగాలు చేసే వ్యయం ఈ విధంగా ఉంటుంది.

ఎ) వినియోగ వ్యయం (Consumption Expenditure) C

బి) పెట్టుబడి వ్యయం (Investment Expenditure) I

సి) ప్రభుత్వ వ్యయం (Government Expenditure) G

డి) నికర ఎగుమతులు (Exports – Imports) X – M

ఎ) ప్రైవేట్ అంతిమ వినియోగ వ్యయం (C):

వినియోగ వస్తువులు, సేవలపై గృహరంగం, లాభ ఉద్దేశంలేని స్వచ్ఛంద సంస్థలు చేసే వ్యయం దీనిలో భాగాలు.

- మన్నికలేని (non-durables goods) ఆహారం, పానీయాలు, సబ్బులు, టూత్ పేస్ట్ లపై చేసే వ్యయం.
- మన్నికగల (durable goods) TV, ఫర్నిచర్, కార్లు, బైక్ లు, AC లు మొ॥ వాటిపై వ్యయం.
- రవాణాసేవలు, వైద్యసేవలు లాంటి సేవలపై వ్యయం.
- వీటిపై చేసే వ్యయాన్ని మార్కెట్ లోని రిటైల్ ధరలు (Retail Prices) ఆధారంగా గణిస్తారు.

Note: నూతన ఇల్లు కొనుగోలు వినియోగ వ్యయంకాదు. అది పెట్టుబడి వ్యయం క్రిందికి వస్తుంది.

ప్రస్తుత ఉత్పత్తిపై వ్యయమే తీసుకోవాలి. పాతకార్లు, పాతవస్తువులపై వ్యయం తీసుకోరాదు.

ఉత్పత్తిదారు తనకై ఉంచిన Self-Consumption కూడా వినియోగ వ్యయంలో భాగమే.

Imputed Rent on Self - occupied houses కూడా వినియోగ వ్యయంలో భాగమే.

B) పెట్టుబడి వ్యయం (I):

- భౌతిక మూలధన వస్తువుల పెరుగుదలే పెట్టుబడి ఉదా: యంత్రాలు, ఫ్యాక్టరీలు రెసిడెన్షియల్ ఇండ్లు, సంస్థ ఇన్వెంటరీల పెరుగుదల.

- పెట్టుబడి వ్యయాన్నే Gross Domestic Capital Formation (GDCF) అందురు. దీనిలో మూడు భాగాలు గలవు.

a) స్థిరపెట్టుబడి/స్థూల స్థిర మూలధనకల్పన: నూతన ప్లాంట్, యంత్రాలు, ఎక్యూప్ మెంట్, ఫ్యాక్టరీలు, రవాణా ఎక్యూప్ మెంట్, నిర్మాణపనులు (డ్యాంలు, టెలిఫోన్ లైన్స్) మొ॥ వానిపై చేసే వ్యయం.

b) రెసిడెన్షియల్ హౌస్ పై చేసే వ్యయం: నూతన ఇండ్ల నిర్మాణంపై వ్యయం (ఇనుము, సిమెంట్, వుడ్, ఇటుకలు, శ్రమ మొ॥ వానిపై బిల్డ్ చేసే వ్యయం). దీనిని Commodity Flow Approach అందురు. Major repairs, Renovations దీనిలో భాగమే. ఇండ్ల నిర్మాణమనేది పెట్టుబడిలో భాగం.

Note: Capital goods లో పెట్టుబడికి, ఇండ్ల నిర్మాణంలో పెట్టుబడికి కొద్దిగా తేడా ఉంది. ఇండ్లు అనేవి గృహరంగంచే కొనుగోలు చేయబడగా, మూలధన వస్తువులు సంస్థలచే కొనుగోలు చేయబడును.

c) నిల్వలో మార్పు (ఇన్వెంటరీలు): ముడిసరుకు, సగం తయారైన వస్తువులు, అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉన్న అంతిమవస్తువులు (Final goods awaiting sale) మొ॥వి ఇన్వెంటరీలు. ఈ ఇన్వెంటరీలో వచ్చే మార్పుని పెట్టుబడి వ్యయంగా తీసుకుంటారు.

- Change in stock = closing stock – opening stock.

ECONOMY

- స్థిరపెట్టుబడి + రెసిడెన్షియల్ ఇండ్ర నిర్మాణం + ఇన్వెంటరీలలో మార్పుపై చేసే వ్యయాన్ని స్థూలపెట్టుబడిగా చెప్పవచ్చు. వీనిలో కొంతభాగం అరుగు, తరుగుదలకు గురి అయిన వాటి స్థానంలో పెట్టుబడి కాబడవచ్చు. ఈ Replacement amount ని తరుగుదల (Depreciation) అందురు. కాబట్టి స్థూలపెట్టుబడినుండి ఈ తరుగుదలను తీసివేస్తే నికర పెట్టుబడి వచ్చును.

$$\text{Net Domestic Investment} = \text{Gross Fixed Business Investment} + \text{Inventory Investment} + \text{Gross Residential Investment} - \text{Depreciation.}$$

C) ప్రభుత్వవ్యయం (G):

- దీనిని ప్రభుత్వ అంతిమ వినియోగ వ్యయమందురు.
- పరిపాలన, రక్షణ, శాంతి ఒప్పందాలు, విద్యా - వైద్య సంక్షేమ సేవలపై వ్యయం ప్రభుత్వ వ్యయం. ప్రభుత్వ వ్యయంవల్ల మార్కెట్లో అమ్మో వస్తువులు ఉత్పత్తికావు కాబట్టి, వీటికి మార్కెట్ ధరలుండవు. ప్రభుత్వ సేవలు అందించేందుకు ప్రభుత్వం ఉద్యోగస్థులపై చేసే వ్యయం, ప్రభుత్వం సేవలు అందించేటపుడు వస్తువులపై చేసే వ్యయం కలిపితే ప్రభుత్వ వ్యయం వచ్చును.
- అయితే ప్రభుత్వ సేవలు మార్కెట్ ధరలలో అమ్మకపోయినప్పటికీ, నామమాత్రపు రుసుం తీసుకోవచ్చు. (ఉదా: Hospitals లో నామమాత్రపు రుసుం, విద్యాసంస్థల ఫీజులు) అట్లాంటి రాబడిని, వ్యయం నుంచి తీసివేస్తే నికర వ్యయం వచ్చును.
- ఉద్యోగుల పరిహారం వేతనాలు, జీతాలు, సాంఘిక చెల్లింపుల రూపంలో ఉండును.
- ప్రభుత్వ అంతిమ వినియోగ వ్యయం = ఉద్యోగుల పరిహారం + దేశీయ మార్కెట్లో వస్తుసేవల నికర కొనుగోళ్లు + విదేశాలనుంచి వస్తుసేవల నికర కొనుగోళ్లు.
- నికర అనగా కొనుగోళ్ల విలువ, అమ్మకాల విలువ మధ్యగల తేడా.

D) నికర ఎగుమతులు Net Exports (X - M) :

- వస్తుసేవల ఎగుమతుల విలువనుంచి దిగుమతుల విలువ తీసివేస్తే, నికర ఎగుమతులు వచ్చెను. ఇది ధనాత్మకంగా గాని, రుణాత్మకంగాగాని ఉండవచ్చు. $\text{Net Exports} = \text{Exports} - \text{Imports}$
- నికర ఎగుమతులు అనేవి దేశీయ ఉత్పత్తి (Domestic product) లో భాగం.
- Open Economy లో ఒకదేశం ఇతర దేశాలతో అంతర్జాతీయ వ్యాపారం చేసి ఒకదేశం ఇతర దేశాలకు వస్తువులు, సేవలు (షిప్పింగ్, బీమా, బాంకింగ్, రవాణా, పర్యాటక సేవలు) ఎగుమతిచేయవచ్చు. అట్లాగే విదేశస్థులు ఆ దేశానికొస్తే ఆహారం, handicrafts లాంటి వస్తువులను కొనవచ్చు. అదేవిధంగా విదేశాలనుంచి వస్తువులు, సేలు దిగుమతి చేసుకోవచ్చు.
- వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో ఎగుమతులను, దిగుమతులను దేశీయ వ్యయంలో ఎందుకు తీసుకోవాలి?
- ఎగుమతులపై విదేశస్థులు వ్యయం చేసినప్పటికీ, ఆ వస్తువులు దేశీయ భూభాగంలో ఉత్పత్తికాబడివి కాబట్టి అవి దేశీయ ఉత్పత్తిలో భాగం.
- దిగుమతులు అనేవి విదేశాలలో ఉత్పత్తికాబడినప్పటికీ, వానిపై వ్యయం అనేవి దేశీయ వినియోగ పెట్టుబడి వ్యయలోభాగం.
- అయితే ఒక దేశ భూభాగంలో ఉత్పత్తి ఎంత అయినదీ తెల్పుకోవాలంటే దిగుమతులు తీసివేయాలి.
- నికర విదేశీ పెట్టుబడి = నికర ఎగుమతులు + NFIA.
- ఆర్థిక వ్యవస్థలో జరిగే వినియోగ, పెట్టుబడి, ప్రభుత్వ, నికర ఎగుమతులు కలిపితే GDP వచ్చును.

$$\text{GDP}_{MP} = C + I + G + (X - M)$$

Note : పెట్టుబడిని తీసుకొనేటపుడు నికర పెట్టుబడి తీసుకుంటే GDP కి బదులు NDP వచ్చును.

- GDP_{MP} కి NFIA చేరిస్తే, GNP_{MP} వచ్చును. దీనినుంచి తరుగుదల తీసివేస్తే NNP_{MP} వచ్చును. దీనినుంచి నికర పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే NNP_{FC} వచ్చును. ఇదే జాతీయాదాయం.

ECONOMY

$$\text{జాతీయాదాయం(NI)} = C + I + G + (X - M) + \text{NFIA} - D - \text{Net IT}$$

దీనిని ఈ విధంగా చూపవచ్చు

$$C + I + G + (X - M)$$

$$\text{GDP}_{MP}$$

$$(+)\text{NFIA}$$

$$\text{GNP}_{MP}$$

$$(-)\text{Depreciation}$$

$$\text{NNP}_{MP}$$

$$(-)\text{Net IT}$$

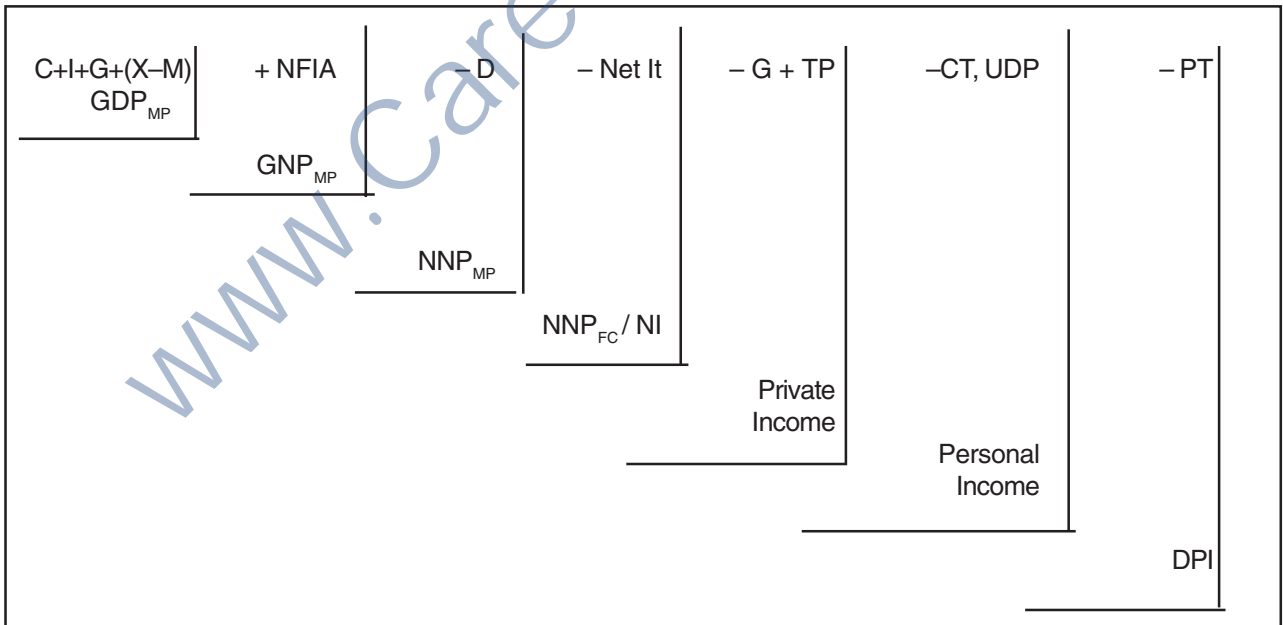

$$\text{NNP}_{FC} / \text{National Income}$$

Note: * GDPలో నికర ఎగుమతులు (X - M) అనేవి భాగం.

* GDP కి NFIA (R-P), చేరిస్తే GNP వచ్చును.

వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయ భావనలు

వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో తీసుకోవల్సిన జాగ్రత్తలు:

- 1) అంతిమ వస్తువులన్నింటిని తీసుకోవాలి (మార్కెట్లో వీటిపై వ్యయం జరిగినా, జరగకపోయినా).

ECONOMY

ఉదా: Self - consumption, Imputed values.

- 2) మధ్యంతర వస్తువులపై వ్యయం లెక్కించరాదు (ఇది అంతిమ వ్యయంలో భాగం కాబట్టి).
 - 3) Second - hand goods పై చేసే వ్యయం లెక్కించరాదు (ఇవి గత సంవత్సర ఉత్పత్తిలోకి వస్తాయి).
 - 4) షేర్లు, బాండ్లు (Financial assets) పై చేసే వ్యయం లెక్కించరాదు (దీనిలో యాజమాన్యం మాత్రమే బదిలీ అగును. ఎలాంటి నూతన ఆస్తులు ఉత్పత్తికావు).
 - 5) బదిలీ చెల్లింపులపై చేసే వ్యయం లెక్కించరాదు. ఉదా: పించస్తు, నిరుద్యోగ భృతి .
- ❖ భారతదేశంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో వ్యయానికి సంబంధించి సరియైన సమాచారం లేకపోవడంవల్ల ఈ పద్ధతిని అవలంబించలేం.
 - ❖ ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ వ్యయాల వాటాలు తెలుసుకొనేందుకు, వినియోగం, పెట్టుబడులు తెలుసుకొనేందుకు వ్యయమందింపు పద్ధతి అవలంబిస్తారు.

జాతీయాదాయం గణించేటప్పుడు మినహాయించవలసిన అంశాలు :

- ❖ పెన్షన్ : జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు. కారణం ఈ ప్రతిఫలం ప్రస్తుత ఉత్పాదక కార్యకలాపానికి ప్రతిఫలం కాదు.
- ❖ గతంలో ఉత్పత్తి చేసిన వస్తువులు : GNP లో ప్రస్తుతం ఉత్పత్తి అయిన వాటినే చేరుస్తారు. కాబట్టి వీటిని చేర్చరాదు.
- ❖ విదేశాల నుంచి బదిలీలు : ఇది సంపాదిత ఆదాయం కాదు కాబట్టి జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.
- ❖ కంపెనీ బాండ్ల అమ్మకం : ఇది వస్తు సేవలను పెంచదు. ఇది కేవలం ద్రవ్యం బదిలీ మాత్రమే. కాబట్టి దీన్ని GNP లో కలపరాదు.
- ❖ విశ్రాంతి : దీనికి మార్కెట్ విలువ గణించుట కష్టం. కాబట్టి దీన్ని జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.
- ❖ సెక్యూరిటీల అమ్మకాలు, కొనుగోళ్లు : బాండ్లు, షేర్లు కొనుగోళ్లు అనేవి కేవలం యాజమాన్యం బదిలీయే. దీనిలో ఉత్పాదక కార్యకలాపం ఇమిడి ఉండదు. కాబట్టి GNP లో కలపరాదు.
- ❖ **Purchase of Second Hand Machine of a Domestic Service :** ఇది గత సంవత్సర వ్యయంలో భాగం కాబట్టి జాతీయాదాయంలో కలపరాదు.
- ❖ **Purchase of New Shares of a Domestic firm :** నూతన షేర్లు కొనుగోలు కూడా యాజమాన్యం బదిలీగా పరిగణించవచ్చు. వస్తు కొనుగోలుగా పరిగణించరాదు. అందుచే GNP లో చేర్చరాదు.
- ❖ ప్రభుత్వం విద్యార్థులకిచ్చిన స్కాలర్‌షిప్‌లు : ఇవి బదిలీ చెల్లింపులు క్రిందకు వచ్చును. దీన్ని చేర్చరాదు.
- ❖ ప్రభుత్వ ఆస్తులలో ఉచిత వైద్యం : ఇది బదిలీ చెల్లింపు కాబట్టి NI లో కలపరాదు.
- ❖ ప్రభుత్వ రుణంపై వడ్డీ : ఇది కారక ఆదాయం కాదు. కాబట్టి చేర్చరు.
- ❖ లాటరీల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం : ఇది గాలివాటు లాభం (Wind fall gain) కాబట్టి చేర్చరాదు.
- ❖ **Remittances from Abroad :** దీన్ని జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు. కారణం ఇది ఇతర దేశాల నుంచి వచ్చే బదిలీ చెల్లింపు.
- ❖ తరుగుదల : GNP లో భాగమే కాని NNP లో భాగం కాదు. కాబట్టి చేర్చరాదు.
- ❖ విదేశీయులు మన దేశంలోని కంపెనీలో పొందిన లాభాలు : దీనిని జాతీయాదాయంలో కలపరాదు. కారణం ఇది ఇతర దేశాల కారకాల ఆదాయం.
- ❖ సంపద పన్ను : ఎలాంటి ఉత్పాదకత పెంచదు. కాబట్టి GNP లో చేర్చరాదు.

ECONOMY

❖ **Gift Tax** : జాతీయాదాయంలో భాగం కాదు.

❖ పరోక్ష పన్నులు : దీన్ని జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.

జాతీయాదాయం గణించేటప్పుడు పరిగణలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలు : (చేర్చాల్సిన అంశాలు)

❖ షేర్లను అమ్మే కమిషన్ ఏజెంట్ల ఆదాయం : ఉత్పత్తి కారకంగా ఆదాయాన్ని పొందుతున్నారు కాబట్టి దీన్ని జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి.

❖ యజమాని ఉంటున్న ఇంటి సేవలు : ఇది imputed value గా చెప్పవచ్చు. జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి.

❖ డాక్టరు యొక్క కన్సల్టేషన్ ఫీజు : ఇది కారక ప్రతిఫలం కాబట్టి కలపాలి.

❖ రోగి మందుల వ్యయం : ఇది గృహ వ్యయంలో భాగం కాబట్టి జాతీయాదాయంలో కలపాలి.

❖ నర్సులకు అందించిన ఉచిత యూనిఫాంలు : ఇది వేతనాలు, జీతాలలో భాగం కాబట్టి జాతీయాదాయంలో కలపాలి.

❖ బోనస్ : ఇది వారి ఆదాయం/జీతంలో భాగం కాబట్టి జాతీయాదాయంలో చేర్చుతారు.

❖ **WHO** సంస్థలో పనిచేసే భారతీయుల ఆదాయం : ఇది కారక ఆదాయం కాబట్టి కలుపుతారు.

❖ **Provident Fund** నకు ఉద్యోగుల వాటా : దీనిని ఉద్యోగుల వేతనాల నుంచి చెల్లిస్తారు కాబట్టి దీనిని జాతీయాదాయంలో చేర్చుతారు.

❖ నూతన ఇండ్ల నిర్మాణము : జాతీయాదాయంలో చేరును. కారణం ఇది పెట్టుబడి వ్యయం

❖ సుప్రీంకోర్టు జడ్జికిచ్చే జీతం : జాతీయాదాయంలో చేరును. కారణం అది కారకానికిచ్చే ఆదాయం.

❖ **MP** కి ఇచ్చే అలవెన్సు : జాతీయాదాయంలో చేరును. కారణం ఇది కారక ఆదాయం.

జాతీయాదాయానికి సంబంధించి కొన్ని ముఖ్యాంశాలు :

- 1) పాతకారు అమ్మకం : దీనిని GNP లో కలుపరాదు. కారణం ఇది ప్రస్తుత సంవత్సర ఉత్పత్తికి సంబంధించినది కాదు.
గమనిక : పాత కార్లను GNP లో కలుపకపోయినప్పటికీ పాత కార్లను అమ్మే డీలరు యొక్క సేవలకు వచ్చే ప్రతిఫలంను (కమిషన్) GNP లో కలపవచ్చును.
- 2) రక్షణాధికారి జీతం : దీనిని GNP లో చేర్చుతారు. కారణం ఇది ఉత్పత్తి కారకంగా చెల్లించే ప్రతిఫలం కాబట్టి.
- 3) జాతి ఖనిజ సంపద : దీనిని GNP లో చేర్చుతారు. కారణం ఇది ఒక సంవత్సర కాలంలోని ఖనిజ సంపదలోని భాగం.
- 4) కళాకారులు యొక్క ఆదాయం : వీరు సేవలను అందించడం ద్వారా ప్రతిఫలం పొందుతున్నారు. అందువలన జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి.
- 5) గృహిణి సేవ : వీరి సేవలకు ద్రవ్య రూపేణా ప్రతిఫలం చెల్లించడం జరగదు. ఇది భావనాత్మకమైన సమస్య. అందుచే GNP లో దీనిని కలుపరు.
- 6) చట్ట వ్యతిరేక ద్రవ్యం (illegal money) : దీనిని గణించడం కష్టం. GNP లో భాగం కాదు.

జాతీయాదాయ గణనలో - భారతదేశంలో అవలంబించే పద్ధతి :

❖ మన దేశంలో నమ్మదగిన దత్తాంశాలు లేకపోవుట వలన ఏ ఒక్క పద్ధతిని ఉపయోగించి సంపూర్ణంగా జాతీయాదాయాన్ని కొలవలేము.

ఉదా : వ్యవసాయ రంగంలో ఆదాయ పద్ధతి ద్వారా దత్తాంశ సేకరణ జరగదు. అందువలన మనదేశంలో వివిధ రంగాల్లో వివిధ పద్ధతులను అవలంబిస్తున్నారు. అందుచే మన దేశంలో అనుసరించే పద్ధతి మిశ్రమ పద్ధతి అంటాము.

ECONOMY

పద్ధతి	రంగం
1) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి Value Added Method	1) ప్రాథమిక రంగం. (వ్యవసాయం, అటవీ సంపద, చేపల పెంపకం, గనుల తవ్వకం) 2) Manufacturing (రిజిస్టర్డ్ అయినవి) 3) నిర్మాణ రంగము (పట్టణ ప్రాంతాలలో)
2) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి	1) Manufacturing (రిజిస్టర్డ్ కానివి) 2) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా 3) తృతీయ రంగం, (రవాణా, కమ్యూనికేషన్లు, వర్తకం, బ్యాంకింగ్, బీమా ప్రభుత్వ సేవలు మొదలగునవి).
3) వ్యయ మదింపు పద్ధతి	1) నిర్మాణ రంగం (గ్రామీణ ప్రాంతాలలో)

అంటే జాతీయాదాయం గణనలో మన దేశంలో మూడు పద్ధతులను ఉపయోగిస్తున్నారు.

C.S.O. రంగాలవారీ విభజన :

CSO వారు మన ఆర్థిక వ్యవస్థను స్థూలంగా క్రింది విధంగా విభజించిరి. ఈ విభజనలో పరిశ్రమలు కనపడవు.

- 1) ప్రాథమిక రంగము
 - ఎ) వ్యవసాయం (పశుపోషణ దీనిలో భాగం)
 - బి) అటవీ సంపద
 - సి) మత్స్య సంపద

పై మూడు అంశాలను కలిపి విశాల అర్థంలో "Agriculture, forestry and fishing" అందురు.

 - డి) గనులు త్రవ్వకం

ఈ నాల్గవ (డి) అంశాన్ని పై మూడు (ఎ,బి,సి) అంశాలకు కలిపితే ప్రాథమిక రంగము వచ్చును. ఈ కార్యకలాపాలన్నీ ప్రకృతిపై ఆధారపడినవి.
- 2) ద్వితీయ రంగము
 - ఎ) Manufacturing దీనిలో 2 అంశాలుంటాయి.
 - 1) రిజిస్టర్డ్ (ఫ్యాక్టరీ చట్టం క్రింద నమోదైనవి)
 - 2) అన్ రిజిస్టర్డ్ (ఫ్యాక్టరీ చట్టం క్రింద నమోదు కానివి)
 - బి) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా
 - సి) నిర్మాణ రంగము

పై మూడు (ఎ,బి,సి) అంశాలను కలిపి ద్వితీయ రంగం అందురు.

- గమనిక :
- ❖ ప్రాథమిక రంగాలలో గల గనుల త్రవ్వకాన్ని తీసివేసి ద్వితీయ రంగానికి చేరిస్తే పరిశ్రమల రంగం వచ్చును
 - ❖ పరిశ్రమల రంగం = గనుల త్రవ్వకం + ద్వితీయ రంగం
 - ❖ ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజిస్తే గనుల త్రవ్వకం అనేది ప్రాథమిక రంగంలో భాగం. అట్లా కాక వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవా రంగాలుగా

ECONOMY

విభజిస్తే పారిశ్రామిక రంగంలో గనుల శ్రవ్యకం అనేది భాగం.

- 3) తృతీయ రంగము
- ఎ) వర్తకం, హోటల్స్, రెస్టారెంట్లు
 - బి) రవాణా, నిల్వ, సమాచారం
 - సి) ఫైనాన్స్, బ్యాంకింగ్, బీమా, రియల్ ఎస్టేట్ మరియు ఇతర వ్యాపార సేవలు
 - డి) సామాజిక, సాంఘిక వ్యక్తిగత సేవలు

పై నాలుగు (ఎ,బి,సి,డి) అంశాలను తృతీయ రంగము అంటారు.

అయితే ఈ విభజన సౌలభ్యం కొరకు చేసినది మాత్రమే. దేశాల మధ్య, వివిధ కాలాలలో ఒక దేశంలోనే మారుతూ ఉండును. నూతన వస్తువులు ఉత్పత్తి అయ్యే కొద్దీ జాతీయ లెక్కలు మారుతుంటాయి.

ఉదా : ఎల్పిజి గ్యాస్ ఒకప్పుడు ద్వితీయ రంగంలో విద్యుత్ శక్తి, గ్యాస్, నీటి సరఫరాలో భాగంగా ఉండేది. కానీ ప్రస్తుతం ఉత్పత్తి రంగంలో భాగంగా ఉంది.

భారతదేశంలో జాతీయాదాయ వృద్ధి నిర్మాణం, ధోరణులు :

జాతీయాదాయ, తలసరి ఆదాయ పెరుగుదల ధోరణులు :

ప్రస్తుత సంవత్సర ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కిస్తే, జాతీయాదాయంలో పెరుగుదల అనేది...

ఎ) వస్తూత్పత్తి పెరుగుదల వలన సంభవించవచ్చు.

బి) ధరలు పెరుగుదల వలన సంభవించవచ్చు.

ధరలు పెరుగుదల ప్రభావాన్ని తొలగించేందుకు జాతీయాదాయాన్ని స్థిర ధరలలో లెక్కిస్తారు. లేదా ప్రస్తుత ధరలతో లెక్కిస్తే వాస్తవాదాయాన్ని పొందేందుకు జాతీయాదాయాన్ని డిఫ్లెట్ చేస్తారు. ధరలు పెరుగుదల ప్రభావాన్ని తొలగించేందుకు డిఫ్లెటర్ను ఉపయోగిస్తారు.

- ❖ అయితే జాతీయాదాయం అనేది జనాభా ప్రభావాన్ని లెక్కించదు. దీనికై జాతీయాదాయానికి బదులు తలసరి ఆదాయం గణించాలి. తలసరి ఆదాయం ప్రజల జీవన ప్రమాణంను సూచించును.

1. జాతీయ, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేట్లు (Growth Rates)

కాలం	జాతీయాదాయ వృద్ధి రేటు	తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు
1950-51 నుండి 1980-81	3.5%	1.4%
1980-81 నుండి 2000-01	5.6%	3.2%
2000-01 నుండి 2004-05	6.4%	4.7%
2004-05 నుండి 2008-09	7.0%	5.7%

మొదటి 30 సంవత్సరాల కాలంలో జాతీయాదాయ పెరుగుదల రేటు సగటున 3.5%గా నమోదు అయింది. తలసరి ఆదాయ పెరుగుదల రేటు 1.4%గా నమోదైంది. ఇంత సుదీర్ఘ కాలంలో వృద్ధి రేటు తక్కువగా ఉండుట, వృద్ధి రేటు పెరుగుటకు బదులు తగ్గుట వలన ప్రొ|| రాజ్ కృష్ణగారు దీనిని వ్యంగ్యంగా వ్యాఖ్యానిస్తూ “హిందూ వృద్ధి రేటు”గా పిలిచారు. అంతేకాక ఈకాలంలో జాతీయాదాయ పెరుగుదల రేటుకన్నా తలసరి ఆదాయం పెరుగుదలరేటు తక్కువగా ఉంది. దీనికి కారణం అధిక జనాభా పెరుగుదల రేటే. తరువాత రెండు దశాబ్దాలలో 1980 నుంచి చెప్పుకోదగిన విధంగా వృద్ధి కనిపిస్తుంది. ఈ కాలంలో జాతీయాదాయ వృద్ధి రేటు 5.6%గాను, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు 3.2%గా నమోదైంది. అంటే మొదటి 30 సంవత్సరాలలో వృద్ధి రేటు కంటే తరువాత 20 సంవత్సరాలలో వృద్ధిరేటు మెరుగుగా ఉంది. అంటే

ECONOMY

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ రాజ్ కృష్ణగారు పేర్కొన్న హిందూ వృద్ధిరేటును అధిగమించగలిగింది.

2000-01 నుండి 2007-08 మధ్య జాతీయాదాయ వృద్ధి రేటు 7%పైన, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు 5%పైన నమోదైంది. ఇది చాలా ఆశించదగ్గ అభివృద్ధి.

❖ 1980 తరువాత జాతీయాదాయ వృద్ధికి తలసరి ఆదాయ వృద్ధికి మధ్య అంతరం తగ్గడానికి కారణం జనాభా పెరుగుదలరేటు తగ్గుటయే.

భారతదేశంలో అత్యధిక వృద్ధి రేట్లు సంభవించిన సంవత్సరాలు :

	GDP _{FC}	NNP _{FC}
1975-76	9.2%	9.5%
1988-89	10.2%	10.3%
2005-06	9.5%	9.5
2006-07	9.6%	9.5
2007-08	9.3%	9.6

మనదేశంలో అత్యధిక వృద్ధి రేటు సంభవించిన సంవత్సరం 1988-89 (10.3%)

మనదేశంలో 9, అంతకంటే ఎక్కువ వృద్ధి రేటు నమోదైన సందర్భాలు 5 సార్లు (2007-08ను కలుపుకొని)

రెండవ అత్యధిక GDP వృద్ధిరేటు నమోదైన సంవత్సరం 10వ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరం (2006-07)

అత్యల్ప వృద్ధి రేట్లు :

	NNP _{FC}	(GDP _{FC})
1957-58	-1.8%	-1.4
1965-66	-4.5%	-3.4
1972-73	-0.8%	-0.3
1979-80	-6.0%	-4.9

అత్యధిక రుణాత్మక వృద్ధిరేటు నమోదైన సంవత్సరం 1979-80 (-6.0).

ప్రణాళికా కాలంలో సాంవత్సరిక వృద్ధి రేట్లు

ప్రణాళిక	NNP _{FC}	PCI (Per Capita Income)
1. 1951-56	4.4%	2.6%
2. 1956-61	4.0%	2.0%
3. 1961-66	2.6%	0.4%
4. 1969-74	3.1%	0.8%
5. 1974-79/78	4.9%	2.6%
6. 1980-85	5.4%	3.1%
7. 1985-90	5.5%	3.3%
8. 1992-97	6.7%	4.5%
9. 1997-2002	5.3%	3.3%
10. 2002-2007	7.8%	6.1%
11. 2007-2012	9% లక్ష్యం	

(Source : Economic Survey 2010 -11)

ECONOMY

- ❖ అనుకున్న లక్ష్యం కంటే చాలా తక్కువ వృద్ధి రేటు సాధించిన ప్రణాళిక - 3వ ప్రణాళిక దీనికి కారణం 1965-66 తీవ్ర కొరత, 1966-67 కరువు సంభవించడం, 1962 చైనా దురాక్రమణ,
- ❖ 1965 పాకిస్థాన్ తో యుద్ధం మొదలగు ప్రతికూల సంఘటనలు సంభవించుట వలన ఈ ప్రణాళిక ఘోరంగా విఫలమైంది. ఇప్పటివరకూ అత్యధిక వృద్ధి రేటు 10వ ప్రణాళిక సాధించింది. (7.8%) రెండవ అత్యధిక వృద్ధి రేటు సాధించిన ప్రణాళిక 8వ ప్రణాళిక. (6.7%)
- ❖ 10వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో సంవత్సరాలు వారీగా వృద్ధిరేట్లు (GDP_{FC})
 - 2002-03 - 3.8%
 - 2003-04 - 8.5%
 - 2004-05 - 7.5%
 - 2005-06 - 9.5%
 - 2006-07 - 9.6%
 - 10 వ ప్రణాళిక సగటు 7.8%
- ❖ 11వ ప్రణాళిక మొదటి రెండు సంవత్సరాల GDP వృద్ధిరేట్లు
 - 2007 - 08 → 9.3%
 - 2008 - 09(PE) 6.8%
 - 2009 - 10(QE) 8.0%
 - 2010 - 11(AE) 8.6%

2. జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు:

సం॥	స్థిర ధరలలో (2004-2005)		ప్రస్తుత ధరలలో	
	జాతీయాదాయం NNP _{FC} (కోట్ల రూ॥)	తలసరి ఆదాయం (రూ॥)	జాతీయాదాయం NNP _{FC}	తలసరి ఆదాయం PCI (రూ॥)
	(1999 -2000)			
1950 - 51	2,04,924	5,708	9,152	255
	(2004 -2005)			
2007 - 08	34,54,264	30,354	40,76,352	35,820
2008 - 09 (P)	36,69,890	31,801	46,85,873	40,605
2009 - 10 (Q)	39,46,540	33,731	54,39,557	46,492

- ❖ స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయం 1950-51 నుండి 2009-10 నాటికి 2 లక్షల కోట్లనుండి 39 లక్షల కోట్లకు పెరిగెను. అనగా ఈ కాలంలో జాతీయాదాయం 19 రెట్లు పెరిగింది.
- ❖ స్థిరధరలలో తలసరి ఆదాయం ఇదే కాలంలో సుమారు రూ.5,700/- నుంచి రూ.33,700/-కు పెరిగెను. అంటే తలసరి ఆదాయం 5.9 రెట్లు పెరిగెను.
- ❖ జాతీయాదాయం కంటే తలసరి ఆదాయం తక్కువుగా పెరగడానికి కారణం జనాభా పెరుగుదల రేటు ఎక్కువుగా ఉండుటయే. 2009-10 (Q) సం.లో తలసరి ఆదాయం రూ.33,700/-కు పెరిగెను.
- ❖ ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం ఇదేకాలంలో 9,000 కోట్లనుంచి, 54 లక్షల కోట్లకు పెరిగెను. అంటే 594 రెట్లు పెరిగెను. ప్రస్తుత ధరలలో తలసరి ఆదాయం ఈ కాలంలో రూ॥ 255/- నుంచి రూ॥ 46,400/-కు పెరిగెను. అంటే 180 రెట్లు పెరిగెను.
- ❖ స్థిర ధరలకంటే, ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు ఎక్కువుగా పెరగడానికి కారణం దేశంలో ధరలు పెరుగుదల అధికంగా ఉండుటయే.
- ❖ 2009-10 (Q) సంవత్సరంలో ప్రస్తుత ధరలలో దేశ తలసరి ఆదాయం రూ॥ 46,400/-.

ECONOMY

జాతీయాదాయంలో వివిధ రంగాల వాటాలు :

	1950-51	2008-09	2009-10 (Q)
1. వ్యవసాయం & అనుబంధ రంగాలు	55.4%	16.9%	14.6
2. మైనింగ్ & మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్(పరిశ్రమల రంగం)	15.0%	25.8%	28.09
ఎ) మైనింగ్ & క్వారీయింగ్	1.4%	2.0%	2.33
బి) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్	8.9%	14.5%	
సి) నీటి సరఫరా, విద్యుత్, గ్యాస్	0.3%	2.0%	
డి) నిర్మాణ రంగం	4.4%	7.3%	
3) సేవల రంగం	29.6%	57.3%	
ఎ) రవాణా, కమ్యూనికేషన్లు & వర్తకం	11.3%	28.6%	26.55
బి) బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్ & రియల్ ఎస్టేట్	7.7%	14.8%	17.17
సి) సామాజిక వ్యక్తిగత సేవలు	10.6%	13.9%	13.56
ఎ) వస్తు రంగము 1 + 2	70.4%	42.7%	42.7
బి) సేవా రంగము	29.6%	57.3%	57.3
మొత్తం	100%	100%	

రంగం	1950-51	2009-10 (Q)
ప్రాథమిక రంగం	56.8	16.9
ద్వితీయ రంగం	13.6	25.8
తృతీయ రంగం	29.6	57.3

- ప్రధాన రంగాల వారీగా చూస్తే ప్రాథమిక రంగం వాటా 1950-51లో 56.8 % నుంచి (మైనింగ్ & క్వారీయింగ్ కలిపి) 2009-10 నాటికి 16.9%కి తగ్గింది.
- ప్రస్తుతం ప్రాథమిక రంగం వాటా ప్రారంభం నుంచి తగ్గుతూ ఉండడంతో ద్వితీయ, తృతీయ రంగాల కంటే కూడా తక్కువగా ఉంది.
- ద్వితీయ రంగం వాటాను పరిశీలిస్తే 1950-51లో 13.6%గా ఉన్న భాగం (మైనింగ్ & క్వారీయింగ్ మినహాయించి) 2009-10 నాటికి 25.8%కి పెరిగింది. ఇప్పుడు జాతీయాదాయంలో దీని వాటా తృతీయ రంగం కంటే తక్కువగాను, ప్రాథమిక రంగం కంటే ఎక్కువగాను నమోదు చేసుకుంటుంది.
- తృతీయ రంగం వాటా 1950-51లో 29.6% నుంచి 2009-10 నాటికి 57.3%కు పెరిగింది. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటాను అందించేది తృతీయ రంగమే.

ECONOMY

ఉపరంగాల వారీగా పరిశీలిస్తే...

ప్రాథమిక రంగం :

ఎ) ప్రాథమిక రంగంలో పెద్ద వాటాదారు వ్యవసాయమే.

వ్యవసాయం వాటా 50% నుంచి 2009-10కి 15%కి తగ్గింది.

బి) చేపల పెంపకం నుంచి వచ్చే వాటా 0.8% చేరింది.

సి) అటవీ సంపదను పరిశీలిస్తే ప్రారంభంలో 6.7% ఉండేది. ప్రస్తుతం 1.5% కి తగ్గిపోయింది.

డి) గనులు త్రవ్వకాన్ని పరిశీలిస్తే 1.4% నుంచి 2.33%కి కొద్దిగా మాత్రమే పెరిగింది.

ద్వితీయ రంగం :

ఎ) ద్వితీయ రంగంలో ప్రధాన వాటాదారు మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్. దీనిలో ఎ) రిజిస్టర్డ్, బి) అన్-రిజిస్టర్డ్ అను రెండు ఉపభాగాలు కలవు. అన్-రిజిస్టర్డ్ విభాగం కంటే రిజిస్టర్డ్ విభాగం ఎక్కువ వాటా కలిగి ఉండుటయే కాక, ఎక్కువ వృద్ధి రేటు నమోదైంది.

బి) నిర్మాణ రంగం వాటా కూడా పెరుగుతూ వచ్చింది. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ తరువాత రెండవ స్థానంలో ఉంది.

తృతీయ రంగం :

ఎ) వర్తకం రవాణా, కమ్యూనికేషన్లు, పరిశీలిస్తే 2009-10 నాటికి అత్యధిక వాటానందించేది ఈ విభాగమే (26.55%).

బి) బ్యాంకింగ్, ఫైనాన్స్, రియల్ ఎస్టేట్ల వాటా పెరుగుతూ వచ్చింది.

సి) ప్రభుత్వ పాలన, విద్య, ఆరోగ్యం, కుటుంబ సంక్షేమం పెరుగుట వలన సామాజిక సేవల వాటా కూడా పెరుగుతూ వచ్చింది.

❖ మనదేశంలో జాతీయాదాయంలో వచ్చిన ఈ వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులకు కారణం ప్రణాళికల వలన జరిగిన కృషియే.

❖ 1990-91 తర్వాత రవాణా, సమాచారములలో వృద్ధిరేటు చాలా వేగంగా ఉంది.

ఆర్థికాభివృద్ధి ప్రక్రియలో వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులు రావడం సహజం కాని ఈ మార్పులు చాలా నెమ్మదిగా సంభవిస్తున్నాయి. దీనికి కారణం మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగం నెమ్మదిగా వృద్ధి చెందడమే.

గమనిక : మనదేశం పారిశ్రామికీకరణ దశకు చేరకుండా పారిశ్రామికీకరణ తరువాత దశ అయిన సేవారంగంనకు దాటి వేయబడెను. దీనివలన తెలిసిందేమిటంటే మన దేశంలో పారిశ్రామికీకరణ చేపట్టి మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగాన్ని బలోపేతం చేయవలసి ఉంది. అలా అని వ్యవసాయరంగాన్ని నిర్లక్ష్యం చేయరాదు. వ్యవసాయ ఆధార పరిశ్రమలను స్థాపించాలి. పరిశ్రమలు కూడా వ్యవసాయానికి కావలసిన ఉత్పాదకాలను సప్లయ్ చేయాలి. అప్పుడే అభివృద్ధి చెందుతున్న భారతదేశం అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా మార్పు చెందగలదు.

ECONOMY

4. జాతీయాదాయంలో ప్రభుత్వరంగం వాటా :

	1950-51	1993-94	2008-09
జి.డి.పి.లో ప్రభుత్వ రంగం వాటా	7.6 %	25.9%	20.8 %

- ప్రణాళికలు ప్రారంభించినప్పటినుంచి ప్రభుత్వరంగం రోజురోజుకీ విస్తరిస్తూ వచ్చింది.
 - 1955లో గోర్వాలా కమిటీ సిఫార్సులపై ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియాను SBI గా జాతీయం చేసిరి.
 - 1969లో 14 వాణిజ్య బ్యాంకులు
1980లో 06 వాణిజ్య బాంకులు
1956లో ఎల్ఐసి (LIC)
1972లో జిఐసి (GIC)లను జాతీయకరణ గావించిరి.
 - 1956లో STC (State Trading Corporation) ఏర్పాటు.
 - 2వ ప్రణాళికలో రూర్కెలా (పశ్చిమ జర్మనీ), బిలాయ్ (రష్యా), దుర్గాపూర్ (ఇంగ్లాండ్), 3వ ప్రణాళికలో బోకారో (రష్యా) ఉక్కు కర్మాగారాలను ప్రభుత్వరంగంలో స్థాపించెను.
- వివిధ రంగాలలో ప్రభుత్వరంగం విస్తరిస్తూ రావడంవల్ల 1950-51లో GDP లో 7.6% కల్గిన ప్రభుత్వరంగం వాటా 1993-94 నాటికి 26%కి పెరిగింది.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత బొగ్గు, మైనింగ్, కంపెనీల జాతీయీకరణ, బ్యాంకుల జాతీయీకరణ, ఇన్సూరెన్స్ సంస్థలు, విద్యుత్ సంస్థలు, ఇనుము-ఉక్కు కర్మాగారం లాంటి పెద్ద సంస్థలను ప్రభుత్వము చేపట్టడం వలన 1993-94 వరకు ప్రభుత్వ రంగం వాటా విస్తరిస్తూ వచ్చింది. 1991 తరువాత నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టుట వలన నష్టాలు వచ్చే సంస్థల నుంచి ప్రభుత్వం తన పెట్టుబడులను ఉపసంహరించడం వలన జాతీయాదాయంలో ప్రభుత్వ రంగం వాటా 1993-94 తర్వాత తగ్గుతూ వచ్చి 2008-09 నాటికి 21% కి తగ్గింది.

5. గ్రామీణ, పట్టణ రంగాల వాటా : నికర దేశీయ ఉత్పత్తి

రంగం	1970-71	1999-2000
గ్రామీణ ప్రాంతం	62.4	48.3
పట్టణ ప్రాంతం	37.6	51.7

- నికర దేశీయ ఉత్పత్తిలో గ్రామీణ రంగం వాటా క్రమంగా తగ్గుతూ 1999-2000 నాటికి 48%కి తగ్గింది.
- నికర దేశీయ ఉత్పత్తిలో పట్టణ ప్రాంతం నుంచి వచ్చే వాటా 1970-71 నుంచి 1999-2000 మధ్య 37.6% నుంచి 51.7%కు పెరిగింది. అంటే నికర దేశీయ ఉత్పత్తిలో సగం కంటే ఎక్కువ వాటా పట్టణ రంగం నుండే లభ్యమగుచున్నది.
- నికర దేశీయ ఉత్పత్తిలో పట్టణరంగం వాటా పెరగడం మనం కోరదగిన పరిణామమే అయినప్పటికీ గ్రామీణ రంగం నుంచి వచ్చే వాటా నేటికి 48% ఉండడం గ్రామీణ ఆధిక్యతను తెలియజేయును.

తలసరి ఆదాయంలో గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల స్థితిగతులు :

రంగం	1970-71	1993-94	1999-2000
గ్రామీణ ప్రాంతం	529	5783	10683
పట్టణ ప్రాంతం	1294	13525	30183
మొత్తం (భారతదేశం)	680	7834	16040

ECONOMY

గ్రామీణ, పట్టణ తలసరి ఆదాయ వ్యత్యాస నిష్పత్తి :	1970-71	1993-94	1999-2000
	2.45	2.34	2.82

గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాల మధ్య తలసరి ఆదాయ వ్యత్యాస నిష్పత్తిని పరిశీలిస్తే 1970-71లో ఈ వ్యత్యాసం 2.45%గా ఉండేది. తరువాత 2.34%కి తగ్గింది. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టిన తరువాత ఈ వ్యత్యాసం 2.82%కి పెరిగింది. ఇది శుభ పరిణామం కాదు.

6. జాతీయాదాయంలో వ్యవస్థీకృత, అవ్యవస్థీకృత రంగాల వాటా :

CSO ప్రకారము ఒక రంగంను వ్యవస్థీకృత రంగంగా పిలవాలంటే

- ఎ) అది ఏ చట్టం క్రిందనైనా నమోదై ఉండాలి.
- బి) ఆ సంస్థ ప్రతి సంవత్సరం ఆస్తి, ఆస్తుల పట్టిని తయారు చేస్తూ ఉండాలి.

రంగం	1980-81	2007-08
అవ్యవస్థీకృత రంగం	70%	57%
వ్యవస్థీకృత రంగం	30%	43%

- జాతీయాదాయంలో అవ్యవస్థీకృత రంగం వాటా తగ్గుతూ వచ్చి, 2004-05 నాటికి 58% కి చేరింది. అయినప్పటికీ సగంకంటే ఎక్కువ వాటా దీనినుంచే వస్తుంది.
- జాతీయాదాయంలో వ్యవస్థీకృత రంగం నుంచి వచ్చే వాటా పెరుగుతూ ఉంది. ఇది ఆశించదగ్గదే కానీ ఇప్పటికీ అవ్యవస్థీకృత రంగం నుంచి వచ్చే వాటా ఎక్కువగా (57%) ఉంది. ఇది వెనుకబాటుతనాన్ని సూచించును.

రంగాలవారీగా చూస్తే...

- ఎ) వ్యవసాయం, అడవులు, చేపల పెంపక రంగాలలో అవ్యవస్థీకృత రంగం వాటా 95% నుంచి 94%కి తగ్గింది.
- బి) మైనింగ్, మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగాలను పరిశీలిస్తే వ్యవస్థీకృత రంగం వాటా 57% నుంచి 63%కు పెరిగింది.
- సి) సేవారంగంను పరిశీలిస్తే 40% నుంచి 62%కు వ్యవస్థీకృతరంగం వాటా పెరిగింది.

గ్రామీణ స్థూలదేశీయోత్పత్తి (Rural GDP) :

సం॥	వ్యవసాయం	పరిశ్రమలు	సేవలు
1970-71	73.8	11.3	14.9
2007-08	42.0	29.6	28.4

- ❖ రాజేష్ శుక్లా మరియు కె.ఎ.సిద్దిఖీ గ్రామీణ GDP లో వచ్చిన నిర్మాణాత్మక మార్పులను అధ్యయనం చేసిరి.
- ❖ 1970 దశకంలో వృద్ధిరేటు (2.3%) కంటే 2000 తరువాత వృద్ధిరేటు (5%) పెరిగింది.
- ❖ 1970-71లో గ్రామీణ GDP లో వ్యవసాయం వాటా 74% కాగా మిగిలిన పరిశ్రమలు, సేవలు వాటా 26%గా ఉంది.
- ❖ వ్యవసాయం వాటా నిరంతరం తగ్గుతూ, 2007-08 నాటికి 42% తగ్గింది. మరోవైపు పరిశ్రమలు, సేవలు వాటా 58%కి పెరిగింది.
- ❖ అంటే గ్రామీణ GDP లో నిర్మాణాత్మక మార్పులు చోటు చేసుకుంటున్నవి. వ్యవసాయం వాటా తగ్గుతూ, వ్యవసాయేతర రంగాల వాటా పెరుగుచున్నది.
- ❖ గ్రామీణ GDP లో అత్యధిక వాటానందించేది వ్యవసాయం కాగా, రెండవ స్థానంలో పరిశ్రమలు, 3వ స్థానంలో సేవలుకలవు.
- ❖ దేశ GDP లో మొదటి స్థానం సేవలు, రెండవస్థానం పరిశ్రమలు, చివరిస్థానం వ్యవసాయం పొందెను.

ECONOMY

భారతదేశంలో జాతీయాదాయపు అంచనాలు :

జాతీయాదాయపు అంచనాలు ప్రతి సంవత్సరం ఉత్పత్తి అవుచున్న వస్తు సేవలు గూర్చి తెలియజేస్తాయి. జాతీయాదాయం పెరుగుదల దేశాభ్యున్నతికి సూచిక. తలసరి ఆదాయంలోని పెరుగుదల ప్రజల జీవన ప్రమాణ స్థాయిని తెలియజేస్తుంది. వివిధ రంగాలలో ఉత్పత్తి పోకడలు వేర్వేరుగా తెలుసుకోవడానికి వీలుంటుంది. జాతీయాదాయ లెక్కలు ఉత్పత్తి సాధనాలు మధ్య ఆదాయం ఏ విధంగా పంపిణీ అయినది తెలియజేయును. మొత్తం ఆదాయంలో వేతనాల శాతం ఎంత? లాభాల వాటా ఎంత? తెలుపును. దేశంలో జరిగే పెట్టుబడి, పొదుపు వినియోగానికి సంబంధించిన వివరాలు లేకుండా ప్రణాళికలు తయారుచేయడం అసాధ్యం. అంటే తన ఆర్థిక విధానాలు రూపొందించుకోవడానికి జాతీయాదాయపు లెక్కలు తోడ్పడతాయి.

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం భారతదేశంలో జాతీయాదాయపు లెక్కలు :

- బ్రిటిష్ పాలనలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేయడానికి ప్రభుత్వపరంగా పెద్దగా కృషి జరగలేదు. కొంతమంది ఆర్థికవేత్తలు వ్యక్తిగత హోదాలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేసిరి.
- మనదేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా దాదాబాయి నౌరోజీ జాతీయాదాయం, తలసరి ఆదాయంల అంచనాలను 1867-68 సంవత్సరానికి సంబంధించి గణించడం జరిగింది. అప్పటి తలసరి ఆదాయం 20 రూపాయలు, జాతీయాదాయం రూ. 340 కోట్లు జనాభా 17 కోట్లు. భారత్‌లో పేదరిక సమస్యను తన "Poverty and unBritish Rule in India" అనే గ్రంథంలో తెలిపినారు.
- 1875 అట్కిన్సన్ బ్రిటిష్ ఇండియా గవర్నమెంట్‌లో పనిచేశారు. 20 సంవత్సరాల వ్యవధిలో తలసరి ఆదాయం లెక్కించి 31% పెరిగిందనెను.
- 1882 బారింగ్ & డెవిడ్ అంచనాలు చేశారు.
- 1898-99లో విలియమ్ డిగ్రీ అంచనాలు ప్రకారం జాతీయాదాయం రూ. 428 కోట్లు, తలసరి ఆదాయం రూ. 19. ఇతను సేవల రంగాన్ని పరిగణలోనికి తీసుకోలేదు. అందుచే నౌరోజీ అంచనాలకన్నా తక్కువగా వచ్చింది.
- 1901లో లార్డ్ కర్జన్, 1903లో ఆర్.గిప్పన్, 1911లో ఆర్.హార్న్, 1911-14లో వకీల్ & మురంజన్లు, 1913-14లో వాడియా & జోషి, 1919-20లో లిప్టన్, 1921లో బి.ఎస్.శర్మ మొదలగువారు జాతీయాదాయంను అంచనా వేసిరి.
- 1921-22లో కె.టి.షా మరియు కంబట్టాలు "Wealth and Taxable capacity of India" అనే గ్రంథంలో జాతీయాదాయం రూ. 2,364 కోట్లు, తలసరి ఆదాయం 74 రూపాయలుగా అంచనా వేసిరి.
- 1931-40లో ఆర్.సి.దేశాయ్ తన "Consumer expenditure in India 1931-32 to 1940-41" అనే పరిశోధనలో దేశంలోని కుటుంబాలు చేసే వ్యయాన్ని ఆధారంగా చేసుకుని జాతీయాదాయంను లెక్కించెను.
- అయితే వీరందరూ వ్యక్తిగతంగా లెక్కించుట వలన తక్కువ ప్రాంతానికి పరిమితం అగుట వలన వీరి లెక్కలలో శాస్త్రీయత లేదు. అయినప్పటికీ డా॥ వి.కె.ఆర్.వి.రావుగారి జాతీయాదాయ అంచనాలు ఎక్కువ శాస్త్రీయతతో కూడినవిగా చెప్పవచ్చు.
- షిర్రాస్ 1911, 1922, 1931 సం॥లకుగాను జాతీయాదాయంను అంచనా వేసెను.

ECONOMY

ఆచార్య వి.కె.ఆర్.వి. రావు అంచనాలు :

- స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం భారత జాతీయాదాయాన్ని ఒక క్రమ పద్ధతిలో అంచనా వేసిన ఘనత వి.కె.ఆర్.వి.రావుగారికి దక్కుతుంది.
- 1925-29లో "An essay on India's National Income" అనే వ్యాసంలో జాతీయాదాయం గూర్చి తెలియజేసెను.
- 1931-32లో "బ్రిటిష్ ఇండియా జాతీయాదాయం" అనే పుస్తకం,
- వి.కె.ఆర్.వి.రావుగారి 1931-32 సంవత్సరంనకు సంబంధించి జాతీయాదాయం 1689 కోట్లుగాను, తలసరి ఆదాయం 62 రూపాయలుగాను అంచనా వేసెను.
- వి.కె.ఆర్.వి.రావు ఆర్థిక వ్యవస్థను 1) వ్యవసాయ రంగం (వ్యవసాయం, అటవీసంపద, గనులు, పశుపోషణ, చేపలు పెంపకం మొదలగునవి), 2) కార్పొరేషన్ రంగం అను రెండు భాగాలుగా విభజించెను. (పరిశ్రమలు, నిర్మాణం, వ్యాపారం, రవాణా, పబ్లిక్ సర్వీసులు మొ॥నవి కార్పొరేషన్ రంగం కింద వస్తాయి).
- వ్యవసాయరంగంలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని, కార్పొరేషన్ రంగంలో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని జాతీయాదాయం అంచనా వేయుటకు ఉపయోగించెను. ఈ రెండు రంగాలకు విదేశీ నికర కారక ఆదాయం కలిపితే జాతీయాదాయం వచ్చును. వి.కె.ఆర్.వి.రావుగారు ఉపయోగించిన పద్ధతిని నేటికి కూడా భారతదేశంలో అనుసరిస్తున్నారు.

గమనిక : రావుగారు జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు నెమ్మదిగా పెరుగుతుందని పేర్కొంటే, దేశాయ్ ఇవి పెరగడం లేదని పేర్కొనెను. రావు కేవలం బ్రిటిష్ ఇండియాలో గణిస్తే, దేశాయ్ బ్రిటిష్ ఇండియాకు, Native India కు కలిపి గణించెను.

జె.ఆర్.హిక్స్, ముఖర్జీ, ఎన్.కె.గోస్ :

వీరు 1860-1945 మధ్య మన దేశంలోని తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేట్లను గణించెను. బ్రిటిష్ పాలనలో దీర్ఘకాలంగా 0.5% తలసరి ఆదాయ వృద్ధి ఉందని పేర్కొనెను. అంటే ఆర్థిక వ్యవస్థ స్థబ్ధతలో ఉందని పేర్కొనిరి. "The frame work of the Indian Economy" అనే గ్రంథంలో ఈ గణాంకాలను తెలిపిరి.

స్వాతంత్ర్యము తరువాత జాతీయాదాయం అంచనాలు :

- జాతీయాదాయ అంచనాల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి భారత ప్రభుత్వం 1949లో పి.సి.మహల్ నోబిస్ అధ్యక్షతన డి.ఆర్.గాడ్గిల్, వి.కె.ఆర్.వి.రావులను సభ్యులుగా జాతీయాదాయ అంచనాల కమిటీని నియమించెను. దీనినే High Powered Expert Committee అంటారు. నాటికి అంతర్జాతీయ ఖ్యాతినొందిన సైమన్ కుజ్నెట్స్, స్టోన్, డెర్కెస్ సలహా ఈ కమిటీ పొందింది. మొదటిసారిగా దేశం మొత్తానికి సంబంధించిన లెక్కలను చేపట్టుట వలన జాతీయాదాయ చరిత్రలో దీనిని Land Mark గా పిలుస్తారు.

1951లో ప్రథమ నివేదికను, 1954లో తుది నివేదికను అందించింది. మొదటి నివేదికలో 1948-49 ధరలలో తలసరి ఆదాయం రూ.225, జాతీయాదాయం రూ.8710 కోట్లు.

దీనిలో ముఖ్యాంశాలు :

- ఎ) జాతీయాదాయంలో సగం ఆదాయం వ్యవసాయరంగం నుంచే వస్తుంది.
- బి) మైనింగ్, ఉత్పత్తి, చేతివృత్తులు (పరిశ్రమల రంగం వాటా) 1/6గా ఉంది.
- సి) వాణిజ్యం, రవాణా, కమ్యూనికేషన్లు వాటా 1/6గా ఉంది.
- డి) NDP లో ప్రభుత్వరంగ వాటా 7.6%గా ఉంది.

ECONOMY

C.S.O. అంచనాలు (కేంద్ర గణాంక సంస్థ) :

- Central Statistical Organisation ను ప్రభుత్వం 1951లో స్థాపించింది. దీని ప్రధాన కార్యాలయం న్యూఢిల్లీలో గలదు. అప్పటివరకూ ఉన్న జాతీయాదాయ అంచనాల విభాగంను 1954లో CSO కి అప్పగించెను. CSO జాతీయాదాయాన్ని ప్రస్తుత ధరలలోను, ఆధార సంవత్సర ధరలలోను లెక్కిస్తుంది. మనదేశంలో నేటివరకు తీసుకున్న ఆధార సంవత్సరాలు
- 1948-49, 1960-61, 1970-71, 1980-81, 1993-94, 1999-2000, 2004-05
- 2009 నుంచి 2004-2005ను ఆధార సంవత్సరంగా తీసుకున్నారు.
- 2000సం॥లో సి.రంగరాజన్ అధ్యక్షతన జాతీయ గణాంక కమిషన్ ను నియమించెను. (National Statistical Commission). రాష్ట్రగణాంక వివరాల సేకరణలో ఒక ఏజెన్సీకి మరొక ఏజెన్సీకి తేడాలున్నాయని, వాటిని సరిదిద్దడంపై దృష్టిని కేంద్రీకరించాలని దీనిని నియమించింది.
- ప్రభుత్వం NSSO ను CSO ను మిళితము చేసి NSO (National Statistical Organisation) ను 2006లో ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రయత్నాలు చేసెను. దీనికి ముఖ్య గణాంకుడుగా సురేష్ టెండూల్కర్ ను నియమించారు. అయితే ఇది ఇంకా ఆచరణలోకి రాలేదు.
- ప్రస్తుతం జాతీయాదాయ లెక్కలు C.S.O. పేరుతోనే ప్రచురితం అవుతున్నాయి.
- 1950లో NSS ఏర్పడగా, 1970లో అది NSSO గా మారింది.

	2009-10 (Q)	2010-11 (AE)
GDP _{FC} (ప్రస్తుత ధరలలో) (కోట్లలో)	65,50,271	78,77,947
GDP _{FC} (స్థిర ధరలలో) (కోట్లలో)	44,93,743	48,79,232
తలసరిఆదాయం (ప్రస్తుత ధరలలో) (రూపాయలలో)	46,492	54,527
తలసరిఆదాయం (స్థిర ధరలలో) (రూపాయలలో)	33,731	36,003

1. భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారి జాతీయాదాయం, తలసరి ఆదాయంలను అంచనా వేసిన మొదటి వ్యక్తి - దాదాబాయి నౌరోజి (1876లో) (1867-68 సం॥నకు గాను)
2. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం తొలిసారిగా శాస్త్రీయబద్ధంగా జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసినవారు - ఆచార్య వి.కె.ఆర్.వి.రావు
3. భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారిగా అధికారికంగా జాతీయాదాయంను అంచనా వేయుటకు 1949లో ఏర్పాటు చేసిన జాతీయాదాయ కమిటీకి అధ్యక్షుడు - ప్రొఫెసర్ పి.సి.మహాలనోబిస్. ఈ కమిటీ జాతీయాదాయ గణనలో అంతర్జాతీయ ప్రఖ్యాతిగాంచిన సైమన్ కుజ్నెట్స్, జెఆర్ఎన్ స్టోన్ మరియు జె.బి.డి. డెర్కెసెన్ల సలహాలను పొందారు.
4. సాంఘిక గణన మొట్టమొదటిసారిగా 1940లో మిడ్, స్టోన్ అనే ఆర్థికవేత్తలు ప్రవేశపెట్టారు.

ECONOMY

జాతీయాదాయ గణనలో ఎదురయ్యే సమస్యలు:

జాతీయాదాయ గణనలో ఎదురయ్యే సమస్యలను స్థూలంగా రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

- 1) భావనాత్మక సమస్యలు 2) ఆచరణాత్మక సమస్యలు

1) భావనాత్మక సమస్యలు:

ఎ) సేవలు: జాతీయాదాయ గణనలో సేవలను లెక్కించాలా? మినహాయించాలా? అనేది సమస్య. మార్కిసియన్ ఆర్థికవేత్తలు (Marxian Economists) సేవలను మినహాయించాలి అని భావించగా, మిగిలిన వారు చేర్చాలని భావించిరి. సోషలిస్ట్ దేశాలు వీటిని మినహాయించగా, కేపటలిస్ట్ దేశాలు (ఇండియాతో కలిపి) వీటిని చేరుస్తున్నాయి.

బి) గృహిణిసేవలు: చాలారకాల సేవలకు ద్రవ్యరూపంలో చెల్లింపులుండవు. గృహిణి సేవలు (ఉదా: వంటచేయుట, పిల్లలసంరక్షణ), తోటపని, పిల్లలకు పాఠాలు చెప్పుట మొ॥ వానిలో Love, affection కలిసి ఉండుటచే, వానికి ద్రవ్యరూపంలో గణించుట కష్టం. ఇవే సేవలు బయట వారికి చేస్తే (ఉదా: Maid Servant, gardener, tutor) ఉత్పత్తి అదే అయినప్పటికీ జాతీయాదాయం పెరుగును. భారత దేశంలాంటి అల్పాభివృద్ధి దేశాలలో ఇలాంటి సేవలు ఎక్కువ కాబట్టి జాతీయాదాయం తక్కువగా (Under estimate) అంచనా వేయబడుతుంది.

సేవా సమస్యను పిగూ వివరించుటచే దీనిని పిగూ వైపరీత్యం (Pigou paradox) అందురు.

సి) మధ్యంతర వస్తువుల గుర్తింపు సమస్య:

జాతీయాదాయ గణనలో అంతిమ వస్తువులే తీసుకుంటారుగాని, మధ్యంతర వస్తువులను తీసుకోరు. అయితే వీనిమధ్య ఖచ్చితమైన తేడాను గుర్తించలేం. చాలా వస్తువులు వాటి వినియోగంబట్టి మారుతుంటాయి. బేకరీ వాడికి పిండి (Flour) మధ్యంతర వస్తువుకాగా, గృహిణికి అంతిమ వస్తువు. Office నకు చేరుకోవడానికి అయ్యే రవాణావ్యయం మధ్యంతర వ్యయంకాగా, కుటుంబం Holiday Trip కి పోయే రవాణా వ్యయం అంతిమ వ్యయమగును.

డి) ప్రభుత్వ పరిపాలన : ప్రభుత్వం అందించే సేవలు, పాలనా వ్యయంలో ఎంతమేర జాతీయోత్పత్తికి దోహదపడునో ఖచ్చితంగా చెప్పలేం. ఉదా: శాంతిభద్రతలు, పార్కులపై చేసే వ్యయం.

ఇ) ఆధార సంవత్సరంలో లేని ఉత్పత్తి : ఆధార సంవత్సరంలో లేకుండా, తరువాత కాలంలో నూతన వస్తువులు ఉత్పత్తి జరిగితే, వాటిని స్థిర ధరలలో లెక్కించేటప్పుడు సమస్యలు ఎదురగును.

ఎఫ్) ఇన్వెంటరీలలో మార్పునకు విలువకట్టుట: ఇన్వెంటరీలలో మార్పునకు విలువ కట్టేటప్పుడు Original Cost ఆధారంగా గణించాలా? లేదా ప్రస్తుత ధరలలో గణించాలా? అనేది మరో సమస్య.

జి) తరుగుదల అంచనా : తరుగుదల విలువను యంత్రం యొక్క Original cost పై అంచనా వేయాలా? లేదా Replacement cost ఆధారంగా గణించాలా? అనేది మరో సమస్య.

హెచ్) దేశాలమధ్య సరిపోలిక సమస్య : వేరు వేరు కొనుగోలు శక్తిగల కరెన్సీలుగల దేశాల మధ్య జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు, జీవన ప్రమాణాలు సరిపోల్చుట అర్థరహితమని కొందరి ఆర్థికవేత్తల అభిప్రాయం.

2. ఆచరణాత్మక సమస్యలు:

ఎ) ద్రవ్యేతర రంగం : భారతదేశం లాంటి వెనుకబడిన దేశాలలో అవ్యవస్థీకృత, ద్రవ్యేతర రంగం ఎక్కువ. ద్రవ్యం ఉపయోగించకుండా వస్తుసేవలు బార్టర్ పద్ధతి ద్వారా వినిమయం అయ్యే రంగాన్ని ద్రవ్యేతర రంగం అందురు. వ్యవసాయరంగంలో చాలా ఉత్పత్తి ద్రవ్య మార్కెట్లోకి రాకుండా, సొంత వినియోగం, వస్తుమార్పిడి ద్వారా వినియమంలోకి పోతుంది. ఫలితంగా జాతీయాదాయ లెక్కలు అంచనా పైనే (guess - work) జరుగుతున్నవి.

ECONOMY

- బి) వృత్తి ప్రత్యేకీకరణ లేకపోవుట : భారత్ లాంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో వృత్తి ప్రత్యేకీకరణ లేకపోవుటచే సంవత్సర కాలంలో ఒకదానికంటే ఎక్కువ కార్యకలాపాలలో పాల్గొన్నప్పటికీ, ఏదో ఒక కార్యకలాపంలో వచ్చే ఆదాయమే లెక్కలోకి వస్తుంది.
- సి) చిన్న ఉత్పత్తిదారులు : అకౌంట్ల ప్రాధాన్యతను గుర్తించక అకౌంటు నిర్వహించకపోవుటచే సరియైన సమాచారం ఇవ్వలేకపోతున్నారు.
- డి) పెద్ద సంస్థలు, ఉత్పత్తిదారులు : పన్ను భారంనుంచి తప్పించుకొనేందుకు తప్పుడు లెక్కలు చూపుతున్నారు.
- ఇ) నివేదించబడని చట్ట వ్యతిరేక ద్రవ్యం : ఆదాయపు సంపదపన్ను ఎగవేతకై సరియైన ఆదాయ, సంపద సమాచారాన్ని ఇవ్వలేదు. ఇది Black Money కి దారితీస్తుంది. చట్టబద్ధ, చట్టవ్యతిరేక ద్రవ్యాలుండడాన్ని Parallel (or) Hidden Economy అందురు. దీనివల్ల జాతీయాదాయం Under estimation జరుగుతున్నది.
- ఎఫ్) విశ్వసించదగ్గ గణాంకాలు లభ్యం కాకపోవుట : భారత్ లాంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో ప్రధాన సమస్య విశ్వసనీయమైన గణాంకాలు లేకపోవుట. శిక్షణ పొందిన గణకులు కొరతవల్ల సరియైన సమాచారం రాకపోవుట, వ్యవసాయ ఉప ఉత్పత్తులైన కూరగాయాలు, పండ్లు, టింబర్ మొ|| వానికి సంబంధించి సరియైన సమాచారం రాకపోవుట కనబడుతున్నది.

జాతీయాదాయ అంచనాలు - ప్రాధాన్యత:

- 1) ఆర్థిక పురోగాభివృద్ధికి సూచీగా పనిచేయును.
 - 2) వివిధ దేశాల జాతీయ, తలసరి ఆదాయాల సరిపోలికకు ఉపయోగపడును.
 - 3) ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చే వ్యవస్థాపూర్వక మార్పులు అర్థం చేసుకునేందుకు ఉపయోగపడును.
 - 4) వివిధరంగాలనుండి వచ్చే సాపేక్ష వాటాలను తెలుసుకోవచ్చు.
 - 5) ఆర్థిక వ్యవస్థలోగల వివిధ వర్గాల ప్రజల ఆదాయ వ్యత్యాసాలు తెలుసుకోవచ్చు.
 - 6) ప్రణాళికా రచనకు జాతీయాదాయం లెక్కలు దోహదపడతాయి.
 - 7) ఒకదేశంలోనే వేర్వేరు కాలాలలో ఆర్థిక వ్యవస్థ పురోభివృద్ధిని సరిపోల్చవచ్చు.
 - 8) రాష్ట్రాల ఉత్పత్తి సహాయంతో దేశంలో వివిధ ప్రాంతాల మధ్య ప్రాంతీయ వ్యత్యాసాలు గ్రహించవచ్చు.
 - 9) తలసరి ఆదాయాన్ని గణించి, ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని అంచనా వేయవచ్చు.
 - 10) GNP లో శ్రామికులు పొందే వాటాలు ఆధారంగా Trade Union, Labour organisations తమ విధానాలు రూపొందించుకోవచ్చు.
 - 11) జాతీయాదాయం లెక్కలు వ్యాపారసంస్థలు తమ ఉత్పత్తి, మార్కెటింగ్ వ్యూహాలు రూపొందించేందుకు దోహదపడతాయి.
 - 12) ఆర్థిక వృద్ధిని గణించేందుకు జాతీయాదాయం లెక్కలు దోహదపడతాయి.
- ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఆర్థిక వృద్ధిని గణించేందుకు, స్థూల ఆర్థిక విధానాలు రూపొందించేందుకు ఇవి దోహదపడతాయి. ఆర్థిక వ్యవస్థకు ఇవి ప్రతిబింబం వంటివి.

ECONOMY

3. ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం (Circular Flow of Income)

- ❖ జాతీయాదాయమనేది ప్రవాహభావన (Flow concept). కాబట్టి నిరంతరం ఒక రంగంనుంచి మరొక రంగానికి ప్రవహిస్తుంది.
- ❖ ఉత్పత్తి కారకాల సహాయంతో వస్తుసేవలు ఉత్పత్తి కాబడును. ఈ ఉత్పత్తి విలువ దానికి దోహదపడిన ఉత్పత్తికారకాలకు ఆదాయాలు రూపంలో చేరును. ఈ ఆదాయం తిరిగి వస్తుసేవలపై ఖర్చుపెట్టబడును. అంటే ఉత్పత్తి ఆదాయాన్ని ఇవ్వగా ఆదాయం వ్యయానికి దోహదపడును వ్యయం తిరిగి ఉత్పత్తి, ఆదాయానికి దోహదపడును.
- ❖ అంటే ఆర్థిక వ్యవస్థలో వస్తుసేవలు, ఉత్పత్తికారక సేవలు నిరంతరం ఉత్పత్తిదారులు, గృహరంగం మధ్య వినిమయం జరుగును.
- ❖ ఆర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాల మధ్య వస్తుసేవలు మరియు ఉత్పత్తి కారకసేవలకు చెల్లింపులు మరియు రాబడులు రూపంలో ప్రవహించుటయే ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం.
- ❖ ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహంను, రెండు రకాలుగా విభజించవచ్చు.

A) Real Flow B) Money Flow.

A) Real Flow (వాస్తవ ప్రవాహం): ఉత్పత్తికారక యజమానులు (కుటుంబరంగం) నుండి కారకసేవలు ఉత్పత్తిదారులకు (సంస్థలకు), ప్రవహిస్తాయి. ఆ ఉత్పత్తి కారకాలను ఉపయోగించి తయారుచేసిన వస్తుసేవలు ఉత్పత్తిదారునుంచి, కొనేవారికి (గృహ/కుటుంబ రంగం) చేరును. అంటే కారకసేవలు, వస్తుసేవలు వివిధ రంగాల మధ్య ప్రవహించుటయే వాస్తవ ప్రవాహం.

B) Money Flow (ద్రవ్య ప్రవాహం): ఆధునిక ఆర్థిక వ్యవస్థలో అన్నీ వ్యవహారాలు ద్రవ్యంతోనే నిర్వహించబడతాయి. కుటుంబరంగం సంస్థలకు ఉత్పత్తి కారక సేవలు అందించినపుడు సంస్థలు కారకాలకు చెల్లింపులు చేస్తాయి. ఇది కుటుంబాలకు కారక ఆదాయం అగును. సంస్థలు ఉత్పత్తి చేసిన వస్తుసేవలు కుటుంబాలు కొనుగోలు చేసినపుడు వ్యయం జరుగును. అంటే సంస్థలకు ఆదాయం వచ్చును. కారకసేవలకు ద్రవ్య ఆదాయంరాగా, అది వస్తుసేవలపై వ్యయం చేయుటద్వారా వివిధ రంగాల మధ్య ద్రవ్యప్రవాహం జరుగును.

నిజానికి Real Flow, Money Flow అనేవి ఒకే నాణెంనకు రెండు వైపులు వంటివి. వస్తుసేవల వాస్తవ ప్రవాహం అనేది, దాని వ్యతిరేక దిశలోగల ద్రవ్య ప్రవాహానికి సమానం (Real Flow of goods and services is matched by an equal but reverse money flow). ఉదా: సంస్థల రంగం 100 కోట్ల వస్తువులను గృహరంగానికిస్తే, గృహరంగం దానిపై 100 కోట్లు వ్యయం చేయును.

- ❖ అంటే కొనుగోలుదారుని వ్యయం అమ్మకందారుని ఆదాయమగును.
- ❖ ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహంను వివరించేందుకు ఆర్థిక వ్యవస్థను 4 రకాలుగా విభజించవచ్చు.
 - 1) గృహ/ కుటుంబ రంగం (House hold sector)
 - 2) సంస్థలు/ వ్యాపార రంగం (Firms/ Business sector)
 - 3) ప్రభుత్వరంగం (Government sector)
 - 4) విదేశీరంగం (Foreign sector/ Rest of - the - world)

1) గృహరంగం: ఉత్పత్తికారకాల (భూమి, శ్రమ, మూలధనం, వ్యవస్థాపన) యజమాని ప్రధానంగా గృహరంగమే. ఇది కారకసేవలను సంస్థలకు అమ్మి, బదులుగా ఆదాయాన్ని పొందును. ఈ ఆదాయములో ఎక్కువ భాగము సంస్థలు అందించిన వస్తుసేవలపై వ్యయం చేయును. ఆదాయంలో కొంతభాగం పొదుపుచేసి, కొంత ప్రభుత్వానికి పన్నులుగా చెల్లించును.

2) వ్యాపార/ సంస్థలరంగం: సంస్థలు కుటుంబరంగంనుంచి కారకసేవలను అద్దెకు తీసుకొని, వాని సహాయంతో వస్తుసేవలు ఉత్పత్తిచేసి వాటిని గృహరంగానికి, ఇతర సంస్థలకు, ప్రభుత్వానికి, ఇతర దేశాలకు విక్రయించును. సంస్థలు ముఖ్యంగా ఉత్పత్తి కారకసేవల

ECONOMY

కొనుగోలుదారు మరియు వస్తుసేవల ఉత్పత్తిదారు. వ్యాపారరంగంలో ప్రైవేటు సంస్థలు, ప్రభుత్వ సంస్థలు కలిసి ఉంటాయి.

3) ప్రభుత్వరంగం: ప్రభుత్వరంగమనగా సాధారణ ప్రభుత్వం (ప్రభుత్వ సంస్థలను మినహాయించాలి). ప్రభుత్వం కుటుంబరంగం, సంస్థల రంగంపై ప్రత్యక్ష పరోక్ష పన్నులు విధించుట ద్వారా ఆదాయం పొందును. వస్తు సేవలను సంస్థల నుంచి, ఉత్పత్తికారకసేవలను కుటుంబరంగం నుంచి కొని వ్యయం చేయును. ఈ వస్తు సేవలను, కారకసేవలను ప్రజల సామూహిక ప్రయోజనాలకై (ఉదా: Police, Education, law and order, Medical facilities etc.) ఉపయోగించును.

4) విదేశీ రంగం: ఒక దేశం ఇతర దేశాలకు వస్తు సేవలను ఎగుమతి చేయును. అట్లే దిగుమతి కూడా చేసుకొనును. అట్లే కారకసేవలు కూడా దేశ సరిమద్దులు దాటి బయటకు వెళ్లును.

❖ ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహ వివరణకై పై 4 రంగాలను Three models గా విభజించవచ్చు.

- 1) Two - sector Model : గృహరంగం, వ్యాపారరంగం కలిసి ఉండును.
- 2) Three - sector Model : గృహరంగం, వ్యాపారరంగం, ప్రభుత్వరంగం కలిపి ఉండును. దీనిని Closed Economy అందురు.
- 3) Four - Sector Model : గృహ + సంస్థల + ప్రభుత్వ + విదేశీ వ్యాపార రంగాలుండును. దీనిని Open Economy Model అందురు.

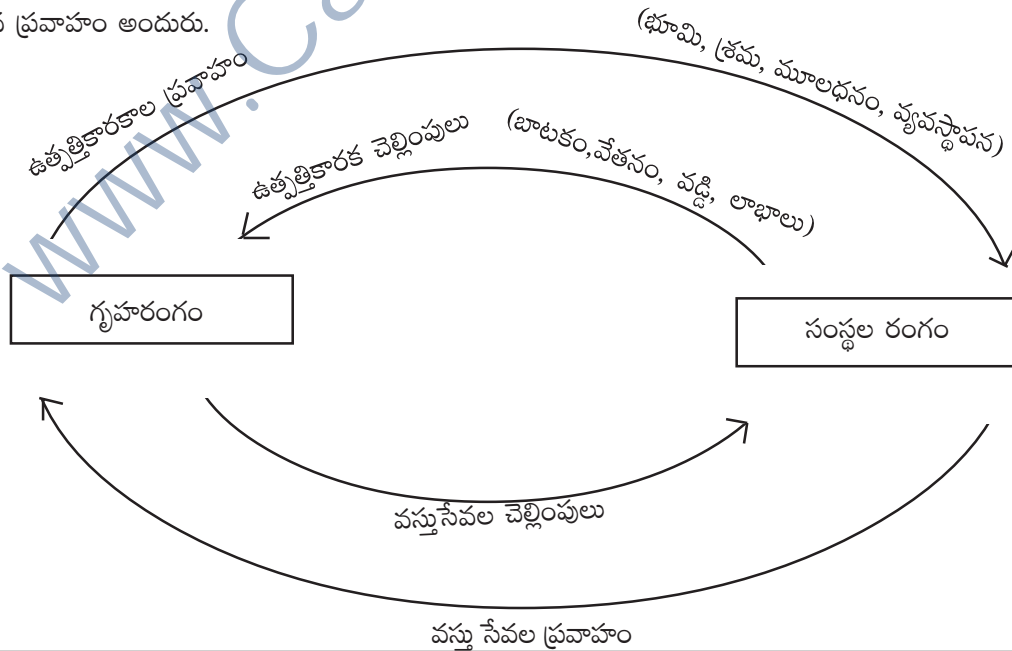
1) రెండు రంగాల నమూనా (Two - Sector Model):

దీనిలో రెండు ఉప నమూనాలున్నాయి.

- a) Two - Sector Model without saving:
- b) Two - sector Model with saving and investment:

A) Two - sector Model without saving : దీనిని సంపూర్ణ వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అందురు. ప్రభుత్వరంగం, Rest of the World లేవని, కేవలం గృహరంగం, సంస్థల రంగమే ఉన్నవని ప్రమేయం చేయాలి. ఉత్పత్తి కారక యజమాని అయిన గృహరంగం తన కారక సేవలను సంస్థలకు విక్రయించి బాటకం, వేతనాలు, వడ్డీ, లాభాల రూపంలో ఆదాయం పొందును. సంస్థలు ఈ ఉత్పత్తి కారకాల సహాయంతో వస్తు సేవలను ఉత్పత్తిచేసి వాటిని కుటుంబాలకు విక్రయించును. కుటుంబాలు గతంలో పొందిన కారక ఆదాయాన్ని ఈ వస్తు సేవలపై వ్యయం చేయును. కుటుంబాలు చేసిన ఈ వ్యయమే సంస్థలకు ఆదాయం.

వాస్తవ ప్రవాహం: గృహరంగం నుంచి ఉత్పత్తికారక సేవలు సంస్థలకు, సంస్థల రంగం నుంచి వస్తుసేవలు గృహరంగానికి ప్రవహించును. దీనినే వాస్తవ ప్రవాహం అందురు.

ECONOMY

కుటుంబాలు, సంస్థలు రెండు మార్కెట్లలో అంతర సంబంధాన్ని కల్గి ఉంటాయి. a) Factor Market, b) Product Market కారక మార్కెట్లో ఉత్పత్తికారకాలు క్రయవిక్రయాలు జరుగును. దీనిని Upper Outer circle సూచించును. వస్తు మార్కెట్లో వస్తుసేవల క్రయ విక్రయాలు జరుగును. దీనిని Lower outer Circle సూచించును.

ద్రవ్య ప్రవాహం: కుటుంబాలు అందించిన కారకసేవలకు సంస్థలు ప్రతిఫలాలు (బాటకం, వేతనం, వడ్డీ, లాభాలు) చెల్లించును. అంటే ఆదాయం సంస్థలనుంచి కుటుంబాలకు ప్రవహించును. అట్లే కుటుంబాలు సంస్థలందించిన వస్తు సేవలపై వ్యయం చేయును. అంటే ఆదాయం కుటుంబాలనుంచి సంస్థలకు ప్రవహించును. దీనినే ద్రవ్య ప్రవాహం అందురు. Inner Circle ద్రవ్య ప్రవాహాన్ని సూచించును.

- ❖ సంస్థలు తమ ఆదాయం మొత్తాన్ని కారకసేవలపై వ్యయం చేస్తాయని, కుటుంబాలు తమ ఆదాయం మొత్తాన్ని వస్తుసేవలపై వ్యయం చేస్తాయని, ప్రమేయం చేయడం జరిగింది. అంటే సంస్థలుగాని, కుటుంబాలుగాని ఎలాంటి పొదుపు చేయవు. కాబట్టి సంస్థల వ్యయం కుటుంబ ఆదాయం కాగా, కుటుంబ వ్యయం సంస్థ ఆదాయమగును.

- ❖ ఈ సమానానుంచి క్రింది అంశాలు గ్రహించవచ్చు.

- 1) సంస్థలు చేసే ఉత్పత్తి కారక చెల్లింపులు = గృహరంగానికి వచ్చే కారక ఆదాయం
- 2) గృహరంగం యొక్క వస్తు సేవలపై వ్యయం = సంస్థల ఆదాయం
- 3) మొత్తం వినియోగం = సంస్థల వస్తు సేవల ఉత్పత్తి
- 4) వాస్తవ ప్రవాహం = ద్రవ్య ప్రవాహం

B) Two - Sector Model with savings and Investment: దీనిని మిత వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అందురు.

- ❖ నిజానికి కుటుంబాలు తమకు వచ్చిన ఆదాయమంతా వ్యయం చేయవు. ఆదాయంలో వ్యయం చెయ్యని భాగమే పొదుపు. (A part of the Income which is not spent by house holds is called saving). ఊహించని అవసరాలు, వృద్ధాప్యంలో భద్రతకై కుటుంబాలు పొదుపు చేయును. సంస్థలు కూడా ఆదాయాన్నంతా కారకసేవలపై వ్యయం చేయవు. తరుగుదల నిధులుగాను, పంచిపెట్టబడని లాభాలు రూపంలో కొంత పొదుపు చేస్తాయి.

Leakages: సంస్థలనుంచి కుటుంబాలు పొందిన ఆదాయమంతా వినియోగం చేయక, కొంత పొదుపుచేస్తే సంస్థలకు వెళ్లే ఆదాయం తగ్గును. అంటే కుటుంబ రంగంనుంచి, సంస్థల రంగానికి ఆదాయం ప్రవహించేటప్పుడు పొదుపు అనేది వ్యయాన్ని తగ్గించుట ద్వారా, ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును. అందుచే పొదుపును Leakage (withdrawal) in circular Flow of Income అందురు.

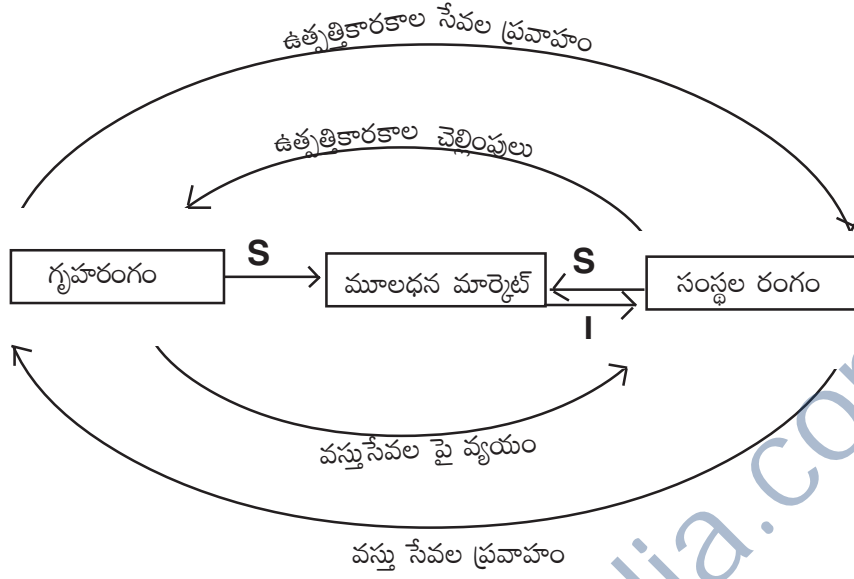
మూలధన మార్కెట్ (విత्त సంస్థలు): గృహరంగం, సంస్థల రంగం చేసిన పొదుపు బాంకులు, బీమా సంస్థలు, Mutual Funds లాంటి వित्तసంస్థలకు చేరును. దీనిని మూల ధన మార్కెట్ అందురు. ఇది పొదుపు చేసిన వారిని, పెట్టుబడి పెట్టేవారిని, అప్పిచ్చేవారికి, అప్పు తీసుకొనేవారికి మధ్యవర్తిత్వం వహించును. అంటే వित्त సంస్థలకు చేరిన పొదుపు తిరిగి రుణాలుగా సంస్థలు స్వీకరించి, వాటిని పెట్టుబడిగా పెడతాయి.

Injection: సంస్థలు రుణాలుగా తీసుకున్న మొత్తాన్ని తిరిగి పెట్టుబడిగా పెట్టును. పెట్టుబడి కూడా వ్యయమే కాబట్టి, పెట్టుబడి ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును. అందుచే పెట్టుబడిని Injection into the circular Flow of Income అందురు.

ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహ సమతౌల్యం: ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం సమతౌల్యంలో ఉండాలంటే కుటుంబాలు, సంస్థలు చేసే పొదుపు (Leakages), సంస్థలు చేసే పెట్టుబడికి (Injection) సమానంగా ఉండాలి.

- ❖ పొదుపు ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును. పెట్టుబడి ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును. పొదుపు, పెట్టుబడి సమానమైనప్పుడు ($S = I$), పొదుపు యొక్క సంకోచ ఫలితం (Contractionary effect), పెట్టుబడియొక్క విస్తరణ ఫలితం (Expansionary effect) సమానమై ఆదాయస్థాయి సమానంగా ఉండును.
- ❖ Equilibrium Condition of Circular Flow of income is $S = I$
- ❖ పొదుపు పెట్టుబడిని అధిగమిస్తే ($S > I$), ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గును.
- ❖ పెట్టుబడి, పొదుపుని అధిగమిస్తే ($I > S$), ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును.

ECONOMY

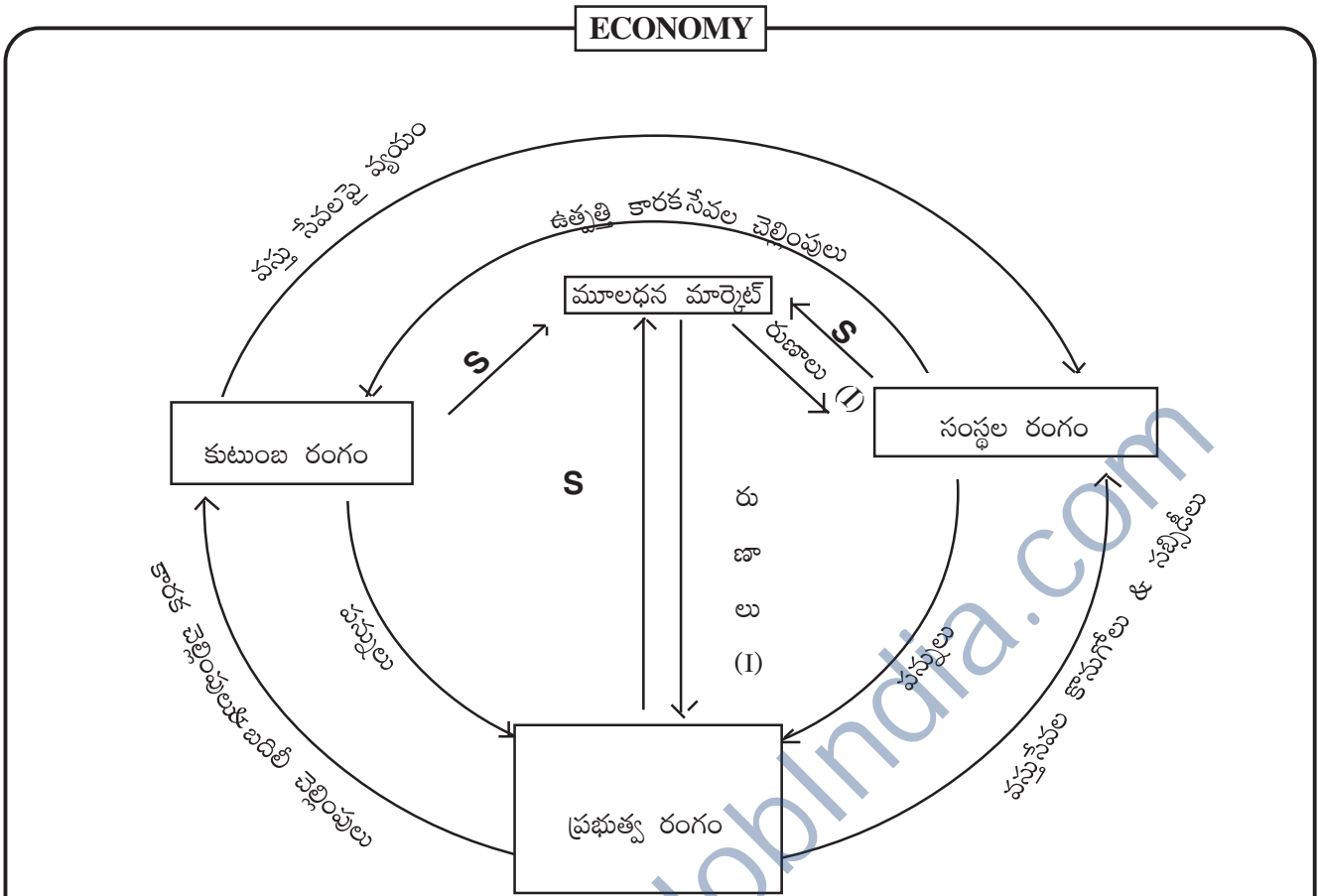
2. మూడు రంగాల నమూనా (Three - Sector Model):

రెండు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థకు ప్రభుత్వ రంగాన్ని చేరిస్తే మూడు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థ వస్తుంది. దీనిని పరిపాలనా ఆర్థిక వ్యవస్థ అందురు.

పన్నులు: ప్రభుత్వం కుటుంబ రంగం, సంస్థల రంగంపై పన్నులు విధించుట ద్వారా ఆదాయం పొందును. పన్నులు చెల్లించుటవల్ల కుటుంబాలు, సంస్థలు చేసే వ్యయం తగ్గును. ఫలితంగా ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గును. అందుచే పన్నులను Leakage into the Circular Flow of Income అందురు.

ప్రభుత్వవ్యయం: పన్నుల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని కుటుంబ, సంస్థల రంగంపై ప్రభుత్వం వ్యయం చేయును. (a) కుటుంబాలు అందించే ఉత్పత్తి కారక సేవలపై వేతనాలు, జీతాలు రూపంలో వ్యయం చేయును. మరియు కుటుంబాలపై బదిలీ చెల్లింపుల రూపంలో (ఉదా: వృద్ధాప్య పించన్లు, నిరుద్యోగభృతి, స్కాలర్షిప్లు) వ్యయం చేయును. (b) సంస్థలు ఉత్పత్తిచేసే వస్తు సేవలపై వ్యయం చేయుటద్వారా మరియు సంస్థలకు సబ్సిడీలు ఇచ్చుట ద్వారా వ్యయం చేయును.

- ❖ బదిలీ చెల్లింపులతో ప్రభుత్వంనుంచి కుటుంబాలకు, సంస్థలకు ద్రవ్యప్రవాహం ఉంటుంది కాని, వాటినుంచి ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి వాస్తవ ప్రవాహం ఉండదు.
- ❖ ప్రభుత్వ వ్యయంవల్ల ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును. అందుచే ప్రభుత్వ వ్యయాన్ని Injection in the circular Flow of Income అందురు.
- ❖ ప్రభుత్వం తనకు వచ్చిన ఆదాయాన్నంతా (పన్నులు), తిరిగి వ్యయం, బదిలీ చెల్లింపుల రూపంలో వ్యయం చేస్తే ఆదాయ ప్రవాహం సమతౌల్యంలో ఉండును.
- ❖ మూడు రంగాల నమూనాలో Taxes = Government Expenditure అయినప్పుడు ఆదాయ ప్రవాహం సమతౌల్యంలో ఉండును.
T = G

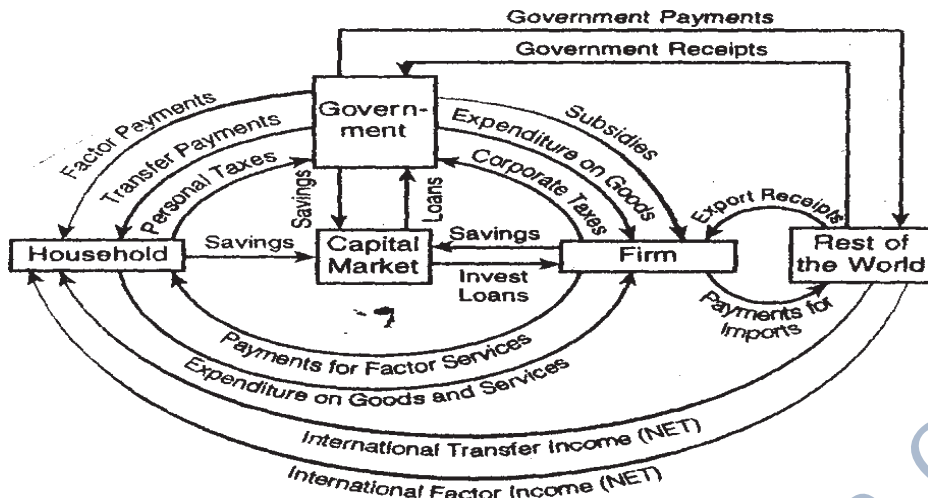

3) నాలుగు రంగాల నమూనా (Four Sector Model):

ఇంతవరకు విదేశీ వ్యాపారం లేని మూడు రంగాల గూర్చి చర్చించాము. దీనిని Closed Economy అందురు. A Closed Economy is an Economy which does not engage in International Trade. కాని వాస్తవానికి ప్రతిదేశంలో విదేశీ వ్యాపారం ముఖ్య పాత్ర పోషించును. గృహ + సంస్థల + ప్రభుత్వరంగానికి విదేశీ వ్యాపారం (Rest of the World) చేరిస్తే, అది Open Economy గా పిలవబడును. విదేశీ వ్యాపారం లేని ఆర్థిక వ్యవస్థను Autarky అని కూడా అందురు.

- ❖ విదేశీ వ్యాపారంలో రెండు వ్యవహారాలుంటాయి. (a) వస్తుసేవల ఎగుమతులు, (b) వస్తుసేవల దిగుమతులు.
- ❖ వస్తువుల ఎగుమతులవల్ల, విదేశాలనుంచి ఎగుమతి ఆదాయం వచ్చును. దీనివల్ల దేశంలో ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును. అందుచే ఎగుమతులు Injection into the circular Flow of Income గా పిలవబడును.
- ❖ వస్తువుల దిగుమతులవల్ల దేశంలో జరిగే వ్యయం విదేశాలకు పోవును. అంటే ఆదాయం విదేశాలకు పోవుటచే ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గును. అందుచే దిగుమతులు Leakage into the circular Flow of Income గా పిలవబడును.
- ❖ దేశంనుంచి బయటకుపోయేది (Out Flow), దేశంలోకి వచ్చేది (In Flow), సమానంగా ఉన్నప్పుడు ఆదాయ ప్రవాహం సమతౌల్యంలో ఉండును. అంటే దిగుమతులు విలువ ఎగుమతుల విలువ ($M = X$) సమానంగా ఉండాలి.
- ❖ (a) గృహరంగం విదేశాలనుంచి వస్తువులు దిగుమతి చేసుకొని వారికి చెల్లింపులు చేయగా, ఉత్పత్తికారక సేవలు అందించుటద్వారా Foreign remittance పొందును.
(b) సంస్థలు వస్తువులను, సేవలను (Shipping, Insurance, Banking etc.) ఎగుమతిచేసి ఆదాయం పొందగా, వస్తుసేవలను దిగుమతి చేసుకొని వాటిపై విదేశాలలో వ్యయం చేయును.
(c) ప్రభుత్వం కూడా వస్తుసేవలను ఎగుమతి, దిగుమతి చేసుకొనును. ఈ మూడు రంగాలు విదేశాల నుంచి పొందే ఆదాయాలు In Flow కాగా, విదేశాలకు చెల్లించే చెల్లింపులు Out Flow అగును.

ECONOMY

- ❖ Leakages have a contractionary effect on National Income
- ❖ Injections have an Expansionary pressure on National Income

రంగం	Leakages	Injections	Equilibrium
Two-Sector Economy	Saving (S)	Investment (I)	$S = I$
Three Sector Economy	Saving (S) + Taxes (T)	Investment (I) + Government Expenditure (G)	$S + T = I + G$
Four-Sector Economy	Saving (S) + Taxes (T) + Imports (M)	Investment (I) + Government Expenditure (G) + Exports	$S+T+M=I+G+X$

ప్రాధాన్యత: (a) ఆర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాలు ఏవిధంగా అంతరసంబంధం (Inter - related) కలిగి ఉన్నవి, పరస్పరం ఏవిధంగా ఆధారపడినవి (Inter - dependent) దీనిద్వారా గ్రహించవచ్చు.

(b) దీని ద్వారా ఆదాయ పరిమాణం (Size of Income) నిర్ణయించవచ్చు.

(c) స్థూల ఆర్థిక సమతౌల్యానికి అవసరమైన షరతులు గ్రహించవచ్చు. ఉదా: రెండు రంగాల నమూనాలో పొదుపు, పెట్టుబడులు సమానమైతే ఆదాయం సమతౌల్యంలో ఉండును.

ECONOMY

4. మానవాభివృద్ధి సూచీ

P.Q.L.I. ప్రకటించిన 10 సంవత్సరాల తరువాత ఐక్యరాజ్య సమితికి చెందిన UNDP వారు 1990 నుంచి HDI ను రూపొందించి, ప్రపంచ దేశాలలో మానవాభివృద్ధిని, స్థాయిలను తెలిపే నివేదికను ప్రతి సంవత్సరం విడుదల చేస్తున్నారు.

❖ దేశానికి నిజమైన సంపద ఆ దేశంలోని ప్రజలే. ప్రజల స్వేచ్ఛను, ఎంపికలను విస్తృతపరచడమే ఆర్థికాభివృద్ధి ముఖ్య లక్ష్యం. మానవాభివృద్ధిని సంక్షిప్తంగా కొలిచే సాధనమే ఈ సూచిక.

❖ “ప్రజల ఎంపికలను విస్తృతం చేయడంతోపాటు ప్రజా శ్రేయస్సును పెంపొందించే క్రమాన్ని” మానవాభివృద్ధి అని “మహబూబ్ ఉల్-హక్” నిర్వచించెను.

1990 నుంచి HDR ను UNDP వారు ప్రచురిస్తున్నారు. మొదట HDR లో UNDP వారు HDI ని ప్రచురించిరి. ఇది Mahbub-Ul-Haq ఆధ్వర్యంలో రూపొందించబడెను. ఈ పద్ధతి తరువాత విస్తరించబడటమేకాక, Refined చేయబడుతూ వచ్చింది. తరువాత కాలంలో మానవాభివృద్ధికి చెందిన ఇతర సూచీలు అభివృద్ధి చేస్తూ వచ్చారు. ప్రస్తుతం UNDP తన HDR లో 6 సూచీలు ప్రచురిస్తుంది.

1. HDI 1990 - Human Development Index. (మానవాభివృద్ధి సూచీ)
2. GDI 1995 - Gender Related Development Index. (లింగ సంబంధిత అభివృద్ధి సూచీ)
3. GEM 1995 - Gender Empowerment Measure (లింగ సాధికారత కొలమానం)
4. HPI-I 1997 - Human Poverty Index - I (మానవ పేదరిక సూచీ-I)
5. HPI-II 1998 - Human Poverty Index - II (వ్యూహప పేదరిక సూచీ-II)
6. TAI 2001 - Technology Achievement Index. (సాంకేతిక సాధనా సూచీ)

HDI :

- ❖ 1990లో దీనిని రూపొందించెను.
- ❖ HDI రూపకల్పనలో మహబూబ్-ఉల్-హక్, రిచర్డ్ జానీ, గుస్తావ్ రానీష్, మెఘనాద్ దేశాయ్, సంక్షేమ ఆర్థికవేత్త అమర్త్యసేన్ ల కృషి ఉంది.
- ❖ అయినప్పటికీ 'HDI రూపశిల్పి'గా మహబూబ్-ఉల్-హక్ ని పేర్కొంటారు.

HDI లో తీసుకునే అంశాలు :

ఇది 3 అంశాలలో సాధించిన సగటు ఫలితాలను తెలుపును.

ఎ) దీర్ఘకాల ఆరోగ్యవంతమైన జీవనం : దీనిని ఆయుర్దాయం తో గణిస్తారు.

Longevity of life measured by life expectancy at birth.

బి) విజ్ఞానం (Knowledge) : దీనిని అక్షరాస్యతతో గణిస్తారు

వయోజన అక్షరాస్యత (2/3 వంతు భారం)

ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ విద్యలలో ఉమ్మడి నమోదు నిష్పత్తి (1/3 వంతు)

సి) మెరుగైన జీవన ప్రమాణం (Standard of living):

దీనిని వాస్తవ తలసరి జి.డి.పి ద్వారా కొలుస్తారు. (US \$PPP ద్వారా Purchasing Power Parity)

ఆయుర్దాయం, అక్షరాస్యత తలసరి జి.డి.పి సమానభారం ఇవ్వబడును.

ECONOMY

◆ ఆయుర్దాయం, విద్య, జీవన ప్రమాణానికి సమానభారం ఇవ్వబడును.

A) Life Expectancy Index (LEI) ఆయుర్దాయం

B) Educational Attainment Index (EAI) విద్య సాధన సూచిక

C) Standard of Living Index (SLI) జీవన ప్రమాణ సూచిక

దీనిని PQLI ని గణించిన పద్ధతిలో గణిస్తారు. $HDI = (LEI + EAI + SLI)$

HDI ని గణించుటకు కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు :

Dimensions	Previous method			2010 Method		
	Indicators	Min.	Max.	Indicators	Min.	Max.
1. ఆరోగ్యం	ఆయుర్దాయం (at birth)	25	85	ఆయుర్దాయం (at birth)	20	83.2
2. విజ్ఞానం	వయోజన అక్షరాస్యత రేటు	0%	100%	a) Expected years of schooling	0	20.6
	ఉమ్మడి నమోదు నిష్పత్తి	0%	100%	b) Mean years of schooling	0	13.2
3. జీవన ప్రమాణం	GDP Percapita (PPP US \$)	100	40,000	GNI Percapita (PPP US \$)	163	108211
సగటు	అంకమధ్యమం			గుణమధ్యమం		

$$\text{అంశ సూచీ (Component Index)} = \frac{\text{వాస్తవ విలువ} - \text{కనిష్ట విలువ}}{\text{గరిష్ట విలువ} - \text{కనిష్ట విలువ}}$$

2010 HDRలో HDI గణనలో నూతనంగా చేసిన మార్పులు:

1. తలసరి ఆదాయగణనలో తలసరి GDPకి బదులు తలసరి GNI ని తీసుకొనెను.
2. అక్షరాస్యతలో వయోజన అక్షరాస్యత, ఉమ్మడి నమోదు నిష్పత్తికి బదులు Expected years of schooling, Mean years of schoolingలను ప్రవేశ పెట్టెను.
3. మూడు అంశాల యొక్క కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు మార్చెను.
4. మూడు అంశాలకు సగటు గణించేటపుడు సామాన్య అంకమధ్యమంనకు బదులు గుణమధ్యమాన్ని తీసుకొనెను.

$$\sqrt[3]{LEI, EAI, SLI}$$

HDR 2009లో HDI పై ఆధారపడి ప్రపంచ దేశాలను 4 రకాలుగా విభజించెను. HDR 2010లో విభజన

ఎ) తక్కువ మానవాభివృద్ధి దేశాలు	0.000 నుండి 0.499	0.000 - 0.479
బి) మధ్యస్థాయి మానవాభివృద్ధి దేశాలు	0.500 నుండి 0.799	0.480 - 0.669
సి) అధిక మానవాభివృద్ధి దేశాలు	0.800 నుండి 0.899	0.670 - 0.784
డి) అత్యధిక మానవాభివృద్ధి దేశాలు	0.900 నుండి 1.000	0.785 - 1.000

HDR 2007: 2005 గణాంకాల ఆధారంగా 2007 HDR ని ప్రచురించిరి. దీనిలో 177 దేశాలు తీసుకోగా ...

మొదటి స్థానం - Iceland, 177వ స్థానం - Sierra leone, 128వ స్థానం - India

HDR 2008: 2006 గణాంకాల ఆధారంగా 2008 HDR ను రూపొందించిరి. దీనిలో 179 దేశాలు తీసుకోగా...

మొదటి స్థానం - Iceland, 179 వ స్థానం - Sierraleone, 132వ స్థానం - India

ECONOMY

HDR 2009 : 2007 గణాంకాలు ఆధారంగా 2009 HDR ని రూపొందించిరి. దీనిలో 182 దేశాలను తీసుకోగా మొదటి స్థానం నార్వే, 182 స్థానం నైగర్ కాగా, ఇండియా స్థానం 134.

HDR 2010 : Human Development Report - 2010ని నవంబర్ 2010 లో ప్రకటించెను. దీనిలో HDI విలువ ఆధారంగా నాలుగు రకాలుగా దేశాలు విభజించబడెను.

1)	Very high human developed countries	42
2)	High human developed countries	43
3)	Medium human developed countries	42
4)	Low human developed countries	42

169

- ❖ వీనిలో మొదటి రకం దేశాలు అభివృద్ధి చెందిన దేశాలుకాగా, మిగిలిన మూడూ అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలుగా పిలవబడుతున్నాయి.
- ❖ 2010 HDR రూపొందించుటలో ప్రముఖపాత్ర పోషించినది జెనిక్యూగ్ మన్.

ప్రధాన సందేశం : The Real Wealth Nations : Pathways to Human Development.

- ❖ 2010 HDR లో మొదటి 5 దేశాలు, చివరి 5 దేశాలు, ఇండియాకి ఇరుగు పొరుగునున్న దేశాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయి.

మొదటి 5 దేశాలు		చివరి 5 దేశాలు		భారత పొరుగు దేశాలు	
Rank	దేశం	Rank	దేశం	Rank	దేశం
1	నార్వే (0.938)	165	మోజాంబిక్	89	చైనా (0.663)
2	ఆస్ట్రేలియా	166	బురుండ్లీ	91	శ్రీలంక (0.658)
3	న్యూజిలాండ్	167	నైగర్	107	మాల్దీవులు (0.602)
4	అమెరికా	168	డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో	119	ఇండియా (0.519)
5	ఐర్లాండ్	169	జింబాబ్వే(0.140)	125	పాకిస్తాన్ (0.490)
				129	బంగ్లాదేశ్ (0.469)
				132	మయన్మార్(0.451)
				138	నేపాల్ (0.428)
				155	అఫ్ఘనిస్తాన్ (0.349)

- ❖ భారత్ కంటే ముందున్న ఇరుగుపొరుగు దేశాలు: చైనా, శ్రీలంక, మాల్దీవులు,
- ❖ భారత్ కంటే వెనుకంజలో ఉన్న ఇరుగు పొరుగు దేశాలు: పాకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, మయన్మార్, నేపాల్, అఫ్ఘనిస్తాన్
- ❖ బాగా వెనుకబడిన ఆసియా దేశం అఫ్ఘనిస్తాన్ (155 వ ర్యాంక్)
- ❖ HDI ర్యాంకింగ్ లో భారత్ కి రెండు వైపులాగల దేశాలు కేప్ వర్డె (118 ర్యాంక్)
భారత్ (119 ర్యాంక్)
తైముర్ లెస్ట్ (120 ర్యాంక్)
- ❖ BRICS దేశాలు (బ్రెజిల్, రష్యా, ఇండియా, చైనా, దక్షిణాఫ్రికా)
65 రష్యా (0.719) (BRICS దేశాలలో మొదటి స్థానం)
73 బ్రెజిల్ (0.699)
89 చైనా (0.663)
110 దక్షిణాఫ్రికా (0.597)
119 ఇండియా (0.519) (BRICS దేశాలలో చివరిస్థానం.)

ECONOMY

❖ 2010 HDR ప్రకారం	భారత్ ఆయుఃప్రమాణం	64.4 సంవత్సరాలు
	Expected Years of Schooling	10.3
	Means Years of Schooling	4.4%
	తలసరి GNI	3,337 (US\$ PPP)
❖ HDI రాంక్‌లలో ఇప్పటివరకూ	కెనడా 8 సార్లు మొదటి స్థానం పొందగా	
	నార్వే 8 సార్లు	
	జపాన్ 3 సార్లు	
	ఐస్‌లాండ్ 2 సార్లు మొదటి స్థానం పొందెను.	

ఆర్థికవృద్ధి, మానవాభివృద్ధి మధ్య సంబంధం :

- ❖ సాధారణంగా ఎక్కువ ఆర్థిక వృద్ధి కలిగిన దేశాలలో మానవాభివృద్ధి కూడా ఎక్కువగానే ఉంటుంది. తక్కువ ఆర్థికవృద్ధిగల దేశాలలో తక్కువ మానవాభివృద్ధి ఉంటుంది.
- ❖ అయితే ఈ సంబంధం ఎప్పుడూ ఇలాగే ఉంటుందని చెప్పలేం. కొన్ని దేశాలలో అధిక ఆర్థికవృద్ధి ఉన్నప్పటికీ, మానవాభివృద్ధి తక్కువగా ఉండవచ్చు. మరికొన్ని దేశాలలో తక్కువ ఆర్థికవృద్ధి ఉన్నప్పటికీ అధిక మానవాభివృద్ధి ఉండవచ్చు.
- ❖ ఆర్థిక వృద్ధి మానవాభివృద్ధిలో ప్రగతిని పెంచుతుందని ఖచ్చితంగా చెప్పలేం. ఉదా : మన తలసరి GDP 2753 (PPP\$) కాగా, ర్యాంకింగ్‌లో 134వ స్థానం సాధించింది. అదే వియత్నాం తక్కువ తలసరి GDP కలిగి ఉన్నప్పటికీ (2600\$) అధిక మానవాభివృద్ధిని కలిగి (0.725) 116 వ స్థానంలో ఉంది. వియత్నాం కంటే భారత్ అధిక వృద్ధిని కలిగినప్పటికీ ఆ వృద్ధి భారత్‌లో ఉత్తమ విద్య, ఆరోగ్య సౌకర్యాలు కల్పించలేకపోయిందని తెలుస్తుంది. వియత్నాం తక్కువ ఆర్థిక వృద్ధితో ప్రజలకు అధిక మానవాభివృద్ధిని అందించగలిగింది.

వివిధ రాష్ట్రాలలో HDI

- ❖ మనదేశంలో చాలా రాష్ట్రాలు మధ్యస్థాయి ప్రపంచ దేశాలతో సమానంగా ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటి మధ్య HDI తేడాలు తెలుసుకొనుటకు HDI గణించుట అవసరం. దీనిలో 3 ప్రయత్నాలు ముఖ్యమైనవి.
- ❖ 1997లో UNFPA వారు భారత్‌లో మానవాభివృద్ధిపై (Human Development) "India Towards Population and Development Goals" అనే పుస్తకాన్ని ప్రచురించిరి.
- ❖ Mahbub-UI-Haq తన పుస్తకం "Human Development in South Asia, 1997" లో కూడా వివిధ రాష్ట్రాల మధ్య HDI ను గణించెను.

1. యునైటెడ్ నేషన్స్ ఫండ్ ఫర్ పాపులేషన్ ఏక్టివిటీస్ (UNFPA) : 3 అంశాలు ఆధారంగా Human Development గణించినది.

- ఎ) Index of life expectancy (జీవనాయుర్దాయ సూచిక)
- బి) Index of Per capita income SDP (రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయ సూచిక)
- సి) Index of Education (విద్యా సూచిక)

UNFPA వారి గణనలో	మొదటిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం	కేరళ
	చివరిస్థానం (15) పొందిన రాష్ట్రం	బీహార్
	ఆంధ్రప్రదేశ్‌స్థానం	9వ ర్యాంక్

ECONOMY

2. **మహాబూబ్-ఉల్-హక్** కూడా ఇవే అంశాలు తీసుకున్నప్పటికీ కొద్ది వ్యత్యాసం గలదు. విద్యా సూచీలో Literacy Rate తీసుకుని, School Enrollment Ratio విడిచిపెట్టెను.

❖ మహాబూబ్-ఉల్-హక్ గణనలో	మొదటిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం	కేరళ
	చివరి స్థానం పొందిన రాష్ట్రం	మధ్యప్రదేశ్
	ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానం	9వ ర్యాంక్

3. **డా॥ బిష్వజిత్ గుహ :** ఈయన మానవాభివృద్ధికి చెందిన చాలా అంశాలు ఉన్నప్పటికీ UNFPA, Haq అధ్యయనాలు వాటిని విడిచిపెట్టినవి అనెను. మానవాభివృద్ధికి మరో 3 అంశాలు చేర్చెను. మొత్తం 6 అంశాలు. వీనితో 4 సూచికలు తయారు చేసెను. ఇవి 1988-94 మధ్య ప్రాంతానికి చెందినవి. అయితే మెథడాలజీ మాత్రం UNDP వారిదే ఉపయోగించెను.

- ఎ) The Quality of life (జీవన నాణ్యత)
- బి) Poverty eradication (పేదరిక నిర్మూలన)
- సి) Urbanisation (పట్టణీకరణ)

ఎ) **Quality of life :** 5 అంశాల ద్వారా నిర్మించెను.

- 1. Access to safe Drinking Water (సురక్షితమైన త్రాగునీరు సౌకర్యం)
- 2. విద్యుత్ కనెక్షన్
- 3. సంవత్సరం మొత్తంమీద రోజుకు 2 పూట్ల భోజనం
- 4. పక్కా ఇండ్లలో నివాసం
- 5. మొత్తం జనాభాలో లభ్యమయ్యే బెడ్స్ లభ్యత (ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో)

బి) **Poverty Eradication :** ప్రణాళికా సంఘం నిపుణుల గ్రూపు సూచన మేరకు దారిద్ర్యరేఖకు పైనున్న వారిని (APL) వారిని తీసుకుంటారు.

సి) **పట్టణీకరణ :** 1991 లెక్కల ప్రకారం తీసుకుంటారు.

వీటి ప్రకారం HDI₁, HDI₂, HDI₃, HDI₄ గా విభజించెను.

అయితే కొద్ది వ్యత్యాసాలున్నప్పటికీ UNFPA, HAQ, GUHA లు, UNDP Methodology నే వాడెను.

- టాప్ 5 రాష్ట్రాలు కేరళ, మహారాష్ట్ర, పంజాబ్, తమిళనాడు, హర్యానా
- దిగువ 5 రాష్ట్రాలు మధ్యప్రదేశ్, ఒరిస్సా, రాజస్థాన్, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహార్
- మధ్య 5 రాష్ట్రాలు - గుజరాత్, కర్నాటక, పశ్చిమబెంగాల్, ఆంధ్రప్రదేశ్, అస్సాం.

	మొదటి స్థానం	చివరి (15) స్థానం	A.P. స్థానం
1) UNFPA ప్రకారం	కేరళ	బీహార్	9వ ర్యాంక్
2) Haq (హక్) ప్రకారం	కేరళ	మధ్య ప్రదేశ్	9వ ర్యాంక్
3) Guha (గుహ) ప్రకారం			
A) HDI1	కేరళ	ఉత్తర ప్రదేశ్	9వ ర్యాంక్
B) HDI2	కేరళ	ఉత్తర ప్రదేశ్	9వ ర్యాంక్
C) HDI3	కేరళ	ఒరిస్సా	7వ ర్యాంక్
D) HDI4	కేరళ	ఒరిస్సా	6వ ర్యాంక్

ECONOMY

GUHA : UNDP పద్ధతిని అవలంబించినప్పటికీ వాటిని విస్తరించెను. గుహ సూచీలో HDI₄ సమగ్రమైన సూచీ. చెప్పుకోదగిన విషయం ఏమిటంటే గుహ యొక్క 4 సూచీలలోను కేరళ ప్రథమ స్థానంలో ఉంది. దిగువ స్థానాలు మాత్రం మారుతున్నాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయంలో విరుద్ధంగా ఉంది. HDI₁ లో 9వ స్థానం.

HDI₄ లో 6వ స్థానం.

గుహ సూచీలో కూడా మానవాభివృద్ధిని తెలిపే కొన్ని అంశాలు చేర్చవలసి ఉంది.

❖ గుహ రాసిన గ్రంథం "A study of inter-state Disparity"

1. ఆయుర్దాయం			
2. రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం			
3. అక్షరాస్యత	HDI ₁		
4. జీవన నాణ్యత		HDI ₂	
5. పేదరికం			HDI ₃
6. పట్టణీకరణ			HDI ₄

NATIONAL HUMAN DEVELOPMENT REPORT - 2001

జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదిక (NHDR) ను మనదేశంలో ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించినది.

ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించిన జాతీయ మానవాభివృద్ధి రిపోర్ట్‌ను 2002లో ప్రచురించెను. 1981, 1991, 2001 కాలానికి ప్రణాళికా సంఘం రాష్ట్రాలవారీగా, దేశం మొత్తంగా తయారు చేసెను. దత్తాంశం కొరత కారణంగా 15 రాష్ట్రాలకే 2001 మానవాభివృద్ధి సూచీని రూపొందించెను. UNDP ఉపయోగించిన దీర్ఘకాలవంతమైన జీవనము, విద్యాసాధన, ఆర్థికసాధనలనే ఇది కూడా ఉపయోగించినా కొంచెం వ్యత్యాసం కలదు. 15 రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధి సూచికలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ది 10వ స్థానం.

UNDP వారి, ప్రణాళికా సంఘం వారి మానవాభివృద్ధి అంశాలలో సరిపోలిక

UNDP సూచికలు	అంశాలు	ప్రణాళికా సంఘం సూచికలు (NHDR)
1. ఆయుర్దాయం (పుట్టినప్పటి నుంచి)	దీర్ఘకాలవంతమైన జీవనం	1) ఆయుర్దాయం (సంవత్సరం నుంచి) 65% శిశు మరణాల రేటు 35%
2. అక్షరాస్యత (వయోజనా అక్షరాస్యత + ఉమ్మడి నమోదు నిష్పత్తి)	విద్యాసాధన	2) అక్షరాస్యత రేటు (7 సం లు ఆపైన) నియత విద్యకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడెను.
3. వాస్తవ తలసరి ఆదాయం (US\$PPP లో)	ఆర్థిక సాధన	3) వాస్తవ తలసరి వినియోగ వ్యయం

ECONOMY

NHDR గణనలో ప్రణాళికా సంఘం తీసుకున్న కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు

	కనిష్టం	గరిష్టం
ఆయుర్దాయం	50 సం॥	80 సం॥
అక్షరాస్యత	0%	100%
వినియోగవ్యయం (నెలకు)	65 రూ.	325 రూ.

మానవాభివృద్ధి సూచీ స్థాయి : మూడు కాలాల్లోనూ భారత మానవాభివృద్ధి సూచీ పెరుగుతూ వచ్చింది.

	1981	1991	2001
India	0.302	0.381	0.472
A.P.	0.298	0.377	0.416

అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలు ప్రకారం నేటికీ భారతదేశం తక్కువ మానవాభివృద్ధి గల దేశం.

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి (0.416), ఇండియా (0.472) కంటే తక్కువగా ఉంది.
15 రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ 1981, 1991లలో 9వ ర్యాంక్ను 2001లో 10వ ర్యాంక్ను పొందినది.

1. మానవాభివృద్ధి సూచీలో కేరళ మొదటి స్థానం పొందగా బీహార్ చివరి స్థానం పొందినది.
చిన్న రాష్ట్రాలు, కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాలు మిగతా వానికంటే మెరుగైన ఫలితాలనిస్తున్నాయి.

HDI సాంవత్సరికంగా 2.4% రేటుతో 1980లోను,
3% రేటుతో 1990లోను వృద్ధి చెందినది.

మానవాభివృద్ధిలో ఎగుమనున్న రాష్ట్రాలు (0.5 పైన) దిగువనున్న రాష్ట్రాలు (0.4 లోపు)

1) కేరళ (0.638)	11) ఒరిస్సా
2) పంజాబ్ (0.537)	12) మధ్యప్రదేశ్ (0.394)
3) తమిళనాడు (0.531)	13) ఉత్తరప్రదేశ్ (0.388)
4) మహారాష్ట్ర (0.523)	14) అస్సాం (0.386)
5) హర్యానా (0.509)	15) బీహార్ (0.367)

- కేరళ HDI విలువ 0.638. బీహార్ HDI విలువ 0.367.
- ఆర్థికంగా మెరుగుపడిన రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధి సూచి మెరుగుగా ఉంది. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధి సూచి వెనుకబడి ఉంది. అయితే మధ్య ఆదాయ రాష్ట్రాలలో ఈ సంబంధం కనబడుటలేదు.
- రాష్ట్రాల మధ్య ఆదాయ అసమానతలు కంటే, రాష్ట్రాల మధ్య HDI అసమానతలు తక్కువగా ఉన్నాయి. అనగా తలసరి ఆదాయం తక్కువ వున్నప్పటికీ రాష్ట్రాలు ఆరోగ్యం, విద్యపై అవలంబించే విధానాలే కారణం.
- మానవాభివృద్ధిలో అత్యధిక స్థానం గల కేరళ, ఆదాయంలో మధ్యస్థాయి ఆదాయం గల రాష్ట్రం.
- మహారాష్ట్ర ఆదాయంలో మొదటిస్థానం కాగా, మానవాభివృద్ధిలో 4వ స్థానం.

HDI లో భారత్ వృద్ధి - సమీక్ష :

1980-2010 సంవత్సరాల మధ్య మానవాభివృద్ధిలో భారత్ కు దక్కిన పాయింట్లు 0.320 నుండి 0.519 పాయింట్లకు పెరిగాయి. ఈ పెరుగుదల 62% గా ఉంది.

ECONOMY

1980వ దశకం చివరి రోజుల్లో భారత్ 0.5 పాయింట్ల స్థాయిని దాటడం ద్వారా అల్ప మానవాభివృద్ధి సాధించిన దేశాల వర్గం నుంచి మాధ్యమిక మానవాభివృద్ధి సాధించిన దేశాల వర్గంలోకి చేరుకున్నప్పుడు చైనా నేడు ఇండియా ఉన్న స్థానంలో ఉండేది. మానవాభివృద్ధిలో ఈ రెండు దేశాల మధ్య దాదాపు రెండు దశాబ్దాల వ్యత్యాసం ఉందని ఈ విషయం తెలుపుతుంది. ప్రస్తుతం 0.663 పాయింట్లతో 89 వ ర్యాంకులో ఉన్న చైనా కొద్ది సంవత్సరాలలో అధిక మానవాభివృద్ధి దేశాల జాబితాలోకి చేరిపోవచ్చు. బ్రిక్ (BRIC) దేశాలలోని మిగిలిన రెండు దేశాలైన రష్యా, బ్రెజిల్ అధిక మానవాభివృద్ధి దేశాల జాబితాలోకి ఎప్పుడో చేరుకున్నాయి. సోవియట్ యూనియన్ విచ్ఛిన్నమైన తరువాత రష్యా మానవాభివృద్ధి ర్యాంకింగ్స్ లో దిగజారిసప్పటికీ తిరిగి ఇటీవల కాలంలో పుంజుకోవడం ప్రారంభించింది.

1980 నుంచి చూస్తే భారత్ మానవాభివృద్ధి సూచీలో మెరుగుదల సాధించినప్పటికీ ఈ మెరుగుదల ఆర్థికాభివృద్ధి రేటుతో సమాన స్థాయిలో లేదు. గత అయిదేళ్ళుగా చూస్తే దేశ GDP వృద్ధి రేటు ఉరకలేత్తుతోంది. కానీ మానవాభివృద్ధి రేటు అందులో కనీస స్థాయిలో కూడా లేదు. ప్రపంచ దేశాల సరాసరి మానవాభివృద్ధి సూచిక 0.624 కాగా మన దేశానిది 0.519 మాత్రమే అయితే దక్షిణాసియా (0.516) విలువ కంటే ఎక్కువ.

భారత్ ఆర్థికాభివృద్ధితో సాధించిన ఫలితాలు మానవాభివృద్ధికి ఆశించిన స్థాయిలో దోహదం చేయడం లేదని సమితి వ్యాఖ్యానించడాన్ని బట్టి చూస్తే సమాజానికి ఆర్థికాభివృద్ధి ఫలాలు అందవలసినంతగా అందడం లేదని తెలుస్తుంది. భారత్ లో మానవాభివృద్ధిలో మెరుగుదల ఉన్నప్పటికీ దీనికంటే ఆర్థికాభివృద్ధికే పెద్దపీట వేస్తే మాత్రం ప్రజలు సహించబోరని ఎన్నికల్లో పి.వి.నరసింహారావు, వాజ్ పేయి ప్రభుత్వాలు పతనం కావడం రుజువు చేస్తున్నాయి. అస్ట్రేలియా జాన్ హోవార్డ్ ప్రభుత్వ పతనం కూడా ఇదే విషయాన్ని స్పష్టం చేస్తోంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి నివేదిక (ANDHRA PRADESH HDR)

- ❖ ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధిని రూపొందించే బాధ్యతను ఆర్థిక, సామాజిక అధ్యయనాల సంస్థ (CESS-Centre for Economic and Social Studies) చేపట్టింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో HDR ను రూపొందించడం ఇదే మొదటిసారి.
- మనదేశంలో మొదటగా మానవాభివృద్ధిని తయారు చేసిన రాష్ట్రం - మధ్యప్రదేశ్.
- 2004-05 ఆంధ్రప్రదేశ్ పేదరికం 15% వరకు ఉంది.
- జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టడం, స్వయం సహాయ బృందాల అభివృద్ధిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గణనీయమైన ప్రగతి సాధించింది.
- మరోవైపు HDI లో చాలా తక్కువ ఉంది. 15 రాష్ట్రాలలో 10వ స్థానంలో ఉంది. ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించినప్పటికీ, సామాజికాభివృద్ధిలో మాత్రం బాగా వెనుకబడి ఉంది.
- దేశంలో అక్షరాస్యత తక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి. దేశ అక్షరాస్యత 65% కాగా రాష్ట్ర అక్షరాస్యత 61% మాత్రమే
- పేదరిక నిర్మూలనకు, బాలకార్మికులకు, బడిమానివేసిన వారికి పొంతనలేదు.
- పేదరికం తక్కువగా ఉండి బాలకార్మికులు ఎక్కువగా ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి.

ఉపాధి అవకాశాలు తగ్గాయి :

సం॥	రాష్ట్రంలో ఉపాధి వృద్ధి		
	గ్రామాలలో	పట్టణాలలో	మొత్తం
1983-94	2.44%	4.01%	2.72%
1994-2005	0.72%	1.87%	0.95%

ECONOMY

1983 నుండి 1993-94 వరకు ఉపాధి రంగంలో అభివృద్ధి 2.7%

సంస్కరణలు తరువాత 1993-94 నుండి 2004-05 మధ్య 0.95%గా నమోదు అయింది. ఇది దేశంలోనే చాలా తక్కువ. ఇదే సమయంలో జాతీయస్థాయిలో ఉపాధి 1.9%గా నమోదైంది.

- మరొక ఆందోళన విషయం 1993-2000లతో పోలిస్తే 1999-2005 మధ్య నిజ వేతనాలు తగ్గిపోయాయి. 2004-05 నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కార్మికుల్లో 94% మంది అసంఘటిత రంగంలో వారే.

GSDP లో వ్యవసాయ రంగం వాటా 1950లో 60%; ప్రస్తుతం 22%కు తగ్గింది.

- 1960, 70 దశాబ్దాలలో వ్యవసాయానికి నిధుల కేటాయింపు పెంచినప్పటికీ 1980, 1990లలో ఈ రంగం నిర్లక్ష్యానికి గురైంది.
- ఆర్థికాభివృద్ధి, తలసరి ఆదాయాలలో జాతీయస్థాయి సరాసరితో దగ్గరగా ఉన్నా, మానవాభివృద్ధి సూచికలో ఉపాధి అవకాశాల అభివృద్ధిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ బాగా వెనుకబడి ఉంది.
- తలసరి ఆదాయంలో ముందున్న విశాఖపట్నం ఆరోగ్యం, విద్యలో వెనుకబడి ఉంది. పశ్చిమగోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలు తలసరి ఆదాయం కన్నా విద్యలో పురోగతి ఉంది.

బాల కార్మికులు : గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బాల కార్మికులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. 10-14 సం॥ల మధ్య వయస్సుగల పిల్లలు ఎక్కువగా ఉన్నారు.

1993-94లో 14.8%; 2004-05లో 6.6% ఇది జాతీయస్థాయి కంటే రెట్టింపుగా ఉంది.

జిల్లాలవారీ HDI :

HDI Rank

జిల్లా	1991	2001
హైదరాబాద్	1	1
కృష్ణా	2	2
మహబూబ్‌నగర్	22	23
విజయనగరం	23	22

- జిల్లాలవారీగా చూస్తే రాష్ట్రంలో మానవాభివృద్ధిలో ప్రథమ స్థానం హైదరాబాద్ కాగా, రెండవ స్థానం కృష్ణా.
- మన రాష్ట్రంలో మానవాభివృద్ధిలో వెనుకబడిన మొదటి జిల్లా మహబూబ్‌నగర్ కాగా రెండవ వెనుకబడిన జిల్లా విజయనగరం.
- 2002-03 ఆదాయం ద్వారా చూస్తే ఎక్కువ ఆదాయం కలిగిన జిల్లా విశాఖపట్నం.
- 2002-03 ఆదాయం ప్రకారం రాష్ట్రంలో తక్కువ ఆదాయం కలిగిన జిల్లా విజయనగరం.
- 2001లో రాష్ట్రంలో విద్యలో మొదటి స్థానం పొందిన జిల్లా హైదరాబాద్.
- 2001లో రాష్ట్రంలో విద్యలో వెనుకబడిన జిల్లా మహబూబ్‌నగర్
- 2001లో రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యంలో మొదటి స్థానం పొందిన జిల్లా హైదరాబాద్.
- 2001లో రాష్ట్రంలో ఆరోగ్యాభివృద్ధిలో వెనుకబడిన జిల్లా విజయనగరం.

ECONOMY

5. A.P. ECONOMY

- ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశ భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో 8.37% కలిగి ఉండి దేశంలో నాల్గవ అతిపెద్ద రాష్ట్రంగా ఉంది.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ దేశంలో 5వ ఎక్కువ జనాభా కలిగిన రాష్ట్రం
- 2008-09 నాటికి నికర సాగు భూమి 109.60 లక్షల హెక్టార్లతో మొత్తం రాష్ట్రం భౌగోళిక విస్తీర్ణంలో 39.8% కలిగి ఉంది.
- ఆంధ్రప్రదేశ్ 62 లక్షల హెక్టార్ల అటవీ ప్రాంతం కలిగి ఉంది.
- దేశంలో 2వ అతిపెద్ద కోస్తా తీరాన్ని కలిగి ఉన్న రాష్ట్రం - ఆంధ్రప్రదేశ్ (974 కి.మీ.)
- 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం గ్రామీణ జనాభా 72.7%, పట్టణ జనాభా 27.3% కలిగి ఉంది.
- స్త్రీ, పురుష నిష్పత్తిని పరిశీలిస్తే 2001 నాటికి 978 ఉంది. ఇది ఇండియా (933) కంటే మెరుగుగా ఉంది.

రాష్ట్ర ఉత్పత్తి - తీరుతెన్నులు (State Domestic Product – Trends):

ఒకదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థ తీరుతెన్నులు, వివిధ రంగాల అభివృద్ధి పోకడలను, వాటి ప్రాధాన్యతలను స్థూలంగా తెలుసుకోవడానికి జాతీయాదాయ అంచనాలు ఉపకరిస్తాయి. అదేవిధంగా ఒక రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితిని, అభివృద్ధి పోకడలను, వివిధ రంగాల ప్రాధాన్యతలను అవగాహన చేసుకోవడానికి ఆ రాష్ట్ర ఉత్పత్తి అంచనాలు ఉపయోగపడతాయి.

GSDP (Gross State Domestic Product):

“రాష్ట్ర భౌగోళిక ఎల్లల పరిధిలో ఒక సంవత్సర కాలంలో ఉత్పత్తి చేయబడిన అన్ని వస్తు సేవల విలువను స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తి (GSDP) అందురు.

- ❖ ఉత్పత్తి చేయబడిన అన్ని వస్తుసేవల విలువను కలిపితే Gross Value of Output వస్తుంది. దీనినుంచి వాటి ఉత్పత్తికోసం ఉపయోగించిన మధ్యంతర ఉత్పాదకాల విలువను తీసివేస్తే కలపబడిన స్థూలవిలువ (Gross Value Added) వస్తుంది.
Gross Value Added = Gross Value of Output – Intermediate Inputs.
- ❖ అంటే స్థూల ఉత్పత్తి విలువ (GVO) నుండి, మధ్యంతర ఉత్పత్తి కారకాల విలువను తీసివేస్తే GVA వస్తుంది.
- ❖ ఈ GVA నే GSDP అందురు.

NSDP (Net State Domestic Product):

కలపబడిన స్థూల విలువ (GVA) నుంచి, స్థిర మూలధన వినియోగ విలువ (Consumption of Fixed capital) ను తీసివేస్తే కలపబడిన నికర విలువ (Net value Added – NVA) వస్తుంది.

- ❖ ఈ NVA నే NSDP అందురు.
- ❖ స్థిర మూలధన వినియోగాన్ని (CFC), తరుగుదల (D) అందురు.
- ❖ $GVA - CFC = NVA$ (లేదా)
- ❖ $GSDP - D = NSDP$ (కాబట్టి $NVA = NSDP$)
- ❖ మార్కెట్ ధరల్లో ఉన్న NSDP నుండి నికర పరోక్ష పన్నులు తీసివేస్తే ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా NSDP వస్తుంది. దీనినే రాష్ట్రాదాయం/ నికర రాష్ట్ర ఉత్పత్తి అందురు.

ECONOMY

రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం :

రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని, రాష్ట్ర జనాభాచే భాగిస్తే రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం వస్తుంది.

$$\text{రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం} = \frac{\text{NSDP}_{FC}}{\text{రాష్ట్ర జనాభా}} \quad (\text{లేదా}) \quad \frac{\text{NVA}_{FC}}{\text{రాష్ట్ర జనాభా}}$$

DES (Directorate of Economics and Statistics): 1971లో స్థాపించారు.

భారత జాతీయాదాయాన్ని కేంద్ర గణాంక సంస్థ (Central Statistical Organisation) గణించగా, రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని రాష్ట్ర ఆర్థిక, గణాంక సంస్థ (Directorate of Economics and Statistics – DES) గణిస్తుంది.

మదింపు పద్ధతులు:

జాతీయ స్థాయిలో జాతీయాదాయం దేశీయ ఉత్పత్తి, జాతీయ ఉత్పత్తి అని రెండు రకాలుగా లెక్కించబడును. భారత భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగే ఉత్పత్తి దేశీయ ఉత్పత్తికాగా; దేశ భౌగోళిక అవధులతో నిమిత్తం లేకుండా భారతీయులు, భారతదేశ సంస్థలు సృష్టించే ఆదాయాన్ని జాతీయ ఉత్పత్తి అందురు.

ఇదే పద్ధతిలో రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని భావనాపరంగా రెండు విధానాలలో లెక్కించవచ్చు.

A) ఆవిర్భవించే ఆదాయం (Income Originating):

రాష్ట్ర భౌగోళిక సరిహద్దులలోపల సృష్టించబడే ఆదాయ మాత్రమే లెక్కించబడును. జాతీయ స్థాయిలో దీనిని GDP తో పోలుస్తారు.

Note: రాష్ట్ర ప్రజలు ఇతర రాష్ట్రాలలోగాని, ఇతర దేశాలలోగాని సంపాదించే ఆదాయంను లెక్కించరు.

- ❖ రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని లెక్కించడానికి కావల్సిన దత్తాంశ సమాచారం రాష్ట్రంలో లభ్యం కావడంతో ఆచరణలో ఈ విధానంలోనే రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని లెక్కిస్తున్నారు.

B) సిద్ధించే ఆదాయం (Income Accruing):

రాష్ట్ర భౌగోళిక సరిహద్దులతో సంబంధం లేకుండా రాష్ట్ర నివాసితులకు ఇతర రాష్ట్రాలనుండి గాని, ఇతర దేశాలనుండిగాని లభించే ఆదాయంను దీనిలో లెక్కిస్తారు. అంటే రాష్ట్ర ప్రజలు రాష్ట్రం వెలుపల ఉత్పత్తిచేసే వస్తుసేవల విలువను కూడా దీనిలో చేరుస్తారు. జాతీయస్థాయిలో దీనిని GNP తో పోలుస్తారు.

- ❖ అయితే దీనికి కావల్సిన దత్తాంశ సమాచారం రాష్ట్రంలో లభ్యం కాకపోవుటచే, మొదటి పద్ధతి ద్వారానే (Income Originating), GSDP ని గణిస్తున్నారు.

స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తి (GSDP) ని, మూడు పద్ధతుల ద్వారా మదింపు చేస్తున్నారు.

1) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి (Production Approach)

2) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి (Income Approach)

3) వ్యయ మదింపు పద్ధతి (Expenditure Approach)

GSDP మదింపు ఉద్దేశానికై, రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను స్థూలంగా వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగాలుగా విభజిస్తున్నారు. ప్రధాన రంగాలను మరల ఉపరంగాలుగా విభజించెను. అన్ని ఉపరంగాలు కలిపి మొత్తం 17. వీటిలో...

6 ఉప రంగాల్లో	-	ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని
10 ఉప రంగాల్లో	-	ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని
1 ఉప రంగంలో	-	వ్యయ మదింపు పద్ధతిని ఉపయోగిస్తున్నారు.

ECONOMY

A) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి:

ఆర్థిక వ్యవస్థలో గల మొత్తం వస్తుసేవలు విలువను కలిపి, దాని నుంచి ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగించిన మధ్యంతర ఉత్పాదకాలను తీసివేయుట ద్వారా దీని విలువను పొందుతారు.

1. వ్యవసాయం, 2. పశుసంపద, 3. అటవీ సంపద, 4. చేపల పెంపకం, 5. గనుల త్రవ్వకం, 6. మాన్యుఫాక్చరింగ్ (రిజిస్టర్డ్) రంగాలలో దీనిని ఉపయోగిస్తారు.

B) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి:

ఉత్పత్తి కారకాలకు వచ్చే ప్రతిఫలాలు చేర్చుటద్వారా అనగా బాటకం, వేతనాలు, జీతాలు, వడ్డీ, లాభాలు కలుపుట ద్వారా దీని విలువను పొందుతారు.

1. మాన్యుఫాక్చరింగ్ (అన్ రిజిస్టర్డ్), 2. విద్యుత్ గ్యాస్, నీటి సరఫరా, 3. వర్తకం, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్స్, 4. రైల్వే రవాణా, 5. ఇతర రవాణా, నిల్వ, 6. సమాచారం, 7. బాంకింగ్ బీమా, 8. రియల్ ఎస్టేట్, ఇతర వ్యాపార సేవలు, 9. ప్రభుత్వ పాలన, 10. ఇతర సేవలు. ఈ 10 ఉప రంగాలలో దీనిని ఉపయోగిస్తారు.

C) వ్యయ మదింపు పద్ధతి:

వ్యయం జరిగే దశలో ఆదాయాన్ని గణించుట ద్వారా దీని విలువ పొందుతారు. మొత్తం ఆదాయం వినియోగం మరియు పొందుపుగా మారును. ఈ రెండింటిని చేర్చుటద్వారా దీని విలువను పొందవచ్చు.

1. నిర్మాణరంగంలో వ్యయమదింపు పద్ధతిని ఉపయోగిస్తున్నారు.

ప్రస్తుత & స్థిర ధరలలో GSDP :

జాతీయాదాయం వలే రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని కూడా ప్రస్తుత (Current Price) ధరలలోనూ, స్థిర ధరలలోనూ (Constant Price) గణిస్తారు.

ప్రస్తుత సంవత్సర ధరలలో వస్తు సేవల విలువను అంచనావేస్తే ప్రస్తుత ధరలలో GSDP వస్తుంది. అయితే ఇది ఆర్థిక వ్యవస్థ వాస్తవ వృద్ధిని సూచించదు. కారణం దీనిలో రెండు ప్రభావాలు కలిసి ఉండను.

1. వస్తుసేవల మార్పు, 2. వస్తుసేవల ధరల మార్పు. ఈ రెండింటిలో ఏది మారినా GSDP మారును. ధరల మార్పు ప్రభావాన్నీ తొలగించేందుకు స్థిర ధరలలో GSDP ని అంచనా వేస్తారు.

స్థిర సంవత్సర ధరలలో GSDPని గణించాలంటే ఆధార సంవత్సరాన్ని తీసుకోవాలి. ఎటువంటి ఒడుదుడుకులు లేని ఒక సామాన్య సంవత్సరాన్ని (Normal year) ఆధార సంవత్సరంగా తీసుకొంటారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఇప్పటివరకు తీసుకొన్న ఆధార సంవత్సరాలు :

ఆధారం సంవత్సరం	తీసుకొన్న సంవత్సరం
1960-61	1967
1970-71	1978
1980-81	1988
1993-94	1999
1999-2000	2005-06
2004 - 05	2009

ప్రస్తుత ఆధార సంవత్సరం 2004 - 05

ఆధార సంవత్సరాన్ని మార్చుటకు గల కారణాలు :

- ఎ) ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మాణంలో వచ్చే మార్పులు తెలుసుకొనుటకు
- బి) అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలు తెలుసుకొనుటకు
- సి) అధ్యయన పద్ధతులను మెరుగుపరుచుటకు
- డి) ఆర్థిక వ్యవస్థలో వాస్తవిక వృద్ధిని తెలుసుకొనుటకు

ECONOMY

GSDPలో ఐఐఐఠ రంగాల వాటా :

1955-56 నుంచి 2008-09ల మధ్య వివిధ రంగాల వాటా

రంగం	1955-56	2004-2005	2010-2011(AE)
ప్రాథమికరంగం	64.5	27.9	24.6
ద్వితీయరంగం	9.0	21.51	21.6
తృతీయరంగం	26.5	50.6	53.5

స్థూలంగా పరిశీలిస్తే ప్రాథమిక రంగం వాటా GSDPలో 1955-56 నుంచి 2008-09 (Q) నాటికి 65% నుంచి 27%కు తగ్గినది.

ద్వితీయ రంగం వాటా 9% నుంచి 21.72%కి పెరిగినది.

తృతీయరంగం వాటా 26.5% నుంచి 51.16%కి పెరిగినది.

ప్రస్తుతానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో GSDPలో అత్యధిక వాటాదారు తృతీయరంగం (భారతదేశంలో కూడా ఇదే పరిస్థితి ఉంది.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ GSDPలో అత్యధిక వాటానందించే రెండవ రంగం ప్రాథమిక రంగం (భారతదేశంలో మాత్రం తృతీయరంగం తరువాత ఎక్కువ వాటా నందించేది ద్వితీయరంగం).

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో GSDPలో తక్కువ వాటా నందించేది ద్వితీయరంగం (భారతదేశంలో తక్కువ వాటాను అందించేది ప్రాథమిక రంగం).

ఉప రంగాల వారీగా GSDP (స్థిర ధరలలో) :

SI.No.	రంగం (Industry)	2001-01 %	2005-06 %	2010-11 (A) %
1.	వ్యవసాయం, అటవీ, మత్స్య సంపద			
1.1ఎ	వ్యవసాయం	20.14	15.40	12.24
1.1బి	పశుసంపద	6.45	7.17	5.58
1.2	అటవీ సంపద	1.02	0.73	1.16
1.3	చేపల పెంపకం	2.53	2.37	2.52
	వ్యవసాయ రంగం	30.15	25.8	21.51
2.	మైనింగ్ & క్వారీయింగ్	2.84	3.02	3.05
3.	మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్	11.49	11.67	11.05
3.1	రిజిస్టర్డ్	7.80	8.15	8.1
3.2	అన్ రిజిస్టర్డ్	3.68	3.51	2.9
4.	విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా	2.64	2.32	2.27
5.	నిర్మాణం	5.63	7.72	8.34
	పారిశ్రామిక రంగం (2+3+4+5)	22.61	24.73	24.7

ECONOMY

6.	వర్తకం, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు	13.27	13.32	14.41
7.	రవాణా, నిల్వ, కమ్యూనికేషన్లు	7.28	9.78	8.96
7.1	రైల్వేలు	1.40	1.42	1.03
7.2	ఇతర రవాణా & నిల్వ	4.21	4.74	5.20
7.3	సమాచారము	1.66	3.61	2.72
8	ఫైనాన్సింగ్, భీమా, రియల్ ఎస్టేట్ & బిజినెస్ సేవలు	12.12	12.96	18.45
8.1	బ్యాంకింగ్, భీమా	4.18	4.66	6.45
8.2	రియల్ ఎస్టేట్, బిజినెస్ సేవలు	7.93	8.29	12.00
9	సామాజిక వ్యక్తిగత సేవలు	14.55	13.50	11.93
9.1	ప్రభుత్వ పాలన	4.99	4.14	3.68
9.2	ఇతర సేవలు	9.55	9.35	8.25
	సేవారంగం (6+7+8+9)	47.22	49.57	83.8

ఉపరంగాల వారీగా పరిశీలిస్తే (2010-11 (AE) లో)

GSDPలో వ్యవసాయం (పశు సంపదతో కలిపి) వాటా 2010-11(A) నాటికి 17.82%నికి తగ్గింది.

పశు సంపదను మినహాయించి ఒక వ్యవసాయాన్ని తీసుకుంటే కేవలం 12% మాత్రమే వస్తుంది.

అటవీ సంపద వాటా 1.16% గా ఉన్నది.

మైనింగ్ & క్వారీయింగ్ వాటా నెమ్మదిగా పెరుగుచూ 3%కి చేరింది.

మైనింగ్తో కలిపి ఉన్న ప్రాథమికరంగం వాటా 2010-11(A) నాటికి 24.5%కి తగ్గింది.

మైనింగ్తో కలిపి ఉన్న పారిశ్రామిక రంగంలో అత్యధిక వాటాను అందించేది మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ రంగం (11%). దీనిలో అధిక భాగం రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ రంగానిదే.

పారిశ్రామిక రంగంలో రెండవస్థానం నిర్మాణానిదే.

తృతీయ / సేవారంగంలో అన్నింటా వాటా పెరుగుచున్నప్పటికీ, నూతన ఆర్థిక సంస్కరణలో భాగంగా ప్రభుత్వరంగ ప్రాధాన్యత మారుటవల్ల సామాజిక సేవల వాటా ఒక మోస్తారుగా తగ్గుచున్నది.

నోట్ : ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజిస్తే GSDPలో అత్యధిక వాటానందించుటలో

మొదటి స్థానం తృతీయ రంగం

రెండవ స్థానం ప్రాథమిక రంగం

చివరి స్థానం ద్వితీయ రంగం

ఆర్థిక వ్యవస్థను వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, సేవలు అని విభజిస్తే 2005-06 తరువాత అంచనాలలో GSDPలో

మొదటి స్థానం సేవారంగం

రెండవ స్థానం పరిశ్రమల రంగం

చివరి స్థానం వ్యవసాయ రంగం

ECONOMY

రంగం	2004-05	2010-11(AE)
వ్యవసాయంరంగం	25.1	21.5
పారిశ్రామిక రంగం	24.3	24.7
సేవారంగం	50.6	53.8

2001 వరకూ రాష్ట్ర GSDP, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేట్లు :

సంవత్సరం	GDP & GSDP వృద్ధి రేటు		తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు	
	A.P	India	A.P	India
1980-81 నుండి 1990-91	5.5	5.37	3.33	3.24
1993-94 నుండి 2001	5.31	6.13	4.04	4.38

సంస్కరణల పూర్వం రాష్ట్ర GSDP వృద్ధి రేటు 5.5%కాగా, సంస్కరణల తరువాత వృద్ధి రేటు 5.31%కి పడిపోయింది. సంస్కరణల పూర్వం, భారత్ కంటే ఎ.పి. వృద్ధి రేటు ఎక్కువగా ఉండేది, సంస్కరణల తరువాత భారత్ కంటే ఎ.పి. వృద్ధి రేటు తక్కువగా ఉంది.

రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు సంస్కరణల పూర్వం (3.33%) కంటే, సంస్కరణల తరువాత (4.04కి) పెరిగింది. ఆశ్చర్యకరంగా GSDP వృద్ధి రేటు తగ్గినా, తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు పెరిగింది. దీనికి కారణం 1990వ దశకంలో రాష్ట్రంలో జనాభా పెరుగుదల రేటు గణనీయంగా తగ్గడమే.

2003-04 నుంచి ఇండియా వృద్ధి రేటు కంటే రాష్ట్ర వృద్ధి రేటు ఎక్కువగా ఉంది.

అయితే 2008-09 స్థిర ధరలలో భారత వృద్ధిరేటు 6.7గా అంచనా వేయగా రాష్ట్రవృద్ధి రేటు 5.02%గా అంచనా వేయబడెను.

ప్రస్తుత ధరలలో GDP & GSDPల వృద్ధి రేట్లు

సంవత్సరం	A.P		India	
	GSDP (కోట్లలో)	వృద్ధి రేటు %	GDP (కోట్లలో)	వృద్ధి రేటు %
2006-07	3,01,035	17.62	39,52,241	16.60
2007-08(R)	3,64,813	21.19	45,81,422	15.92
2008-09(P)	4,15,832	13.98	52,82,086	15.29
2009-10(Q)	4,75,267	14.29	61,33,230	16.11
2010-11(A)	5,65,066	18.89	72,56,571	18.32

R = Revised P= Provisional Q = Quick A = Advanced

2010-11 (A)లో ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర GSDP వృద్ధి రేటు 18.89%. ఇది ఇండియా కంటే ఎక్కువ.

2006-07లో రాష్ట్ర GSDP ప్రస్తుత ధరలలో సుమారు 3,00,000 కోట్లు చాటగా, 2010-11 (A)లో రాష్ట్ర GSDP ప్రస్తుత ధరలలో సుమారు 5,65,000 కోట్ల రూ॥ చాటింది.

ECONOMY

ఆధార సంవత్సరం (స్థిర) ధరలలో GDP & GSDP వృద్ధి రేట్లు

సంవత్సరం	GSDP (కోట్లలో)	వృద్ధి రేటు %	GDP (కోట్లలో)	వృద్ధి రేటు %
2006-07	2,73,730	11.18	35,66,011	9.58
2007-08(R)	3,06,645	12.02	38,98,958	9.34
2008-09(P)	3,22,053	5.02	41,62,509	6.76
2009-10(Q)	3,40,712	5.79	44,93,743	7.96
2010-11(A)	3,71,007	8.89	48,79,232	8.58

స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర GSDP వృద్ధి రేటు జాతీయ స్థాయి కంటే ఎక్కువగా ఉంది. అయితే 2008-09, 2009-2010 లో మాత్రం రాష్ట్ర వృద్ధి దేశవృద్ధి కంటే తక్కువగా ఉంది. 2010-11(A)లో రాష్ట్ర వృద్ధి ఎక్కువ.

2010-11(A) లో వ్యవసాయరంగం 8.39%, పారిశ్రామిక రంగం 7.79%, సేవారంగం 9.61%, GSDP వృద్ధి 8.89% అంచనా వేసెను.

స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర GSDP 2006-07లో 2,73,000 కోట్లు కాగా 2010-11 (A)లో 3,71,000 కోట్లకు చేరింది.

ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర & దేశ తలసరి ఆదాయాలు, వృద్ధి రేట్లు :

సంవత్సరం	A.P		India	
	తలసరి ఆదాయం	వృద్ధి రేటు	తలసరి ఆదాయం	వృద్ధి రేటు
2006-07	33,135	16.10	31,198	15.02
2007-08(R)	39,727	19.89	35,820	14.82
2008-09(P)	45,007	13.29	40,605	13.36
2009-10(Q)	51,025	13.37	46,492	14.50
2010-11(A)	60,224	18.03	54,527	17.28

2006-07లో ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ॥ 33,000/- కాగా 2010-11లో (A) ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం రూ॥ 60,224/-కి పెరిగింది.

గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఇండియా తలసరి ఆదాయం కంటే, రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం ఎక్కువగా ఉంటూ వచ్చింది.

ప్రస్తుత ధరలలో 2010-11(A) రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు 18.03%. ఇది ఇండియా (17.28%) కంటే ఎక్కువ.

స్థిర ధరలలో (2004-2005) రాష్ట్ర, దేశ తలసరి ఆదాయాలు, వృద్ధి రేట్లు

సంవత్సరం	A.P		India	
	తలసరి ఆదాయం	వృద్ధి రేటు	తలసరి ఆదాయం	వృద్ధి రేటు
2006-07	30,114	9.56	28,083	7.91
2007-08(R)	33,239	10.38	30,354	8.09
2008-09(P)	34,716	4.44	31,801	4.77
2009-10(Q)	36,345	4.69	33,731	6.07
2010-11(A)	39,240	7.97	36,003	6.74

ECONOMY

స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 2006-07లో రూ॥30,100/- కాగా, 2010-11(A) నాటికి రూ॥39,200/-కి పెరిగింది.

స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం ఇండియా కంటే ఎక్కువగా ఉంది.

స్థిర ధరలలో తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఇండియా కంటే మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ, 2008-09, 2009-10 లో మాత్రం ఇండియా కంటే, రాష్ట్రంలో తక్కువగా ఉంది.

2009-10లో నికర రాష్ట్రాదాయం (NSDP) ఎక్కువగా గల రాష్ట్రాలు (ప్రస్తుత ధరలలో):

1	మహారాష్ట్ర	- 7,17,000 కోట్లు
2	ఉత్తరప్రదేశ్	- 4,28,000 కోట్లు
3	ఆంధ్రప్రదేశ్	- 3,68,700 కోట్లు

తలసరి రాష్ట్ర ఆదాయం :

2009-10లో ప్రస్తుత ధరలలో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు :

1.	చండీఘర్	-	1,28,000
2.	పాండిచ్చేరి	-	89,000
3.	హర్యానా	-	77,000
4.	పంజాబ్	-	61,000

అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల కేంద్రపాలిత ప్రాంతం చండీఘర్ (1,28,000/-)

అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం గోవా

పెద్ద రాష్ట్రాల్లో అత్యధిక ఆదాయం గల రాష్ట్రం హర్యానా (77,878/-)

అతి తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం బీహార్ (14,654/-)

GDDP (Gross District Domestic product) :

ఒక జిల్లా భౌగోళిక ఎల్లల పరిధిలో ఒక సంవత్సర కాలంలో ఉత్పత్తి చేసిన వస్తు సేవల ఆర్థిక విలువను, ఆ జిల్లా మొత్తం ఆదాయం (స్థూల జిల్లా ఉత్పత్తి) అందురు.

ప్రస్తుత ధరలలో :

2009-10(Q)లో ప్రస్తుత ధరలలో అత్యధికంగా GDDP గల జిల్లా	హైదరాబాద్ (42,006 కోట్లు)
రెండవ జిల్లా	విశాఖపట్నం (36,229 కోట్లు)
అత్యల్ప GDDP గల జిల్లా	విజయనగరం (9,924 కోట్లు)
రెండవ జిల్లా	శ్రీకాకుళం (10,023 కోట్లు)

ECONOMY

స్థిర ధరలలో :

2009-10(Q)లలో అత్యధిక GDDP గల జిల్లా	హైదరాబాద్ (31,670 కోట్లు)
రెండవ జిల్లా	విశాఖపట్నం (26,801 కోట్లు)
అత్యల్ప GDDP గల జిల్లా	శ్రీకాకుళం (6,819 కోట్లు)
రెండవ జిల్లా	విజయనగరం (7,117 కోట్లు)
ప్రాంతాల వారీగా పరిశీలిస్తే అత్యధిక ఆదాయం వచ్చే ప్రాంతం	తెలంగాణ
రెండవది	కోస్తా ఆంధ్ర
అత్యల్ప ఆదాయం వచ్చే ప్రాంతం	రాయలసీమ

జిల్లా తలసరి ఆదాయం :

జిల్లా ఆదాయాన్ని (GDDP), జిల్లా జనాభాచే భాగిస్తే తలసరి జిల్లా ఆదాయం (per capita GDDP) వస్తుంది.

ప్రస్తుత ధరలలో :

2009-10(Q)లలో అత్యధిక జిల్లా తలసరి ఆదాయం (తలసరి GDDP) గల జిల్లా	హైదరాబాద్	(86,012/-)
రెండవస్థానం -	విశాఖపట్నం	(73,964/-)
అత్యల్ప జిల్లా తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా -	శ్రీకాకుళం	(33,779/-)
రెండవ జిల్లా -	వరంగల్	(37,614/-)

స్థిర ధరలలో :

2009-10(Q)లలో అత్యధిక జిల్లా తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా -	హైదరాబాద్	64,620/-
రెండవ స్థానం -	విశాఖపట్నం	54,094/-
అత్యల్ప జిల్లా తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా -	శ్రీకాకుళం	23,010/-
రెండవస్థానం -	విజయనగరం	26,621/-

స్థూల స్థిర మూలధన కల్పన : ఆర్థిక వ్యవస్థ ఉత్పాదక శక్తి మూలధన సంచయనంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. దీనిని మూలధన కల్పనతో అంచనా వేస్తారు. అధిక మూలధన సంచయనం వలన అధిక వృద్ధి రేటు సంభవించును.

స్థూల స్థిరమూల ధన కల్పన (Gross Fixed Capital Formation GFCF)పై ఉత్పాదక సామర్థ్యం ఆధారపడును. దీనిని గణించేందుకు వ్యయ మదింపు పద్ధతిని వాడుతారు. ప్రైవేట్ కార్పొరేట్ రంగంలో GFCFకు సంబంధించిన సమాచారం RBI అధ్యయనాలు ద్వారా సేకరిస్తారు.

GFCFను రాష్ట్రంలో GSDPలో శాతంగా వ్యక్తపరుస్తారు.

ECONOMY

GFCF as percentage of GSDP

Year	Andhra Pradesh	All India
2004 - 05	25.86	31.31
2005 - 06	28.21	33.20
2006 - 07	28.82	34.04
2007 - 08	30.08	35.54
2008 - 09(P)	29.43	34.75

GFCFలో ప్రభుత్వ ప్రైవేట్ రంగాల వాటా పరిశీలిస్తే ప్రైవేట్ రంగం వాటా పెరుగుతూ వస్తుంది. అత్యధిక వాటా ప్రైవేట్ రంగానిదే!

రంగం	1999-2000	2007-08	2008-2009(P)
ప్రైవేట్	67.7	70.36	69.95
ప్రభుత్వ	32.3	29.64	30.05

GSDP ప్రాధాన్యత :

- రాష్ట్ర ఆర్థికాభివృద్ధి తీరుతెన్నులు తెలుసుకొనుటకు ఉపయోగపడును.
- రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయంను, తద్వారా ప్రజల జీవన ప్రమాణంను తెలుసుకొనుటకు ఉపయోగపడును.
- రాష్ట్రంలో వచ్చే నిర్మాణాత్మక మార్పులు అవగాహనకు ఉపయోగపడును.
- రాష్ట్రాన్ని, ఇతర రాష్ట్రాలతో పోల్చి, రాష్ట్ర స్థానాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపయోగపడును.
- రాష్ట్రంలో వివిధ రంగాల సాపేక్ష ప్రాధాన్యతను తెలుసుకొనేందుకు ఉపయోగపడును.
- రాష్ట్ర ప్రణాళికలకు ఆధారం.
- రాష్ట్రంలో పొదుపు, పెట్టుబడులపై అవగాహనకు ఉపయోగపడును.
- జిల్లాలవారీ ఉత్పత్తిని గణించుటద్వారా, ప్రాంతీయ అసమానతలను అర్థం చేసుకోవచ్చును.
- రాష్ట్ర స్థూల ఆర్థిక విధానాలను అవగాహన చేసుకొనుటకు ఉపయోగపడును.

★ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వృత్తుల వారీ విభజన :

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఆర్థిక వ్యవస్థ నిర్మాణానికి పనిచేయు శ్రమశక్తికి మధ్య వైరుధ్యం కనబడుతుంది. గత 40 సంవత్సరాలను పరిశీలిస్తే వృత్తులవారీ విభజన ఇంచుమించుగా అట్లాగే ఉంది. మరోవైపు లో వివిధ రంగాల నుంచి వచ్చే వాటా చెప్పుకోదగిన విధంగా మార్పు వస్తుంది. ప్రాథమికరంగం నుంచి నుంచి వచ్చే వాటా తగ్గుతూ వస్తుంది.

పనిచేసేవారి శాతం మరియు GSDP లో వారి శాతం

రంగం	1960-61		2000-01	
	work force (%)	GSDP(%)	work force (%)	GSDP(%)
ప్రాథమిక రంగం	72	63.49	64.6	36.64
ద్వితీయ రంగం	13	11.49	13.0	21.08
తృతీయ రంగం	15	25.02	22.4	42.28

ECONOMY

- పై గణాంకాలు పరిశీలిస్తే వ్యవసాయ రంగంపై ఆధారపడే జనాభా 72% నుంచి 65%కి తగ్గింది. ఈ తగ్గుదల చాలా తక్కువగా ఉంది.
- మరోవైపు ఉత్పత్తిలో పరిశీలిస్తే ప్రాథమిక రంగం వాటా 63% నుంచి 2000-01కి 36%కు, 2006-07 నాటికి 26%కి తగ్గింది. అంటే GSDP లో ప్రాథమిక రంగం వాటా ఎక్కువగా ఉంది.
- అంతేకాక వ్యవసాయరంగం నుంచి తలసరి ఆదాయం తక్కువగా ఉండడమేకాక తగ్గుతూ వస్తుంది. దీనివల్ల ఆదాయ అసమానతలు పెరుగుతున్నవి.

వ్యవసాయ రంగంలో పనిచేసేవారు : (వ్యవసాయదారులు, వ్యవసాయ శ్రామికులు)

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్యవసాయ రంగంలో వ్యవసాయదారుల అనుపాతం నిరంతరం తగ్గుతూ వస్తుంది. మరోవైపు 1971 నుంచి వ్యవసాయ శ్రామికులు పెరుగుచున్నారు. ఇది విచారించదగ్గ అంశం
- 1991 తరువాత కూడా మొత్తం వ్యవసాయ రంగంలో పనిచేసేవారు 69%కు నమోదయ్యారు.
- 1991-2001 మధ్య పరిశీలిస్తే మొత్తం పనిచేసే వారిలో వ్యవసాయ రంగంలో పనిచేసేవారి శాతం 68.6% నుంచి 62%కి తగ్గింది. దీనికి కారణం వ్యవసాయం చేసే వ్యవసాయదారులు 27% నుంచి 22%కి తగ్గడమే.
- 2001 నాటికి 62% (వ్యవసాయదారులు + వ్యవసాయపు కూలీలు) పనిచేసే వారు వ్యవసాయంపై ఆధారపడుచున్నారు. ఇది పంజాబ్ లో 39% తమిళనాడులో 49%గా ఉంది. అంతేకాక ఒక్కొక్క వ్యవసాయదారుడికి సగటును ఇద్దరు వ్యవసాయ శ్రామికులున్నారు. బీహార్ తరువాత అత్యధిక వ్యవసాయ శ్రామికులున్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.

కాలం	వ్యవసాయదారులు	వ్యవసాయపు శ్రామికులు	మొత్తం వ్యవసాయ రంగంలో పని చేసేవారు	వ్యవసాయదారుల, వ్యవసాయ శ్రామికుల నిష్పత్తి
1961	40.12	28.59	68.71	0.71
1981	32.74	36.79	69.53	1.12
1991	27.74	40.87	68.61	1.47
2001	22.70	39.60	62.30	1.74

2001 నాటికి వ్యవసాయదారులు 22.70% కాగా వ్యవసాయశ్రామికులు 39.60% కలరు.

- ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా పై వ్యత్యాసం జిల్లాకి, జిల్లాకి మారుతుంది. తూర్పుగోదావరిలో వ్యవసాయదారులు 11.3% కాగా, వ్యవసాయ శ్రామికులు 50.9%గా నమోదయ్యారు.
- కృష్ణ, గోదావరి ప్రాంతంలో వ్యవసాయ శ్రామికులు ఎక్కువగా కేంద్రీకృతమై ఉన్నారు. దీనివలన భూమి పంపిణీ చేసి భూ సంస్కరణలు అమలు చేయవలసిన అవశ్యకత ఉందని తెలుస్తుంది.

ECONOMY

KEY POINTS

1. స్థూల ఉత్పత్తి, నికర ఉత్పత్తికి తేడా	తరుగుదల
2. స్థూల ఉత్పత్తి - తరుగుదల	నికర ఉత్పత్తి
3. నికర ఉత్పత్తి + తరుగుదల	స్థూల ఉత్పత్తి
4. తరుగుదలకు మరొక పేరు	స్థిర మూలధన వినియోగం
5. స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి, స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తికి తేడా	నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA)
6. స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తి - NFIA	స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి
7. స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి + NFIA	స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తి
8. ఏ సందర్భంలో $GNP > GDP$ గా ఉంటుంది	NFIA ధనాత్మకమైతే
9. ఏ సందర్భంలో $GDP > GNP$ గా ఉంటుంది	NFIA రుణాత్మకమైతే
10. వచ్చిన విదేశీకారక ఆదాయం(R) - విదేశీ కారక చెల్లింపులు(P)	NFIA
11. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయానికి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయానికి తేడా	నికర పరోక్ష పన్నులు
12. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం - నికర పరోక్ష పన్నులు =	ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం
13. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం + నికర పరోక్ష పన్నులు =	మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం
14. నికర పరోక్ష పన్నులు అనగా	←
పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు
15. $GDP + NFIA =$	GNP
16. $GNP -$ తరుగుదల (D)	NNP
17. NNP_{MP} - నికర పరోక్ష పన్నులు	NNP_{FC}
18. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తినే	జాతీయాదాయం అందురు
19. నిరుద్యోగ భృతి, విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్‌షిప్స్, వృద్ధులకు, రిటైర్ అయినవారికి ఇచ్చే ఫింఫన్సు, ప్రభుత్వ రుణంపై వడ్డీ	బదిలీ చెల్లింపులు
20. జాతీయాదాయం - ప్రభుత్వ ఆస్తుల నుంచి వచ్చే ఆదాయం, పొదుపు + బదిలీ చెల్లింపులు	ప్రైవేట్ ఆదాయం
21. ప్రైవేట్ ఆదాయం - పంచపెట్టబడని లాభాలు - కార్పొరేట్ పన్నులు	వ్యష్టి ఆదాయం
22. వ్యష్టి ఆదాయం - వ్యష్టి పన్నులు	వ్యయర్హ ఆదాయం
23. జాతీయాదాయం =	తలసరి ఆదాయం
జనాభా	
24. జాతీయాదాయ వృద్ధి రేటు - జనాభా వృద్ధి రేటు =	తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు
25. ప్రస్తుత మార్కెట్ ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించుట	నామమాత్రపు జాతీయాదాయం

ECONOMY

26. స్థిర ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించుట	వాస్తవ జాతీయాదాయం
27. Value Added, Industrial origin, Net output method	ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి
28. Gross value of output - intermediate consumption	Gross value added
29. Gross value added - Depreciation	Net value added
30. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయ గణనలో, చేర్చాల్సిన అంశాలు	స్వయం వినియోగం
Imputed Rent, Interest
31. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో మినహాయించవలసిన అంశాలు	గృహిణి సేవలు, పాత వస్తువుల అమ్మకం, షేర్లు, బాండ్లు అమ్మకాలవల్ల వచ్చే ఆదాయం
32. Factor Payment, Distributed share method	ఆదాయ మదింపు పద్ధతి
33. బోనస్, కమీషన్, ఉచిత యూనిఫారం, విద్య, రవాణా లాంటి వస్తు వేతనం, డివిడెండ్లు, పాత కారు అమ్మేటపుడు, షేర్లు అమ్మేటపుడు ట్రోకర్ కమీషన్	ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో చేర్చాలి
34. చట్ట వ్యతిరేక ద్రవ్యం, బదిలీ చెల్లింపులు, లాటరీలద్వారా వచ్చిన ఆదాయం	ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో చేర్చరాదు
35. Income disposal, consumption and investment method	వ్యయ మదింపు పద్ధతి
36. వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో GDP =	$C + I + G + (X - M)$
37. నికర ఎగుమతులు అనగా	ఎగుమతులు - దిగుమతులు
38. విదేశీ వ్యాపారం లేని ఆర్థిక వ్యవస్థ	Closed Economy / Autarky
39. భారతదేశ జాతీయాదాయ గణనలో ఉపయోగించే పద్ధతి	మూడు పద్ధతులు (ఉత్పత్తి + ఆదాయ + వ్యయ మదింపు పద్ధతులు)
40. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నిర్మాణరంగంలో అవలంబించే పద్ధతి	వ్యయ మదింపు పద్ధతి
41. వ్యవసాయం అటవీ, మత్స్య సంపద + గనులు త్రవ్వకం	ప్రాథమిక రంగం
42. ద్వితీయ రంగం + గనులు త్రవ్వకం	పారిశ్రామిక రంగం
43. 1980 వరకు 3.5%గా ఉన్న వృద్ధిరేటును 'హిందూ వృద్ధి రేటు'గా వ్యాఖ్యానించినది	ప్రొ రాజ్ కృష్ణ
44. ఇండియాలో అత్యధిక వృద్ధి రేటు నమోదైన సంవత్సరం	1988-89
45. ఇండియాలో అత్యధిక వృద్ధి రేటు నమోదైన ప్రణాళిక	10వ ప్రణాళిక (7.8%)
46. మనదేశంలో అధిక రుణాత్మక వృద్ధి రేటు సంభవించిన సంవత్సరం	1979-80
47. మనదేశంలో తక్కువ వృద్ధి నమోదైన ప్రణాళిక	3వ ప్రణాళిక
48. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటానందించే రంగం	సేవారంగం (55%)

ECONOMY

49. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో అతి తక్కువ వాటానందించే రంగం	ప్రాథమిక రంగం
50. ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ రంగాలలో అధిక వాటానందించేది	ప్రైవేట్ రంగం
51. గ్రామీణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో అధిక వాటానందించే రంగం	పట్టణ ప్రాంతం
52. వ్యవస్థీకృత, అవ్యవస్థీకృత రంగాలలో అధిక వాటానందించే రంగం	అవ్యవస్థీకృత రంగం
53. గ్రామీణ స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తిలో అధిక వాటాను అందించేది	వ్యవసాయరంగం
54. మొదటిసారిగా జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేసినది	దాదాబాయి నారోజీ
55. Poverty and UnBritish Rule in India గ్రంథకర్త	దాదాబాయి నారోజీ
56. స్వాతంత్ర్యం పూర్వపు అంచనాలలో ఎక్కువ శాస్త్రీయతతో కూడిన జాతీయాదాయ అంచనాలు	డా॥ వి.కె.ఆర్.వి. రావు
57. జాతీయాదాయ కమిటీ (1949)కి అధ్యక్షుడు	పి.సి. మహల్ నోబిస్
58. C.S.O. (Central statistical organisation) కేంద్ర కార్యాలయం	న్యూఢిల్లీ
59. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించేది	C.S.O
60. జాతీయాదాయ అంచనాలకు ప్రస్తుతం తీసుకొనే ఆధార సంవత్సరం	2004-2005
61. గృహిణి సేవలు లెక్కింపు, ఇన్వెంటరీ మార్పు విలువ కట్టుట ద్రవ్య మార్కెట్లోకి రాని వస్తువులు, చట్ట వ్యతిరేక ద్రవ్యం, వృత్తి ప్రత్యేకీకరణ లేకపోవుట etc.	జాతీయాదాయ గణన సమస్యలు
62. గృహ రంగం + సంస్థల రంగం గల ఆర్థిక వ్యవస్థ	Two sector Economy
63. రెండు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహానికి చిధ్రం	పొదుపు
64. రెండు రంగాల నమూనాలో ఆదాయ ప్రవాహానికి Injection ఏది	పెట్టుబడి
65. రెండు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఆదాయ సమతౌల్య నిబంధన	పొదుపు = పెట్టుబడి
66. గృహ + సంస్థల రంగానికి ప్రభుత్వ రంగం చేరితే	Three Sector Economy
67. మూడు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో Leakageగా పిలువబడేది	పన్నులు
68. మూడు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో Injectionగా పని చేయునది	ప్రభుత్వ వ్యయం
69. Closed Economy + విదేశీ వ్యాపార రంగం	Four Sector / Open Economy
70. నాలుగు రంగాల నమూనాలో Leakageగా పనిచేయునది	దిగుమతులు
71. నాలుగు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో Injectionగా పనిచేయునది	ఎగుమతులు
72. HDIని 1990 నుంచి రూపొందించేది	UNDP
73. HDI రూపశిల్పి	మహబూబ్-ఉల్-హాక్
74. ఆయుర్దాయం + అక్షరాస్యత + తలసరి GDP అనేది	HDIలోని అంశాలు
75. UNDP వారు రూపొందించే HDIలో తలసరి GDP	US\$లో కొనుగోలు శక్తి సమానత (PPP) రూపంలో తీసుకుంటారు

ECONOMY

76. HDR 2010లో ఇండియా స్థానం 119వ ర్యాంక్ (0.519)
77. 15 రాష్ట్రాలలో HDI₁, HDI₂, HDI₃, HDI₄ గణించినది బిష్పుజిత్ గుహ
78. జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదిక (NHDR 2001) రూపొందించినది ప్రణాళికా సంఘం
79. NHDR 2001లో ప్రథమ, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు కేరళ, బీహార్
80. NHDR 2001లో AP స్థానం 10వ ర్యాంక్ (0.416)
81. మనదేశంలో మొదటిగా మానవాభివృద్ధి సూచీని తయారుచేసిన రాష్ట్రం మధ్యప్రదేశ్
82. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో HDIని తయారుచేసినది CESS
83. AP HDRలో మానవాభివృద్ధి సూచీ (2001)లో మొదటి, చివరి స్థానాలు హైదరాబాద్, మహబూబ్ నగర్
84. మన రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఉత్పత్తి (GSDP)ని గణించేది DES (ఆర్థిక, గణాంక డైరెక్టరేట్)
85. రాష్ట్రంలో GSDPని గణించే పద్ధతి ఉత్పత్తి + ఆదాయ + వ్యయ మదింపు పద్ధతుల్లో
86. రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని (GSDP), లెక్కించేందుకు ప్రస్తుత ఆధార సంవత్సరం 2004-05
87. GSDPలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం సేవారంగం
88. 2010-11(A) అంచనాలలో ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 60,000 (పైగా)
89. 2010-11 (A) అంచనాలలో స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం 39,200 (పైగా)
90. అత్యధిక నికర రాష్ట్రాదాయం (NSDP) గల రాష్ట్రం మహారాష్ట్ర
91. 2009-10లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం (ప్రస్తుత ధరలలో) గల ప్రాంతం చంఢీఘర్
92. 2008-09లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల (ప్రస్తుత ధరలలో) రాష్ట్రం గోవా
93. 2009-10(Q)లో అత్యధిక జిల్లా ఆదాయం (GDDP) గల జిల్లా హైదరాబాద్
94. 2009-10(Q)లో అత్యల్ప జిల్లా ఆదాయం (GDDP) గల జిల్లా విజయనగరం(ప్రస్తుత ధరలలో)
95. ప్రస్తుత ధరలలో అధిక తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా 2009-10(Q) హైదరాబాద్
96. స్థిర ధరలలో అధిక తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా (2009-10) హైదరాబాద్
97. ప్రస్తుత ధరలలో అత్యల్ప తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా (2009-10) శ్రీకాకుళం
98. స్థిర ధరలలో అత్యల్ప తలసరి ఆదాయం గల జిల్లా (2009-10) శ్రీకాకుళం

ECONOMY

ONE WORD QUESTIONS

1. నిర్దిష్ట కాలానికి (Point of Time) చెందినది.
జ. నిల్వ చలాంకం (Stock variable).
2. నియమిత కాలానికి (Period of Time) చెందినది.
జ. ప్రవాహ చలాంకం (Flow variable).
3. జాతీయ సంపద దేనికి చెందినది.
జ. Stock variable.
4. జాతీయాదాయం అనేది దేనికి చెందినది.
జ. ప్రవాహ చలాంకం (National Income is Flow concept).
5. దేశ జనాభా ఏరకమైన చలాంకం.
జ. Stock variable.
6. జనన, మరణాల సంఖ్య ఏ రకమైన చలాంకంలు.
జ. Flow variables.
7. ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో పాల్గొని ఇతర వస్తువుల ఉత్పత్తికి దోహదపడే వస్తువులనేమందురు?
జ. మధ్యంతర వస్తువులు (Intermediate goods).
8. మధ్యంతర వస్తువులను ఉపయోగించేవారు.
జ. ఉత్పత్తిదారులు.
9. మానవ కోర్కెలను ప్రత్యక్షంగా తీర్చే వస్తువులు.
జ. అంతిమ వస్తువులు (Final goods).
10. అంతిమ వస్తువులను ఉపయోగించేవారు?
జ. ఉత్పత్తిదారులు మరియు వినియోగదారులు.
11. నికర పరోక్ష పన్నులనగా?
జ. పరోక్ష పన్నుల విలువనుంచి సబ్సిడీలు తీసివేయగా వచ్చినవి.

జాతీయాదాయ అర్థం - నిర్వచనాలు

12. దేశంలోని వ్యక్తుల, సంస్థల ఆదాయాల మొత్తాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు.
జ. జాతీయాదాయం.
13. జాతీయాదాయం అనేది ప్రవాహ చలాంకం కాబట్టి సాధారణంగా ఎంతకాలానికి లెక్కిస్తారు?
జ. ఒక సంవత్సరంనకు.
14. జాతీయాదాయమనేది ఏరకమైన ఉత్పత్తిని తెలుపుతుంది.
జ. అంతిమ వస్తు ఉత్పత్తిని (ఇది దేశంలోపలగాని, వెలుపలగాని జరిగి ఉండవచ్చు).

ECONOMY

15. ద్రవ్యంతో కొలవడానికి వీలై, విదేశాలనుండి వచ్చే నికర ఆదాయమే జాతీయాదాయమని నిర్వచించినది?
జ. పీగూ.
16. శ్రమ, మూలధనం ను ఉపయోగించి, సహజవనరులు సహాయంతో ప్రతినవత్సరం ఉత్పత్తి చేసే భౌతిక, అభౌతిక నికరవస్తుసేవల ఉత్పత్తే జాతీయాదాయమని నిర్వచించినది?
జ. మార్షల్.
17. ఒకే వస్తువును రెండుసార్లు విలువకట్టకుండా అన్ని వస్తువులను లెక్కించుటయే జాతీయాదాయమన్నది?
జ. జాతీయాదాయకమిటి (NIC).
18. వేతనాలు, భాటకం, వడ్డీ, లాభాలు రూపంలో సృష్టించే ఉత్పత్తి కారకాల ఆదాయమే జాతీయాదాయం?
జ. కేంద్రగణాంక సంస్థ (CSO).

ముఖ్యమైన భావనలు మధ్య తేడా

A) స్థూల ఉత్పత్తి (Vs) నికర ఉత్పత్తి

19. స్థిరమూలధనం అనగా?
జ. కొంతకాలముపాటు నిరాటంకంగా ఉత్పత్తినిచ్చేవాటిపై చేసే పెట్టుబడిని స్థిరమూలధనం అందురు.
20. స్థిరమూలధనం నకు ఉదాహరణ?
జ. యంత్రాలు, భవనాలు, పరికరాలు మొ॥నవి.
21. స్థిరమూలధనాన్ని ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగించేటప్పుడు కొంత అరుగు,తరుగు (Wear and Tear) నకు లోనగును. దీనిని ఏమందురు?
జ. తరుగుదల (Depreciation).
22. స్థిరమూలధన వినియోగం (Consumption of fixed capital) నకు మరొకపేరు?
జ. తరుగుదల (దీనినే user cost అని అందురు).
23. తరుగుదల విలువతోకలిపి ఉత్పత్తిని లెక్కిస్తే వచ్చేది?
జ. స్థూల ఉత్పత్తి (Gross product).
24. తరుగుదలను మినహాయించి ఉత్పత్తిని లెక్కిస్తే వచ్చేది?
జ. నికర ఉత్పత్తి (Net product).
25. స్థూల ఉత్పత్తికి, నికర ఉత్పత్తికి తేడా?
జ. తరుగుదల.
26. స్థూల ఉత్పత్తి అనగా?
జ. స్థూల ఉత్పత్తి = నికర ఉత్పత్తి + తరుగుదల

ECONOMY

27. నికర ఉత్పత్తి అనగా?

జ. నికరుత్పత్తి = స్థూల ఉత్పత్తి - తరుగుదల.

28. ఏ రెండింటిమధ్య తేడాను తరుగుదల సూచిస్తుంది?

జ. స్థూల ఉత్పత్తి, నికర ఉత్పత్తుల మధ్య

(స్థిరమూలధన వినియోగం = స్థూల ఉత్పత్తి - నికర ఉత్పత్తి.)

బి) దేశీయ ఉత్పత్తి Vs జాతీయోత్పత్తి

29. దేశీయోత్పత్తి (Domestic Product) అనగా?

జ. ఒక దేశ భౌగోళిక సరిహద్దుల లోపల జరిగే ఉత్పత్తిని దేశీయ ఉత్పత్తి అందురు.

NOTE : ఈ ఉత్పత్తి దేశీయులచేగాని, విదేశీయులచేగాని చేయబడవచ్చు.

30. దక్షిణకొరియాకు చెందిన కార్ల కంపెనీ, భారతదేశంలో హుందాయ్ కార్లను ఉత్పత్తి చేస్తే ఆ ఉత్పత్తి విలువను భారతదేశ ఉత్పత్తిలో చూపిస్తే అది ఏరకమైన ఉత్పత్తి ?

జ. దేశీయ ఉత్పత్తి (ఎందుకనగా, ఆ కార్లు భారత భౌగోళిక సరిహద్దుల్లో ఉత్పత్తి కాబడుచున్నవి).

31. మన దేశానికి చెందిన టాటా కంపెనీవారు నానో కార్లను దక్షిణకొరియాలో ఉత్పత్తి చేస్తే ఆ ఉత్పత్తిని భారత 'దేశీయ ఉత్పత్తి' లో చూపవచ్చా ?

జ. చూపరాదు (అది దేశభౌగోళిక సరిహద్దులు దాటి ఉత్పత్తి జరుగుతున్నది కాబట్టి)

32. జాతీయోత్పత్తి(National Product) అనగా?

జ. సంవత్సరకాలంలో ఒక దేశ పౌరులచే (Normal Residents) చేయబడిన ఉత్పత్తిని జాతీయోత్పత్తి అందురు.

Note : ఆ దేశ పౌరులు ఆ దేశంలోగాని, ప్రపంచంలో మరెక్కడైనా గాని ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. అంటే ఇది ప్రదేశం కంటే, పౌరులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చును.

33. టాటావారు దక్షిణ కొరియాలో నానో కార్లను ఉత్పత్తి చేస్తే, ఆ ఉత్పత్తి విలువను భారత ఉత్పత్తి విలువలో చూపితే అది ఏ రకమైన ఉత్పత్తి?

జ. జాతీయోత్పత్తి (టాటావారు భారతీయులు కాబట్టి ప్రపంచంలో ఎక్కడ ఉత్పత్తి చేసినా, అది జాతీయోత్పత్తిలో భాగమే)

34. విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (Net Factor Income from abroad NFIA) అనగా?

జ. ఒక దేశ ఉత్పత్తి కారకాలను ఇతర దేశస్థులు వాడుకుంటే వచ్చే ఆదాయంలో నుంచి, విదేశీ ఉత్పత్తి కారకాలను ఆదేశం వాడుకుంటే చెల్లించే ఆదాయాన్ని తీసివేయగా మిగిలిన ఆదాయం

విదేశీనికర ఆదాయం = విదేశాలనుంచి వచ్చిన కారక ఆదాయం (R) - విదేశాలకు చెల్లించిన కారక ఆదాయం.

(P)

35. జాతీయోత్పత్తి ఏవిధంగా వస్తుంది?

జ. జాతీయోత్పత్తి = దేశీయోత్పత్తి + విదేశీ నికరకారక ఆదాయం (NFIA)

ECONOMY

36. దేశీయోత్పత్తిని ఏవిధంగా పొందవచ్చు?
- జ. దేశీయోత్పత్తి = జాతీయోత్పత్తి - విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (NFIA)
37. జాతీయోత్పత్తి, దేశీయోత్పత్తుల మధ్య తేడా?
- జ. విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (NFIA).
38. దేశీయ, జాతీయ ఉత్పత్తులలో దేనివిలువ ఎక్కువగా ఉంటుంది?
- జ. దేని విలువ ఎక్కువ ఉంటుందనేది విదేశీనికర కారకాదాయంపై ఆధారపడును.
39. విదేశీనికర కారక ఆదాయం (NFIA) ధనాత్మకమనగా?
- జ. విదేశీకారకాలకు చెల్లించే ఆదాయం (P) కంటే, విదేశాలనుంచి వచ్చిన కారక ఆదాయం (R) ఎక్కువగా ఉండుట (R>P).
40. విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (NFIA) రుణాత్మకం అనగా ?
- జ. విదేశాలనుంచి వచ్చిన కారక ఆదాయం (R) కంటే, విదేశాలకు చెల్లించిన కారక ఆదాయం (P) ఎక్కువగా ఉండుట (R<P).
41. విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (NFIA) శూన్యం అనగా?
- జ. విదేశాలనుంచి వచ్చిన కారక ఆదాయం (R), విదేశాలకు చెల్లించిన కారకాదాయం సమానంగా ఉండుట (R=P)
42. దేశీయోత్పత్తి కంటే జాతీయోత్పత్తి ఏ సందర్భంలో ఎక్కువగా ఉంటుంది?
- జ. NFIA ధనాత్మకంగా ఉన్నప్పుడు.
43. జాతీయోత్పత్తి కంటే దేశీయోత్పత్తి ఏ సందర్భంలో ఎక్కువగా ఉంటుంది?
- జ. NFIA రుణాత్మకంగా ఉన్నప్పుడు.
44. దేశీయోత్పత్తి, జాతీయోత్పత్తి ఏ సందర్భంలో సమానంగా ఉండును?
- జ. NFIA 'సున్న'గా ఉన్నప్పుడు.
45. ఇండియాలో ఏ ఉత్పత్తి ఎక్కువ ఉంది?
- జ. దేశీయోత్పత్తి ఎక్కువగా ఉంది ((NFIA రుణాత్మకం కాబట్టి).
- సి. మార్కెట్ ధరలు (Vs) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం**
46. వస్తుసేవల ఉత్పత్తికి ఉపయోగించే ఉత్పత్తి కారకాలేవి?
- జ. భూమి, శ్రమ, మూలధనం, వ్యవస్థాపకుడు.
47. ఉత్పత్తి కారకాల ద్రవ్యరూప ప్రతిఫలాలేవి?
- జ. భూమికి భాటకం, శ్రమకు వేతనం, మూలధనానికి వడ్డీ, వ్యవస్థాపనకు లాభం.
48. ఉత్పత్తి కారకాలకు వచ్చే ప్రతిఫలాలను కలిపితే వచ్చేది?
- జ. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయాదాయం.
- (ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయాదాయం = భాటకం+వేతనాలు+వడ్డీ+లాభాలు)

ECONOMY

49. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయాదాయం దీనికి సమానంగా ఉంటుంది?
జ. ఉత్పత్తి వ్యయం.
50. ఉత్పత్తి వ్యయానికి సమానమైన ధరను విధించి, అమ్మేటప్పుడు ప్రభుత్వ జోక్యం ఏవిధంగా ఉంటుంది?
జ. పరోక్షపన్నులు విధించవచ్చు, కొన్ని సందర్భాలలో సబ్సిడీ ఇవ్వవచ్చును.
51. ఉత్పత్తి కారకాల చేతికొచ్చిన ఆదాయానికి మార్కెట్ ధరల్లో వస్తుసేవలు విక్రయిస్తే వచ్చే ఆదాయానికి మధ్యతేడా?
జ. పరోక్షపన్నులు, మరియు సబ్సిడీలు.
52. ఉత్పత్తి వ్యయానికి సమానమైన ధరను విధించి మార్కెట్ లో వస్తుసేవలను అమ్మేటప్పుడు ప్రభుత్వం అదనంగా విధించేది?
జ. పరోక్షపన్నులు.
53. పరోక్షపన్నులు దీనిలో కలసి ఉండును?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో గల ఆదాయంలో.
54. మార్కెట్ ధరల్లో గల ఆదాయం నుండి పరోక్షపన్నులు మినహాయిస్తే వచ్చేది. ?
జ. ఉత్పత్తి కారకాల చేతికొచ్చే ఆదాయం.
55. ప్రభుత్వ సంస్థలకు సబ్సిడీ ఇచ్చిన ఎడల వస్తుధర ఏవిధంగా ఉండును?
జ. తక్కువగా ఉండును.
56. సబ్సిడీల దృష్ట్యా చూచినపుడు ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదుదృష్ట్యా ఆదాయం కంటే మార్కెట్ ధరల్లో ఆదాయం?
జ. తక్కువగా ఉండును.
57. మార్కెట్ ధరల్లోని ఆదాయాలకు సబ్సిడీలను చేరిస్తే వచ్చేది?
జ. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం.
58. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం?
జ. మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం - పరోక్షపన్నులు + సబ్సిడీలు.
59. మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం?
జ. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం + పరోక్షపన్నులు - సబ్సిడీలు.
60. నికర పరోక్షపన్నులు అనగా?
జ. పరోక్షపన్నులు - సబ్సిడీలు.
61. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం నుండి నికరపరోక్ష పన్నులు మినహాయిస్తే వచ్చేది?
జ. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం.
62. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయానికి నికరపరోక్ష పన్నులు చేరిస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం.

ECONOMY

సి. నామమాత్రపు ఆదాయం Vs వాస్తవ ఆదాయం

63. ఆదాయాన్ని ప్రస్తుత సం॥ ధరల్లో గణిస్తే వచ్చేది?
జ. నామమాత్రపు ఆదాయం (ద్రవ్య ఆదాయం).
64. ద్రవ్య ఆదాయాన్ని గణించుటవలన ప్రధానంగా ఎదురయ్యే సమస్య?
జ. ఉత్పత్తి పెరగకుండానే ధరల పెరుగుదల వలన ఆదాయం పెరిగినట్లు కనపడవచ్చు.
65. ధరల పెరుగుదల ప్రభావాన్ని తొలగించేందుకు ఏ ఆదాయాన్ని గణించుటమంచిది?
జ. వాస్తవ ఆదాయాన్ని.
66. వాస్తవిక ఆదాయం అనగా?
జ. స్థిరసంవత్సర ధరలు లేదా ఆదార సం॥ ధరల్లో జాతీయాదాయాన్ని గణించుట.
67. మనదేశంలో ఇప్పటివరకు తీసుకొన్న ఆధార సంవత్సరాలు?
జ. 1948-49, 1960-61, 1970-71, 1980-81, 1993-94, 1999-2000
68. ప్రస్తుతం దేశంలో జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు తీసుకొనే ఆధార సం.?
జ. 2004-05.
69. నామమాత్రపు ఆదాయం నుంచి వాస్తవిక ఆదాయాన్ని ఏవిధంగా పొందుతారు?
జ. ధరల సూచించే సర్దుబాటు చేయుట ద్వారా.
70. వాస్తవిక ఆదాయం =?
జ. నామమాత్రపు ఆదాయం/ ధరల సూచీ $\times 100$ (లేదా) ప్రస్తుత సం॥ ధరల్లో ఆదాయం/ ధరల సూచీ $\times 100$.

జాతీయాదాయ భావనలు :

71. స్థూల నికర ఉత్పత్తులు, దేశీయ, జాతీయోత్పత్తుల సహాయంతో నాలుగు భావనలు పేర్కొనవచ్చు అవి :?
జ. 1. GDP (Gross Domestic Product).
2. GNP (Gross National Product).
3. NDP (Net Domestic Product).
4. NNP (Net National Product).
72. మార్కెట్ ధరలు, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా అనే అంశాలతో 8 భావనలు చెప్పవచ్చును. అవి?
జ. 1. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల దేశీయ ఉత్పత్తి (GDP_{MP}).
2. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తి ((GNP_{MP})).
3. మార్కెట్ ధరల్లో నికర దేశీయ ఉత్పత్తి (NDP_{MP}).
4. మార్కెట్ ధరల్లో నికర జాతీయ ఉత్పత్తి (NNP_{MP}).
5. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GDP (GDP_{FC}).
6. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GNP (GNP_{FC}).

ECONOMY

7. ఉత్పత్తి కారకాలు ఖరీదు దృష్ట్యా NDP (NDP_{FC}).
8. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా NNP (NNP_{FC}).
73. ఒక దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగే అంతిమవస్తు సేవలను మార్కెట్ ధరలచే హెచ్చిస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల దేశీయోత్పత్తి (GDP_{MP}).
74. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల దేశీయోత్పత్తి లక్షణాలు ?
జ. 1. ఇది ప్రవాహభావన, (ఒక సం.లో జరిగే ఉత్పత్తిని తెలుపును, ముందు సం. ఉత్పత్తి ఇందులో భాగం కాదు)
2. GDP_{MP} అనేది ప్రస్తుత ధరల్లో GDPని తెలుపును.
3. ఇది మొత్తం ఉత్పత్తి విలువను తెలపదు. అనగా మధ్యంతర వినియోగాన్ని తీసివేయాలి. అంటే ఇది Sum Total of value added మాత్రమే.
4. రెండుసార్లు ఒకే వస్తువును లెక్కించకుండా ఉండేందుకు అంతిమ వస్తువులనే తీసుకోవలెను.
5. స్థూల ఉత్పత్తి కనుక ఇందులో తరుగుదల ఉంటుంది.
6. ఈ ఉత్పత్తి దేశీయులుచేగాని, విదేశీయులచే గాని చేయబడవచ్చు.
75. సంవత్సర కాలంలో ఆదేశ పౌరులచే (దేశంలోపలగాని, వెలుపలగాని) ఉత్పత్తి చేయబడిన అంతిమ వస్తుసేవలను వాటి మార్కెట్ ధరలచే హెచ్చిస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల జాతీయోత్పత్తి (GNP_{MP}).
76. మార్కెట్ ధరల్లో స్థూల జాతీయోత్పత్తి లక్షణాలు?
జ. 1. దీనిలో నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (Net Factor income from Abroad (NFIA) కలసి ఉంటుంది.
2. ఈ ఉత్పత్తి దేశం లోపలగాని, వెలుపలగాని ఆదేశ జాతీయులచే చేయబడవచ్చు.
77. మార్కెట్ ధరల్లో GDP, మార్కెట్ ధరల్లో GNPకి గల తేడా?
జ. విదేశీ నికర కారక ఆదాయం (NFIA).
78. మార్కెట్ ధరల్లో GDPకి NFIA చేరిస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో GNP.
79. మార్కెట్ ధరల్లో GNP నుంచి NFIA తీసివస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో GDP.
80. నికర విదేశీ కారక ఆదాయం ఏ విధంగా వస్తుంది?
జ. ఒక దేశ ఉత్పత్తి కారకాలను విదేశస్తులు వాడుకొంటే వచ్చే కారక ఆదాయం - విదేశీ ఉత్పత్తి కారకాలను ఒకదేశం వాడుకొంటే చెల్లించే ఆదాయం (R-P).
81. GDP, GNPలలో ఏది ఎక్కువగా ఉంటుందనేది దేనిపై ఆధారపడును?
జ. NFIA పై ఆధారపడును.
82. NFIA ఏవిధంగా ఉంటుంది?
జ. ధనాత్మకంగా కాని, ఋణాత్మకంగా గాని అరుదుగా 'O'గా గాని ఉండవచ్చు.

ECONOMY

83. $GNP_{MP} = ?$
 జ. $GDP_{MP} + NFIA.$
84. $GDP_{MP} = ?$
 జ. $GNP_{MP} - NFIA.$
85. నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA) ధనాత్మకం అయితే ? (గ్రూప్ - 2, 2008)
 జ. $GNP_{MP} > GDP_{MP}.$
86. నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA) ఋణాత్మకం అయితే?
 జ. $GDP_{MP} > GNP_{MP}$ (లేదా) $GNP_{MP} < GDP_{MP}.$
87. GDP, GNPలు ఏ సందర్భంలో సమానంగా ఉండును?
 జ. NFIA శూన్యమైతే.
88. GDP, GNP కి ప్రధానమైన రెండు తేడాలు.?
 జ. 1. GDP లో దేశం లోపల దేశీయులు మరియు విదేశీయులు చేయు ఉత్పత్తి కలిసి ఉండును. GNPలో దేశంలోపల గాని, వెలుపల గాని ఆదేశీయులుచే చేయబడిన ఉత్పత్తి కలిసి ఉండును.
 2. GDP కంటే GNP విశాలమైన భావన ఎందువలననగా GNPలో నికర విదేశీ కారక ఆదాయం కలిసి ఉండును.
89. GDP, GNPలలో ఆర్థిక వ్యవస్థ సామర్థ్యాన్ని గణించేమాపనం ఏది?
 జ. GNP.
90. GDP, GNPలలో ప్రధానమైన లోపం ఏది?
 జ. ఈ రెండు తరుగుదలను మినహాయించవు కాబట్టి వస్తుసేవల వాస్తవ ప్రవాహం తెలియదు.
91. GDP_{MP} నుండి తరుగుదలను మినహాయిస్తే వచ్చేది?
 జ. మార్కెట్ ధరల్లో నికరదేశీయోత్పత్తి (NDP_{MP})
92. మార్కెట్ ధరల్లో నికరదేశీయోత్పత్తికి తరుగుదలను చేరిస్తే వచ్చేది?
 జ. మార్కెట్ ధరల్లో GDP.
93. మార్కెట్ ధరల్లో GDPకి, మార్కెట్ ధరల్లో NDPకి తేడా?
 జ. తరుగుదల.
94. $NDP_{MP} = ?$
 జ. $GDP_{MP} - Depreciation.$
95. $GDP_{MP} = ?$
 జ. $NDP_{MP} + Depreciation.$
96. మార్కెట్ ధరల్లో GNPనుంచి తరుగుదలను మినహాయిస్తే వచ్చేది?
 జ. మార్కెట్ ధరల్లో NNP (NNP_{MP}).

ECONOMY

97. మార్కెట్ ధరల్లో NNPకి తరుగుదల చేరిస్తే వచ్చేది?
జ. మార్కెట్ ధరల్లో GNP (GNP_{MP}).
98. మార్కెట్ ధరల్లో GNPకి, మార్కెట్ ధరల్లో NNPకితేడా. ?
జ. తరుగుదల (స్థిరమూలధన వినియోగం).
99. $NNP_{MP} = ?$
జ. $GNP_{MP} - \text{Depreciation}$
100. $GNP_{MP} =$
జ. $NNP_{MP} + \text{Depreciation}$.
101. మార్కెట్ ధరల్లో GNPకి, ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GNPకి తేడా?
జ. నికరపరోక్ష పన్నులు (Net indirect tax).
102. GDP_{MP} కి, GDP_{FC} కి తేడా?
జ. నికర పరోక్ష పన్నులు.
103. GNP_{MP} కి GNP_{FC} కి తేడా?
జ. నికరపరోక్ష పన్నులు.
104. NDP_{MP} కి NDP_{FC} కి తేడా?
జ. నికర పరోక్ష పన్నులు.
105. NNP_{MP} కి NNP_{FC} కి తేడా?
జ. నికరపరోక్ష పన్నులు.
106. $NNP_{FC} = ?$
జ. $NNP_{MP} - \text{పరోక్షపన్నులు,} + \text{సబ్సిడీలు}$.
107. $NNP_{MP} = ?$
జ. $NNP_{FC} + \text{పరోక్షపన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు}$.
108. సాధారణంగా జాతీయాదాయమని దేనిని పిలుస్తారు?
జ. NNP_{FC} (ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి).
109. $NDP_{FC} + NFIA = ?$
జ. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి (NNP_{FC}).
110. GNP_{FC} నుంచి తరుగుదల మినహాయిస్తే?
జ. NNP_{FC} (జాతీయాదాయం) వచ్చును.
111. వృష్టి ఆదాయ మనగా?
జ. జాతీయాదాయం - కార్పొరేట్ పన్నులు, పంచపెట్టబడని లాభాలు, సాంఘిక భద్రతా విరాళాలు + బదిలీ చెల్లింపులు

ECONOMY

112. ఎటువంటి ఉత్పాదక కార్యకలాపాల్లోనూ పాల్గొనకుండా ఏకపక్షంగా పొందే ప్రతిఫలాలను ఏమంటారు?
జ. బదిలీ చెల్లింపులు.
113. ప్రస్తుత ఉత్పత్తికి ఎలాంటి సహకారం అందించకుండా పొందే ప్రతిఫలాలు?
జ. బదిలీ చెల్లింపులు.
114. బదిలీ చెల్లింపులకు ఉదాహరణ :?
జ. వృద్ధాప్య పింఛన్లు, నిరుద్యోగభృతి, సంక్షేమ చెల్లింపులు (Welfare Payments), బహుమతులు, Donations, Fains (పెనాల్టీలు), పన్నులు (Taxes), విద్యార్థులకిచ్చే స్కాలర్‌షిప్‌లు, శరణార్థుల కిచ్చే సహాయం మొదలగునవి.
115. బదిలీ చెల్లింపులను ఎన్ని రకాలుగా వర్గీకరిస్తారు. ?
జ. రెండు అవి 1. Current Transfers (ప్రస్తుత ఆదాయంనుండి చెల్లించబడేవి కనుక ఇవి పొందేవారి ప్రస్తుత ఆదాయం పెరుగును).
2. Capital Transfers (ఇవి మూలధనం నుంచి లేదా సంపద నుంచి చెల్లించబడును కనుక ఇవి పొందేవారి మూలధనం లేదా సంపద పెరుగును).
116. జాతీయాదాయాన్ని గణించేటప్పుడు బదిలీ చెల్లింపులు?
జ. మినహాయిస్తారు.
117. వ్యష్టి ఆదాయంలో వ్యక్తి రెండు రకాలుగా ఆదాయం పొందును?
జ. అవి 1. ఉత్పత్తి కారకాల ప్రతిఫలాలుగా వచ్చే ఆదాయం, (Factor Income).
2. ప్రస్తుత బదిలీ చెల్లింపులు (Current Transfer Payments).
118. వ్యష్టి ఆదాయంలో వ్యక్తులు తమ ఇష్టానుసారం ఖర్చుపెట్టుకోవటానికి అందుబాటులో ఉండే ఆదాయం?
జ. వ్యయార్హ ఆదాయం.
119. వ్యష్టి ఆదాయం నుంచి ప్రత్యక్ష పన్నులు పోగా మిగిలినది?
జ. వ్యయార్హ ఆదాయం.
120. వ్యయార్హ ఆదాయం ఏ ఆదాయ భావన కంటే తక్కువగా ఉంటుంది?
జ. వ్యష్టి ఆదాయం.
121. వ్యష్టి ఆదాయం కంటే వ్యయార్హ ఆదాయం తక్కువగా ఉండటానికి కారణం?
జ. వ్యష్టి ఆదాయం నుండి ప్రత్యక్ష పన్నులు తీసివేస్తున్నాం కాబట్టి వ్యయార్హ ఆదాయం తక్కువగా ఉండును.
122. గృహరంగం తమకు వచ్చిన వ్యయార్హ ఆదాయాన్ని వినియోగం, పొదుపుపై వెచ్చిస్తాయి కాబట్టి వ్యయార్హ ఆదాయం =?
జ. వినియోగం + పొదుపు.
123. దేశ జాతీయాదాయాన్ని ఆదేశ జనాభాచే భాగిస్తే వచ్చేది?
జ. తలసరి ఆదాయం.

ECONOMY

124. తలసరి ఆదాయం =?
- జ. జాతీయాదాయం / జనాభా.
125. తలసరి ఆదాయం పెరగాలంటే?
- జ. జాతీయాదాయం పెరిగినా, జనాభా తగ్గినా, రెండు జరిగినా తలసరి ఆదాయం పెరుగును.
126. ప్రస్తుత ధరల్లో జాతీయాదాయాన్ని జనాభాచే భాగిస్తే వచ్చేది?
- జ. నామమాత్రపు తలసరి ఆదాయం.
127. స్థిరధరలలో జాతీయాదాయాన్ని జనాభాచే భాగిస్తే వచ్చేది?
- జ. వాస్తవ తలసరి ఆదాయం.
128. సాంప్రదాయకంగా ఆర్థికాభివృద్ధికి, ఆర్థిక సంక్షేమానికి సూచికగా ఉపయోగించే మాపనం?
- జ. వాస్తవ తలసరి ఆదాయం.
129. తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటును గణించేందుకుపయోగించే సూత్రం?
- జ. జాతీయాదాయంవృద్ధిరేటు - జనాభావృద్ధిరేటు.
130. ఒకదేశ GDP వృద్ధిరేటు 5%, జనాభా వృద్ధిరేటు 2% కాగా తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు ఎంత?
- జ. 3%.
131. ఉత్పత్తి ప్రక్రియతో వస్తుసేవలు ఉత్పత్తి కాబడును. ఈ ఉత్పత్తి విలువ ఉత్పత్తి కారకాలకు ఆదాయాల రూపంలో చేరును. ఈ ఆదాయం తిరిగి వినియోగ, ఉత్పాదక వస్తువులపై వ్యయం చేయబడును. దీనిని చక్రీయ ప్రవాహంలో ఏవిధంగా చూపవచ్చును?
- జ. ఉత్పత్తి ఆదాయాన్ని ఇవ్వగా ఆదాయం వ్యయాన్ని పెంచగా వ్యయం తిరిగి ఉత్పత్తికి దోహదపడును.
1. ఉత్పత్తి కారకాలను ఉపయోగించి వస్తు సేవలను ఉత్పత్తి చేస్తారు.
 2. ఉత్పత్తి విలువ ఉత్పత్తి కారకాలకు ఆదాయాలుగా పంచబడును.
 3. ఆదాయాన్ని అంతిమ వినియోగ, ఉత్పాదక వస్తువులపై ఖర్చుపెడతారు.
132. జాతీయాదాయాన్ని ఎన్ని విధాలుగా గణించవచ్చును?
- జ. మూడు విధాలు :
- ఎ) వస్తుసేవల ఉత్పత్తి (ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి).
 - బి) కారకాల ఆదాయం (ఆదాయ మదింపు పద్ధతి).
 - సి) వస్తుసేవలపై వ్యయం (వ్యయ మదింపు పద్ధతి).
- ఎ. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి :
133. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతికి మరొక పేరు. (Product method)?
- జ. Net product method (or) Value added method (Or) Industrial Origin method.

ECONOMY

134. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని ఉత్పత్తి సేవాపద్ధతిగా పిలిచినది?
జ. సైమన్ కుజ్‌నెట్స్.
135. ఒక రంగంలో జరిగిన ఉత్పత్తి మరొకరంగంలో ఉత్పత్తి కారకంగా వినియోగించబడినపుడు Gross value added కనుగొనేందుకు?
జ. Gross Value added = gross value out put - Intermediate consumption.
136. Gross Value added కి Net value added కి తేడా?
జ. తరుగుదల (స్థిర మూలధన వినియోగం).
137. Net value addedకి మరొకపేరు?
జ. నికర దేశీయ ఉత్పత్తి (NDP).
138. NDP లేదా NVA కి NFIA ని చేరిస్తే?
జ. నికర జాతీయోత్పత్తి వచ్చును (NNP).
139. NNP నుండి నికర పరీక్ష పన్నులు తీసివేస్తే వచ్చేది?
జ. NNP_{FC} (ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి).
140. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయం ఏ విధంగా వస్తుంది?
జ. జాతీయాదాయం = $NDP_{FC} + NFIA$.
141. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో ఒకే వస్తువును రెండుసార్లు విలువ కట్టకుండా ఉండాలంటే ?
జ. అంతిమవస్తువునే తీసుకోవాలి (లేదా) వాల్యూయేడెడ్ పద్ధతి అవలంబించాలి.
142. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో ధరల పెరుగుదల ప్రభావాన్ని తొలగించేందుకు తీసుకోవల్సిన జాగ్రత్త ఏది?
జ. స్థిర ధరలలోనే ఆదాయాన్ని గణించుట (లేదా) ప్రస్తుత ధరలతో గణించినప్పటికీ ధరలసూచితో సర్దుబాటు చేయాలి.
143. Value Added Method(ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి)లో స్వయం వినియోగాన్ని?
జ. జాతీయాదాయగణనలో కలపాలి eg: రైతు సొంతానికి వాడుకున్న ఆహార దాన్యాలు.
144. యజమాని సొంతంగా ఉంటున్న సొంత భవనం యొక్క అద్దె జాతీయాదాయంలో...?
జ. చేర్చాలి (యజమాని సొంతంగా ఉంటున్న ఇంటికి అద్దె చెల్లించడు. ఇలాంటి అద్దెను జాతీయ గణనలో తీసుకోవాలి. దీనినే 'Imputed Rent' అందురు.)
145. జాతీయాదాయ గణనలో గృహిణి సేవలు (Services of House wives)?
జ. లెక్కించరాదు. (ఉదా : వంటవండుట, పిల్లలసంరక్షణ వంటి గృహిణి సేవలను ద్రవ్యరూపంలో అంచనా వేయలేం కాబట్టి జాతీయాదాయగణనలో తీసుకోరాదు).
146. పాతకార్లు, అప్పటికే ఉంటున్న ఇల్లు, Old Paintings లాంటి అంశాలను జాతీయాదాయగణనలో ...?
జ. లెక్కించరాదు. ఇవి Second-hand goods క్రిందికి వస్తాయి. జాతీయాదాయమనేది ఆ సంవత్సరంలో జరిగిన ఉత్పత్తిని లెక్కించును గాని, ముందు సంవత్సర ఉత్పత్తిని లెక్కించదు.

ECONOMY

147. Second-hand వస్తువులు అమ్మేటప్పుడు బ్రోకర్ కొచ్చే కమీషన్ ...?
- జ. జాతీయాదాయ గణనలో తీసుకోవాలి. ఎందువలననగా బ్రోకర్ అందించే సేవలు ప్రస్తుత సంవత్సరానికి చెందినవి.
148. ఇన్వెంటరీ లలో పెరుగుదల (Inventories) జాతీయాదాయంలో...?
- జ. చేర్చాలి. ఎందువలననగా ఇన్వెంటరీలలో పెరుగుదల ప్రస్తుత సంవత్సరానికి చెందినవి.
149. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయాన్ని గణించేటప్పుడు ఎదుర్కొనే సమస్యలు?
- జ. 1. ఇన్వెంటరీలను అంచనావేయడం కష్టం (కారణం ధరల పెరుగుదలలో మార్పులు).
 2. తరుగుదల అంచనా వేయుట కష్టం (కొన్న ధరపై అంచనా వేయాలా? లేదా Replacement వ్యయంపై అంచనా వేయాలా అనేది సమస్య).
 3. విద్య, రవాణా వ్యయం లాంటివి అంతిమ వస్తువులా లేదా మధ్యంతర వస్తువులా అంచనావేయుట కష్టం.
 4. ఒక వస్తువు అంతిమవస్తువా? లేదా మధ్యంతర వస్తువా అనేది నిర్ణయించుట కష్టం.
 5. జీవనాదార రంగంలోను, సొంతవ్యాపారంలోని ఉత్పత్తులకు సంబంధించి సరైన సమాచారం లభ్యంకావడంలేదు.
150. వివిధ రంగాల నుంచి జాతీయాదాయానికి వచ్చే వాటాలను తెల్పుకోవాలంటే ఏ మదింపు పద్ధతి ఉపయోగపడును?
- జ. Value Add (ఉత్పత్తి మదింపు) పద్ధతి.
151. జాతీయాదాయానికి వ్యసాయ రంగం అందించే వాటా తెల్పుకొనేందుకు ఏ పద్ధతిలో జాతీయాదాయాన్ని మదించాలి?
- జ. Value add లేదా Net Product Method.
- బి. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి :**
152. ఆదాయ మదింపు పద్ధతికి మరొక పేరు?
- జ. Factor payment Method లేదా Distributed share Method లేదా Income paid Method లేదా Income received Method.
153. ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో ఆదాయాన్ని ఎట్లు గణిస్తారు?
- జ. ఉత్పత్తి కారకాలు పొందే ఆదాయాలను చేర్చుట ద్వారా పొందవచ్చు (ఉదా : బాటకం + వేతనాలు + వడ్డీ + లాభాలు + మిశ్రమ ఆదాయం).
154. ఉత్పత్తి కారక ఆదాయాన్ని ఎన్ని రకాలుగా విభజించవచ్చు?
- జ. 1) దేశీయ కారక ఆదాయం (Domestic Factor Income).
 2) నికర విదేశీ కారక ఆదాయం (NFIA).
155. దేశీయకారక ఆదాయాన్ని ఎన్ని రకాలుగా విభజిస్తారు?
- జ. మూడు:
- 1) శ్రామిక ఆదాయం లేదా Compensation of Employees.
 2) మూలధన లేదా ఆస్తులపై ఆదాయం లేదా Operating Surplus.
 3) సొంతవ్యాపారం నుంచి లభించే మిశ్రమ ఆదాయం (Mixed Income of the self-employed).

ECONOMY

156. Compensation of Employees అనగా?

జ. శ్రామికులు, ఉద్యోగస్థులు తమ శ్రమను అందించినందుకుగాను పొందే ప్రతిఫలం.

157. Compensation of Employees లో భాగాలేవి?

జ. శ్రామికులు, ఉద్యోగుల పరిహారం 3 రకాలుగా ఉండవచ్చు.

ఎ) ద్రవ్యరూపంలో వేతనాలు జీతాలు.

బి) వస్తురూపంలో చెల్లింపులు.

సి) యాజమాన్యం ఉద్యోగులకిచ్చే సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులు .

158. జాతీయాదాయగణనలో ద్రవ్యరూపంలో జీతాలు అనే అంశాలలో గల భాగాలేవి?

జ. బోనస్, కమీషన్, DA, HRA, TA, LTC, Sick leave allowance తోకూడిన వేతనాలు, జీతాలు.

159. ఉద్యోగస్థులకు వస్తురూపంలో చేసే చెల్లింపులలో ముఖ్యమైనవి ఏవి?

జ. ఉద్యోగుల కందించే ఉచితవైద్యం, విద్య, సబ్సిడీపై భోజనం యూనిఫారంలు, ఉచిత రవాణా, శెలవుదినాల సౌకర్యం Creches for Children of Employee etc.,

160. యాజమాన్యం ఉద్యోగులకిచ్చే సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులకు ఉదాహరణ?

జ. యాజమాన్యం ఉద్యోగులకిచ్చే సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులు ex : PF, LIC, Gratuity ఫించనులలో యాజమాన్యం అందించేవాటా.

161. Operating Surplus (OS) అనగా?

జ. ఆస్తులు, వ్యవస్థాపన నుంచి వచ్చే ఆదాయం.

162. ఆస్తులనుంచి వచ్చే ఆదాయమేది?

జ. భూమి భవనాలు కల్లి ఉండుటవల్ల భాటకం, మూలధనం కల్లి ఉండుటవల్ల వడ్డీ, గనులు ఇతరులకు ఇచ్చుటవల్ల, పేటెంట్లు కాపీరైట్స్ నుంచి వచ్చే రాయల్టీలుదీనిలో భాగం.

163. వ్యవస్థాపకత్వం (Entrepreneurship) వల్ల వచ్చే ప్రతిఫలం ఏది?

జ. డివిడెండులు మరియు పంచిపెట్టబడని లాభాలు.

164. డివిడెండ్ అనగా?

జ. కంపెనీ షేర్హోల్డర్స్ కు పంచే లాభాలు.

165. Undistributed Profits అనగా?

జ. పెద్ద సంస్థలు తమ మొత్తం లాభాలను షేర్ హోల్డర్స్ కి డివిడెండ్ల రూపంలో పంచిపెట్టవు. కొంత లాభాన్ని తమ వద్ద ఉంచుతాయి. వీటినే పంచిపెట్టబడనిలాభాలు అందురు. దీనిలో కొంత భాగం కార్పొరేట్ టాక్స్ క్రింద చెల్లించి, కొంత కార్పొరేట్ పొదుపుగా ఉంచును.

166. మిశ్రమ ఆదాయం (Mixed Income of Self-employed) అనగా?

జ. కొంత శ్రామిక ఆదాయం, కొంత మూలధన ఆదాయం కల్లి ఉండేది. మిశ్రమ ఆదాయం అనగాఉత్పత్తి ప్రక్రియలో

ECONOMY

ఒకే వ్యక్తి శ్రమను, మూలధనాన్ని అందించుట ద్వారా పొందే ఆదాయం ఉదా : తన సొంత క్లినిక్ వద్ద డాక్టర్ సేవలు, తన పొలంలో పనిచేసే రైతు.

(దీనిలో Wage Incomeని Property Income ని విడదీసి చూపుటకష్టం)

167. దేశీయ కారక ఆదాయం =?

జ. Compensation of Employees + Operating surplus + Mixed Income

168. నికర విదేశీ కారక ఆదాయం అనగా ?

జ. కారకాలను అందించినందుకు విదేశాలనుంచి పొందిన ఆదాయం - దేశ భూభాగాలలో నాన్ రెసిడెంట్స్ అందించిన కారక సేవలకు చెల్లించే ఆదాయం. .

169. ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయం = ?

జ. Compensation of employees + operating surplus + Mixed Incomes + Net Factor Income From Abroad.

170. ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో బదిలీ చెల్లింపుల ద్వారా వచ్చిన ఆదాయం.....?

జ. జాతీయాదాయగణనలో తీసుకోరాదు ఉదా : వృద్ధాప్య పించస్తు నిరుద్యోగభృతి, విద్యార్థుల స్కాలర్‌షిప్‌లు, వరదలు, కరువు లాంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలలో ప్రభుత్వ సహాయం మొదలగునవి.

171. బదిలీ చెల్లింపులను ఎందుకు జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.....?

జ. ప్రస్తుత సం||లో ఎలాంటి ఉత్పాదక సేవలను అందించకుండా ఆదాయాన్ని పొందుతున్నవి కాబట్టి చేర్చరాదు.

172. చట్ట వ్యతిరేక ద్రవ్యాన్ని జాతీయాదాయగణనలో.....?

జ. చేర్చరాదు. ఉదా : స్వగర్బ్స్ ఆదాయం, illegal drug traders, gamblers, illegal arm dealers ల ఆదాయం మినహాయించాలి. వారి కార్యకలాపాలు చట్ట వ్యతిరేకమైనవి మరియు గణింపలేనివి.

173. జాతీయరుణంపై వడ్డీ (interest on National debt).....?

జ. జాతీయాదాయ గణనలో మినహాయించాలి. ప్రభుత్వం తీసుకున్న రుణం వినియోగ అవసరాలకు వినియోగించును అనే ప్రమేయం చేయుటవల్ల దీనిపై ప్రభుత్వం ఇచ్చే వడ్డీ బదిలీ చెల్లింపుగా భావిస్తారు.

174. Second hand goods, bonds, shares అమ్ముట వల్ల వచ్చే ఆదాయం.....?

జ. జాతీయాదాయంలో లెక్కించరాదు. (ఎందువలననగా ప్రస్తుత వస్తుసేవల ఉత్పత్తికి ఎలాంటి సహకారాన్ని ఇవి అందించవు. దీనిలో కేవలం Ownership ఒకరినుంచి మరొకరికి బదిలీ అగును).

175. Shares, bonds, second - hand goods అమ్మెటపుడు బ్రోకర్ తీసుకొనే కమీషన్.....?

జ. జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి.

176. ప్రైవేట్ బదిలీ చెల్లింపులు జాతీయాదాయంలో.....?

జ. చేర్చరాదు. (ఉదా : తల్లిదండ్రులు పిల్లలకిచ్చే Pocket Money పిల్లలు వృద్ధులకిచ్చే ద్రవ్యం etc. దీనిలో కూడా ద్రవ్యం ఒకరినుంచి మరొకరికి బదిలీ అగుచున్నది).

ECONOMY

177. గాలివాటు లాభాలు (windfall gains) అనగా?
 జ. లాటరీల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం. ఇవి అకస్మాత్తుగా వస్తుంటాయి. వీటిని కూడా జాతీయాదాయంలో చేర్చరాదు.
178. కార్పొరేషన్ టాక్స్‌ను జాతీయాదాయంలో.....?
 జ. సంస్థలు పొందిన లాభాలలో కార్పొరేషన్ టాక్స్ భాగం కాబట్టి కార్పొరేషన్ టాక్స్‌ను ప్రత్యేకంగా జాతీయాదాయంలో చేర్చాల్సిన అవసరం లేదు.
179. సంపద పన్ను బహుమతి పన్ను అనేవి?
 జ. వీటిని ప్రస్తుత ఆదాయంనుంచి కాక పొదుపులనుంచి చెల్లిస్తారు. కాబట్టి ఇవి జాతీయాదాయంలో భాగం కావు.
180. Imputed rent of self-occupied building, self-consumption అనేవి?
 జ. జాతీయాదాయంలో చేర్చాలి.
181. ఆదాయమదింపు పద్ధతిలో ఎదుర్కొనే సమస్యలు?
 జ. 1. మిశ్రమ ఆదాయాన్ని (సొంత వ్యాపారరంగంలో) గణించుట కష్టం.
 2. ప్రభుత్వ రుణాలపై చెల్లించే వడ్డీ అనుత్పాదకమని, జాతీయాదాయంలో చేర్చలేదు. కాని కొంతమంది ఆర్థికవేత్తలు ప్రభుత్వ రుణాలలో కొంత భాగం ఉత్పాదక కార్యకలాపాలకు ఉపయోగిస్తారని దీనిని చేర్చాలని విభేదించిరి.
 3. అల్పాభివృద్ధి దేశాలలో ఆదాయాలకు సంబంధించి సరైన గణాంకాలు లభ్యంకావు.
182. జాతీయాదాయంలో వేతనాలు వాటా, లాభాలవాటా తెల్పుకోవాలంటే ఏ పద్ధతిలో ఆదాయాన్ని గణించాలి?
 జ. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి.
- సి. వ్యయ మదింపు పద్ధతి**
183. వ్యయ మదింపు పద్ధతికి మరొకపేరు?
 జ. consumption and investment method లేదా Income disposal method.
184. అంతిమ ఉత్పత్తిపై చేసే వ్యయాలుకలుపుట ద్వారా జాతీయ ఆదాయాన్ని పొందే పద్ధతి?
 జ. వ్యయమదింపు పద్ధతి.
185. అంతిమ వస్తువులపై చేసే వ్యయం ఆధారంగా ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎన్ని రకాలుగా విభజిస్తారు?
 జ. నాలుగు 1) గృహరంగం 2) వ్యాపారరంగం 3) ప్రభుత్వరంగం 4) Rest of the world
186. అంతిమవస్తువులపై చేసే వ్యయములో భాగాలేవి?
 జ. 1) వినియోగ వ్యయం (గృహరంగం చేసే వ్యయం).
 2) పెట్టుబడి వ్యయం (వ్యాపారరంగం చేసే వ్యయం).
 3. ప్రభుత్వ వ్యయం (ప్రభుత్వ రంగం చేసే వ్యయం).
 4. నికర ఎగుమతులు (Rest of the World చేసే వ్యయం).
187. ప్రైవేట్ అంతిమ వినియోగ వ్యయమనగా?
 జ. గృహరంగం, స్వచ్ఛందసంస్థలు మన్నికలేని వస్తువులు (ఉదా : ఆహారం), మన్నికగల వస్తువులు (ఉదా: టి.వి., కార్)

ECONOMY

సేవలు (ఉదా : రవాణా, వైద్యం) పై చేసే వ్యయం.

188. నూతన ఇండ్ల నిర్మాణం పైచేసే వ్యయాన్ని ఏవ్యయంగా తీసుకుంటారు?

జ. దీనిని వినియోగ వ్యయంగా తీసుకోరాదు. ఇది కూడా పెట్టుబడి వ్యయంలో భాగం.

189. పాతకార్లు, పాత యంత్రాలపై వ్యయం జాతీయాదాయంలో.....?

జ. తీసుకోరాదు. (ఇది ప్రస్తుతం సంవత్సర ఉత్పత్తిని తెల్పుదు).

190. పెట్టుబడి వ్యయంలో భాగాలేవి?

జ. 1) యంత్రాలు, ఎక్స్‌ప్లెమ్‌బంట్‌పై ఉత్పత్తి దారులు చేసే వ్యయం. దీనినే సంస్థల స్థిరపెట్టుబడి అందురు. ఉదా : నూతన యంత్రాలు, ఫ్యాక్టరీలు రవాణా ఎక్స్‌ప్లెమ్‌బంట్, నీటిపారుదల, డ్యాంలు (Dams) టెలిఫోన్ లైన్ వంటి వాటిపై చేసే వ్యయం.

2) ఇన్వెంటరీలలో పెట్టుబడి వ్యయం ఉదా : ముడిసరుకు నిల్వ, సగం తయారైన వస్తువులు, అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉన్న అంతిమ వస్తువుల నిల్వలో మార్పు మొదలగునవి. closing Stock నుంచి Opening stock తీసివేయటం ద్వారా దీనిని పొందవచ్చును.

3) రెసిడెన్షియల్ హౌస్‌లపై వ్యయం ఉదా : నూతన ఇండ్ల కొనుగోలు.

191. స్థూల దేశీయ పెట్టుబడి = ?

జ. సంస్థల స్థిరపెట్టుబడి + ఇన్వెంటరీలలో పెట్టుబడి + రెసిడెన్షియల్ పెట్టుబడి.

192. స్థూలపెట్టుబడిలో కొంతభాగం అరుగు, తరుగుదలకు గురి అయిన వాటి స్థానంలో పునఃస్థాపన చేయాల్సి వస్తుంది. ఈ పునఃస్థాపన పెట్టుబడికే మరొకపేరు?

జ. తరుగుదల.

193. స్థూలపెట్టుబడినుండి తరుగుదల (Replacement Investment) తీసివేస్తే వచ్చేది?

జ. నికర పెట్టుబడి.

194. నికర పెట్టుబడి = ?

జ. స్థూల స్థిర పెట్టుబడి + ఇన్వెంటరీలలో పెట్టుబడి + రెసిడెన్షియల్ పెట్టుబడి - తరుగుదల.

195. ప్రభుత్వ వ్యయంలోని భాగాలేవి?

జ. ఎ) పరిపాలన, రక్షణ, శాంతిభద్రతలు, విద్య, వైద్య, ఆరోగ్యసేవలపై వ్యయం. ఉద్యోగుల జీతాలు, వేతనాలు, సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులద్వారా దీన్ని అంచనా వేస్తారు.

బి) పరిపాలన, రక్షణ, శాంతిభద్రతలు, విద్య వైద్య, ఆరోగ్యసేవలకు చెందిన వస్తువులు కొనుగోలుపై వ్యయం. వీటిని అందించేటపుడు నామమాత్రపు ఫీజువసూలు చేస్తారు కాబట్టి వ్యయంనుంచి అమ్మకపు రాబడి తీసివేస్తే నికర వస్తు కొనుగోలు వచ్చును.

సి) అట్లాగే నికర విదేశీ వస్తు సేవల కొనుగోలు పై వ్యయం జరుగును.

196. ప్రభుత్వ అంతిమ వినియోగ వ్యయం = ?

జ. ఉద్యోగుల పరిహారం + దేశీయ మార్కెట్‌లో నికర వస్తుసేవల కొనుగోలు + విదేశాలనుంచి నికరవస్తుసేవల కొనుగోలు

ECONOMY

197. నికర ఎగుమతులనగా?

జ. వస్తుసేవల ఎగుమతులు - వస్తుసేవల దిగుమతులు.

198. వ్యయమదింపు పద్ధతిలో దేశీయ వ్యయంలో భాగంగా ఎగుమతులను ఎందుకు తీసుకోవాలి?

జ. ఎగుమతులు జరిగినపుడు విదేశస్థులు దేశీయ వస్తువులపై వ్యయం చేస్తారు. కాబట్టి ఎగుమతులు దేశీయ వ్యయంలో భాగం.

199. వ్యయమదింపు పద్ధతిలో దేశీయ వ్యయంలో భాగంగా దిగుమతులను ఎందుకు తీసుకోవాలి?

జ. దిగుమతులు అనేవి ఆదేశంలో ఉత్పత్తి కాక పోయినప్పటికీ ఆదేశస్థులు చేసే వినియోగ వ్యయంలో భాగం కాబట్టి దేశీయ వ్యయంలో చేర్చాలి.

200. వ్యయమదింపు పద్ధతిలో మార్కెట్ ధరలలో నికరదేశీయ ఉత్పత్తి = ?

జ. వినియోగవ్యయం + పెట్టుబడి వ్యయం + ప్రభుత్వ వ్యయం + నికర ఎగుమతులు
 $NDP_{MP} = C + I + G + (x-m)$.

201. మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తికి నికర పరోక్షపన్నులు తీసివేస్తే ?

జ. ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికరదేశీయోత్పత్తి (NDP_{FC}) వచ్చును.

202. జాతీయాదాయాన్ని పొందేందుకు ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర దేశీయోత్పత్తికి చేర్చాల్సిన అంశం?

జ. నికర విదేశీకారక ఆదాయం (NFIA).

$$జాతీయాదాయం = C + I + G + (x-m) + NFIA.$$

203. మధ్యంతర వస్తువులపై వ్యయం జాతీయాదాయ గణనలో....?

జ. లెక్కించరాదు (అంతిమవ్యయంలో ఇవి భాగం కాబట్టి లెక్కించరాదు).

204. మధ్యంతర వ్యయాన్ని లెక్కిస్తే ఏర్పడే సమస్య?

జ. double counting వల్ల జాతీయాదాయం Overestimate చేయబడును.

205. Second hand goods పై చేసే వ్యయం?

జ. జాతీయాదాయ గణనలో తీసుకోరాదు.

206. విత్త సంబంధ ఆస్తులు (Financial assets) పై చేసే వ్యయం ?

జ. జాతీయాదాయంలో లెక్కించరాదు. ఉదా : Shares, bonds పైచేసే వ్యయం. దీనివల్ల Ownership మాత్రమే బదిలీ అగును.

207. బదిలీ చెల్లింపులపై ప్రభుత్వం చేసే వ్యయం?

జ. ఇది వ్యయంలో భాగంకాదు. కాబట్టి జాతీయాదాయంలో భాగంకాదు. ఇవి వస్తు ఉత్పత్తిని పెంచవు.

208. భారతదేశంలో అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశంలో సమాచారం లభ్యత లేకపోవుటవల్ల ఏ పద్ధతిని ఉపయోగించుట కష్టం?

జ. వ్యయ మదింపు పద్ధతి.

ECONOMY

209. వినియోగస్థాయి, పెట్టుబడి స్థాయి తెలియాలంటే ఉపయోగించాల్సిన పద్ధతి ఏది?
జ. వ్యయమదింపు పద్ధతి.
210. ఆర్థిక వ్యవస్థలో ప్రైవేటు, ప్రభుత్వ వ్యయాల పాసేక్ష వాటాలు తెల్పుకోవాలంటే ఏ పద్ధతి అవసరం?
జ. వ్యయమదింపు పద్ధతి.
211. సిద్ధాంత రీత్యా జాతీయాదాయం?
జ. జాతీయ ఉత్పత్తి = జాతీయ ఆదాయం = మొత్తం వ్యయం.
212. భారతదేశ జాతీయాదాయగణనలో ఉపయోగించే పద్ధతి? (గ్రూప్ - 2, 2008)
జ. ఏ ఒక్కపద్ధతి ద్వారా సంపూర్ణంగా గణించుట లేదు. వివిధరంగాలలో వివిధ పద్ధతులు ఉపయోగిస్తున్నాయి. అంటే 3 పద్ధతులను ఉపయోగిస్తున్నాయి.
213. కేంద్రగణాంక సంస్థ (CSO) ఆర్థికవ్యవస్థను ఎన్ని రంగాలుగా విభజించినది?
జ. 3. అవి. 1. ప్రాథమిక రంగం.
2. ద్వితీయ రంగం.
3. తృతీయ రంగం.
214. ప్రాథమిక రంగం లోని అంశాలేవి?
జ. 1. వ్యవసాయం 2. అటవీసంపద 3. మత్స్య సంపద 4. గనుల త్రవ్వకం
215. C.S.O విభజనలో ద్వితీయ రంగంలోని అంశాలేవి?
జ. 1. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ (రిజిస్టర్డ్, అన్-రిజిస్టర్డ్) 2. విద్యుత్ గ్యాస్, నీటిసరఫరా 3. నిర్మాణం (గ్రామీణ, పట్టణ).
216. C.S.O విభజన ప్రకారం గనుల త్రవ్వకం దేనిలో భాగం?
జ. ప్రాథమిక రంగం.
217. ప్రాథమిక రంగంలో గల గనుల త్రవ్వకాన్ని ద్వితీయ రంగానికి చేరిస్తే ఏర్పడే రంగం?
జ. పారిశ్రామిక రంగం.
218. పారిశ్రామిక రంగంలో భాగాలేవి? (గ్రూప్ - 2, 2008)
జ. గనుల త్రవ్వకం + ద్వితీయరంగం.
219. గనుల త్రవ్వకం ఏరంగంలో భాగం?
జ. ఆర్థికవ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజిస్తే, ప్రాథమిక రంగంలో భాగం. ఆర్థికవ్యవస్థను వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగాలుగా విభజిస్తే పారిశ్రామిక రంగంలో భాగం.
220. మనదేశంలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని ఏ రంగాలలో ఉపయోగిస్తున్నారు?
జ. ఎ) మొత్తం ప్రాథమికరంగం.
బి) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగం (రిజిస్టర్డ్).
సి) నిర్మాణ రంగం (పట్టణాల్లో).

ECONOMY

221. C.S.O విభజనలో తృతీయ రంగంలోగల అంశాలేవి?

- జ. 1) వర్తకం, హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు.
2. రవాణా, నిల్వ, సమాచారం.
3) బ్యాంకింగ్, భీమా, రియల్ ఎస్టేట్, ఇతర వ్యాపారసేవలు.
4) సామాజిక, వ్యక్తిగతసేవలు.

222. మనదేశంలో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని ఏ రంగాలలో అవలంబిస్తున్నారు?

- జ. ఎ) మాన్యుఫాక్చరింగ్ రంగం (అన్ రిజిస్టర్డ్).
బి) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటిసరఫరా.
సి) మొత్తం తృతీయ రంగం .

223. మనదేశంలో వ్యయమదింపు పద్ధతి (Expenditure - cum-commodity flow method) ఏ రంగంలో అవలంబిస్తున్నారు?

- జ. నిర్మాణరంగం (గ్రామీణ ప్రాంతంలో).

224. జాతీయాదాయ గణనలో ఎదురయ్యే భావనాత్మక (Conceptual difficulties) సమస్యలేవి?

- జ. 1) సేవలను గణించాలా వద్దా అనే సమస్య, ఉదా : గృహిణి సేవలు.
2) మధ్యంతర వస్తువుల గుర్తింపు సమస్య.
3) కారక ఆదాయం, కారకాదాయం కానిది అనే గుర్తింపు సమస్య.
4) ఇన్వెంటరీల్లో మార్పు గణించుటలో సమస్య.
5) తరుగుదల గణింపు సమస్య.
6) ఆధార సం॥లో లేకుండా తరువాత కాలంలో వస్తూన్న జరిగితే వాటి లెక్కింపు సమస్య.
7) ప్రభుత్వ పాలనా వ్యయం అంచనా వేయుటలో సమస్య.

225. జాతీయాదాయ గణనలో ఎదురయ్యే ఆచరణాత్మక (Practical difficulties) సమస్య లేవి?

- జ. 1) ద్రవ్యమార్కెట్లోకి రాకుండా వస్తు మార్పిడి ద్వారా వినిమయమయ్యే వస్తుసేవల లెక్కింపు సమస్య.
2) వృత్తి ప్రత్యేకీకరణ లేకపోవుట.
3) నివేదించబడని చట్టవ్యతిరేక ద్రవ్యము. ఉదా : పన్నుఎగవేత, నల్లద్రవ్యం.
4) నిరక్షరాస్యత వలన చిన్న ఉత్పత్తిదారులు అకౌంట్లు నిర్వహించకపోవుట.
5) పెద్దఉత్పత్తిదారులు పన్ను ఎగవేతకు తప్పుడు లెక్కలు చూపించుట.
6) నమ్మదగిన దత్తాంశం లేకపోవుట.

226. మార్పియన్ ఆర్థికవేత్తల ప్రకారం సేవలు, జాతీయాదాయగణనలో?

- జ. లెక్కించరాదు. (సామ్యవాద దేశాల్లో లెక్కించుట లేదు).

నోట్ : పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లోనూ, ఇండియాలోనూ సేవలను లెక్కిస్తున్నారు.

ECONOMY

227. గృహిణి సేవలు, దానిని పోలిన ఇతరసేవలు జాతీయాదాయ గణనలో?
- జ. లెక్కించబడలేదు. ఉదా : గృహిణి ఇంటివద్ద చేసే తోటపని, పిల్లలకు చెప్పుకొనే పాఠాలు, జాతీయాదాయంలో గణించబడలేదు.
228. మనదేశంలో ద్రవ్యమార్కెట్‌లోకి రాకుండా, ద్రవ్యేతర మార్కెట్‌లో జరిగే వినిమయానికి ఉదా : ?
- జ. ఉత్పత్తి దారుడు తన సొంతానికి వినియోగించుకొన్న ఉత్పత్తి, రైతు పండించిన పంటలో కొంత భాగాన్ని ప్రక్క రైతుకిచ్చి వేరే వస్తువును పొందే వస్తు మార్పిడి.
229. సమాతంర ఆర్థిక వ్యవస్థ (Parallel / Hidden economy) అనగా?
- జ. ఒకవైపు చట్టబద్ధ ద్రవ్యము, మరోవైపు నల్లద్రవ్యము ఆర్థికవ్యవస్థను నడిపించుట.
- జాతీయాదాయ అంచనాలు**
230. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం మొదటిసారిగా మనదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని గణించినవారు? (గ్రూప్ - 2, 2008)
- జ. దాదాభాయ్ నారోజీ.
231. దాదాభాయ్ నారోజీ పేదరిక సమస్య ప్రాధాన్యతను నొక్కి చెప్పేందుకు జాతీయాదాయ లెక్కలను దీనిలో ప్రచురించెను.? జ. Poverty and Un British Rule in India.
232. దాదాభాయ్ నారోజీ 1867-68 సంవత్సరానికి సంబంధించి జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేసినపుడు జాతీయ తలసరి ఆదాయాలు వరుసగా :?
- జ. రూ॥ 340 కోట్లు మరియు 20 రూ॥
233. నారోజీ తరువాత జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసిన వారిలో ముఖ్యులు?
- జ. విలియం డిగ్లీ, (1899), ఫిండ్లే షిరాస్, షా మరియు కంబట్టా, వి.కె. ఆర్.వి. రావ్, ఆర్.సి. దేశాయ్. వాడియా మరియు జోషి, కర్జన్ ప్రభువు, అట్కిన్సన్ మొ॥వారు.
234. Weath and Taxable capacity of India అనే గ్రంథాన్ని రచించింది ?
- జ. షా మరియు కంబట్టా.
235. Consumer Expenditure In India అనే గ్రంథాన్ని రచించినది?
- జ. ఆర్.సి. దేశాయ్.
236. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం జాతీయాదాయాన్ని శాస్త్రీయపద్ధతిలో అంచనావేసినవారు ?
- జ. Dr. V.K.R.V. Rao
237. Dr. V.K.R.V. Rao ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎన్ని రంగాలుగా విభజించెను?
- జ. రెండు రంగాలు 1. వ్యవసాయ రంగం (వ్యవసాయం, అడవులు, చేపలు, వేట, గనులు).
2. కార్పొరేషన్ రంగం (పరిశ్రమలు, నిర్మాణం, రవాణా, ప్రభుత్వ సేవలు).
238. Dr. V.K.R.V. Rao గారు వ్యవసాయ రంగంలో జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకుపయోగించిన పద్ధతి?
- జ. ఉత్పత్తి పద్ధతి.

ECONOMY

239. Dr. V.K.R.V. Rao గారు కార్పొరేషన్ రంగంలో జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించిన పద్ధతి?
జ. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి.
240. Dr. V.K.R.V. Rao గారు 1931-32 సం.రానికి జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసినపుడు భారత జాతీయ తలసరి ఆదాయాలు?
జ. రూ॥ 1689 కోట్లు మరియు 62 రూ॥
241. 1860-1945 మధ్య జె. ఆర్. హిక్స్, ముఖర్జీ, ఫోషెలు భారత తలసరి ఆదాయ వృద్ధిని అంచనా వేసినపుడు దీర్ఘకాలంలో తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు ఎంత?
జ. 0.5%.
242. హిక్స్, ఫోషె, ముఖర్జీలు తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటును ఏ గ్రంథంలో పేర్కొనిరి. ?
జ. Frame work of Indian Economy.
243. India's National Income అనే గ్రంథ రచయిత?
జ. వి.కె.ఆర్.వి.రావ్.
244. స్వాతంత్ర్యానంతరం దేశం మొత్తం మీద జాతీయాదాయాన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతిలో మొట్టమొదట గణించిన ఘనత ఎవరికి దక్కింది?
జ. జాతీయాదాయ కమిటీ (దీనినే High powered Expert committee).
245. జాతీయాదాయ కమిటీ నియమించబడిన సంవత్సరం ?
జ. 1949.
246. జాతీయాదాయ కమిటీ అధ్యక్షుడు, మరియు ఇతర సభ్యులు?
జ. పి.సి. మహలనోబీస్, (అధ్యక్షుడు).
గాడ్గిల్, Dr. V.K.R.V. Rao లు సభ్యులు.
247. జాతీయాదాయ కమిటీకి ఈ రంగంలో అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గాంచిన ఎవరి సహాయం లభించింది?
జ. సైమన్ కుజ్నెట్స్, JRN స్టోన్, JBD డెర్కెసన్.
248. జాతీయాదాయ కమిటీ అంచనాల్లో 1948-49 ధరలలో భారత జాతీయ తలసరి ఆదాయాలు వరుసగా?
జ. 8710 కోట్లు మరియు 225 రూ.
249. జాతీయాదాయ కమిటీ అందించిన నివేదికలోని ముఖ్యాంశాలు?
జ. 1) 1950-51 లో వ్యవసాయం అనుబంధ రంగాలనుంచి జాతీయాదాయంలో సగం వాటా వస్తుంది.
2) పారిశ్రామిక రంగం నుంచి 1/6 వంతు లభిస్తుంది.
3) సేవారంగంను మినహాయించి ఉత్పత్తి రంగంనుండి 2/3 వంతు లభిస్తుంది.
4) సేవారంగంనుంచి 1/3 వంతు లభిస్తుంది.
5) NDPలో ప్రభుత్వరంగం అందించే వాటా 7.6%గా ఉంది.

ECONOMY

250. కేంద్ర గణాంక సంస్థ (CSO) ప్రధాన కార్యాలయం ఎచట కలదు
 జ. న్యూఢిల్లీ (దీని ఒక శాఖ కలకత్తాలో కలదు).
251. కేంద్ర గణాంక సంస్థ ఏ సం. నుండి జాతీయాదాయాన్ని National Accounts Statistics పేరుతో ప్రచురిస్తుంది?
 జ. 1975 (దీనినే శ్వేతపత్రమని పిలుస్తారు).
252. ప్రస్తుత జాతీయాదాయ గణనలో CSO ఏ సంవత్సరాన్ని ఆధార సంవత్సరంగా తీసుకొంటుంది?
 జ. 1999-2000.
253. రాష్ట్ర గణాంక వివరాల సేకరణలో ఒక ఏజెన్సీకి, మరొక ఏజెన్సీకి తేడాని సరిదిద్దేందుకు ఎవరి అధ్యక్షతన “జాతీయ గణాంక కమిషన్” నియమించబడినది?
 జ. రంగరాజన్.
254. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయాన్ని గణించే సంస్థ?
 జ. కేంద్ర గణాంక సంస్థ. (CSO)
255. NSS అనేది (National Sample survey) ఏ సం॥లో స్థాపించబడినది?
 జ. 1950.
256. NSS, అనేది NSSO (National Sample survey organisation)గా ఎప్పుడు మార్పుచెందినది?
 జ. 1970.
- జాతీయాదాయ పెరుగుదల - దోరణులు**
257. ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయాన్ని గణిస్తే జాతీయాదాయం పెరుగుదల ఏ రెండు అంశాల వలన ప్రభావితం కావచ్చు?
 జ. ఎ) వస్తుసేవల ఉత్పత్తి పెరుగుట.
 బి) ధరల పెరుగుట.
258. వస్తుసేవల ఉత్పత్తి పెరుగుటవలన జాతీయాదాయం పెరిగినచో?
 జ. అది నిజమైన / వాస్తవమైన వృద్ధిని సూచించును. (ఎందువలననగా ప్రజలకు గతం కంటే అధికంగా వస్తుసేవలు అందుబాటులో ఉంటాయి.)
259. ధరల పెరుగుదల వలన జాతీయాదాయం పెరిగినచో?
 జ. అది వాస్తవ వృద్ధిని సూచించదు. (జాతీయాదాయంలో కలిసి ఉన్న ధరల పెరుగుదలను డిఫ్లెట్ చేసి వాస్తవ ఆదాయంలోకి మార్చాలి.)
260. వాస్తవ జాతీయాదాయంను గణించినప్పటికీ అది ప్రధానంగా విస్మరించే అంశమేది?
 జ. జనాభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని విస్మరిస్తుంది.
261. జనాభా పెరుగుదల ప్రభావాన్ని లెక్కలోకి తీసుకొని వాస్తవ ఆదాయాన్ని గణించాలంటే ?
 జ. వాస్తవ తలసరి ఆదాయం గణించాలి. (ఇది ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని సూచిస్తుంది).

ECONOMY

262. 1950-51 నుండి 1980-81 మధ్య (ప్రణాళికలు ప్రారంభమైన మొదటి మూడు దశాబ్దాలలో) భారత జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు స్థిరధరలలో ఎంత?
జ. 3.5%.
263. మొదటి మూడు దశాబ్దాలలో తక్కువగా ఉన్న 3.5% వృద్ధిరేటును ప్రొ. రాజ్ కృష్ణ గారు ఏమని వ్యాఖ్యానించెను?
జ. హిందూ వృద్ధిరేటు (Hindu rate of growth).
264. 1980 నుండి 2000 మధ్య (తరువాత రెండు దశాబ్దాల కాలంలో) స్థిర ధరల్లో భారత జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు?
జ. 5.6% (Hindu వృద్ధిరేటును అధిగమించగలిగినది).
265. మనదేశంలో ఇప్పటివరకు అత్యధిక జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు నమోదైన సంవత్సరం?
జ. 1988-89 (10.3%).
266. 1988-89 తరువాత అత్యధిక వృద్ధిరేటు నమోదైన 2వ సందర్భం?
జ. 2006-07 (పదవ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరం).
267. ఇప్పటివరకు మన దేశంలో 9 అంతకన్నా ఎక్కువ వృద్ధిరేటు నమోదైన సంవత్సరాలు ఎన్ని?
జ. 5. (1975-76, 1988-89, 2005-06, 2006-07, 2007-08).
268. మనదేశంలో ఏ సంవత్సరంలో అధిక ఋణాత్మక వృద్ధిరేటు నమోదు అయినది?
జ. 1979-80 (-6%).
269. ప్రణాళికల వారీగా పరిశీలించినపుడు అతి ఎక్కువ వృద్ధిరేటు నమోదైన ప్రణాళిక ఏది?
జ. పదవ ప్రణాళిక (7.8%).
270. అతి తక్కువ వృద్ధిరేటు నమోదైన ప్రణాళిక ఏది?
జ. మూడవ ప్రణాళిక (2.6%).
271. 2010-11 సంవత్సరానికి అంచనావేయబడిన వృద్ధిరేటు?
జ. 8.6 (ఇది గత సంవత్సరము 8%)
272. 2009-10 సం॥లో భారత తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు?
జ. 6.1 (ఇది గత సంవత్సరము 4.8%)
273. స్థిర ధరలలో 2008-09 సంవత్సరానికి అంచనా వేయబడిన భారత తలసరి ఆదాయం ?
జ. రూ॥ 31,800 (2004-05 ధరలలో).
274. స్థిర ధరలలో 2009-10 (Q) సంవత్సరంలో దేశ తలసరి ఆదాయం?
జ. రూ. 33,700
275. ప్రస్తుత ధరలలో 2009-10 సంవత్సరానికి అంచనావేయబడిన దేశ తలసరి ఆదాయం?
జ. రూ. 46,400 సుమారు.

ECONOMY

276. ప్రస్తుత ధరలలో 2010-11 (A) సంవత్సరంలో దేశ తలసరి ఆదాయం?
జ. రూ. 54,500 సుమారు.
277. మనదేశంలో జాతీయాదాయం పెరుగుదల కంటే తలసరి ఆదాయం పెరుగుదల తక్కువగా ఉండటానికి కారణం?
జ. జనాభాపెరుగుదల.
278. జాతీయాదాయం కాని, తలసరి ఆదాయం కాని స్థిరధరల్లో కంటే, ప్రస్తుత ధరల్లో అధికంగా ఉండటానికి కారణం?
జ. ధరల పెరుగుదల.
279. ప్రణాళికలు ప్రారంభం నాటికి (1950-51) జాతీయాదాయంలో సగం కంటే ఎక్కువ ఏరంగం నుండి లభించేది?
జ. ప్రాథమిక రంగం (57%).
280. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం? (గ్రూప్ - 2, 2008)
జ. తృతీయరంగం లేదా సేవారంగం (57%).
281. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో తృతీయరంగం నుండి లభ్యమయ్యే వాటా?
జ. 1/2 వంతు కంటే అధికం.
282. ప్రస్తుత జాతీయాదాయంలో తృతీయరంగం తరువాత అధికవాటాను అందించే రెండవ రంగం?
జ. ద్వితీయరంగం (25.76%).
283. జాతీయాదాయంలో ద్వితీయరంగం వాటా?
జ. సుమారు 1/4 వంతు.
284. జాతీయాదాయంలో అతి తక్కువ వాటాను అందించే రంగం?
జ. ప్రాథమిక రంగం (16.9%) 2009-10 నాటికి.
285. జాతీయాదాయంలో ప్రాథమిక రంగం వాటా?
జ. 1/5 వంతు కంటే తక్కువ.
286. క్లార్క్, మరియు కుజ్నెట్స్ పరికల్పన దేనిని తెలుపును?
జ. అభివృద్ధి ప్రక్రియలో మొదట ప్రాథమికరంగం వాటా తగ్గి, ద్వితీయరంగం వాటా పెరిగెను. వృద్ధి మరికొంత జరిగిన తరువాత ప్రాథమికరంగం వాటా సుదీర్ఘంగా తగ్గి సేవలరంగం తనవాటాను పరిశ్రమలకంటే ఎక్కువగా పెంచుకొంటుంది.
287. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో వివిధరంగాలందించే వాటాలను బట్టి అవరోహణక్రమం ఏ విధంగా ఉన్నది?
జ. తృతీయరంగం, ద్వితీయరంగం, ప్రాథమికరంగం.
288. భారత ఆర్థికవ్యవస్థలో వచ్చిన నిర్మాణాత్మకమైన మార్పులను పరిశీలిస్తే ప్రధానంగా కనబడేలోపం?
జ. జాతీయాదాయంలో ప్రాథమికరంగం నుంచి తగ్గినవాటా ద్వితీయరంగంచే కాక తృతీయరంగంచే భర్తీ చేయబడినది. (పారిశ్రామికీకరణ ముందు దశ నుండి పారిశ్రామికీకరణ దశనుచేరకుండానే పారిశ్రామికీకరణ తరువాత దశ అయిన సేవారంగంకు చేరినది.)

ECONOMY

289. ప్రాథమిక రంగంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం?
జ. వ్యవసాయం (12%).
290. ద్వితీయరంగంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం?
జ. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగం.
291. తృతీయరంగంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం?
జ. వర్తకం రవాణా కమ్యూనికేషన్ (26.55%).
292. 1950-51లో GDP లో ప్రభుత్వరంగం వాటా సుమారు?
జ. 8% సుమారు.
293. ప్రభుత్వ రంగం వాటా GDPలో ఎటువంటి ధోరణి కల్గింది?
జ. ప్రణాళికల ప్రారంభంనుండి నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల వరకు GDPలో ప్రభుత్వరంగం వాటా పెరుగుతూ వచ్చి (26%), సంస్కరణల తరువాత ప్రభుత్వ పాత్ర తగ్గుటవలన నెమ్మదిగా ప్రభుత్వ వాటా తగ్గుతున్నది. (2008-09 నాటికి 21%నికి చేరినది).
294. నేడు జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగమేది (యాజమాన్యపరంగా)? (గ్రూప్ - 2, 2008)
జ. ప్రైవేట్ రంగం (79%).
295. GDPలో ప్రభుత్వరంగ వాటాలో అధిక వాటాను అందించే ఉపరంగం?
జ. నాన్ డిపార్ట్మెంటల్ ఎంటర్ప్రైజెస్.
296. ప్రణాళికలు ప్రారంభమైన తరువాత నుంచి GDPలో గ్రామీణరంగం అందించే వాటా ధోరణి?
జ. తగ్గుతూ వచ్చింది.
297. ప్రస్తుతం ప్రాంతాల వారీగా చూసినపుడు GDPలో అత్యధిక వాటాను అందించే ప్రాంతం?
జ. పట్టణ ప్రాంతం (1999-2000నాటికి 52%).
298. CSO నిర్వచనం ప్రకారం వ్యవస్థీకృతరంగమనగా?
జ. ఒక సంస్థ రిజిస్టర్డ్ చేయబడడం కానీ, ఏదైనా చట్టం క్రింద నమోదు అవటం కాని ఆస్తి, అప్పుల పట్టీని నిర్వహించటం కాని చేస్తే అది వ్యవస్థీకృతరంగం.
299. భారతజాతీయాదాయంలో వ్యవస్థీకృతరంగ వాటా ధోరణి?
జ. పెరుగుతూ వస్తుంది. (2007-08 నాటికి 43%).
300. నేడు జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం?
జ. అవ్యవస్థీకృతరంగం (2007-08 నాటికి 57%).
301. రంగాలవారీగా పరిశీలించినపుడు అవ్యవస్థీకృతరంగం నుంచి ఎక్కువ వాటాను అందించే రంగం?
జ. వ్యవసాయరంగం (2007-08 నాటికి 91%).

ECONOMY

302. NCAERకు చెందిన (National Council of Applied Economic Research) ఏ ఆర్థికవేత్తల గ్రామీణ GDPలో వచ్చిన నిర్మాణాత్మకమార్పులు అధ్యయనం చేసిరి?
- జ. రాజేశ్ శుక్లా మరియు సిద్ధిఖీ.
303. రాజేశ్ శుక్లా మరియు సిద్ధిఖీల ప్రకారం గ్రామీణ GDPలో వ్యవసాయం వాటా?
- జ. తగ్గుతూ వస్తుంది. (పరిశ్రమలు, సేవల వాటా పెరుగుతూ వస్తుంది).
304. 2007-08 నాటికి గ్రామీణ GDPలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం?
- జ. వ్యవసాయం (42%).
305. 2007-08 నాటికి గ్రామీణ GDPలో అత్యల్ప వాటాను అందించే రంగం?
- జ. సేవల రంగం (28.4%).
306. దేశ GDPలో మొదటి స్థానం సేవల రంగానిది కాగా, గ్రామీణ GDPలో అధిక వాటాను అందించే రంగం?
- జ. వ్యవసాయం.
- ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం :**
307. రెండు రంగాల నమూనాలో గల రంగాలు :?
- జ. గృహ రంగం, సంస్థల రంగం.
308. ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం అనగా?
- జ. గృహ రంగం అందించే ఉత్పత్తి కారకాలకు సంస్థల రంగం ప్రతిఫలాలను చెల్లించగా సంస్థల రంగం అందించే వస్తు సేవలకు గృహ రంగం ప్రతిఫలాలు చెల్లించును. ఇలా రాబడులు, చెల్లింపుల రూపంలో ఒక రంగం నుండి మరొక రంగానికి ఆదాయం ప్రవహించుటమే ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం.
309. వాస్తవ ప్రవాహం అనగా?
- జ. గృహ రంగం నుంచి ఉత్పత్తి కారకాలు సంస్థల రంగానికి, సంస్థల రంగం నుంచి వస్తు సేవలు గృహ రంగం నకు ప్రవహించుటయే వాస్తవ ప్రవాహం.
310. ద్రవ్య ప్రవాహం అనగా?
- జ. సంస్థల నుంచి ఉత్పత్తి కారకాల ప్రతిఫలాలు గృహ రంగానికి, గృహ రంగం నుంచి వస్తు సేవలపై చేసే వ్యయం, సంస్థల రంగానికి ప్రవహించుటయే ద్రవ్య ప్రవాహం.
311. రెండు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో పొదుపు లేదు అని ప్రమేయం చేయబడిన ఆర్థిక వ్యవస్థ?
- జ. సంపూర్ణ వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ.
312. సంపూర్ణ వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ అనగా?
- జ. కుటుంబాలు తమకు వచ్చిన ఆదాయం అంతా వస్తు సేవల వినియోగంపై ఖర్చు పెట్టగా సంస్థలు తమకు వచ్చిన ఆదాయం అంతా ఉత్పత్తి కారకాలపై వ్యయం చేయును. (అనగా దీనిలో పొదుపు ఉండదు.)

ECONOMY

313. పొదుపులేని సాధారణ రెండు రంగాల నమూనాలో Identities (Equations) ?
- జ. i) సంస్థలు ఉత్పత్తి చేసిన మొత్తం వస్తుసేవలు = మొత్తం వినియోగం.
ii) గృహరంగంకు వచ్చిన ఉత్పత్తి కారకాల ఆదాయం = సంస్థలు చేసిన ఉత్పత్తి కారకాల చెల్లింపులు
iii) సంస్థ ఆదాయం = గృహరంగ వ్యయం.
314. పొదుపు అనగా?
- జ. కుటుంబాలు, సంస్థలు తమకు వచ్చిన ఆదాయంలో వ్యయం చేయకుండా ఉంచిన భాగం
315. కుటుంబరంగానికి వచ్చిన ఆదాయంలో కొంతభాగాన్ని పొదుపు చేయుట వలన?
- జ. వినియోగ వ్యయం తగ్గి, ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం తగ్గును,
316. పొదుపు అనేది దేనికి ప్రాతినిధ్యము వహిస్తుంది? (గ్రూప్ - 2, 2008)
- జ. ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును. (Withdrawal or Leakage to Circular flow of Income)
317. పెట్టుబడి అనగా?
- జ. ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఏ వస్తువులైతే ఇతర వస్తువుల ఉత్పత్తికి దోహదపడతాయో వాటిపై చేసే వ్యయము
318. మూలధన వస్తువులు లేదా పెట్టుబడి వస్తువులపై వ్యయంచేసేది?
- జ. సంస్థలరంగం.
319. వినియోగవస్తువులకి, పెట్టుబడి వస్తువులకి తేడా?
- జ. రెండు వస్తువులను సంస్థలే ఉత్పత్తి చేస్తాయి, కాని వినియోగవస్తువులను సంస్థలు గృహరంగానికే విక్రయిస్తాయి. పెట్టుబడి వస్తువులను సంస్థలు ఇతరసంస్థలకు విక్రయిస్తాయి.
320. పెట్టుబడి అనేది?
- జ. ఆదాయ ప్రవాహంలో ఆదాయంను పెంచును. (Investment is injection to circular flow of Income)
321. మూలధన మార్కెట్ అనగా ?
- జ. బ్యాంకులు, బీమాసంస్థలు, వంటి విత్తసంస్థలు (దీనిలో గృహాలు చేసిన పొదుపు విత్తసంస్థలకుచేరగా విత్తసంస్థలనుండి సంస్థలు ఋణాలు తీసుకొని పెట్టుబడి పెడతాయి).
322. గృహరంగాలు చేసే పొదుపు ఋణాలుగా మారి సంస్థలకు పెట్టుబడిగా అందించే మార్గము?
- జ. మూలధన మార్కెట్.
323. పొదుపు చేసే రెండురంగాల నమూనాలో ఆదాయం సమతౌల్యంలో ఉండేందుకు నిబంధన? (గ్రూప్ - 2, 2008)
- జ. పొదుపు = పెట్టుబడి ($S = I$).
324. పొదుపు, పెట్టుబడిని అధిగమించినపుడు ($S > I$)?
- జ. ఆదాయ ప్రవాహం తగ్గును.
325. పెట్టుబడి, పొదుపును అధిగమించినపుడు ($I > S$)?
- జ. ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును.

ECONOMY

326. మూడు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో రంగాలేవి?

జ. గృహరంగం, సంస్థల రంగం, ప్రభుత్వ రంగం.

327. Closed Economy అనగా?

జ. విదేశీ వ్యాపారం లేని ఆర్థికవ్యవస్థను Closed Economy అందురు.

(రెండు రంగాల, మూడు రంగాల నమూనాలు Closed Economy కి చెందినవే)

328. మూడురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో ప్రభుత్వరంగం ఆదాయంను సంపాదించుకొనే మార్గాలు?

జ. గృహాలపైన, సంస్థల పైనా పన్ను విధింపు ద్వారా సంపాదిస్తాయి.

329. పన్ను విధింపు వలన ఆదాయ ప్రవాహం?

జ. తగ్గును (గృహాలు, సంస్థలు చేసే వ్యయం తగ్గిపోవును).

330. పన్నులు ఆదాయ ప్రవాహానకు ఏవిధంగా పనిచేయును?

జ. ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును. (Leakage to circular flow of Income)

331. ప్రభుత్వం పన్నుద్వారా వసూలుచేసిన ఆదాయాన్ని ఏవిధంగా వ్యయంచేయును?

జ. గృహరంగం అందించే ఉత్పత్తి కారకాలపై వ్యయంచేయుట ద్వారా (వేతనాలు, జీతాలు), గృహరంగంకు బదిలీ చెల్లింపులు ఇచ్చుట ద్వారా (ఉదా. పంచన. నిరుద్యోగభృతి, స్కాలర్ షిప్పులు) అట్లాగే సంస్థల యొక్క వస్తుసేవలను కొనుగోలు చేయుట ద్వారా సంస్థలకు సబ్సిడీలను అందించుట ద్వారా ప్రభుత్వం వ్యయం చేయును.

332. ప్రభుత్వం చేసే వ్యయం వలన ఆదాయ ప్రవాహం?

జ. పెరుగును (Govt. Expenditure is injection to circular flow of Income).

333. మూడు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో ఆదాయ సమతౌల్యానికి నిబంధన?

జ. పొదుపు, పెట్టుబడులు సమానంగా ఉండుటతో పాటు పన్నులు, ప్రభుత్వ వ్యయం సమానంగా ఉండాలి (S=I మరియు T=G).

334. బదిలీ చెల్లింపులు అనగా ?

జ. ఇవి ఏకపక్షమైనవి. ప్రభుత్వం నుంచి సంస్థలకు, కుటుంబాలకు ద్రవ్యప్రవాహాలు ఉంటాయి కానీ కుటుంబాలు, సంస్థలనుంచి ప్రభుత్వానికి వాస్తవ ప్రవాహం ఉండదు.

335. నాలుగురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో గల రంగాలేవి?

జ. కుటుంబాలు, సంస్థలు, ప్రభుత్వం, విదేశీవ్యాపారం (Rest.of the world)

336. అంతర్జాతీయ వ్యాపారం లేని ఆర్థికవ్యవస్థను ఏవిధంగా పిలుస్తారు?

జ. Autarky (ఇది Closed Economyలో ఉంటుంది).

337. Closed Economy + అంతర్జాతీయ వ్యాపారం = ?

జ. Open Economy.

ECONOMY

338. నాల్గు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో వస్తుసేవలను దిగుమతి చేసుకొంటే ఆదాయ ప్రవాహం?
- జ. తగ్గును (దిగుమతుల వలన ఒక దేశ ఆదాయం ఇతరదేశాల్లోకి ప్రవహించును. ఫలితంగా ఆదాయం ప్రవాహం తగ్గును).
339. నాలుగు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో వస్తుసేవలను ఎగుమతి చేస్తే ఆదాయ ప్రవాహం?
- జ. పెరుగును (ఎగుమతుల వలన విదేశస్తుల ఆదాయం ఒక దేశంలోకి వచ్చును. ఫలితంగా ఆదాయ ప్రవాహం పెరుగును)
340. నాల్గు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో ఆదాయ సమతౌల్యానికి నిబంధన?
- జ. పొదుపు, పెట్టుబడులు, పన్నులు, ప్రభుత్వ వ్యయం సమానత్వంతోపాటు దిగుమతుల, ఎగుమతుల సమానత్వం ఉండాలి. (S+T+M = I+G+X)

మానవాభివృద్ధి సూచి :

341. ప్రపంచవ్యాప్తంగా మానవాభివృద్ధి సూచీని రూపొందించేది?
- జ. UNDP (United Nations Development Programme).
342. మానవాభివృద్ధిని ఏ సంవత్సరం నుండి రూపొందిస్తున్నారు?
- జ. 1990 నుండి.
343. మానవాభివృద్ధిని తయారు చేయుటలో సహాయ, సహకారాలు అందించినది?
- జ. మహబూబ్ - ఉల్ - హక్, అమర్త్యసేన్, రిచర్డ్ జాల్సీ, గుస్తావో రానీస్, మేఘనాథ్ దేశాయ్.
344. మానవాభివృద్ధి రూపశిల్పిగా ఎవరిని పేర్కొంటారు?
- జ. మహబూబ్ - ఉల్ - హక్.
345. మానవాభివృద్ధి సూచీ నిర్మాణంలో తీసుకొనే అంశాలు ?
- జ. మూడు 1) దీర్ఘకాల ఆరోగ్యవంతమైన జీవనము, (దీనిని ఆయుర్దాయంతో గణిస్తారు).
2) విజ్ఞానం (అక్షరాస్యతతో గణిస్తారు).
3) జీవన ప్రమాణం (దీనిని తలసరి GDPతో గణిస్తారు). 2010 HDR లో తలసరి GNI ని తీసుకొనెను.
346. UNDP వారు రూపొందించే HDIలో ఆయుర్దాయాలను ఎప్పటినుండి గణిస్తారు?
- జ. పుట్టినప్పటినుండి.
347. UNDPవారు తీసుకొనే అక్షరాస్యతలో భాగాలేవి?
- జ. ఎ) వయోజన అక్షరాస్యత రేటు (2010 HDR లో Means Years of Schooling)
బి) ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ స్థూల నమోదు నిష్పత్తి. (Expected Years of Schooling)
348. UNDPవారు తీసుకొనే తలసరి GDP ఏరూపంలో ఉంది? (గ్రూప్ - 2, 2008)
- జ. కొనుగోలు శక్తి సమానతలో గల అమెరికా డాలర్లు (PPP US \$). (ప్రస్తుతం తలసరి GNI)
349. UNDPవారు HDI గణనలో ఆయుర్దాయంనకు ఇచ్చిన కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు.?
- జ. 25 సం.లు, 85 సం.లు. (2010 HDR లో 20, 83.2 సంవత్సరాలు).

ECONOMY

350. UNDPవారు అక్షరాస్యత రేటుకి ఇచ్చిన కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు?
 జ. 0 మరియు 100. (ప్రస్తుతం EYS 0-20.6, MYS 0-13.2)
351. UNDP వారు తలసరి GDP (PPP US \$) కిచ్చిన కనిష్ట గరిష్ట విలువలు?
 జ. 100 నుంచి 40000 అమెరికా డాలర్లు. (ప్రస్తుతం 163 నుంచి 1,08,211)
352. అంశసూచిని గణించేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం?
 జ. వాస్తవ విలువ - కనిష్టవిలువ/ గరిష్ట విలువ - కనిష్టవిలువ.
353. HDI విలువ ఎప్పుడూ వీనిమధ్య ఉంటుంది?
 జ. 0-1 మధ్య ఉంటుంది.
354. HDI విలువ ప్రాతిపదికగా ప్రపంచదేశాలను 2009 HDRలో ఏ విధంగా వర్గీకరించెను?
 జ. 0.000 - 0.499 మధ్య విలువలు కల్గినవి అల్పమానవాభివృద్ధి దేశాలు.
 0.500 - 0.799 మధ్య విలువలు కల్గినవి మధ్యస్థాయి మానవాభివృద్ధి దేశాలు.
 0.800 - 0.899 మధ్య విలువలు కల్గినవి అధిక మానవాభివృద్ధిదేశాలు.
 0.900 - 1.000 మధ్య విలువలు కల్గినవి అత్యధిక మానవాభివృద్ధిదేశాలు.
355. 2009 మానవాభివృద్ధి నివేదికలో ప్రపంచదేశాలను నాలుగు రకాలుగా వర్గీకరించెను. అదనంగా చేర్చినది ఏది?
 జ. 0.900 నుంచి 1.00 మధ్య విలువ కల్గిన దేశాలను అత్యధిక మానవాభివృద్ధి కల్గిన దేశాలని వర్గీకరించెను.
356. 2005 గణాంకాల ఆధారంగా రూపొందించిన 2007 HDR లో 177 దేశాల్లో భారత HDI ర్యాంక్?
 జ. 128.
357. 2006 గణాంకాల ఆధారంగా రూపొందించిన 2008 HDRలో 179 దేశాల్లో భారత HDI ర్యాంక్?
 జ. 132.
358. 2007 గణాంకాల ఆధారంగా రూపొందించిన 2009 HDRలో 182 దేశాల్లో భారత HDI ర్యాంక్?
 జ. 134 (0.612).
359. 2010 HDR ప్రధాన సందేశం?
 జ. The Real Wealth of Nations : Pathways to Human Development
360. 2009, 2010 మానవాభివృద్ధి నివేదికల ప్రధాన రూపకర్త ?
 జ. జెని క్లూగ్ మన్.
361. 2010 HDRలో తీసుకున్న దేశాల సంఖ్య?
 జ. 168 ఐక్యరాజ్యసమితి దేశాలు (192కు గాను), హాంకాంగ్, (మొత్తం కలిపి 169 దేశాలు.)
362. 2009 HDR లో అభివృద్ధి చెందిన దేశాలుగా వేటిని పేర్కొనెను?
 జ. 0.9 కంటే ఎక్కువ మానవాభివృద్ధిసూచి గల Very high human developed countriesను అభివృద్ధి చెందిన దేశాలుగా పిలిచెను.
 (మిగిలిన మూడు రకాల దేశాలను అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలుగా పిలిచెను.)

ECONOMY

363. 2010 HDR లో మొదటి 5 స్థానాలు పొందినదేశాలు?
- జ. 1 నార్వే (0.938)
2 ఆస్ట్రేలియా
3 న్యూజిలాండ్
4 అమెరికా
5 ఐర్లాండ్
364. 2010 HDR లోని మానవాభివృద్ధి సూచీలో HDIలో చివరి 5 స్థానాలు పొందిన దేశాలు?
- జ. 165 మోజాంబిక్
166 బురుండి
167 నైగర్
168 డెమోక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఆఫ్ కాంగో
169 జింబావ్వే(0.140)
365. ఇప్పటివరకు HDIలో 8 సార్లు మొదటి స్థానం పొందినదేశాలు?
- జ. కెనడా, నార్వే
366. 2010 HDRలో HDI ర్యాంకులలో మొదటి 12 దేశాల్లో చోటు సంపాదించిన ఆసియా దేశం?
- జ. జపాన్ (11వ ర్యాంక్).
367. 2010 HDRలో HDI ర్యాంకులలో భారతదేశం కంటే ముందంజలో ఉన్న భారత ఇరుగుపొరుగు దేశాలు?
- జ. చైనా - (89వ ర్యాంక్).
శ్రీలంక - (91వ ర్యాంక్).
మాల్దీవులు - (107వ ర్యాంక్).
368. 2010 HDI ర్యాంకులలో భారతదేశం కంటే వెనుకంజలో ఉన్న భారత ఇరుగుపొరుగు దేశాలు?
- జ. పాకిస్తాన్ - 125
బంగ్లాదేశ్ - 129
మయన్మార్ - 132
నేపాల్ - 138
ఆఫ్ఘనిస్తాన్ - 155
369. BRICS దేశాల్లో HDIలో ముందంజలో ఉన్న దేశం ?
- జ. Russia 65వ ర్యాంక్, (Brazil -73, China - 89, South Africa - 110, India -119,).
370. భారతదేశం మానవాభివృద్ధి సూచీలో ఏరకం మానవాభివృద్ధి జాబితాలో కలదు?
- జ. మధ్యస్థాయి మానవాభివృద్ధి దేశాలు.

ECONOMY

371. 2010 మానవాభివృద్ధి సూచిలో భారత ఆయుఃప్రమాణం?
- జ. 64.4 సం. (EYS - 10.3, MYS-4.4, తలసరి GNI (PPP US\$) 3,337)
372. ఆర్థికవృద్ధి, మానవాభివృద్ధికి గల సంబంధం ఏ విధంగా ఉంది?
- జ. సాధారణంగా ఎక్కువ వృద్ధిగల దేశాలలో ఎక్కువ మానవాభివృద్ధి, తక్కువ వృద్ధిగలదేశాలలో తక్కువ మానవాభివృద్ధి ఉంటుంది. అయితే ఈ సంబంధం ఎప్పుడూ ఇలానే ఉంటుందని చెప్పలేం. కొన్నిదేశాలలో అధిక ఆర్థికవృద్ధి ఉన్నప్పటికీ, అల్పమానవాభివృద్ధి ఉండవచ్చు. ఉదా : భారత తలసరి GNI కన్నా వియత్నాం తక్కువ తలసరి GNI కల్గి ఉన్నా HDI లో భారత్ కన్నా (119), వియత్నాం (113) ముందంజలో ఉంది.
373. మనదేశంలో జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదిక (NHDR) ను తయారుచేసి ప్రచురించినది?
- జ. ప్రణాళికా సంఘం (2001లో).
374. జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో (NHDR)లో HDI గణనలో తీసుకున్న అంశాలు?
- జ. దీర్ఘకాలవంతమైన జీవనం, విద్యాసాధన, ఆర్థికసాధన (UNDP తీసుకున్న అంశాలు వలె).
375. ప్రణాళిక సంఘం రూపొందించిన NHDRలో 15 రాష్ట్రాలలో మొదటిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం ?
- జ. కేరళ (0.638).
376. ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించిన NHDRలో 15 రాష్ట్రాలలో చివరిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం?
- జ. బీహార్ (0.367).
377. జాతీయ మానవాభివృద్ధి సూచీలో భారత HDI విలువ?
- జ. 2001లో 0.472 (1981లో 0.302, 1991లో 0.381).
378. 2001 జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో ఆంధ్రప్రదేశ్ HDI ర్యాంక్?
- జ. 10వ ర్యాంక్ (0.416) 1981లో 9వ స్థానం 0.298.
1991లో 9వ స్థానం 0.377.
2001లో 10వ స్థానం 0.416.
379. 2001 జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారం AP మానవాభివృద్ధి సూచి (ఇండియాతో పోలిస్తే)?
- జ. భారత్ కంటే (0.472), ఆంధ్రప్రదేశ్ (0.416) సూచీతక్కువగా ఉంది. (గ్రూప్ - 2, 2008)
380. NHDRలో ఆయుర్దాయాన్ని ఎప్పటినుంచి గణించడం జరిగింది?
- జ. 1 సంవత్సరం వయస్సునుండి ఆయుర్దాయం తీసుకొనెను. (దీనికి 65%, శిశుమరణ రేటుకు 35% ప్రాధాన్యత ఇచ్చెను).
381. NHDRలో ఆర్థికసాధన అనే అంశాన్ని ఏ విధంగా తీసుకొనెను?
- జ. నెలసరి తలసరి వినియోగ వ్యయం ఆధారంగా (కనిష్టం 65 రూ, గరిష్టం 325 రూ.).
382. 2001 NHDRలో మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువలు కనిష్ట, గరిష్టవిలువ వీనిమధ్య ఉన్నవి?

ECONOMY

- జ. 0.367 - 0.638 మధ్య గలవు.
383. భారతదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలకు UNFPA (United Nations Fund for Population Activities) వారు తయారు చేసిన HDIలో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు?
- జ. మొదటి స్థానం - కేరళ.
చివరి స్థానం - బీహార్.
384. మనదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలకు మహబూబ్ - ఉల్ - హక్ గణించిన HDIలో మొదటి చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు?
- జ. కేరళ, మధ్యప్రదేశ్.
385. మహబూబ్ - ఉల్ - హక్ మనదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలకు HDI గణించి దేనిలో ప్రచురించెను?
- జ. Human Development in South Asia 1997
386. బిస్వజిత్ గుహ HDI గణనలో UNDP వారు తీసుకొన్న మూడు అంశాలతో పాటు అదనంగా చేర్చిన అంశాలేవి?
- జ. జీవన నాణ్యత, పేదరిక నిర్మూలన, పట్టణీకరణ.
387. బిస్వజిత్ గుహ ఎన్ని రకాల మానవాభివృద్ధి సూచీలను రూపొందించెను (1988-94 మధ్య కాలంలో)?
- జ. 1) HDI_1 = ఆయుర్దాయం, అక్షరాస్యత, తలసరిరాష్ట్ర ఆదాయం.
2) HDI_2 = HDI_1 + జీవననాణ్యత.
3) HDI_3 = HDI_2 + పేదరిక నిర్మూలన.
4) HDI_4 = HDI_3 + పట్టణీకరణ.
388. బిస్వజిత్ గుహ HDIలను ఏ గ్రంథంలో పొందుపరిచెను?
- జ. Human development of India - A Study of Inter-state disparity.
389. బిస్వజిత్ గుహ రూపొందించిన HDI_1 , HDI_2 లో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు ?
- జ. కేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్.
390. గుహ రూపొందించిన HDI_3 , HDI_4 లో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు?
- జ. కేరళ, ఒరిస్సా.
391. UNFPA మహబూబ్ - ఉల్ - హక్, బిస్వజిత్ గుహ HDI 1 మరియు 2 లలో మన రాష్ట్రస్థానము?
- జ. 9వ స్థానం.
392. గుహ రూపొందించిన HDI_3 మరియు HDI_4 లో మన రాష్ట్రం పొందిన స్థానాలు?
- జ. 7వ స్థానం, 6వ స్థానం.
393. ఆంధ్రప్రదేశ్లో మానవాభివృద్ధి సూచీని తయారు చేసినది?
- జ. CESS (Centre for Economic and Social Studies).
394. మనదేశంలో ప్రణాళికా సంఘం తయారు చేయక పూర్వమే ఏ రాష్ట్రం మొదటగా మానవాభివృద్ధి సూచీని

ECONOMY

రూపొందించినది?

జ. మధ్యప్రదేశ్.

395. ఆంధ్రప్రదేశ్ Human Development Report లో (AP HDR) HDI గణనలో తీసుకున్న అంశాలు ?

- జ. 1) అక్షరాస్యత (వయోజన అక్షరాస్యత + పాఠశాల అక్షరాస్యత).
2) ఆయుర్దాయం, (సంవత్సరం నుండి ఆయుర్దాయం + Infant Survival Rate).
3) తలసరి వినియోగ వ్యయం.

396. రాష్ట్ర మానవాభివృద్ధి సూచీలో మొదటిస్థానాన్ని పొందిన జిల్లా ?

జ. హైదరాబాద్ (0.717).

397. AP HDRలో HDIలో రెండవస్థానం పొందిన జిల్లా

జ. కృష్ణా (0.623).

398. AP HDRలో (2001) చివరిస్థానం పొందిన జిల్లా?

జ. మహబూబ్ నగర్ (0.397).

399. AP HDRలో HDI ర్యాంకలలో 22వస్థానంలో ఉన్న జిల్లా?

జ. విజయనగరం (0.402).

400. 2001 AP HDRలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ?

జ. 0.537

401. ప్రాంతాల వారీగా పరిశీలించినపుడు రాష్ట్ర సగటు సూచీ కంటే ఎక్కువసూచీ కల్గిన ప్రాంతం?

జ. దక్షిణ కోస్తా ప్రాంతం.

402. 2005 నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ శిశుమరణ రేటు?

జ. 57 (1991లో 73, 2002లో 62).

403. కేరళతో పోల్చినపుడు రాష్ట్రంలో శిశుమరణరేటు?

జ. చాలా ఎక్కువగా ఉంది. (2005లో కేరళ IMR - 14).

404. 2004-05లో రాష్ట్రంలో బాలకార్మికుల శాతం?

జ. 6.6% (1993-94లో 14.8%).

405. 2009 HDRలో లింగ సంబంధ అభివృద్ధి సూచీ GDIలో భారతర్యాంక్?

జ. 114 (155 దేశాలకు గాను).

406. 2009 HDRలో (Human Poverty Index)మానవ పేదరికసూచీ (HPI)లో భారత ర్యాంక్?

జ. 88 (135 దేశాలకుగాను).

407. ఆంధ్రప్రదేశ్లో GDIలో (లింగ సంబంధ అభివృద్ధి సూచి) మొదటి రెండు స్థానాల్లో ఉన్న జిల్లాలు ?

ECONOMY

- జ. 1st - Hyderabad, 2nd - Ranga Reddy.
408. AP రూపొందించిన HDRలో లింగ సంబంధ అభివృద్ధి సూచీలో చివరిస్థానంలో ఉన్న జిల్లాలు ?
- జ. 22 Rank - Vizianagaram, 23 - Mahabubnagar.
409. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లాలవారీ చూసినప్పుడు మానవ పేదరిక సూచీ (HPI)లో మొదటిస్థానంలో ఉన్న జిల్లా (2001 నాటికి)?
- జ. Hyderabad (0.213) (2nd place Ranga Reddy).
410. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లాల వారీగా చూసినప్పుడు HPIలో చివరిస్థానంలో ఉన్న జిల్లా?
- జ. విజయనగరం (0.597).
411. రాష్ట్రంలో 2001 నాటికి లింగసాధికారత కాలమాని సూచీ (GEMI)లో మొదటిస్థానంలో ఉన్న జిల్లా?
- జ. కృష్ణా (0.659) (చివరి స్థానం - మహబూబ్ నగర్ 0.546).
- రాష్ట్రదాయం :**
412. జాతీయస్థాయిలో జాతీయాదాయాన్ని కేంద్ర గణాంకసంస్థ గణించగా మన రాష్ట్రంలో రాష్ట్రదాయాన్ని గణించే సంస్థ ఏది? (గ్రూప్ - 2, 2008)
- జ. రాష్ట్ర ఆర్థిక గణాంక సంస్థ (Directorate of Economics and Statistics - DES).
413. ఒక రాష్ట్ర భౌగోళిక సరిహద్దులలో సంవత్సర కాలంలో ఉత్పత్తి చేయబడిన వస్తుసేవల విలువను ఈ విధంగా పిలుస్తారు?
- జ. GSDP (Gross State Domestic Product).
414. కలపబడిన స్థూల విలువ (Gross Value Added GVA) అనగా?
- జ. ఉత్పత్తి చేసిన అన్ని వస్తుసేవల స్థూల విలువనుంచి ఉపయోగించిన మధ్యంతర స్థూల ఉత్పాదకాల విలువను తీసివేస్తే వచ్చేది GVA.
- GVA - Gross value of output - value of intermediate inputs.
415. Gross value Added కి మరోపేరు?
- జ. GSDP (Gross state Domestic Product).
416. కలుపబడిన నికర విలువ (Net Value Added) NVA ఏవిధంగా వస్తుంది?
- జ. GVA - తరుగుదల / స్థిరములధన వినియోగవిలువ.
417. కలప బడిన నికర విలువ (NVA)కు మరొకపేరు?
- జ. నికరరాష్ట్ర ఉత్పత్తి (NSDP Net State Domestic Product).
418. రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయాన్ని ఎట్లు పొందవచ్చు?
- జ. రాష్ట్ర ఆదాయం / రాష్ట్ర జనాభా (లేదా) $NVA_F / జనాభా$.
419. స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని (GSDP)ఎన్ని విధాలుగా మదింపు చేస్తారు? (గ్రూప్ - 2, 2008)

ECONOMY

- జ. మూడు 1) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి (Product Method.)
2) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి (Income Method.)
3) వ్యయ మదింపు పద్ధతి (Expenditure Method.)
420. APలో రాష్ట్ర ఉత్పత్తి మదింపు సందర్భంగా ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎన్ని రంగాలుగా విభజించిరి ?
- జ. 9 ప్రధాన రంగాలుగా 17 ఉపరంగాలుగా విభజించిరి.
421. వ్యవసాయం, పశుపోషణ, అడవులు, చేపలు, గనులు తవ్వకం, (మొత్తం ప్రాథమిక రంగం) రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగంతో కల్పి 6 ఉప రంగాల్లో GSDని గణించేందుకు ఏ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తున్నారు?
- జ. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి.
422. వ్యయ మదింపు పద్ధతిని ఏ రంగంలో GSDPగణనకు ఉపయోగిస్తున్నారు?
- జ. నిర్మాణ రంగం.
423. మిగిలిన 10 ఉపరంగాలలో (అన్ రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్, విద్యుత్, గ్యాస్, నీటిసరఫరా, మొత్తం సేవారంగం) ఏ పద్ధతిని ఉపయోగిస్తున్నారు?
- జ. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి.
424. 2010-11 (A)లో GSDPలో తృతీయ రంగం అందించే వాటా?
- జ. సుమారు 53.7%.
425. 2010-11 (A) లో GSDPలో తృతీయ రంగం తరువాత అధికవాటాను అందించే రంగం?
- జ. ప్రాథమిక రంగం (24.5%).
426. 2010-11 (A) లో GSDPలో అతి తక్కువ వాటాను అందించే రంగం?
- జ. ద్వితీయ రంగం (21.6%).
427. జాతీయాదాయాన్ని రాష్ట్రాదాయాన్ని సరిపోలిస్తే కనపడే అంశం?
- జ. జాతీయ, రాష్ట్రస్థాయి రెండింటిలోను అధికవాటాను అందించేది తృతీయరంగమే. అయితే జాతీయస్థాయిలో ప్రాథమిక రంగం చివరిస్థానంలో ఉండగా, రాష్ట్ర స్థాయిలో ద్వితీయ రంగం చివరిస్థానంలో గలదు.
428. GSDPలో ప్రాథమిక రంగంలో అధిక వాటాను అందించేది?
- జ. వ్యవసాయం.
429. ద్వితీయ రంగంలో (GSDPలో) అధికవాటాను అందించే రంగం ?
- జ. మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ రంగం.
430. రాష్ట్రంలో నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల తరువాత GSDP వృద్ధిరేటు తగ్గినా, తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు పెరుగటకు కారణం?
- జ. జనాభా పెరుగుదల రేటు తక్కువగా ఉండుట.

ECONOMY

431. 2010-11(A) సంవత్సరంలో ప్రస్తుత ధరలలో GSDP ఎంత?
జ. 5,65,000 కోట్లు.
432. 2010-11(A) సంవత్సరంలో స్థిరధరలలో GSDP ఎంతగా అంచనావేయబడింది?
జ. 3,71,000 కోట్లు.
433. 2010-11(A) సం.లో స్థిరధరలలో GSDP వృద్ధిరేటు?
జ. 8.89 (అంతకుపూర్వం వరసగా 2 సం. 5% వృద్ధిరేటును అధిగమించింది).
434. 2010-11(A) సం॥లో ప్రస్తుత ధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం?
జ. 60,000 సుమారు
435. 2010-11(A) సం॥లో స్థిరధరలలో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం?
జ. 39,200
436. 2010-11(A) సం॥లో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం వృద్ధిరేటు? (స్థిర ధరలలో)
జ. 7.97 (దీనిముందు రెండు సం॥లో 4% పైగా ఉంది).
437. సం॥ కాలంలో ఒక జిల్లా భౌగోళిక సరిహద్దులలో ఉత్పత్తి చేయబడే వస్తుసేవల ఆర్థిక విలువను ఈ విధంగా పిలుస్తారు?
జ. GDDP (Gross District Domestic Product).
438. 2009-10 సంవత్సరంలో (Q) అత్యధిక GDDP గల జిల్లా ఏది (ప్రస్తుత ధరల్లో)?
జ. హైదరాబాద్ (రెండవది విశాఖపట్నం).
439. 2009-10 సం॥లో (Q) అత్యల్ప GDDP గల జిల్లా ఏది? (ప్రస్తుత ధరల్లో)
జ. విజయనగరం. (రెండవది శ్రీకాకుళం)
440. 2009-10 (Q) సం॥లో స్థిర ధరలలో అత్యధిక, అత్యల్ప GDDP గల జిల్లాలు?
జ. హైదరాబాద్, శ్రీకాకుళం.
441. జిల్లా స్థూల ఉత్పత్తిని, జిల్లా జనాభాచే భాగించగా వచ్చేది?
జ. జిల్లా తలసరి ఆదాయం. (తలసరి GDDP)
442. ప్రస్తుత ధరలలో 2009-10 (Q)లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం కలిగిన జిల్లా?
జ. హైదరాబాద్ (రూ॥ 86,000/-)
443. ప్రస్తుత ధరలలో 2009-10(Q)లో అత్యల్ప తలసరి ఆదాయం కలిగిన జిల్లా?
జ. శ్రీకాకుళం (రూ॥ 33,700/-)
444. స్థిరధరలలో 2009-10 (Q)లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం కలిగిన జిల్లా ?
జ. హైదరాబాద్ (రూ॥ 64,600/-)

ECONOMY

445. స్థిరధరలలో 2009-10 (Q)లో అత్యల్ప తలసరి ఆదాయం కలిగిన జిల్లా ?
జ. శ్రీకాకుళం (రూ॥ 23,000/-.)
446. 2009-10 సం॥లో అత్యధిక రాష్ట్ర ఆదాయం (ప్రస్తుత ధరలలో) గల రాష్ట్రం?
జ. మహారాష్ట్ర (రెండవస్థానం ఉత్తరప్రదేశ్, మూడవస్థానం ఆంధ్రప్రదేశ్).
447. 2007-08 సం॥నికి అత్యల్ప రాష్ట్ర ఆదాయం (ప్రస్తుత ధరలలో) గల రాష్ట్రం?
జ. సిక్కిం (సమాచారం లభ్యమైన రాష్ట్రాలలో).
448. 2007-08 సం॥నికి అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం (ప్రస్తుత ధరల్లో)?
జ. గోవా (రూ॥ 96,000).
449. పెద్ద రాష్ట్రాలలో 2009-10 సం॥నికి అత్యధిక తలసరి ఆదాయం కలిగిన రాష్ట్రం?
జ. హర్యానా (రూ॥ 77,800/-).
450. 2009-10 సంవత్సరానికి అతి తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం (ప్రస్తుత ధరల్లో)?
జ. బీహార్ (రూ॥ 14,600/-).
451. ఇండియాలో అతి ఎక్కువ తలసరి ఆదాయం పొందే కేంద్రపాలిత ప్రాంతం (2009-10 ప్రస్తుత ధరల్లో)?
జ. చండీగర్ (రూ॥ 1,28,700/-).
452. 2008-09(P) సం॥లో రాష్ట్రంలో GSDPలో స్థూల స్థిరమూలధన కల్పనశాతం?
జ. 29% (ఇదే సం.లో దేశంలో 35% గా ఉంది).
453. భారతదేశంలో వలే మనరాష్ట్రంలో ఏ దశకం నుంచి అధిక వృద్ధి రేటు నమోదు చేసుకోవడం ప్రారంభించినది?
జ. 1980 దశకం నుంచి.
454. 9వ ప్రణాళికలో GSDP వృద్ధిరేటు ఎంత నమోదైంది?
జ. 5.59%.
455. 10వ ప్రణాళికలో GSDP వృద్ధిరేటు ఎంత సాధించడమైంది?
జ. 8.33% (జాతీయస్థాయి వృద్ధి 7.8%కంటే ఎక్కువ).
456. 2010-11 (A)లో రాష్ట్ర వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగ, GSDP వృద్ధిరేట్లు వరసగా?
జ. వ్యవసాయం 8.39%, పరిశ్రమలు 7.79%, సేవలు 9.61% GSDP వృద్ధి 8.89%.
457. రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఉత్పత్తికి సంబంధించిన గణాంకాలు ఏవిధానాలలో సేకరిస్తున్నారు?
జ. ఆవిర్భవించే ఆదాయం (Income Originating) పద్ధతిలో.
458. ఆవిర్భవించే ఆదాయం (Income Originating) విధానం అనగా?
జ. రాష్ట్ర భౌగోళిక ఎల్లలలో సృష్టించబడే ఆదాయమాత్రమే లెక్కించబడును. రాష్ట్ర ప్రజలు ఇతర రాష్ట్రాలలో సంపాదించే

ECONOMY

ఆదాయం దీనిలో లెక్కించరు. ఆచరణలో ఈ విధానంలోనే రాష్ట్ర ఉత్పత్తి లెక్కించబడుతుంది.

459. రాష్ట్ర ప్రజల జీవనప్రమాణాన్ని అంచనా వేసేందుకు గణించాల్సినది?

జ. రాష్ట్రతలసరి ఆదాయం.

460. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని గణించేందుకు ఏ సంవత్సరాన్నీ ఆధార సంవత్సరంగా తీసుకుంటున్నారు?

జ. 2004-2005.

(గ్రూప్ - 2, 2008)

461. ఆధార సంవత్సరాన్ని మార్చుటకుగల కారణాలేవి?

జ. ఎ) ఆర్థికవ్యవస్థ నిర్మాణంలో వచ్చే మార్పులు తెలుసుకొనేందుకు.

బి) అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా మార్చాలిసి ఉంది.

సి) అధ్యయన పద్ధతులను మెరుగుపరచుటకు.

డి) ఆర్థికవ్యవస్థలో వాస్తవ వృద్ధిని తెలుసుకొనుటకు.

462. 2001 నాటికి రాష్ట్రంలో మొత్తం వ్యవసాయంపై ఆధారపడేవారి శాతం?

జ. 62% (దీనిలో వ్యవసాయదారులు 22.70% కాగా వ్యవసాయ శ్రామికులు 39.60% కలరు).

463. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయంపై ఆధారపడే వారి ధోరణులు ఎట్లా ఉన్నవి?

జ. వ్యవసాయదారుల శాతం తగ్గుతూ రాగా, వ్యవసాయ శ్రామికుల శాతం పెరుగుతూ వస్తుంది. మొత్తం మీద వ్యవసాయంపై ఆధారపడేవారి శాతం తగ్గుతూ వస్తుంది.

ECONOMY

15. విదేశీ నికరకారకాదాయం శూన్యమయితే
 1) దేశీయోత్పత్తి కంటే జాతీయోత్పత్తి ఎక్కువ
 2) జాతీయోత్పత్తి కంటే దేశీయోత్పత్తి ఎక్కువ
 3) దేశీయోత్పత్తి, జాతీయోత్పత్తికి సమానం
 4) ఏదీకాదు
16. దేశీయోత్పత్తి + విదేశీ నికర కారకాదాయం (NFIA) =
 1) జాతీయోత్పత్తి
 2) దేశీయోత్పత్తి
 3) తరుగుదల
 4) తలసరి ఆదాయం
17. జాతీయోత్పత్తి - విదేశీ నికరకారకాదాయం (NFIA) =
 1) జాతీయోత్పత్తి
 2) దేశీయోత్పత్తి
 3) తరుగుదల
 4) తలసరి ఆదాయం
18. సంవత్సరకాలంలో జరిగే ఉత్పత్తిని మార్కెట్ ధరలచే హెచ్చిస్తే వచ్చే ఆదాయం
 1) మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం
 2) ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం
 3) తలసరి ఆదాయం
 4) వ్యష్టి ఆదాయం
19. ఉత్పత్తి కారకాలైన భూమికి బాటకం, శ్రమకు వేతనం, మూలధనానికి వడ్డీ, వ్యవస్థాపకునికి లాభం, లను కలపగా వచ్చే ఆదాయం
 1) మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం
 2) ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం
 3) తలసరి ఆదాయం
 4) వ్యష్టి ఆదాయం
20. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయానికి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయానికి తేడా
 1) తరుగుదల
 2) నికర పరోక్షపన్నులు
 3) నికర ఎగుమతులు
 4) నికర విదేశీ ఆదాయం
21. నికర పరోక్షపన్నులనగా
 1) పరోక్షపన్నులు + సబ్సిడీలు
 2) పరోక్షపన్నులు - సబ్సిడీలు
 3) పరోక్షపన్ను రాబడి - పరోక్షపన్ను వసూలుకు అయ్యే వ్యయం
 4) ఏదీకాదు
22. మార్కెట్ ధరలలో ఆదాయం నుంచి నికర పరోక్షపన్నులు మినహాయిస్తే వచ్చేది
 1) తలసరి ఆదాయం
 2) వ్యష్టి ఆదాయం
 3) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం
 4) GDP
23. ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయానికి నికరపరోక్ష పన్నులు చేరిస్తే వచ్చేది
 1) తలసరి ఆదాయం
 2) వ్యష్టి ఆదాయం
 3) మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం
 4) GDP
24. ఆదాయాన్ని ప్రస్తుత సంవత్సర ధరలలో గణిస్తే వచ్చేది
 1) వాస్తవాదాయం
 2) నామమాత్రపు ఆదాయం
 3) తలసరి ఆదాయం
 4) వ్యష్టి ఆదాయం
25. జాతీయాదాయంను స్థిర సంవత్సర ధరలలో లెక్కిస్తే వచ్చేది
 1) వాస్తవాదాయం
 2) నామమాత్రపు ఆదాయం
 3) తలసరి ఆదాయం
 4) వ్యష్టి ఆదాయం
26. భారతదేశంలో మొదట ఏ సంవత్సరాన్ని ఆధారసంవత్సరంగా తీసుకొనెను
 1) 1993-94
 2) 1980-81
 3) 1970-71
 4) 1948-49
27. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు ఏ సంవత్సరాన్ని ఆధారసంవత్సరంగా తీసుకుంటున్నారు
 1) 1993-94
 2) 2004-05
 3) 1999-2000
 4) 2008-09

15.3 16.1 17.2 18.1 19.2 20.2 21.2 22.3 23.3 24.2 25.1 26.4 27.2

ECONOMY

28. వాస్తవాదాయాన్ని పొందేందుకు ఉపయోగించే సూత్రం

1) $\frac{\text{నామమాత్రపు ఆదాయం}}{\text{ధరలసూచి}} \times 100$	2) $\frac{\text{ధరలసూచి}}{\text{నామమాత్రపు ఆదాయం}} \times 100$
3) $\frac{\text{వాస్తవిక ఆదాయం}}{\text{ధరలసూచి}} \times 100$	4) $\frac{\text{ధరలసూచి}}{\text{వాస్తవిక ఆదాయం}} \times 100$

29. సంవత్సరకాలంలో ఒకదేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో జరిగే అంతిమ వస్తు, సేవల ఉత్పత్తిని ఈవిధంగా పిలుస్తారు.

1) GDP_{MP}	2) GDP_{FC}	3) GNP_{MP}	4) GNP_{FC}

30. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల దేశీయోత్పత్తి లక్షణం

1) ఇది ప్రవాహభావన	2) దీనిలో తరుగుదల కలిసి ఉంటుంది
3) ఈ ఉత్పత్తి దేశీయులచే, విదేశీయులచేగాని చేయబడి ఉండవచ్చు	4) పైవన్నీ

31. సంవత్సరకాలంలో ఆదేశ పౌరులచే (దేశం లోపలగాని, వెలుపలగాని) ఉత్పత్తిచేయబడిన అంతిమ వస్తుసేవలను వాటి మార్కెట్ ధరలచే హెచ్చిస్తే వచ్చేది

1) GDP_{MP}	2) GDP_{FC}	3) GNP_{MP}	4) GNP_{FC}

32. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తికి చెందినది

1) దీనిలో తరుగుదల కలిసి ఉంటుంది	2) దీనిలో నికర విదేశీ కారకాదాయం చేరిఉండును (NFIA)
3) ఈ ఉత్పత్తి దేశంలోపలగాని, దేశం వెలుపలగాని చేయబడి ఉండవచ్చు	4) పైవన్నీ

33. $GDP_{MP} + NFIA$

1) GDP_{FC}	2) GNP_{FC}	3) GNP_{MP}	4) ఏదీకాదు

34. $GNP_{MP} - NFIA$

1) GDP_{FC}	2) GNP_{FC}	3) GNP_{MP}	4) GDP_{MP}

35. GDP, GNP లలో ఏది ఎక్కువగా ఉంటుంది

1) ధరలపై ఆధారపడును	2) NFIA పై ఆధారపడును
3) నికర ఎగుమతులపై ఆధారపడును	4) నికర పరోక్ష పన్నులపై ఆధారపడును

36. $GNP > GDP$ (Group-II 2008)

1) NFIA ధనాత్మకమైతే	2) NFIA ఋణాత్మకమైతే	3) NFIA శూన్యమైతే	4) ఏదీకాదు

37. $GDP > GNP$

1) NFIA ధనాత్మకమైతే	2) NFIA ఋణాత్మకమైతే	3) NFIA శూన్యమైతే	4) ఏదీకాదు

38. $GNP = GDP$

1) NFIA ధనాత్మకమైతే	2) NFIA ఋణాత్మకమైతే	3) NFIA శూన్యమైతే	4) ఏదీకాదు

39. GNP

1) GDP కంటే విశాలమైనది	2) $GDP + NFIA$
3) ఇది ప్రదేశం కంటే పౌరులకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చును	4) పైవన్నియు

40. GDP

1) GNP కంటే సంకుచితమైన భావన	2) పౌరులకంటే ప్రదేశానికి ప్రాధాన్యతనిచ్చును
3) $GNP - NFIA$	4) పైవన్నియు

28.1 29.1 30.4 31.3 32.4 33.3 34.4 35.2 36.1 37.2 38.3 39.4 40.4

ECONOMY

41. GNP, GDP కి తేడా
 1) తరుగుదల
 2) NFIA (నికర విదేశీకారకాదాయం)
 3) నికర ఎగుమతులు
 4) నికర పరోక్ష పన్నులు
42. GDP_{MP} నుంచి తరుగుదలను మినహాయిస్తే
 1) NDP_{FC} 2) NDP_{MP} 3) NNP_{MP} 4) NNP_{FC}
43. $NDP_{MP} +$ తరుగుదల
 1) NDP_{FC} 2) GDP_{MP} 3) GDP_{FC} 4) NNP_{MP}
44. GDP_{MP} కి NDP_{MP} కి తేడా
 1) తరుగుదల
 2) NFIA (విదేశీ నికరకారకాదాయం)
 3) నికర ఎగుమతులు
 4) నికర పరోక్ష పన్నులు
45. GNP_{MP} నుంచి తరుగుదలను మినహాయిస్తే
 1) NDP_{MP} 2) NDP_{FC} 3) GNP_{FC} 4) NNP_{MP}
46. $NNP_{MP} +$ తరుగుదల
 1) GNP_{MP} 2) GNP_{FC} 3) NDP_{MP} 4) NDP_{FC}
47. GNP_{MP} కి NNP_{MP} కి తేడా
 1) నికర ఎగుమతులు
 2) నికర పరోక్ష పన్నులు
 3) NFIA (నికర విదేశీకారకాదాయం)
 4) తరుగుదల
48. NNP_{MP} ని ఈవిధంగా పొందవచ్చు
 1) $GNP_{MP} -$ తరుగుదల
 2) $NDP_{MP} +$ NFIA
 3) $GDP_{MP} +$ NFIA - తరుగుదల
 4) పైవన్నియు
49. GNP_{MP} ని ఈవిధంగా పొందవచ్చు
 1) $GDP_{MP} +$ NFIA
 2) $NNP_{MP} +$ తరుగుదల
 3) $NDP_{MP} +$ తరుగుదల + NFIA
 4) పైవన్నీ
50. GNP_{MP} కి GNP_{FC} కి తేడా
 1) తరుగుదల 2) నికర ఎగుమతులు 3) నికర పరోక్ష పన్నులు 4) నికర విదేశీకారకాదాయం
51. GDP_{MP} కి GDP_{FC} తేడా
 1) తరుగుదల 2) నికర పరోక్షపన్నులు 3) నికర విదేశీకారకాదాయం 4) నికర ఎగుమతులు
52. NNP_{MP} కి NNP_{FC} కి తేడా
 1) నికర ఎగుమతులు 2) తరుగుదల 3) నికర విదేశీకారకాదాయం 4) నికర పరోక్షపన్నులు
53. NDP_{MP} కి NDP_{FC} కి తేడా
 1) నికర పరోక్షపన్నులు 2) నికర విదేశీకారకాదాయం 3) తరుగుదల 4) నికర ఎగుమతులు
54. నికర పరోక్ష పన్నులనగా
 1) పరోక్షపన్నులు - సబ్సిడీలు 2) పరోక్షపన్నులు + సబ్సిడీలు
 3) నికర ఎగుమతులు - సబ్సిడీలు 4) నికర ఎగుమతులు + సబ్సిడీలు

41.2 42.2 43.2 44.1 45.4 46.1 47.4 48.4 49.4 50.3 51.2 52.4 53.1
 54.1

ECONOMY

55. $GDP_{FC} =$
 1) $GDP_{MP} - \text{పరోక్షపన్నులు} + \text{సబ్సిడీలు}$ 2) $GDP_{MP} + \text{పరోక్షపన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు}$
 3) $GDP_{MP} - \text{ఎగుమతులు} + \text{దిగుమతులు}$ 4) $GDP_{MP} + \text{ఎగుమతులు} - \text{దిగుమతులు}$
56. $GDP_{MP} =$
 1) $GDP_{FC} - \text{పరోక్షపన్నులు} + \text{సబ్సిడీలు}$ 2) $GDP_{FC} + \text{పరోక్షపన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు}$
 3) $GDP_{FC} - \text{ఎగుమతులు} + \text{దిగుమతులు}$ 4) $GDP_{FC} + \text{ఎగుమతులు} - \text{దిగుమతులు}$
57. $NNP_{FC} =$
 1) $NNP_{MP} - \text{పరోక్షపన్నులు} + \text{సబ్సిడీలు}$ 2) $NNP_{MP} + \text{పరోక్షపన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు}$
 3) $NNP_{MP} - \text{ఎగుమతులు} + \text{దిగుమతులు}$ 4) $NNP_{MP} + \text{ఎగుమతులు} - \text{దిగుమతులు}$
58. $NNP_{MP} =$
 1) $NNP_{FC} - \text{పరోక్షపన్నులు} + \text{సబ్సిడీలు}$ 2) $NNP_{FC} + \text{పరోక్షపన్నులు} - \text{సబ్సిడీలు}$
 3) $NNP_{FC} - \text{ఎగుమతులు} + \text{దిగుమతులు}$ 4) $NNP_{FC} + \text{ఎగుమతులు} - \text{దిగుమతులు}$
59. సాధారణంగా జాతీయాదాయం అనగా
 1) NNP_{MP} 2) NNP_{FC} 3) GNP_{MP} 4) GNP_{FC}
60. జాతీయాదాయమనగా
 1) మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం - పరోక్షపన్నులు + సబ్సిడీలు
 2) మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా ఆదాయం + పరోక్షపన్నులు - సబ్సిడీలు
 3) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం - పరోక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు
 4) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఆదాయం + పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు
61. జాతీయాదాయం నుంచి కార్పొరేట్ పన్నులు, పంచపెట్టబడని లాభాలు, సాంఘికభద్రతా విరాళాలు, మినహాయించి బదిలీచెల్లింపులను చేరిస్తే వచ్చేది
 1) GNP 2) GDP 3) వ్యష్టి ఆదాయం 4) వ్యయార్హ ఆదాయం
62. ఎటువంటి ఉత్పాదక కార్యకలాపాల్లో వాల్టానకుండా ఏకపక్షంగా పొందే ప్రతిఫలాలను ఏమంటారు
 1) పంచపెట్టబడని లాభాలు 2) బదిలీ చెల్లింపులు
 3) కార్పొరేట్ పన్నులు 4) వేతనాలు
63. బదిలీ చెల్లింపులలో లేనిది
 1) నిరుద్యోగభృతి 2) విద్యార్థుల స్కాలర్‌షిప్‌లు 3) వృద్ధాప్య పించన్లు 4) బోనస్
64. క్రింది వానిలో బదిలీచెల్లింపు ఏది ?
 1) రిటైరెన్ వ్యక్తులకిచ్చే పించన్లు 2) శరణార్థులకు చేసే సహాయం
 3) వరదల సమయంలో అందించే సహాయం 4) పైవన్నియు
65. జాతీయాదాయ గణనలో మినహాయించబడేది
 1) కార్మికులకిచ్చే బోనస్ 2) గృహిణిసేవలు 3) విద్యార్థుల స్కాలర్‌షిప్‌లు 4) 2 మరియు 3
66. వ్యయార్హ ఆదాయం అనగా
 1) వ్యష్టి ఆదాయం - పరోక్షపన్నులు 2) వ్యష్టి ఆదాయం - ప్రత్యక్షపన్నులు
 3) వ్యష్టి ఆదాయం - కార్పొరేట్ పన్నులు 4) వ్యష్టి ఆదాయం - అన్ని రకాల పన్నులు

55.1 56.2 57.1 58.2 59.2 60.1 61.3 62.2 63.4 64.4 65.4 66.2

ECONOMY

67. దేశ జాతీయాదాయాన్ని జనాభాచే భాగిస్తే వచ్చేది
1) వృష్టి ఆదాయం 2) వ్యయార్హ ఆదాయం 3) తలసరి ఆదాయం 4) NNP
68. తలసరి ఆదాయం పెరగాలంటే
1) జాతీయాదాయం పెరగాలి 2) జనాభా తగ్గాలి 3) 1 మరియు 2 4) ఏదీకాదు
69. వాస్తవిక తలసరి ఆదాయం పొందేందుకు
1) $\frac{\text{వాస్తవ జాతీయాదాయం}}{\text{జనాభా}}$ 2) స్థిర ధరలలో తలసరి ఆదాయం
3) $\frac{\text{నామమాత్రపు తలసరి ఆదాయం}}{\text{ధరల సూచి}} \times 100$ 4) పైవన్నియు
70. తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటును పొందేందుకు
1) జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు + జనాభా వృద్ధిరేటు 2) జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు - జనాభా వృద్ధిరేటు
3) $\frac{\text{జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు}}{\text{జనాభా}}$ 4) జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు X జనాభా వృద్ధిరేటు
71. ఒకదేశ జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు 7.8, జనాభా వృద్ధిరేటు 1.5 కాగా తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు
1) 5.2 2) 6.3 3) 9.3 4) ఏదీకాదు
72. జాతీయాదాయాన్ని మదింపేందుకు ఉపయోగించే పద్ధతి
1) ఆదాయమదింపు పద్ధతి 2) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి 3) వ్యయమదింపు పద్ధతి 4) పైవన్నీ
73. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని ఈవిధంగా పిలుస్తారు
1) value added method 2) industrial origin method
3) net output method 4) పైవన్నీ
74. సైమన్ కుజ్నెట్స్ ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిని ఈవిధంగా పిలవెను
1) ఉత్పత్తి పద్ధతి 2) ఉత్పత్తి సేవా పద్ధతి 3) వాల్యూయేడెడ్ పద్ధతి 4) పైమూడు
75. ఒక రంగంలో జరిగిన ఉత్పత్తి మరొకరంగంలో ఉత్పత్తికారకంగా వినియోగించబడినప్పుడు gross value added కనుగొనేందుకు
1) gross value added = gross value output + value of intermediary inputs
2) gross value added = gross value output - value of intermediary inputs
3) gross value added = gross value output - all inputs 4) ఏదీకాదు
76. Gross value added కి Net value added కి తేడా
1) తరుగుదల 2) స్థిర మూలధన వినియోగం 3) 1 మరియు 2 4) ఏదీకాదు
77. ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతిలో ఒకే వస్తువును రెండుసార్లు విలువకట్టకుండా ఉండేందుకు
1) అంతిమ వినియోగ వస్తువులనే లెక్కించాలి 2) వాల్యూయేడెడ్ పద్ధతిని అవలంబించాలి
3) స్థిర ధరలలోనే లెక్కించాలి 4) 1 మరియు 2

67.3 68.3 69.4 70.2 71.2 72.4 73.4 74.2 75.2 76.3 77.4

ECONOMY

89. నికర ఎగుమతులు అనగా
 1) ఎగుమతులు + దిగుమతులు
 2) ఎగుమతులు - దిగుమతులు
 3) ఎగుమతి ఆదాయం నుండి దిగుమతి వ్యయం మినహాయిన వచ్చేది
 4) ఎగుమతులు - పన్నులు
90. వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో GNP లో భాగాలు
 1) C + I + G
 2) C + I + G + (X - M)
 3) C + I + G + (X - M) + NFIA
 4) C + I + G + (X - M) - NFIA
91. ఆర్థిక వ్యవస్థలో జరిగే మొత్తం దేశీయ వ్యయం
 1) వినియోగ వ్యయం (C), ప్రైవేట్ వ్యయం (I), ప్రభుత్వ వ్యయం (G)
 2) వినియోగ వ్యయం (C), ప్రైవేట్ వ్యయం (I), ప్రభుత్వ వ్యయం (G), నికర విదేశీ వ్యయం (X - M)
 3) వినియోగ వ్యయం (C), ప్రైవేట్ వ్యయం (I), ప్రభుత్వ వ్యయం (G), విదేశీ వ్యయం (X - M), విదేశీ నికర కారక వ్యయం
 4) పైవన్నీ
92. వ్యయ మదింపు పద్ధతిలో ఆదాయాన్ని గణించేటప్పుడు తీసుకోని అంశం
 1) షేర్లు, బాండ్లపై చేసే వ్యయం
 2) సెకెండ్ హ్యాండ్ గూడ్స్ పై చేసే వ్యయం
 3) బదిలీ చెల్లింపులపై చేసే వ్యయం
 4) పైవన్నియు
93. జాతీయాదాయ గణనలో మినహాయించవలసినది
 1) లాటరీల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం
 2) పాత యంత్రం అమ్మితే వచ్చే ఆదాయం
 3) షేర్ అమ్మకం వలన వచ్చిన ఆదాయం
 4) పైవన్నియు
94. జాతీయాదాయ గణనలో క్రింది వానిలో తీసుకోవలసిన అంశం ఏది ?
 1) షేర్లు అమ్మేటప్పుడు ఏజెంట్ తీసుకునే కమీషన్
 2) పాత కారు అమ్మేటప్పుడు ఏజెంట్ కమీషన్
 3) సుప్రీంకోర్టు జడ్జీకిచ్చే జీతం
 4) పైవన్నియు
95. భారతదేశంలో ఏ పద్ధతిలో జాతీయాదాయాన్ని గణిస్తున్నారు (Group-II 2008)
 1) ఆదాయ మదింపు పద్ధతి
 2) వ్యయ మదింపు పద్ధతి
 3) ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి
 4) పైవన్నియు
96. కేంద్ర గణాంక సంస్థ (CSO) ఆర్థిక వ్యవస్థను ఎన్ని ప్రధాన రంగాలుగా విభజించింది
 1) 2
 2) 3
 3) 4
 4) 5
97. "కేంద్ర గణాంక సంస్థ" (CSO) ఆర్థిక వ్యవస్థను 3 ప్రధాన రంగాలుగా విభజించినది. అవి
 1) వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగాలు
 2) ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలు
 3) కుటుంబ, సంస్థల, ప్రభుత్వ రంగాలు
 4) దేశీయ, విదేశీ, పొదుపు రంగాలు
98. ప్రాథమిక రంగంలో భాగమైన అంశం
 1) వ్యవసాయం
 2) అటవీసంపద, మత్స్య సంపద
 3) మైనింగ్ మరియు క్వారీయింగ్
 4) పైవన్నియు
99. CSO విభజనలో గల ద్వితీయ రంగంలో భాగాలు
 1) మాన్యు ఫ్యాక్చరింగ్
 2) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా
 3) నిర్మాణము
 4) పైవన్నియు

89.2 90.3 91.2 92.4 93.4 94.4 95.4 96.2 97.2 98.4 99.4

ECONOMY

100. పారిశ్రామిక రంగం అనగా
 1) ద్వితీయ రంగం + గనుల తవ్వకం
 2) ప్రాథమిక రంగం + గనుల తవ్వకం
 3) ద్వితీయ రంగం + వర్తకం, హోటళ్ళు, రెస్టారెంట్లు
 4) పైవన్నియు
101. గనుల తవ్వకం దీనిలో భాగం
 1) ప్రాథమిక రంగం
 2) ద్వితీయ రంగం
 3) తృతీయ రంగం
 4) పైవన్నియు
102. గనుల తవ్వకం దీనిలో భాగం (Group-II 2008)
 1) వ్యవసాయ రంగం
 2) పరిశ్రమల రంగం
 3) సేవల రంగం
 4) పైవన్నియు
103. గనుల తవ్వకం దీనిలో భాగం
 1) ప్రాథమిక రంగం
 2) పరిశ్రమల రంగం
 3) సేవల రంగం
 4) 1 మరియు 2
104. భారతదేశంలో ఉత్పత్తి మదింపు పద్ధతి ఏ రంగంలో అవలంబిస్తున్నారు
 1) ప్రాథమిక రంగం
 2) రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ రంగం
 3) నిర్మాణ రంగం (పట్టణాల్లో)
 4) పైవన్నియు
105. ఆదాయ మదింపు పద్ధతి భారతదేశంలో ఏ రంగంలో అవలంబిస్తున్నారు
 1) అన్ రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫాక్చరింగ్ రంగం
 2) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా
 3) సేవా రంగం
 4) పైవన్నియు
106. భారతదేశంలో వ్యయమదింపు పద్ధతిని ఏ రంగంలో అవలంబిస్తున్నారు
 1) నిర్మాణము (పట్టణాల్లో)
 2) నిర్మాణం (గ్రామీణప్రాంతాల్లో)
 3) మాన్యుఫాక్చరింగ్ (రిజిస్టర్డ్)
 4) మాన్యుఫాక్చరింగ్ (అన్ రిజిస్టర్డ్)
107. భారతదేశంలో జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలను మొదటిసారిగా గణించినది (Group-II 2008)
 1) దాదాబాయ్ నారోజీ
 2) P.C. మహాల నోబిస్
 3) V.K.R.V. రావు
 4) అట్కిన్సన్
108. దాదాబాయ్ నారోజీ పేదరిక సమస్య ప్రాధాన్యతను నొక్కి చెప్పేందుకు జాతీయాదాయ లెక్కలను దీనిలో ప్రచురించెను
 1) Poverty and un British Rule in India
 2) Poverty in India
 3) National Income in India
 4) Planning and the poor
109. దాదాబాయ్ నారోజీ 1867-68 సంవత్సరానికి సంబంధించి జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసినప్పుడు జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు వరుసగా
 1) రూ॥ 1689 కోట్లు, రూ॥ 62
 2) రూ॥ 250 కోట్లు, రూ॥ 30
 3) రూ॥ 240 కోట్లు, రూ॥ 25
 4) రూ॥ 340 కోట్లు, రూ॥ 20
110. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేసినవారు
 1) విలియండిగ్లీ
 2) ఫిండ్లే షిర్రాస్
 3) ఆర్.సి.దేశాయ్
 4) పైవారందరూ
111. "Wealth and Taxable capacity of India" అనే గ్రంథంలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేసినవారు
 1) విలియండిగ్లీ
 2) కె.టి.షా మరియు కంబట్టా
 3) R.C. దేశాయ్
 4) V.K.R.V. రావు
112. "Consumer Expenditure in India" అనే గ్రంథంలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసినది
 1) విలియండిగ్లీ
 2) కె.టి.షా మరియు కంబట్టా
 3) R.C. దేశాయ్
 4) V.K.R.V. రావు

100.1 101.1 102.2 103.4 104.4 105.4 106.2 107.1 108.1 109.4 110.4 111.2 112.3

ECONOMY

113. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం జాతీయాదాయాన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతిలో అంచనావేసిన ఘనత వీరికి దక్కింది
1) దాదాబాయ్ నౌరోజీ 2) V.K.R.V. రావు 3) P.C. మహల్ నోబిస్ 4) R.C. దేశాయ్
114. V.K.R.V. రావు అంచనాలలో (1931-32 సం॥కి) భారత జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు వరుసగా
1) రూ॥ 340 కోట్లు, రూ॥ 20 2) రూ॥ 1689 కోట్లు, రూ॥ 62
3) రూ॥ 8,710 కోట్లు, రూ॥ 225 4) రూ॥ 2,364 కోట్లు, రూ॥ 74
115. V.K.R.V రావుగారు జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించిన పద్ధతులు
1) ఉత్పత్తి పద్ధతి మాత్రమే 2) ఉత్పత్తి, ఆదాయ పద్ధతి 3) ఉత్పత్తి, వ్యయపద్ధతి 4) ఆదాయ, వ్యయ పద్ధతి
116. స్వాతంత్ర్యానంతరం దేశం మొత్తానికి జాతీయాదాయాన్ని గణించిన జాతీయాదాయ కమిటీ అధ్యక్షుడు
1) పి.సి. మహల్ నోబిస్ 2) డి.ఆర్. గార్డిల్ 3) వి.కె.ఆర్.వి. రావు 4) సైమన్ కుజెనెట్స్.
117. భారత ప్రభుత్వం “జాతీయాదాయ కమిటీని” (High powered expert committee) నియమించిన సంవత్సరం
1) 1949 2) 1951 3) 1954 4) 1965
118. జాతీయాదాయ కమిటీకి ఈ రంగంలో అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి గడించిన వీరి సహాయం లభించింది
1) సైమన్ కుజెనెట్స్ 2) J.R.N. స్ట్రోన్ 3) డెర్కెసన్ 4) పై ముగ్గురు
119. 1948-49 సంవత్సరానికి జాతీయాదాయ కమిటీ అంచనా వేసినపుడు భారత తలసరి ఆదాయం
1) రూ॥ 20 2) రూ॥ 62 3) రూ॥ 225 4) రూ॥ 2,225
120. కేంద్ర గణాంక సంస్థ (CSO) యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం ఎచ్చట కలదు
1) ముంబాయి 2) న్యూఢిల్లీ 3) కోల్ కత్తా 4) పూనె
121. కేంద్ర గణాంక సంస్థ (CSO) జాతీయాదాయంను "National Accounts Statistics" (NAS) పేరుతో ఎప్పటినుంచి ప్రచురిస్తుంది
1) 1975 2) 1985 3) 1970 4) 1980
122. 1975 నుంచి కేంద్ర గణాంక సంస్థ ప్రచురించే "National Accounts Statistics" ను ఈ విధంగా పిలుస్తారు
1) White paper 2) Blue paper 3) Yellow paper 4) Red paper
123. రాష్ట్ర గణాంక వివరాల సేకరణలో ఒక ఏజెన్సీకి, మరొక ఏజెన్సీకి తేడాని సరిదిద్దేందుకు ఎవరి అధ్యక్షతన “జాతీయ గణాంక కమిషన్” నియమించబడింది
1) అమర్త్యసేన్ 2) రంగరాజన్ 3) సురేష్ టెండూల్కర్ 4) సుబ్బారావు
124. ప్రస్తుతం దేశంలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించేది
1) NSSO 2) CSO 3) Planning Commission 4) Finance Commission
125. జాతీయాదాయాన్ని గణించేటప్పుడు ఎదుర్కొనే సమస్య
1) సేవల లెక్కింపు సమస్య 2) ద్రవ్య మార్కెట్లోకి రాని వస్తు సేవల సమస్య
3) ఆదాయ లెక్కలు సక్రమంగా నిర్వహించకపోవుట 4) పైవన్నియు
126. ఈ అంశం ద్వారా జాతీయాదాయ ప్రాముఖ్యతను గ్రహించవచ్చు
1) ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చే వ్యవస్థాపరమైన మార్పులు గ్రహించేందుకు
2) వివిధ దేశాల ఆర్థిక స్థితిగతులు సరిపోల్చేందుకు
3) ఒకదేశంలో వేరువేరు కాలాల్లో ఆర్థిక పురోగాభివృద్ధిని సరిపోల్చేందుకు 4) పైవన్నియు

113.2 114.2 115.2 116.1 117.1 118.4 119.3 120.2 121.1 122.1 123.2 124.2 125.4
126.4

ECONOMY

127. 1950 నుంచి 1980 మధ్యకాలంలో భారత జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు సుమారు 3.5% మాత్రమే ఉందని వ్యాఖ్యానించినది
1) దాదాబాయ్ నౌరోజి 2) పి.సి.మహల్ నోబిస్ 3) ప్రొఫెసర్ రాజ్ కృష్ణ 4) రంగరాజన్
128. హిందూ వృద్ధిరేటు అనగా
1) మొదటి మూడు దశాబ్దాల కాలంలో జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు 3.5% ఉండుట
2) మొదటి మూడు దశాబ్దాల కాలంలో జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు 4.5% ఉండుట
3) మొదటి మూడు దశాబ్దాల కాలంలో జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు 5.5% ఉండుట
4) మొదటి మూడు దశాబ్దాల కాలంలో జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు 6.5% ఉండుట
129. మనదేశంలో ఇప్పటివరకు జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు అత్యధికంగా నమోదైన సంవత్సరం
1) 2006-07 2) 2005-06 3) 2007-08 4) 1988-89
130. స్థిర ధరలలో 1988-89లో జాతీయాదాయ వృద్ధిరేటు
1) 10.3% 2) 9.7% 3) 12% 4) 13%
131. 1988-89 తర్వాత అత్యధిక వృద్ధిరేటు నమోదైన 2వ సందర్భమేది ?
1) 2006-07 2) 2005-06 3) 2007-08 4) 1988-89
132. ఇప్పటివరకు మనదేశంలో 9%, అంతకంటే ఎక్కువశాతం వృద్ధి నమోదైన సందర్భాలు
1) 2 2) 3 3) 5 4) 6
133. మనదేశంలో ఏ సంవత్సరంలో అతి ఎక్కువ ఋణాత్మక వృద్ధిరేటు నమోదైంది
1) 1979-80 2) 1972-73 3) 1965-66 4) 1957-58
134. ప్రణాళికల వారీగా పరిశీలించినప్పుడు అతి ఎక్కువ వృద్ధిరేటు నమోదైన ప్రణాళిక
1) 1వ 2) 8వ 3) 9వ 4) 10వ
135. అతి తక్కువ వృద్ధిరేటు నమోదైన ప్రణాళిక ఏది ?
1) 1వ 2) 2వ 3) 3వ 4) 9వ
136. 2010-11 సంవత్సరంలో అంచనావేయబడిన వృద్ధిరేటు
1) 5.7% 2) 8.6% 3) 7.7% 4) 9.5%
137. స్థిర ధరలలో భారత తలసరి ఆదాయం 2009-10 సంవత్సరంలో అంచనావేయబడిన మొత్తం
1) సుమారు రూ॥20,000 2) రూ॥33,000 3) రూ॥28,000 4) రూ॥50,000
138. 2010-11 అడ్వాన్స్డ్ అంచనాలో ప్రస్తుత ధరలలో భారత తలసరి ఆదాయం
1) రూ॥60,000 2) రూ॥54,000 3) రూ॥29,000 4) రూ॥31,000
139. 2009-10 లో సత్వర అంచనాలో స్థిర ధరలలో భారత జాతీయాదాయం
1) 29,00,000 కోట్లు 2) 39,00,000 కోట్లు 3) 35,00,000 కోట్లు 4) 45,00,000 కోట్లు
140. ప్రస్తుత ధరలలో 2009-10 సంవత్సరానికి అంచనావేయబడిన భారత తలసరి ఆదాయం
1) రూ॥ 40,000 2) రూ॥ 46,000 3) రూ॥ 54,000 4) రూ॥ 39,000
141. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటానందించే రంగం (Group-II 2008)
1) ప్రాథమిక రంగం 2) ద్వితీయ రంగం 3) తృతీయ రంగం 4) స్థానిక రంగం
142. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో తృతీయరంగం నుంచి లభ్యమయ్యే వాటా సుమారు (Group-II 2008)
1) 50 శాతం పైన 2) 60 శాతం పైన 3) 70 శాతం పైన 4) 80 శాతం పైన

127.3 128.1 129.4 130.1 131.1 132.3 133.1 134.4 135.3 136.2 137.2 138.2 139.2
140.3 141.3 142.1

ECONOMY

143. ప్రస్తుతం జాతీయాదాయంలో వివిధ రంగాలు అందించే వాటాలను బట్టి అవరోహణ క్రమంలో
 1) ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలు 2) ద్వితీయ, ప్రాథమిక, తృతీయ రంగాలు
 3) ద్వితీయ, తృతీయ, ప్రాథమిక రంగాలు 4) తృతీయ, ద్వితీయ, ప్రాథమిక రంగాలు
144. 1950-51లో జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటానందించే ప్రాథమికరంగం యొక్క నేటి స్థానం
 1) ప్రథమ స్థానం 2) ద్వితీయ స్థానం 3) తృతీయ స్థానం 4) చెప్పలేము
145. ఉపరంగాల వారీగా పరిశీలించినపుడు జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం
 1) వ్యవసాయం 2) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్
 3) వర్తకం, హోటళ్ళు, రవాణా, సమాచారం 4) ఫైనాన్స్, భీమా, రియల్ ఎస్టేట్
146. 2009-10 (Q) సర్వర అంచనాలలో జాతీయాదాయంలో ప్రాథమికరంగం వాటా సుమారు (Group-II 2008)
 1) 17% 2) 25% 3) 30% 4) 35%
147. జాతీయాదాయంలో ప్రాథమికరంగం వాటా
 1) 1/4వ వంతు 2) 1/5వ వంతు 3) 1/3వ వంతు 4) 1/2వ వంతు
148. జాతీయాదాయంలో అటవీసంపద వాటా సుమారు
 1) 5% 2) 4% 3) 6% 4) 1% కంటే తక్కువ
149. జాతీయాదాయంలో 2006-07 నాటికి మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ వాటా సుమారు
 1) 15% 2) 20% 3) 25% 4) 10%
150. 1950-51లో GDP లో ప్రభుత్వరంగం వాటా సుమారు
 1) 5% 2) 8% 3) 10% 4) 15%
151. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల వరకు GDP లో ప్రభుత్వరంగం వాటా
 1) తగ్గుతూ వచ్చింది 2) పెరుగుతూ వచ్చింది 3) స్థిరంగా ఉంది 4) ఏదీకాదు
152. నేటికీ జాతీయాదాయంలో అత్యధిక వాటా ఈ రంగం నుంచి లభ్యమవుతుంది
 1) ప్రైవేట్ రంగం 2) ప్రభుత్వ రంగం 3) మిశ్రమ రంగం 4) స్థానిక రంగం
153. GDPలో ప్రభుత్వరంగం వాటాలో అధిక వాటాను అందించేది
 1) ప్రభుత్వ పాలన 2) డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎంటర్ ప్రైజెస్
 3) నాన్ డిపార్ట్‌మెంటల్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ 4) ఏదీకాదు
154. ప్రణాళికలు ప్రారంభమయిన తరువాత GDP లో గ్రామీణరంగం అందించే వాటా
 1) తగ్గుతూ వచ్చింది 2) తగ్గుతున్నప్పటికీ సగంకంటే ఎక్కువ వాటాను అందిస్తుంది
 3) తగ్గుతూ వచ్చుటయే కాక సగంకంటే తక్కువ వాటాను అందిస్తుంది
 4) పెరుగుతూ వచ్చింది
155. ప్రస్తుతం GDP లో ఎక్కువ వాటాను అందించే రంగం
 1) గ్రామీణరంగం 2) పట్టణరంగం 3) మెట్రోపాలిటన్ సిటీస్ 4) స్థానిక రంగం
156. "కేంద్ర గణాంక సంస్థ" ప్రకారం ఒక సంస్థ ఏదైనా చట్టం కింద నమోదయి ఉండుటగాని, ప్రతి సంవత్సరం ఆస్తి అప్పుల పట్టిని తయారుచేస్తుండటం గాని చేసే సంస్థ
 1) అవ్యవస్థీకృత రంగం 2) వ్యవస్థీకృత రంగం 3) సొంత వ్యాపారం 4) ఏదీకాదు

143.4 144.3 145.3 146.1 147.2 148.4 149.1 150.2 151.2 152.1 153.3 154.3 155.2
 156.2

ECONOMY

157. స్వాతంత్ర్యానంతరం NDP లో వ్యవస్థీకృత రంగం వాటా
 1) పెరుగుతూ వచ్చింది 2) పెరుగుతూ వస్తున్నప్పటికీ NDPలో సగంకంటే తక్కువగా ఉంది
 3) పెరుగుతూ వస్తున్నప్పటికీ NDPలో సగంకంటే ఎక్కువగా ఉంది 4) తగ్గుతూ వస్తుంది
158. రంగాల వారీగా పరిశీలించినపుడు జాతీయాదాయంలో అతి తక్కువ వాటా ఏ వ్యవస్థీకృత రంగం నుంచి లభిస్తుంది
 1) వ్యవసాయరంగం 2) పరిశ్రమల రంగం 3) సేవారంగం 4) 2 మరియు 3
159. గ్రామీణ GDPలో వచ్చిన నిర్మాణాత్మక మార్పులను అధ్యయనం చేసినవారు. (NCAER కి చెందినవారు)
 1) అబ్రహం మరియు గురుస్వామి 2) మహేంద్రదేవ్ మరియు రవి
 3) రాజేశ్ కుక్కా మరియు సిద్దిఖి 4) పైవారందరూ
160. 2007-08 నాటికి గ్రామీణ GDPలో అత్యధిక వాటాను అందించే రంగం
 1) వ్యవసాయం 2) పరిశ్రమలు 3) సేవలు 4) స్థానికరంగం
161. 2007-08 నాటికి గ్రామీణ GDPలో అత్యల్ప వాటాను అందించే రంగం
 1) వ్యవసాయం 2) పరిశ్రమలు 3) సేవలు 4) స్థానికరంగం
162. గ్రామీణ GDPలో నిర్మాణాత్మకమైన మార్పులు
 1) సంభవిస్తున్నాయి 2) సంభవించలేదు
 3) సంభవిస్తున్నప్పటికీ వ్యవసాయమే ప్రథమ స్థానంలో ఉంది
 4) సంభవిస్తున్నప్పటికీ సేవలరంగం ప్రథమ స్థానంలో ఉంది
163. రెండు రంగాల నమూనాలో (Two sector Model) రంగాలు
 1) దేశీయరంగం, విదేశీరంగం 2) వ్యవసాయరంగం, పారిశ్రామికరంగం
 3) పొదుపురంగం, పెట్టుబడిరంగం 4) గృహరంగం, సంస్థలరంగం
164. రెండు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థకు (Two sector Model) సంబంధించి లక్షణమేది
 1) నియమిత ఆర్థిక వ్యవస్థ (closed economy) 2) ప్రభుత్వ పాలన ఉండదు
 3) ఈ నమూనా వాస్తవానికి దూరంగా ఉంటుంది 4) పైవన్నియు
165. రెండు రంగాల నమూనాలో గృహరంగం నుంచి ఉత్పత్తి కారకాలు సంస్థల రంగానికి ప్రవహించగా, సంస్థల రంగం నుంచి వస్తుసేవలు గృహరంగానికి ప్రవహించడాన్ని
 1) వాస్తవ ప్రవాహం 2) ద్రవ్య ప్రవాహం 3) ఉత్పత్తి కారక, వస్తు మార్కెట్ 4) 1 మరియు 3
166. రెండు రంగాల నమూనాలో సంస్థల నుంచి కుటుంబాలకు కారక ప్రతిఫలాలు ప్రవహించగా, కుటుంబాల నుంచి సంస్థలకు వస్తుసేవలపై వ్యయం ప్రవహించడాన్ని ఈ విధంగా పిలుస్తారు
 1) వాస్తవ ప్రవాహం 2) ద్రవ్య ప్రవాహం
 3) కారక మరియు వస్తుసేవలపై చేసే వ్యయ ప్రవాహం 4) 2 మరియు 3
167. రెండు రంగాల నమూనాలో కుటుంబాలు, సంస్థలు తమకొచ్చిన ఆదాయాన్నంతా వ్యయం చేయకుండా పొదుపుచేసే స్థితి
 1) సంపూర్ణ వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ 2) మిత వ్యయ ఆర్థిక వ్యవస్థ
 3) పొదుపు, పెట్టుబడుల ఆర్థిక వ్యవస్థ 4) 2 మరియు 3

157.2 158.1 159.3 160.1 161.3 162.3 163.4 164.4 165.4 166.4 167.4

ECONOMY

168. రెండు రంగాల నమూనాలో పొదుపు అనేది (Group-II 2008)
- 1) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గిస్తుంది (leakage to circular flow of income)
 - 2) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచుతుంది (Injection to circular flow of income)
 - 3) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును మరియు తగ్గించును
 - 4) ప్రభావం చూపదు
169. రెండు రంగాల నమూనాలో పెట్టుబడి
- 1) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గిస్తుంది (leakage to circular flow of income)
 - 2) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచుతుంది (Injection to circular flow of income)
 - 3) ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును మరియు తగ్గించును
 - 4) ప్రభావం చూపదు
170. రెండు రంగాల నమూనాలో ఆదాయం సమతౌల్యంలో ఉండేందుకు నిబంధన (Group-II 2008)
- 1) పొదుపు > పెట్టుబడి ($S > I$)
 - 2) పెట్టుబడి > పొదుపు ($I > S$)
 - 3) పొదుపు = పెట్టుబడి ($S = I$)
 - 4) పొదుపు పెట్టుబడులు ఒకటికీ సమానం కావాలి
171. ఆర్థిక వ్యవస్థలో పెట్టుబడి కంటే పొదుపు ఎక్కువైనప్పుడు ఆదాయ ప్రవాహం
- 1) తగ్గును
 - 2) పెరుగును
 - 3) సమతౌల్యంలో ఉండును
 - 4) ఎలాంటి ప్రభావం చూపదు
172. ఆర్థిక వ్యవస్థలో పొదుపుకంటే పెట్టుబడి ఎక్కువైనప్పుడు ఆదాయ ప్రవాహం
- 1) తగ్గును
 - 2) పెరుగును
 - 3) సమతౌల్యంలో ఉండును
 - 4) ఎలాంటి ప్రభావం చూపదు
173. మూడు రంగాల నమూనాలో (Three sector model) భాగాలు
- 1) గృహరంగం, సంస్థలరంగం, ప్రభుత్వరంగం
 - 2) గృహరంగం, సంస్థలరంగం, విదేశీరంగం
 - 3) గృహరంగం, సంస్థలరంగం, పొదుపురంగం
 - 4) గృహరంగం, సంస్థలరంగం, పెట్టుబడిరంగం
174. మూడు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో (Three sector model) గృహాలు, సంస్థలుపైన ప్రభుత్వం పన్నులు విధించుట వలన ఆదాయ ప్రవాహం
- 1) తగ్గును
 - 2) పెరుగును
 - 3) తగ్గి, పెరుగును
 - 4) ప్రభావం చూపదు
175. పన్నులు ఆదాయ ప్రవాహానికి ఈవిధంగా పనిచేయును
- 1) Leakage to circular flow of income
 - 2) Injection to circular flow of income
 - 3) Both leakage and Injection
 - 4) None of the above
176. ప్రభుత్వం పన్నులద్వారా వసూలుచేసిన ఆదాయాన్ని కారకసేవలు, వస్తువులపైన మరియు బదిలీ చెల్లింపులపైన వ్యయం చేయుటవలన ఆదాయ ప్రవాహం
- 1) పెరుగును (Injection)
 - 2) తగ్గును (leakage)
 - 3) తగ్గును మరియు పెరుగును (both leakage and injection)
 - 4) ఏదీకాదు
177. బదిలీ చెల్లింపులలో భాగం
- 1) శరణార్థులకు సహాయం
 - 2) జాతీయ రుణంపై వడ్డీ
 - 3) 1 మరియు 2
 - 4) 1కాదు, 2కాదు
178. బదిలీ చెల్లింపులకు సంబంధించినది
- 1) ప్రభుత్వం నుంచి గృహాలకు, సంస్థలకు ఆదాయం ప్రవహించును
 - 2) గృహాలు, సంస్థల నుంచి ప్రభుత్వానికి ఎలాంటి వాస్తవ ప్రవాహం ఉండదు
 - 3) ఇవి ఏకపక్ష చెల్లింపులు
 - 4) పైవన్నీ

168.1 169.2 170.3 171.1 172.2 173.1 174.1 175.1 176.1 177.3 178.4

ECONOMY

179. మూడురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో సరియైనదేది
- 1) ప్రభుత్వ పన్నులు ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును
 - 2) ప్రభుత్వవ్యయం, బదిలీ చెల్లింపులు ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును
 - 3) ప్రభుత్వానికి వచ్చిన పన్ను ఆదాయం, మొత్తం వ్యయం చేయబడితే ఆదాయ ప్రవాహం సమతౌల్యంలో ఉండును
 - 4) పైవన్నియూ సరియైనవే
180. క్రిందివానిలో సరియైనది
- 1) విదేశీ వ్యాపారం చేయని ఆర్థిక వ్యవస్థను closed economy అందురు
 - 2) విదేశీ వ్యాపారం కలిగిఉన్న ఆర్థిక వ్యవస్థను open economy అందురు
 - 3) open economy లో గృహ, సంస్థల, ప్రభుత్వ, విదేశీరంగాలుంటాయి
 - 4) పైవన్నియు సరియైనవే
181. Open economy కి మరొకపేరు
- 1) రెండురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థ
 - 2) మూడురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థ
 - 3) నాలుగురంగాల ఆర్థికవ్యవస్థ
 - 4) 1 మరియు 2
182. నాలుగురంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఎగుమతి, దిగుమతులు ఈవిధంగా పనిచేయును
- 1) leakage and injection
 - 2) injection and leakage
 - 3) only leakage
 - 4) only injection
183. నాలుగురంగాల నమూనాలో ఆదాయ సమతౌల్యానికి ఉండవలసిన నిబంధన
- 1) పొదుపు = పెట్టుబడి
 - 2) పన్నులు = ప్రభుత్వ వ్యయం, బదిలీ చెల్లింపులు
 - 3) దిగుమతులు = ఎగుమతులు
 - 4) పై మూడు
184. మానవాభివృద్ధి సూచిని రూపొందించేది (HDI)
- 1) UNO
 - 2) UNDP
 - 3) WHO
 - 4) WTO
185. ఏ సంవత్సరం నుండి HDI ని రూపొందిస్తున్నారు
- 1) 1979
 - 2) 1989
 - 3) 1990
 - 4) 1999
186. HDI రూపకల్పనలో కృషిచేసినవారు
- 1) అమర్త్యసేన్
 - 2) మహబూబ్-ఉల్-హక్
 - 3) మేఘనాథ్ దేశాయ్ మరియు గుస్తావ్ రాజీస్
 - 4) పై వారందరూ
187. మానవాభివృద్ధి సూచి (HDI) రూపశిల్పిగా వీరిని పిలుస్తారు
- 1) మహబూబ్-ఉల్-హక్
 - 2) అమర్త్యసేన్
 - 3) మేఘనాథ్ దేశాయ్
 - 4) గుస్తావ్ రాజీస్
188. HDI గణనలో తీసుకునే అంశాలు
- 1) సాంఘిక అంశాలు
 - 2) ఆర్థికాంశాలు
 - 3) సాంఘిక, ఆర్థికాంశాలు
 - 4) ఏవీకావు
189. HDI గణనలో తీసుకోని అంశం
- 1) విద్య సంబంధ అంశం
 - 2) ఆరోగ్య సంబంధ అంశం
 - 3) ఆదాయ సంబంధ అంశం
 - 4) మత సంబంధ అంశం
190. HDI గణనలో లేని అంశం (Group-II 2008)
- 1) ఆయుర్దాయం
 - 2) శిశు మరణరేటు
 - 3) అక్షరాస్యత
 - 4) తలసరి ఆదాయం

179.4 180.4 181.3 182.2 183.4 184.2 185.3 186.4 187.1 188.3 189.4 190.2

ECONOMY

191. UNDP వారు రూపొందించిన HDI కి సంబంధించి సరికానిదేది
- 1) పుట్టినప్పటినుంచి ఆయుర్దాయాన్ని గణిస్తారు
 - 2) వయోజన అక్షరాస్యతకు 2/3వ వంతు ప్రాధాన్యత ఇవ్వబడింది
 - 3) విద్యారంగంలో ఉమ్మడి నమోదు రేటు 1/3వ వంతు ప్రాధాన్యత ఇస్తారు
 - 4) తలసరి ఆదాయాన్ని వినిమయ రేటులో గల అమెరికా డాలర్లలో గణిస్తారు
192. UNDP వారు రూపొందించే HDIలో తలసరి ఆదాయాన్ని ఈవిధంగా తీసుకుంటారు (Group-II 2008)
- 1) తలసరి GDP
 - 2) తలసరి GNP
 - 3) వినిమయ రేటుప్రకారం అమెరికా డాలర్లలో తలసరి GDP
 - 4) కొనుగోలు శక్తిసమానత (PPP) లో గల అమెరికా డాలర్లలో తలసరి GDP
193. HDI గణనలో ఒక్కొక్క అంశానికి అంశసూచీ ఏవిధంగా గణిస్తారు
- 1) $\frac{\text{వాస్తవవిలువ} - \text{కనిష్టవిలువ}}{\text{గరిష్టవిలువ} - \text{కనిష్టవిలువ}}$
 - 2) $\frac{\text{వాస్తవవిలువ} + \text{కనిష్టవిలువ}}{\text{గరిష్టవిలువ} - \text{కనిష్టవిలువ}}$
 - 3) $\frac{\text{వాస్తవవిలువ} + \text{కనిష్టవిలువ}}{\text{గరిష్టవిలువ} + \text{కనిష్టవిలువ}}$
 - 2) $\frac{\text{వాస్తవవిలువ} - \text{కనిష్టవిలువ}}{\text{గరిష్టవిలువ} + \text{కనిష్టవిలువ}}$
194. UNDP వారు రూపొందించే HDI లో ఆయుర్దాయసూచి కనిష్ట, గరిష్ట విలువలు
- 1) 25 సం॥లు, 85 సం॥లు
 - 2) 85 సం॥లు, 25 సం॥లు
 - 3) 28 సం॥లు, 77 సం॥లు
 - 4) 77 సం॥లు, 28 సం॥లు
195. UNDP వారు రూపొందించే HDI లో తలసరి GDP (US\$ PPP) కనిష్ట గరిష్ట విలువలు
- 1) 100 ; 40,000
 - 2) 40,000 ; 100
 - 3) 200 ; 30,000
 - 4) 30,000 ; 200
196. UNDP వారు రూపొందించే HDI విలువ ఎప్పుడూ ఈవిధంగా ఉంటుంది
- 1) 0-1 మధ్యలో ఉంటుంది
 - 2) 0-100 మధ్యలో ఉంటుంది
 - 3) 0-0.5 మధ్యలో ఉంటుంది
 - 4) 0-1000 మధ్యలో ఉంటుంది
197. HDI విలువల ప్రకారం ప్రపంచదేశాల వర్గీకరణలో సరియైనది
- 1) 0.000 - 0.499 మధ్య విలువలు కల్గినవి అల్ప మానవాభివృద్ధి దేశాలు
 - 2) 0.500 - 0.799 మధ్య విలువలు కల్గినవి మధ్యస్థాయి మానవాభివృద్ధి దేశాలు
 - 3) 0.800 - 1.00 మధ్య విలువలు కల్గినవి అధిక మానవాభివృద్ధి దేశాలు
 - 4) అన్నియూ సరియైనవే
198. 2007 గణాంకాలు ఆధారంగా రూపొందించిన 2009 HDR సంబంధించి సరికానిది
- 1) అత్యధిక, అధిక, మధ్యస్థాయి, అల్ప మానవాభివృద్ధి దేశాలని వర్గీకరించడమైంది
 - 2) 2009 HDRలో 182 దేశాలను తీసుకోవడమైంది
 - 3) 0.900 - 1.00 మధ్య విలువ కల్గిన దేశాలను అత్యధిక మానవాభివృద్ధిదేశాలందురు
 - 4) దీనిలో ఇండియా 132వ ర్యాంక్ను పొందినది
199. 2008 HDRలో 179 దేశాలు తీసుకుంటే ఇండియా ర్యాంక్
- 1) 126
 - 2) 128
 - 3) 132
 - 4) 134

191.4 192.4 193.1 194.1 195.1 196.1 197.4 198.4 199.3

ECONOMY

215. జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికను మనదేశంలో రూపొందించినది
 1) విత్తసంఘం 2) ప్రణాళికా సంఘం 3) CESS 4) NCAER
216. ప్రణాళికా సంఘం రూపొందించిన జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో మొదటిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం
 1) పంజాబ్ 2) తమిళనాడు 3) మహారాష్ట్ర 4) కేరళ
217. ప్రణాళికాసంఘం రూపొందించిన జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో 15 రాష్ట్రాల్లో చివరి స్థానాన్ని పొందిన రాష్ట్రం
 1) బీహార్ 2) అస్సాం 3) ఉత్తరప్రదేశ్ 4) మధ్యప్రదేశ్
218. జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో HDI గణనలో తీసుకున్న అంశాలు
 a) పుట్టినప్పటినుంచి ఆయుర్దాయం b) సంవత్సరం నుంచి ఆయుర్దాయం మరియు శిశుమరణరేటు
 c) నియత విద్యకు ప్రాధాన్యతనిస్తూ 7 సం॥లు పైనున్నవారిలో అక్షరాస్యత d) వాస్తవ తలసరి వినియోగ వ్యయం
 1) a, c, d 2) b, c, d 3) a, b, d 4) a, b, c
219. 2001 “జాతీయమానవాభివృద్ధి” నివేదికలో 2001 సం॥నికి భారతమానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ
 1) 0.302 2) 0.381 3) 0.472 4) 0.416
220. 2001 “జాతీయ మానవాభివృద్ధి” నివేదికలో ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థానం మరియు సూచీ విలువ
 1) 9 (0.424) 2) 10 (0.416) 3) 9 (0.377) 4) 10 (0.298)
221. 2001 “జాతీయ మానవాభివృద్ధి” నివేదిక ప్రకారం ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి సూచీ విలువ (Group-II 2008)
 1) భారతదేశం కంటే ఎక్కువ 2) భారతదేశం కంటే తక్కువ
 3) భారతదేశంతో సమానం 4) భారతమానవాభివృద్ధి సూచీలో సగం
222. 1981, 1991, 2001 లలో “జాతీయ మానవాభివృద్ధి” నివేదికలో HDI లో A.P ర్యాంకులు వరుసగా
 1) 8, 9, 10 2) 9, 9, 10 3) 10, 10, 10 4) 12, 11, 10
223. జాతీయ మానవాభివృద్ధి నివేదికలోని అంశాలకు సంబంధించి సరికానిది
 1) ఆర్థికంగా మెరుగుపడిన రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధికూడా మెరుగ్గా ఉంది
 2) మధ్య ఆదాయ రాష్ట్రాలలో ఆర్థికవృద్ధికి, మానవాభివృద్ధికి అనులోమ సంబంధం స్పష్టంగా కనపడలేదు
 3) రాష్ట్రాలమధ్య ఆదాయ అసమానతలు కంటే HDI లో అసమానతలు తక్కువగా ఉన్నాయి
 4) 2001, HDI విలువలు 0.638 నుంచి 0.467ల మధ్య ఉంది
224. వివిధ రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధి సూచీని గణించినవారు
 1) UNFPA 2) మహబూబ్-ఉల్-హక్ 3) బిస్వజిత్ గుహ 4) పై ముగ్గురూ
225. మనదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలకు UNFPA వారు గణించిన HDI లో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు
 1) కేరళ, బీహార్ 2) కేరళ, మధ్యప్రదేశ్ 3) కేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్ 4) కేరళ, ఒరిస్సా
226. మనదేశంలో వివిధ రాష్ట్రాలకు మహబూబ్-ఉల్-హక్ గణించిన HDI కి సంబంధించి సరికానిది
 1) Human Development in South Asia 1997 అనే గ్రంథంలో ప్రచురించెను
 2) మహబూబ్-ఉల్-హక్ గణనలో మొదటిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం కేరళ
 3) హక్ గణనలో చివరిస్థానం పొందిన రాష్ట్రం మధ్యప్రదేశ్ 4) హక్ ‘25 రాష్ట్రాలకు’ HDI ని గణించెను
227. బిస్వజిత్ గుహ HDI గణనలో UNDP వారు తీసుకున్న మూడు అంశాలతోపాటు అదనంగా చేర్చిన అంశం
 1) జీవన నాణ్యత 2) పేదరికం 3) పట్టణీకరణ 4) పైవన్నీ

215.2 216.4 217.1 218.2 219.3 220.2 221.2 222.2 223.4 224.4 225.1 226.4 227.4

ECONOMY

228. బిస్వజిత్ గుహ రూపొందించిన HDI లను, దానిలోని అంశాలను జతచేయండి.

- A) HDI₁ 1) అక్షరాస్యత, ఆయుర్దాయం, తలసరి ఆదాయం
 B) HDI₂ 2) అక్షరాస్యత, శిశు మరణరేటు, ఆయుర్దాయం
 C) HDI₃ 3) అక్షరాస్యత, ఆయుర్దాయం, తలసరి ఆదాయం, జీవననాణ్యత
 D) HDI₄ 4) అక్షరాస్యత, ఆయుర్దాయం, తలసరి ఆదాయం, జీవన నాణ్యత, పేదరిక నిర్మూలన
 5) HDI₃ + పట్టణీకరణ

- 1) A B C D 2) A B C D 3) A B C D 4) A B C D
 1 2 3 4 1 4 3 5 1 3 4 5 1 3 2 5

229. "A study of Inter State Disparity" గ్రంథాన్ని రచించినది

- 1) UNFPA 2) మహబూబ్-ఉల్-హక్ 3) బిస్వజిత్ గుహ 4) జీన్, డ్రిక్

230. గుహ రూపొందించిన HDI₁, HDI₂ లలో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు

- 1) కేరళ, బీహార్ 2) కేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్ 3) కేరళ, మధ్యప్రదేశ్ 4) కేరళ, ఒరిస్సా

231. గుహ రూపొందించిన HDI₃, HDI₄ లలో మొదటి, చివరి స్థానాలు పొందిన రాష్ట్రాలు

- 1) కేరళ, బీహార్ 2) కేరళ, ఉత్తరప్రదేశ్ 3) కేరళ, మధ్యప్రదేశ్ 4) కేరళ, ఒరిస్సా

232. గుహ రూపొందించిన HDI₁, HDI₂ లలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ర్యాంకులు

- 1) 9, 9 2) 9, 10 3) 8, 9 4) 7, 6

233. గుహ రూపొందించిన HDI₃, HDI₄ లలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ర్యాంకులు

- 1) 7, 8 2) 8, 9 3) 7, 6 4) 9, 10

234. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 'మానవాభివృద్ధి సూచీని' తయారుచేసే భాద్యతను తీసుకున్నది

- 1) CESS 2) DES 3) DRDC 4) NCAER

235. A.P మానవాభివృద్ధి నివేదికలో, 2001 సంవత్సరానికి మొదటి రెండు స్థానాలు పొందిన జిల్లాలు

- 1) హైదరాబాద్, కృష్ణా 2) కృష్ణా, హైదరాబాద్ 3) హైదరాబాద్, విశాఖపట్నం 4) విశాఖపట్నం, హైదరాబాద్

236. ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి నివేదికలో 2001 సంవత్సరానికి సంబంధించి 23, 22 ర్యాంకులు పొందిన జిల్లాలు వరుసగా

- 1) విజయనగరం, మహబూబ్‌నగర్ 2) మహబూబ్‌నగర్, విజయనగరం
 3) శ్రీకాకుళం, మహబూబ్‌నగర్ 4) మహబూబ్‌నగర్, శ్రీకాకుళం

237. 2004-05 నాటికి రాష్ట్రంలో బాలకార్మికుల శాతం

- 1) 14.8% 2) 6.6% 3) 7.3% 4) 5.6%

238. శిశుమరణాల రేటులో 2005 నాటికి ఆంధ్రప్రదేశ్ స్థితి

- 1) రాష్ట్రంలో శిశు మరణరేటు 57గా నమోదయింది 2) జాతీయస్థాయి కంటే తక్కువగా ఉంది
 3) కేరళతో పోలిస్తే చాలా ఎక్కువగా ఉంది 4) పైవన్నియు సరియైనవే

239. ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి నివేదికలోని అంశాలలో సరికానిది

- 1) పేదరిక నిర్మూలనకు, బాలకార్మికులకు, బడి మానివేసినవారికి పొంతన లేదు
 2) తలసరి ఆదాయంలో ముందంజలో ఉన్న విశాఖపట్నం విద్య, ఆరోగ్య రంగాల్లో వెనుకబడి ఉంది
 3) రాష్ట్రం పేదరికాన్ని, జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టడంలో గణనీయమైన ప్రగతిని సాధించింది
 4) ఎక్కువ అక్షరాస్యత ఉన్న రాష్ట్రాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒకటి

228.3 229.3 230.2 231.4 232.1 233.3 234.1 235.1 236.2 237.2 238.4 239.4

ECONOMY

252. 2008-09 (Updated advance) లో GSDP లో తృతీయరంగం అందించే వాటా
 1) సుమారు 50% 2) సుమారు 25% 3) సుమారు 30% 4) సుమారు 60%
253. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలుగా విభజించినప్పుడు, రాష్ట్ర ఆదాయానికి అవి అందించే వాటాలనుబట్టి వరుసగా (అవరోహణక్రమంలో)
 1) తృతీయరంగం, ద్వితీయరంగం, ప్రాథమికరంగం 2) తృతీయరంగం, ప్రాథమికరంగం, ద్వితీయరంగం
 3) ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ రంగాలు 4) ద్వితీయ, ప్రాథమిక, తృతీయ రంగాలు
254. రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థను వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగాలుగా విభజించినప్పుడు 2008-09 (updated advance) లో రాష్ట్ర ఆదాయానికి అవి అందించే వాటాలను బట్టి వరుసగా (అవరోహణక్రమంలో)
 1) సేవలు, పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం 2) సేవలు, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు
 3) వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, సేవలు 4) పరిశ్రమలు, వ్యవసాయం, సేవలు
255. జాతీయాదాయాన్ని, రాష్ట్రాదాయాన్ని సరిపోల్చినపుడు క్రిందివానిలో ఏది నిజం
 1) జాతీయ, రాష్ట్ర స్థాయి రెండింటిలోను తృతీయరంగం ప్రధమస్థానంలో ఉంది
 2) జాతీయస్థాయిలో ప్రాథమికరంగం చివరి స్థానంలో ఉండగా, రాష్ట్రస్థాయిలో ద్వితీయరంగం చివరిస్థానంలో ఉంది
 3) 2008-09 advanced అంచనాలలో జాతీయస్థాయిలోను, రాష్ట్రస్థాయిలోను వ్యవసాయరంగమే చివరిస్థానంలో ఉంది
 4) అన్ని సరియైనవే
256. ప్రాథమికరంగంలో అధిక వాటాను అందించే ఉపరంగం
 1) వ్యవసాయం 2) అటవీసంపద 3) మత్స్య సంపద 4) గనుల త్రవ్వకం
257. ద్వితీయరంగంలో అధిక వాటాను అందించే ఉపరంగం
 1) నిర్మాణం 2) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటిసరఫరా 3) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ 4) గనుల త్రవ్వకం
258. రాష్ట్ర ఆదాయంలో ప్రాథమిక రంగానికి సంబంధించి క్రింది వానిలో సరికానిది
 1) వ్యవసాయం వాటా తగ్గుచూ వస్తుంది 2) పశుసంపదవాటా ఈమధ్యకాలంలో కొద్దిగా పెరుగుచున్నది
 3) గనుల త్రవ్వకం వాటా తగ్గుచున్నది 4) అటవీసంపద 1% కంటే తక్కువగా ఉంది
259. నూతన ఆర్థిక సంస్కరణల తర్వాత 2000 వరకు రాష్ట్రంలో GSDP వృద్ధిరేటు తగ్గినా తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు పెరుగుటకు కారణం
 1) జనాభా పెరుగుదల 2) జనాభా పెరుగుదలరేటు తగ్గుట
 3) జనాభా తగ్గుదల 4) జనాభా పెరుగుదలరేటు ఎక్కువగా ఉండుట
260. 2010-11(A) ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్ర వృద్ధిరేటుకి సంబంధించి క్రిందివానిలో సరియైనది
 1) A.P వృద్ధిరేటు 8.89% గా అంచనా వేయబడింది 2) జాతీయ వృద్ధిరేటుకంటే రాష్ట్ర వృద్ధిరేటు ఎక్కువగా ఉంది
 3) 1 మరియు 2 సరియైనవే 4) 1 మరియు 2 సరికాదు
261. గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో అత్యధిక వృద్ధిరేటు నమోదుచేసుకుంటున్న ఉపరంగం
 1) మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ 2) మైనింగ్ క్వారీంగ్
 3) సమాచారరంగం 4) వర్తకం, హోటళ్ళు, రెస్టారెంట్లు
262. ప్రస్తుత ధరలలో 2010-11(A) లో ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క తలసరి ఆదాయం (సుమారుగా)
 1) రూ॥ 60,000 2) రూ॥ 39,000 3) రూ॥ 50,000 4) రూ॥ 54,000

252.1 253.2 254.1 255.4 256.1 257.3 258.3 259.2 260.3 261.3 262.1

ECONOMY

263. స్థిర ధరలలో 2010-11(A) లో ఆంధ్రప్రదేశ్ యొక్క తలసరి ఆదాయం (సుమారుగా)
 1) రూ॥ 39,000 2) రూ॥ 36,000 3) రూ॥ 40,000 4) రూ॥ 50,000
264. రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయానికి సంబంధించి సరికానిది
 1) భారత తలసరి ఆదాయంకంటే రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం ఎక్కువ
 2) 2010-11 (A) లో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు స్థిర ధరల్లో సుమారు 7.9%
 3) 2010-11 (A) లో రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయ వృద్ధిరేటు ప్రస్తుత ధరల్లో సుమారు 18%
 4) భారత తలసరి ఆదాయంకంటే రాష్ట్ర తలసరి ఆదాయం తక్కువ
265. సంవత్సరకాలలో ఒకజిల్లా భౌగోళిక సరిహద్దులలో ఉత్పత్తి చేయబడే వస్తు సేవల ఆర్థిక విలువను ఈవిధంగా పిలుస్తారు
 1) NSDP 2) GDDP 3) తలసరి GDDP 4) తలసరి NSDP
266. స్థిర ధరలలో 2008-09, 2009-10 సం॥లకు అత్యధిక GDDP గల జిల్లా
 1) హైదరాబాద్ 2) విశాఖపట్నం 3) గుంటూరు 4) తూర్పుగోదావరి
267. స్థిర ధరలలో అత్యల్ప GDDP గల జిల్లా
 1) శ్రీకాకుళం 2) విజయనగరం 3) మహబూబ్‌నగర్ 4) అదిలాబాద్
268. 2009-10 (Q) లో స్థిర ధరలలో అత్యధిక తలసరి GDDP గల జిల్లా
 1) విశాఖపట్నం 2) తూర్పుగోదావరి 3) హైదరాబాద్ 4) కృష్ణా
269. అతి తక్కువ తలసరి GDDP గల జిల్లా (స్థిర ధరలలో)
 1) శ్రీకాకుళం 2) విజయనగరం 3) మహబూబ్‌నగర్ 4) అదిలాబాద్
270. 2009-10 (Q) సంవత్సరంలో అత్యధిక రాష్ట్రాదాయం (NSDP) గల రాష్ట్రం
 1) ఉత్తరప్రదేశ్ 2) ఆంధ్రప్రదేశ్ 3) పశ్చిమబెంగాల్ 4) మహారాష్ట్ర
271. 2009-10 (Q) లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల ప్రాంతం
 1) గోవా 2) చండీఘర్ 3) ఢిల్లీ 4) హర్యానా
272. 2007-08 లో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం
 1) గోవా 2) హర్యానా 3) పంజాబ్ 4) ఆంధ్రప్రదేశ్
273. 2009-10 (Q) సంవత్సరానికి పెద్దరాష్ట్రాలలో అత్యధిక తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం
 1) గోవా 2) హర్యానా 3) పంజాబ్ 4) ఆంధ్రప్రదేశ్
274. 2009-10 (Q) సంవత్సరానికి అతి తక్కువ తలసరి ఆదాయం గల రాష్ట్రం
 1) ఒరిస్సా 2) బీహార్ 3) ఆంధ్రప్రదేశ్ 4) కేరళ
275. 2008-09 (P) సం॥లో రాష్ట్ర GSDP లో స్థూల స్థిర మూలధన కల్పన ఎంతశాతంగా ఉంది
 1) 29% 2) 35% 3) 21% 4) 39%
276. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ వలె రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ కూడా ఇప్పటినుంచి అధిక వృద్ధిరేటు నమోదుచేసుకోవడం ప్రారంభించింది
 1) 1960 నుంచి 2) 1980 నుంచి 3) 1990 నుంచి 4) 2000 నుంచి
277. రాష్ట్రంలో 1980 వరకు నమోదయిన వార్షిక వృద్ధిరేటు సుమారు
 1) 2% 2) 3% 3) 5% 4) 6%

263.1 264.4 265.2 266.1 267.1 268.3 269.1 270.4 271.2 272.1 273.2 274.2 275.1
 276.2 277.2

ECONOMY

278. రాష్ట్రంలో 9వ ప్రణాళికలో GSDP వృద్ధిరేటు
1) 5.59% 2) 8.33% 3) 9.59% 4) 10.33%
279. సాపేక్ష ఆదాయ పరికల్పన (Relative Income Hypothesis) ప్రతిపాదించినది.
1) కీన్స్ 2) డ్యూసెన్బెర్గ్ 3) గాల్బ్రెట్ 4) ఎవరూకాదు
280. రాష్ట్రంలో 10వ ప్రణాళికలో GSDP వృద్ధిరేటు
1) 5.59% 2) 8.33% 3) 9.59% 4) 10.33%
281. 2010-11 (A) కి స్థిర ధరలలో రాష్ట్ర GSDP (సుమారుగా)
1) రూ॥ 3,00,000 కోట్లు 2) రూ॥ 2,16,000 కోట్లు
3) రూ॥ 2,39,000 కోట్లు 4) రూ॥ 3,71,000 కోట్లు
282. 2010-11 (A) సం॥నికి స్థిర ధరలలో వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సేవారంగాల వృద్ధిరేట్లు వరుసగా
1) 14.85, 11.11, 8.37 2) 2.73, 17.66, 12.29 3) 8.39, 7.79, 9.6 4) 8.84, 13.22, 9.53
283. రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని సాధారణంగా ఈవిధంగా అంచనా వేస్తారు
1) Income originating approach 2) Income Accruing Approach
3) Both 1 and 2 4) None of the above
284. జీవన ప్రమాణాన్ని దీని సహాయంతో అంచనావేస్తారు
1) రాష్ట్ర ఆదాయం 2) స్థూల రాష్ట్రాదాయం 3) తలసరి ఆదాయం 4) వ్యష్టి ఆదాయం
285. ప్రస్తుతం రాష్ట్రంలో రాష్ట్ర ఆదాయాన్ని గణించేందుకు ఆధార సంవత్సరంగా దీనిని తీసుకుంటున్నారు (Group-II 2008)
1) 1993-94 2) 1999-2000 3) 2008-09 4) 2004-05
286. రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని గణించుటవలన కలిగే ప్రయోజనం
1) రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థలో వచ్చే నిర్మాణాత్మక మార్పులను అవగాహన చేసుకోవచ్చు
2) రాష్ట్ర ప్రణాళికలకు ఆధారం
3) రాష్ట్రంలో గల ప్రాంతీయ అసమానతలు అవగాహన చేసుకోవచ్చు 4) పైవన్నియు
287. 2001 జనాభా లెక్కల నాటికి రాష్ట్రంలో వ్యవసాయంపై ఆధారపడి పనిచేసే వారి శాతం
1) 69% 2) 68% 3) 62% 4) 39%
288. 2001 లెక్కల ప్రకారం వ్యవసాయంపై ఆధారపడేవారిలో వ్యవసాయ శ్రామికుల శాతం
1) 39.60% 2) 40.87% 3) 36.59% 4) 28.59%
289. 2001 లెక్కల ప్రకారం మొత్తం వ్యవసాయంపై ఆధారపడే వారిలో వ్యవసాయదార్లు శాతం
1) 22.70% 2) 39.60% 3) 62.30% 4) 1.74%
290. రాష్ట్రంలో వ్యవసాయంపై ఆధారపడేవారి ధోరణులకు సంబంధించి క్రిందివానిలో సరియైనదేది
1) వ్యవసాయదార్లు శాతం తగ్గుతూ వస్తుంది 2) వ్యవసాయ శ్రామికుల శాతం పెరుగుతూ వస్తుంది
3) వ్యవసాయంపై ఆధారపడి పనిచేసేవారి శాతం తగ్గుతూ వస్తుంది 4) పైవన్నియు సరియైనవే
291. సాధారణంగా జాతీయాదాయమనగా
1) మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి 2) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి
3) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా స్థూల జాతీయోత్పత్తి 4) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి

278.1 279.2 280.2 281.4 282.3 283.1 284.3 285.4 286.4 287.3 288.1 289.1 290.4
291.4

చిరంజీవి

ECONOMY

292. స్థూల దేశీయోత్పత్తి, నికర దేశీయోత్పత్తికి తేడా

- 1) బదిలీ చెల్లింపులు 2) తరుగుదల 3) పరోక్షపన్నులు 4) సబ్సిడీలు

293. స్థూల జాతీయోత్పత్తి, స్థూల దేశీయోత్పత్తి ఈ సందర్భంలో సమానమగును

- 1) ఎగుమతుల వలన లభ్యమయ్యే ఆదాయం, దిగుమతులకయ్యే వ్యయం కంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు
 2) ఎగుమతుల వలన లభ్యమయ్యే ఆదాయం, దిగుమతులకయ్యే వ్యయం కంటే తక్కువ ఉన్నప్పుడు
 3) విదేశాలనుంచి వచ్చే కారకాదాయం, విదేశాలకు చెల్లించే కారకాదాయం సమానమైనప్పుడు
 4) పైదేదీకాదు

294. ఏదైనా నిర్ణీత కాలంలో ఉత్పాదక వనరుల యజమానులు సంపాదించే ఆదాయాన్ని గణిస్తే వచ్చేది

- 1) వ్యష్టి ఆదాయం 2) వ్యయార్హ ఆదాయం 3) జాతీయాదాయం 4) తలసరి ఆదాయం

295. దేశం యొక్క మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తిని గణించేటప్పుడు క్రిందివానిలో ఒకటి భాగం కాదు

- 1) పన్ను చెల్లించక పూర్వం వేతనం, జీతాలు 2) ఉద్యోగస్తులకు చెల్లించే బోనస్
 3) పరోక్ష పన్నులు 4) తరుగుదల

296. క్రిందివానిని జతపరచండి

- A) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా 1) లభ్యమయ్యే మొత్తం వస్తుసేవలు
 B) మార్కెట్ ధరలలో 2) ఒకదేశంలో మొత్తం వస్తుసేవల ఉత్పత్తి
 C) GDP 3) సంవత్సర కాలంలో చేసే మొత్తం వ్యయం
 D) GNP 4) ఉత్పత్తి కారకాలకు ప్రతిఫలాల రూపంలో చెల్లించే వ్యయం
 E) మొత్తం దేశీయ వ్యయం 5) పన్ను, సేవలకు ధరల రూపంలో వాస్తవంగా చెల్లించిన వ్యయం
- 1) A B C D E 2) A B C D E 3) A B C D E 4) A B C D E
 4 5 2 1 3 5 4 2 1 3 4 5 1 2 3 5 4 1 2 3

297. క్రిందివానిని జతపరచండి

- A) $C + I + G + (X - M)$ 1) NDP
 B) GDP -- తరుగుదల 2) NDP_{FC}
 C) NDP_{MP} -- పరోక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు 3) వ్యయార్హ ఆదాయం
 D) వ్యష్టి ఆదాయం -- ప్రత్యక్ష పన్నులు 4) GDP
- 1) A B C D 2) A B C D 3) A B C D 4) A B C D
 4 2 1 3 4 1 2 3 4 1 3 2 4 2 1 3

298. వివిధ దేశాలమధ్య జాతీయాదాయ గణాంకాల ద్వారా ప్రజల జీవన ప్రమాణాన్ని సరిపోల్చడలచుకుంటే క్రింది వానిలో దేనిని తీసుకోవాలి

- (a) దేశాల మధ్య వినిమయ రేటు (b) ధరలస్థాయిలో మార్పులు
 (c) జనాభా మొత్తంలోని తేడాలు (d) జాతీయాదాయ పంపిణీ
- 1) a మరియు b 2) a, b మరియు c 3) b, c మరియు d 4) a, b, c మరియు d

299. జాతీయాదాయం దీనికి సమానం

- 1) GNP - సబ్సిడీలు - పన్నులు 2) NNP - పరోక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు
 3) NNP - ప్రత్యక్ష పన్నులు + సబ్సిడీలు 4) GNP - సబ్సిడీలు + పన్నులు

292.2 293.3 294.3 295.4 296.1 297.2 298.4 299.2

ECONOMY

310. క్రిందివానిలో బదిలీ చెల్లింపు ఏది ?
- 1) గృహిణికి చేసే చెల్లింపులు
 - 2) పిల్లలకు ఇచ్చే pocket money
 - 3) వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులకిచ్చే నిర్వహణా భత్యం
 - 4) పైవన్నీ
311. GNP గత సంవత్సరం కంటే 16% పెరిగి ద్రవ్యోల్బణం 9% పెరిగితే దేశ ఉత్పత్తి పెరుగుదల శాతం ఎంత
- 1) 4%
 - 2) 5%
 - 3) 6%
 - 4) 7%
312. క్రిందివానిలో మధ్యంతర ఉత్పత్తి ఏది ?
- 1) కంపెనీచే తయారుచేయబడి అమ్ముగా ఒక దుకాణంలో ఉంచబడిన water heter
 - 2) కంపెనీచే తయారుచేయబడి వినియోగదారుకు అమ్ముబడిన water heter
 - 3) ఒక కంపెనీచే తయారుచేయబడి, ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగించేందుకు మరొక కంపెనీకి అమ్ముబడిన water heter
 - 4) ఒక కంపెనీచే తయారుచేయబడి, ఆ కంపెనీచే ఉపయోగించబడే water heter
313. క్రిందివానిలో సబ్సిడీలు అనగా
- 1) వస్తుసేవల కొనుగోలుకై ప్రభుత్వం చేసే చెల్లింపులు
 - 2) ఉత్పత్తి కారకాలపై సంస్థలు చేసే చెల్లింపులు
 - 3) వాటాదార్లకు కంపెనీ చేసే చెల్లింపులు
 - 4) ఎలాంటి వస్తుసేవలు కొనుగోలు చేయకుండా వ్యాపార సంస్థలపై ప్రభుత్వం చేసే చెల్లింపులు
314. GNP కి, GDP కి తేడా
- 1) స్థూల దేశీయ పెట్టుబడి
 - 2) నికర ఎగుమతులు
 - 3) నికర విదేశీ పెట్టుబడి
 - 4) నికర విదేశీకారకాదాయం
315. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా నికర దేశీయోత్పత్తి = మార్కెట్ ధరల దృష్ట్యా నికర దేశీయోత్పత్తి
- 1) + సబ్సిడీలు - పరోక్ష పన్నులు
 - 2) - సబ్సిడీలు + పరోక్ష పన్నులు
 - 3) - సబ్సిడీలు
 - 4) + పరోక్ష పన్నులు
316. క్రిందివానిలో జాతీయాదాయం దీనిచే ప్రభావితం కాదు
- 1) సెకెండ్ హ్యాండ్ కారు A, B కి అమ్ముట
 - 2) కార్ల డీలర్ నూతన కారును అమ్ముట
 - 3) కార్ల కంపెనీ నూతన కార్లు అమ్ముట
 - 4) నూతన కార్లను అద్దె, కొనుగోలుపై అమ్ముట
317. వ్యయార్థ ఆదాయంలో ఇవి కలిసి ఉండవు
- 1) వ్యాపార బదిలీ చెల్లింపులు
 - 2) కార్పొరేట్ డివిడెండ్లు
 - 3) ప్రభుత్వ బదిలీ చెల్లింపులు
 - 4) వ్యక్తిగత ఆదాయపన్ను
318. నికర విదేశీ పెట్టుబడి అనగా
- 1) ఒకదేశంలో మొత్తం విదేశీ పెట్టుబడి
 - 2) ఒక నిర్దిష్ట సంవత్సరంలో విదేశస్తులు చేసే పెట్టుబడి
 - 3) విదేశాలలో స్థానిక నివాసులు చేసే పెట్టుబడి
 - 4) ఒకదేశంలో విదేశస్తులు చేసే పెట్టుబడి - విదేశాలలో స్వదేశస్తులు చేసే పెట్టుబడి
319. రెండు రంగాల నమూనాలో (Two sector model) ఆదాయ చక్రియ ప్రవాహం
- 1) కుటుంబాలు సంస్థలకు చెల్లించగా, తిరిగి సంస్థలు కుటుంబాలకు చెల్లించును
 - 2) సంస్థల నుంచి సంస్థలకు చెల్లింపులు
 - 3) కుటుంబాలనుంచి కుటుంబాలకు చెల్లింపులు
 - 4) కుటుంబాల నుంచి సంస్థలకు చెల్లింపులు

310.4 311.4 312.3 313.4 314.4 315.1 316.1 317.4 318.4 319.1

ECONOMY

320. జాతీయాదాయాన్ని గణించేటప్పుడు క్రిందివానిలో దేనిని లెక్కలోకి తీసుకుంటారు
 (a) జాతీయం చేసిన పరిశ్రమలో ఉద్యోగస్తుల జీతాలు (b) రిటైరయిన సివిల్ సర్వెంటు ఫించన
 (c) పోటీలో పొందిన బహుమతులు (prizes own in competitions)
 (d) ఆస్ట్రేలియాలో చేసిన పెట్టుబడులపై వడ్డీ
 1) a మరియు c 2) a మరియు d 3) b, c మరియు d 4) పైవన్నియు
321. జాతీయాదాయ గణనలో క్రిందివానిలో బదిలీ చెల్లింపు కానిది
 1) ప్రభుత్వ బాండ్లపై భారతీయులకు వచ్చే వడ్డీ 2) కరువు కాలంలో చెల్లించే సహాయం
 3) నిరుద్యోగ బెనిఫిట్ 4) సుప్రీంకోర్టు జడ్జి జీతం
322. జాతీయాదాయ గణనలో కలిసి ఉండేది
 (a) సేల్స్ మెన్ కు ఇచ్చే కమీషన్ (b) రైతులకిచ్చే సబ్సిడీలు
 (c) సాంఘిక భద్రతకై చేసే చెల్లింపులు (d) పార్ట్ టైమ్ పాలిటెక్నిక్ లెక్చరర్ కు ఇచ్చే చెల్లింపులు
 1) a, b మరియు d 2) a మరియు d 3) a మరియు c 4) a, b, c మరియు d
323. ' The General Theory of Employment, Interest and money ' 1936 గ్రంథ రచయిత
 1) జె.ఎమ్. కీన్స్ 2) రాగ్నార్ నర్కెన్ 3) జె. ఎస్. మిల్ 4) జె.బి. సే
324. జాతీయాదాయ అంచనాలు దీనికి ఉపయోగపడును
 1) భౌగోళిక పంపిణీ తెలుసుకునేందుకు 2) మౌళిక పరిశ్రమల వృద్ధి తెలుసుకునేందుకు
 3) కొంతకాలంగా ఆర్థిక సంక్షేమంలో వచ్చే మార్పులు అంచనా వేసేందుకు
 4) పారిశ్రామిక రంగంలో ప్రగతిని తెలుసుకునేందుకు
325. స్థూల ప్రైవేట్ దేశీయ పెట్టుబడిని మూలధన వినియోగ అలవెన్సు అధిగమిస్తే దాని అర్థం
 1) ఆర్థికవ్యవస్థ దిగుమతులు కంటే ఎగుమతులు ఎక్కువగా చేస్తున్నట్లు 2) ఆర్థికవ్యవస్థ విస్తరిస్తున్నట్లు
 3) నికర పెట్టుబడి ఋణాత్మకమైనట్లు 4) ద్రవ్య GNP పెరుగుతున్నప్పటికీ, వాస్తవ GNP తగ్గుచున్నట్లు
326. క్రిందివానిలో పెట్టుబడి వ్యయంలో భాగం కానిది
 1) పాత ఇల్లు కొనుగోలు 2) మన్నికగల ఎక్స్‌చేంజ్ పై ఉత్పత్తిదారుని వ్యయం
 3) వ్యాపార సంస్థల ఇన్వెంటరీలో పెరుగుదల 4) కంపెనీ ప్రధాన ప్లాంట్ విస్తరణ
327. ఆర్థిక కార్యకలాపాలలో జాతీయాదాయం దృష్ట్యా ముఖ్య పాత్ర పోషించేదేది
 1) పన్నులస్థాయి 2) వాస్తవ పెట్టుబడి 3) ప్రణాళికా పొదుపు 4) ఉత్పత్తి కారకాల గమనశీలత
328. క్రిందివానిలో బదిలీచెల్లింపు
 1) యమ్.పి. జీతం 2) షేర్ హోల్డర్స్ కు కంపెనీ ఇచ్చే డివిడెండ్లు
 3) గృహ పసతుల నుండి వచ్చే బాటకం 4) నిరుద్యోగ భృతి
329. జాతీయ ఋణంపై వడ్డీ (Interest on National Debt.) దీనిలో భాగం
 1) GNP 2) NNP 3) జాతీయాదాయం 4) వ్యష్టి ఆదాయం
330. రెండుసార్లు లెక్కింపు (Double counting) వలన కలిగే ప్రభావం
 1) జాతీయోత్పత్తి అధికంగా అంచనావేయబడును (over estimating)
 2) జాతీయోత్పత్తి అల్పంగా అంచనావేయబడును (under estimating)
 3) జాతీయాదాయానికి సంబంధించి తప్పుడు ఫలితాలు వచ్చును 4) ఏదీకాదు

320.2 321.4 322.2 323.1 324.3 325.3 326.1 327.2 328.4 329.4 330.1

ECONOMY

341. ఒక దేశ GNP రూ 600 కోట్లు, NNP రూ 475 కోట్లు, అయితే తరుగుదల.
 1) రూ 100 కోట్లు 2) రూ 175 కోట్లు 3) రూ 150 కోట్లు 4) రూ 125 కోట్లు
342. క్రింది వానిలో సరికానిదేది.
 1) GNP - తరుగుదల = NNP 2) GNP = GDP+ NFIA
 3) $NNP_{MP} +$ సబ్సిడీలు - పరోక్షపన్నులు = NNP_{FC} 4) NNP - తరుగుదల = GNP
343. GNP కి, NNP కి మధ్య తేడాను దీని ద్వారా చెప్పవచ్చు.
 1) బదిలీచెల్లింపులు 2) మూలధన వినియోగం 3) వాల్యూయాడెడ్ 4) నిల్వపెరుగుదల
344. శ్రామికులను ఉత్పాదక, అనుత్పాదక శ్రామికులుగా విభజించినది.
 1) డెవిడ్ రికార్డ్ 2) J.S. మిల్ 3) ఆడంస్మిత్ 4) కార్లమాంబ్
345. వ్యయార్హ ఆదాయం + ప్రత్యక్ష పన్నులు =
 1) NNP_{FC} 2) NDP_{MP} 3) ప్రైవేట్ ఆదాయం 4) వ్యష్టి ఆదాయం
346. మార్కెట్ ధరలలో NNP, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా NNP ఏ సంధర్భంలో సమాన మగును
 1) ప్రత్యక్ష పన్నులు లేనప్పుడు 2) పరోక్ష పన్నులు లేనప్పుడు
 3) సబ్సిడీలు లేనప్పుడు 4) పరోక్ష పన్నులు, సబ్సిడీలు లేనప్పుడు
347. జాతీయాదాయ అకౌంట్స్ కు సంబంధించి క్రింది వానిలో సరియైనది
 1) వస్తుసేవల నాణ్యతలో వచ్చే మార్పులను తెలుపుతాయి. 2) విశ్రాంతి విలువను తెలుపుతాయి.
 3) సామాజిక వ్యయాల (social costs) ను గణిస్తాయి. 4) ఏదీకాదు.
348. క్రింది విలువలను జతపరచండి.
 పరోక్ష పన్నులు - సబ్సిడీలు రూ॥ 8344 కోట్లు.
 స్థిరమూలధన వినియోగం రూ॥ 4486 కోట్లు.
 విదేశీనికర కారకాదాయం (రూ॥-232) కోట్లు.
 మార్కెట్ ధరలో GNP రూ॥ 79,391 కోట్లు
 a) GNP_{FC} 1) 66,793 కోట్లు
 b) NNP_{MP} 2) 75,137 కోట్లు
 c) NDP_{MP} 3) 71, 047 కోట్లు
 d) NDP_{FC} 4) 74, 905 కోట్లు
- 1) a b c d 2) a b c d
 3) 3 4 2 1 3) 3 2 1 4
 4) a b c d 4) a b c d
 3) 3 1 2 4 2 3 4 1
349. జాతీయాదాయ గణనలో క్రింది వానిలో సమస్యకానిది.
 1) రెండుసార్లు లెక్కింపు. 2) సరైన రికార్డులు లేకపోవుట.
 3) వ్యక్తుల కొచ్చే ఆదాయలలో వ్యత్యాసాలు. 4) వేటిని చేర్చాలి, మినహాయించాలి అనే సమస్య.

341.4 342.4 343.2 344.3 345.4 346.4 347.4 348.1 349.3

ECONOMY

350. ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థలో సంస్థ A, సంస్థ Bకి రూ 600లు, సంస్థ Cరూ 400లు విలువ గల వస్తువులను విక్రయించెను. సంస్థ Bరూ 200ల విలువైన వస్తువులను అంతిమ వినియోగదారులకు, సంస్థ Cకి రూ 600ల విలువ గల వస్తువులను విక్రయించెను. సంస్థ Cరూ 1300ల విలువగల వస్తువులను అంతిమ వినియోగదారులకు విక్రయించెను. అయితే జాతీయోత్పత్తి ఎంత.
- 1) రూ 1000 2) రూ 800 3) రూ 1500 4) రూ 1900
351. రంగాలవారీ అకౌంట్లలో గవర్నమెంట్ దిగుమతులపై చేసే కొనుగోళ్ళు దీనిలోభాగం.
- 1) గృహరంగం 2) వ్యాపార రంగం 3) ప్రభుత్వ రంగం 4) విదేశీవ్యాపార రంగం
352. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా స్థూలదేశీయోత్పత్తికి విదేశీనికర కారకాదాయం చేర్చి మూలధన వినియోగాన్ని తీసివేస్తే.
- 1)GDP_{MP} 2)GNP_{FC} 3)NNP_{MP} 4)NNP_{FC}
353. సంస్థ A పత్తిని ఉత్పత్తి చేసి, సంస్థ Bకి రూ 400కి అమ్మెను. సంస్థ B పత్తిని ఉపయోగించి యార్న్ (Yarn)గా తయారు చేసి Cకి రూ 600కు అమ్మెను. సంస్థ 'C' దానిని వస్త్రంగా మార్చి వినియోగదారునికి రూ1000కి అమ్మెను. ఆర్థికవ్యవస్థ ఉత్పత్తిని గణించేందుకు దేనిని తీసుకుందురు.
- 1) సంస్థ A రూ 400 2) సంస్థ B రూ 600 3) సంస్థ C రూ 1000 4) మొత్తం మూడింటి రూ 2000
354. నికర ఎగుమతులు ఎప్పుడు రుణాత్మకంగా ఉండును.
- 1) నికర పెట్టుబడి ధనాత్మకమైనప్పుడు. 2) ప్రైవేట్ బదిలీలు కంటే ఎగుమతులు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు.
- 3) దిగుమతులు కంటే ఎగుమతులు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు. 4) ఎగుమతులు కంటే దిగుమతులు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు.
355. జాతీయోత్పత్తిలో భాగంగా ఉండే వస్తువులు.
- 1) మార్కెట్లో వినిమయం అయ్యేవి భాగమే కాని ఉత్పత్తి దార్లచే వినియోగించబడేవి భాగంకాదు.
- 2) మార్కెట్లో వినిమయం అయ్యేవి, ఉత్పత్తిదార్లు సొంత వినియోగానికి వాడుకునేవి రెండూనూ.
- 3) మార్కెట్లో వినిమయం అయ్యేవి మాత్రమే.
- 4) అంతిమ వస్తువులైనచే మార్కెట్లో వినిమయమైనవి, కానివి కూడా.
356. Closed Economy నమూనాలో క్రింది వానిలో ఒకటి భాగం కాదు
- 1) గృహాలు 2) సంస్థలు 3) ప్రభుత్వం 4) విదేశీవ్యాపారం
357. పెట్టుబడులు ఉపసంహరణ (Disinvestment) ఈ సంధర్భంలో ఏర్పడును.
- 1) ఇన్వెంటరీల విస్తరణ. 2) పెట్టుబడి వస్తువుల ధరలు పెరుగుదల.
- 3) వ్యాపార సంస్థలు యంత్రాలను దేశీయ కొనుగోలుదార్లకు అమ్మినపుడు.
- 4) స్థూల ప్రైవేట్ దేశీయ పెట్టుబడిని తరుగుదల అధిగమించినపుడు.
358. మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తి కంటే ఎంతమేర ఎక్కువగా ఉండును. (గ్రూప్ - 2, 2008)
- 1) సబ్సిడీలు 2) పరోక్షపన్నులు
- 3) పరోక్షపన్నులు+సబ్సిడీలు 4) పరోక్షపన్నులు-సబ్సిడీలు
359. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తి దీనిని అధ్యయనం చేసేందుకు ఉపయోగిస్తారు.
- 1) వివిధ రంగాల నుంచి వచ్చే అంతిమ ఉత్పత్తి. 2) వివిధ వర్గాలవారు చేసేవ్యయం.
- 3) ఉత్పత్తి కారకాల యజమానులకు చెల్లింపులు. 4) వినియోగ, ఉత్పాదక వస్తువుల ఉత్పత్తి తెలుసుకునేందుకు.

350.3 351.4 352.4 353.3 354.4 355.4 356.4 357.4 358.4 359.3

ECONOMY

360. ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహానికి చిద్రం (leakage) కానిది.
 1) పొదుపు 2) దిగుమతులు 3) ప్రభుత్వవ్యయం 4) పన్నులు
361. రెండు రంగాల ఆర్థికవ్యవస్థలో వాస్తవ ప్రవాహాన్ని తెలిపేది. (Real flow).
 1) సంస్థల మధ్య వస్తువుల ప్రవాహం.
 2) గృహాల నుంచి ఉత్పత్తి కారకాలు సంస్థలకు ప్రవాహం మరియు సంస్థల నుంచి కుటుంబాలకు వస్తుసేవల ప్రవాహం.
 3) సంస్థల నుంచి కుటుంబాలకు ఉత్పత్తి కారకాలు ప్రవాహం, కుటుంబాల నుండి సంస్థలకు వస్తుసేవల ప్రవాహం.
 4) గృహాలమధ్య వస్తుసేవల ప్రవాహం.
362. వ్యష్టి ఆదాయం ఎప్పుడు అధికంగా ఉండగలదు.
 1) సాంఘిక భద్రతకై వ్యక్తిగత చెల్లింపులు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు.
 2) వినియోగదారులు చెల్లించే వడ్డీ ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు.
 3) ప్రభుత్వం వ్యక్తులకు చెల్లించే బదిలీచెల్లింపులు ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు. 4) ఏదీకాదు.
363. తలసరి ఆదాయం ఈ సంధర్భంలో ఎక్కువగా ఉండును.
 1) జనాభా పెరిగినరేటుకి, సమానంగా GNP పెరిగినప్పుడు.
 2) GNP, జనాభా కంటే నెమ్మదిగా పెరిగినప్పుడు.
 3) జనాభా కంటే GNP వేగంగా పెరిగినప్పుడు.
 4) జనాభా నెమ్మదిగా పెరిగి GNP పెరగనప్పుడు.
364. రెండురంగాల నమూనాలో సమతౌల్యానికి తప్పనిసరి నిబంధన. (గ్రూప్ - 2, 2008)
 1) సమిష్టి ఆదాయం = సమిష్టివ్యయం. 2) పొదుపు = పెట్టుబడి.
 3) ఎగుమతులు = దిగుమతులు. 4) పన్నులు = ప్రభుత్వవ్యయం.
365. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తి రూ 600 కోట్లు, పరోక్షపన్నులు రూ 200 కోట్లు, సబ్సిడీలు రూ 75 కోట్లు అయితే మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి
 1) రూ 750 కోట్లు 2) రూ 725 కోట్లు 3) రూ 500 కోట్లు 4) రూ 250 కోట్లు
366. ఆర్థిక సంక్షేమానికి కొలమానంగా GNP ని తీసుకుంటే దీనిపై గల ప్రధాన విమర్శ
 1) స్థిరధరలలో దీనిని వ్యక్తపరచలేము. 2) సేవల విలువలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదు.
 3) గృహిణి సేవలను లెక్కించలేదు. 4) ఎగుమతులు, దిగుమతులను లెక్కించలేదు.
367. క్రింది వానిలో ఉత్పత్తి కారకాల చెల్లింపులో భాగంకానిది.
 1) ఉద్యోగులకిచ్చే పరిహారం. 2) సొంతవ్యాపారం నుంచి వచ్చే ఆదాయం.
 3) వ్యాపార బదిలీచెల్లింపులు. 4) డివిడెండ్లు.
368. ఆర్థికవేత్తలు ఉపయోగించిన దానిని బట్టి పొదుపు అనగా
 1) ఆర్థికవ్యవస్థ సమతౌల్యంలో ఉన్నప్పుడు $S = I$ కాబట్టి ఇది పెట్టుబడి లాంటిది.
 2) కొంత కాలంలో వ్యక్తులు వ్యయం చేయకుండా ఉన్నభాగం.
 3) ఒక నిర్దిష్ట కాలంలో ఆదాయంలో వినియోగం చెయ్యకుండా ఉన్నభాగం.
 4) ప్రజలు గతంలో సంచితం చేసిన మొత్తం.

360.3 361.2 362.3 363.3 364.2 365.2 366.3 367.3 368.3

ECONOMY

369. వేతనాలు రూ 1500/-, భాటకం రూ 500/-, వడ్డీ మరియు లాభాలు రూ 2000/-, వినియోగవ్యయం రూ 2500/-, నికరదేశీయ పెట్టుబడి రూ 1300/-, నికర విదేశీపెట్టుబడి రూ 200/- అయినచో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయం.
- 1) రూ 3500/- 2) రూ 5000/- 3) రూ 4000/- 4) రూ 6500/-
370. పై ప్రశ్నలో ఉన్న సమాచారం ప్రకారం వ్యయమదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయం.
- 1) రూ 3500/- 2) రూ 4000/- 3) రూ 5000/- 4) రూ 5500/-
371. స్థూలదేశీయోత్పత్తి (Gross Domestic output) రూ 45,000/-, మధ్యంతర వినియోగం రూ 12,000/-, తరుగుదల రూ 500/-, విదేశీ నికర కారకాదాయం (-200/-) అయితే GDP (Gross Domestic Product) ఎంత?
- 1) రూ 45,000/- 2) రూ 33,000/- 3) రూ 50,000/- 4) రూ 43,000/-
372. పై ప్రశ్నలో సమాచారం బట్టి స్థూలజాతీయోత్పత్తి (GNP) దీనికి సమానం.
- 1) రూ 45,000 2) రూ 33,000 3) రూ 33,200 4) రూ 32,800
373. నికర జాతీయోత్పత్తి (NNP) దీనికి సమానం. (పై సమాచారం బట్టి)
- 1) రూ 32,300 2) రూ 33,500 3) రూ 33,000 4) రూ 33,200
374. కీన్స్ ప్రకారం పొదుపును ప్రభావితం చేసే అతిముఖ్యకారకం.
- 1) ఉద్యోగిత 2) ఆదాయం 3) డిమాండ్ వ్యాకోచత్వం 4) స్వల్పకాలిక వడ్డీరేటు
375. ఆదాయ పద్ధతిలో జాతీయాదాయం దీనిని తెలుపును.
- 1) వ్యయం వైపు 2) ఉత్పత్తి వైపు 3) పంపిణీ వైపు 4) పెట్టుబడి వైపు
376. 1985 లో ప్రస్తుత ధరలలో GNP రూ 750 కోట్లు, 1980 లో పోల్చినపుడు ధరలసూచి 1985 లో 150 అయితే 1985 లో వాస్తవ GNP ఎంత?
- 1) 750 కోట్లు 2) 600 కోట్లు 3) 500 కోట్లు 4) 725 కోట్లు
377. రెండు సంవత్సరాల (A మరియు B) ధరల సూచీలు వరుసగా 100 మరియు 185, ప్రస్తుత ధరలలో ఆ రెండు సంవత్సరాల జాతీయాదాయం 40,000 మరియు 85,000 కోట్లు, Aని ఆధార సంవత్సరంగా తీసుకొని B సంవత్సరం లో వాస్తవిక ఆదాయం గణించండి.
- 1) 85,000 కోట్లు 2) 40,095 కోట్లు 3) 45,950 కోట్లు 4) 39,960 కోట్లు
378. మొత్తం జాతీయ పెట్టుబడిలో భాగాలు.
- 1) స్థూలదేశీయ మూలధన కల్పన. 2) స్టాక్ లోమార్పు.
- 3) నికర ఎగుమతులు. 4) పై వన్నియు.
379. క్రింది వానిలో జాతీయాదాయాన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతిలో అంచనా వేసినది
- 1) దాదాబాయ్ నౌరోజీ 2) K.N. రాస్ 3) V.K.R.V. రావ్ 4) డా.వకీల్
380. జాతీయాదాయ గణనలో దేనిని పరిగణించరు.
- 1) కళాకారులు, డ్యాన్సర్లు, గాయకుల ఆదాయం. 2) స్కూల్ ఆదాయం.
- 3) వ్యవసాయ కూలీల చెల్లింపులు. 4) బ్యాంకుల వడ్డీ.
381. ప్రస్తుత ధరల్లో జాతీయోత్పత్తి, స్థిరధరల్లో జాతీయోత్పత్తి కంటే ఈ కాలంలో ఎక్కువగా ఉండును.
- 1) ధరలు పెరిగేటప్పుడు 2) ధరలు తగ్గేటప్పుడు 3) స్థిరధరలలో 4) వ్యయాలు మారేటప్పుడు.

369.3 370.2 371.2 372.4 373.1 374.2 375.3 376.3 377.3 378.4 379.3 380.2 381.1

ECONOMY

382. నూతన ఇల్లు కొనుగోలు GNP లో భాగం. అయితే ఇది దీనిలో చూపబడును
1) తరుగుదల 2) వినియోగవ్యయం 3) పెట్టుబడి 4) పొదుపు
383. సాధారణంగా ఒక దేశంలో
1) మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తి కంటే ఎక్కువ.
2) మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తికి సమానం.
3) మార్కెట్ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి, ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోత్పత్తికి కంటే తక్కువ.
4) ఏదీ కాదు.
384. ఆదాయ పద్ధతిలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసే టప్పుడు భాగం కానిది.
1) బాటకం 2) మిశ్రమ ఆదాయాలు 3) పెన్షన్లు 4) పంచిపెట్టబడని లాభాలు
385. దేశమూలధన నిల్వలో భాగం కానిది.
1) కంపెనీ డిబెంచర్లు మరియు షేర్లు 2) ఉత్పత్తిదార్ల వద్ద ఉన్న ముడిసరుకులు.
3) డాక్స్ మరియు హార్బర్స్ (Docks and Harbours) 4) ఉత్పత్తి దార్ల వద్ద ఉన్న తయారైన వస్తువులు.
386. “అంతిమ ఉత్పత్తి భావనకు సంబంధించి” సంస్థ A చేసిన ఉత్పత్తిని ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉపయోగించేందుకు సంస్థ B కి విక్రయిస్తే
1) ఉత్పత్తిలో భాగం. 2) ఉత్పత్తిలో భాగం కాదు.
3) A యొక్క వాల్యూయాడెలో భాగం. 4) A యొక్క అల్ప విలువలో భాగం.
387. ఒక ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఉత్పాదక సామర్థ్యం ఏ సంధర్భంలో విస్తరించెను.
1) వ్యయార్థ ఆదాయం తలసరి ఆదాయం కన్నా ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు.
2) స్థూల ప్రైవేట్ దేశీయ పెట్టుబడి. తరుగుదల కంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు.
3) నికర జాతీయోత్పత్తి, స్థూల జాతీయోత్పత్తి కంటే ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు.
4) ద్రవ్యరూపంలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి పెరుగుతున్నప్పుడు.
388. ఒకదేశం యొక్క దేశీయోత్పత్తి, జాతీయోత్పత్తి మధ్య అంతరం ఎలాంటప్పుడు చెప్పుకోదగ్గ విధంగా ఉంటుంది.
1) స్వల్పవిదేశీ పెట్టుబడి 2) అధిక విదేశీపెట్టుబడి 3) విదేశీ పెట్టుబడి లేకపోవుట 4) ఏదీకాదు.
389. ఒక సంవత్సరంలో ఒక ఆర్థికవ్యవస్థలో అన్ని సంస్థల మొత్తం అమ్మకాలు.
1) స్థూల జాతీయోత్పత్తికి సమానం. 2) జాతీయాదాయానికి సమానం.
3) స్థూల జాతీయోత్పత్తి కంటే ఎక్కువ. 4) స్థూల జాతీయోత్పత్తి కంటే తక్కువ.
390. ఆదాయ చక్రియ ప్రవాహంలో Injection కానిది
1) పెట్టుబడులు 2) ఎగుమతులు 3) ప్రభుత్వవ్యయం 4) పన్నులు
391. అమ్మకాల పరిమాణం మొత్తం GNP కంటే కొన్నిరెట్లు ఎక్కువ ఉండడానికి కారణం.
1) GNP కార్పొరేట్ పన్నులను మినహాయిస్తుంది కాబట్టి.
2) అమ్మకాలన్ని ద్రవ్య రూపంలోను. GNP వస్తవరూపంలోను ఉండుటవల్ల.
3) GNP మధ్యంతరవస్తు అమ్మకాలను మినహాయిస్తుంది. 4) ఏదీ కాదు.
392. క్రిందివానిలో పెట్టుబడిలో భాగం కానిది.
1) మూలధన వస్తువులపై వ్యయం. 2) ఆహార పదార్థాలపై ఖర్చు.
3) సంస్థ ను విస్తరింపచేయుటకు చేసేవ్యయం. 4) కొత్తగా సంస్థలోమరొక ప్లాంట్ను నిర్మించుటకు చేసే వ్యయం.

382.3 383.1 384.3 385.1 386.2 387.2 388.2 389.3 390.4 391.3 392.2

ECONOMY

393. సంస్థ స్థూల ఉత్పత్తి నుంచి (Gross output) ఇతర సంస్థలనుంచి కొనుగోలు చేసిన ముడిసరుకులను, సేవలను తీసివేస్తే ఆసంస్థ యొక్క దీనిని అంచనా వేయ వచ్చు.
- 1) స్థూలవ్యయం 2) నికరలాభం 3) అవకాశవ్యయం 4) వాల్యూయాడెడ్
394. విత్త ఆస్తుల వ్యవహారాలు (Transaction in Financi Assets and Eg: Shares, stock. etc) దీనికి కారణమగును.
- 1) జాతీయాదాయంలో పెరుగుదలకు. 2) జాతీయాదాయంలో తగ్గుదలకు.
- 3) జాతీయాదాయం పై ప్రభావం చూపవు. 4) భవిష్యత్లో జాతీయాదాయం పెరుగుదలకు.
395. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో ద్వితీయ రంగంలో భాగం కానిది.
- 1) మాన్యుఫాక్చరింగ్ 2) నిర్మాణం
- 3) మైనింగ్ మరియు క్వారీంగ్ 4) విద్యుత్, గ్యాస్, నీటిసరఫరా.
396. మార్కెట్ ధరలలో GNP రూ 200, విదేశీ నికర కారకాదాయం రూ 20, పరోక్షపన్నులు రూ 20, సబ్సిడీలు రూ 10. అయితే ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GDP.
- 1) రూ 160 2) రూ 170 3) రూ 200 4) రూ 250
397. ఒకదేశ దిగుమతులు దీనికి ఆదాయాన్ని కల్పించును.
- 1) దేశీయ మాన్యుఫాక్చర్స్. 2) ప్రభుత్వం. 3) వ్యాపారులు. 4) విదేశీ ఉత్పత్తిదారులు.
398. పురోగామి ఆదాయ పన్నులు ఈ సంధర్భంలో మాత్రమే ఆదాయాన్ని పునః పంపిణీ చేయును.
- 1) ప్రైవేట్ వ్యక్తుల వద్ద సంపద ఉన్నప్పుడు. 2) ఆదాయాలు అసమానంగా ఉన్నప్పుడు.
- 3) పన్నులు ఎగవేత లేనప్పుడు. 4) భూమి రాజ్యం ఆధీనంలో ఉన్నప్పుడు.
399. స్థూల అర్థశాస్త్రంలో మౌళికపర సిద్ధాంత నిర్మాణం.
- 1) సమిష్టి డిమాండ్ 2) సమిష్టి సప్లయ్ 3) ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహం 4) వినియోగం మరియు పెట్టుబడి.
400. వృద్ధిచెందే దేశంలో
- 1) స్థిరధరలో GNP పెరుగుతుంది. 2) స్థిరధరలో GNP స్థిరంగా ఉండును.
- 3) ప్రస్తుత ధరల్లో GNP పెరుగుతుంది. 4) ఏదీ కాదు.
401. దేశ ఉత్పత్తిలో ఎక్కువ భాగం దీనికి చెందినది.
- 1) ప్రైవేట్ వినియోగం. 2) ప్రభుత్వ వినియోగం. 3) పెట్టుబడి. 4) ఎగుమతులు.
402. స్థిరధరలలో జాతీయాదాయం దీని ద్వారా గణించవచ్చు
- 1) ధరలసూచీ/ ప్రస్తుత ధరలో జాతీయాదాయం \times 100
- 2) ప్రస్తుత ధరల్లో జాతీయాదాయం/ ధరల సూచీ \times 100
- 3) మార్కెట్ ధరలో తలసరి ఆదాయం/ ధరల సూచీవిలువ \times 100
- 4) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయాదాయం/ ధరల సూచీవిలువ \times 100

393.4 394.3 395.3 396.2 397.4 398.3 399.3 400.1 401.1 402.2

ECONOMY

APPSC వారి గత ప్రశ్నాపత్రాలలోని ప్రశ్నలు - సమాధానాలు

Endowment 2008

- 1) విదేశీ వ్యాపారము లేని అంతర్గతమైన ఆర్థికవ్యవస్థ(Closed Economy) లో ఏది సరియైనది? (1)
 1) GDP = GNP 2) GDP > GNP 3) GDP < GNP 4) పై దేది కాదు
- 2) క్రింది వానిలో ఏది బదిలీ చెల్లింపు? (3)
 1) వాచ్ మెన్కి చెల్లించేది 2) సొంతయజమానిఉండే భవనం అద్దె
 3) పిల్లల జేబుఖర్చు(Pocket money) 4) పైవన్నీను
3. ఏ సంస్థ ప్రతి సంవత్సరము జాతీయాదాయ అంచనాలు తయారుచేయును? (4)
 1) ప్రణాళికా సంఘము 2) భారత రిజర్వు బ్యాంకు 3) విత్తసంఘము 4) కేంద్ర గణాంక సంస్థ
4. స్థూలజాతీయోత్పత్తి మార్కెటు ధరల వద్ద లెక్కించునపుడు ఈక్రింది వానిలో దేనిని గణనలోనికి తీసుకొనబడలేదు? (3)
 1) సబ్సిడీస్ (Subsidies) 2) తరుగుదల భత్యములు
 3) పదవీ విరమణ పింఛన్లు 4) పరోక్షపన్నులు
5. “రసాయిన” దుకాణములోని రెక్రిజిరేటరు (3)
 1. ఉచితవస్తువు 2. అంతిమ వస్తువు 3. మూలధన వస్తువు 4. వినియోగవస్తువు
6. జాతీయాదాయ లెక్కింపులో రెండు పర్యాయముల వలన కలుగు పర్యవసానము : (1)
 1. అధిక అంచనా 2. తక్కువ అంచనా
 3. సరియగు అంచనా 4. అంచనాలపై ప్రభావం ఉండదు.
7. ఈ క్రింది వానిలో ఏది పెట్టుబడి కాదు : (2)
 1) మూలధన వస్తువుల కొనుగోలు వ్యయం 2) ఆహార ధాన్యాల కొనుగోలు వ్యయం
 3) ప్లాంటు (Plant) విస్తరణ వ్యయం 4) ప్లాంటు స్థాపనకు వ్యయం
8. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ ప్రాథమిక రంగములో ఉన్నవి : (4)
 I. వ్యవసాయము, పశుసంపద మరియు అనుబంధ పనులు II. అటవీ మరియు కలప
 III. మత్స్య పరిశ్రమ IV. గనులు మరియు రాళ్ళ పరిశ్రమ
 1) I మాత్రమే 2) I మరియు II 3) I, II మరియు III 4) పైవన్నియూ
9. తరుగుదల ఏ విలువలో నష్టము : (1)
 1) మూలధన ఆస్తులు 2) స్టాక్స్ 3) వినియోగ వస్తువులు 4) అంతిమ వస్తువులు
10. జాతీయాదాయ లెక్కింపులో ఏది శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి : (4)
 1) ఆదాయ పద్ధతి 2) వ్యయాల పద్ధతి
 3) ఉత్పాదక పద్ధతి 4) ఆదాయము మరియు ఉత్పత్తుల కలయిక పద్ధతి.

A.S.O.2008

- 11) తరుగుదల ధనాత్మకంగా ఉన్నచో, స్థూల జాతీయోత్పత్తి : (3)
 1) నికర జాతీయోత్పత్తి కన్నా తక్కువ ఉండుంది. 2) నికర జాతీయోత్పత్తికి సమానంగా ఉండుంది
 3) నికర జాతీయోత్పత్తి కన్నా ఎక్కువగా ఉండుంది. 4) నికర జాతీయోత్పత్తికి తక్కువగాని సమానంగా గాని ఉండుంది.

ECONOMY

22. జాతీయాదాయం లెక్కింపులో క్రిందివానిలో దేనిని పరిగణించరు? (4)
- 1) పాతగృహం అద్దె
2) పోలీసు వేతనం
3) ఋణంపై వడ్డీ
4) తల్లి తన కుమారుని వద్ద తీసుకొన్న ద్రవ్యం
- 23) బాగా తగ్గుతున్న ధరలలో నామమాత్రపు ఆదాయం కంటే వాస్తవిక ఆదాయం (3)
- 1) తగ్గును
2) మారదు
3) పెరుగును
4) పైవి ఏవీ కావు
- 24) జాతీయాదాయాన్ని మదించే పద్ధతులలో కానిది ఏది:
- 1) Value added method
2) Income method
3) Investment method
4) Expenditure method
- 25) భారతదేశంలో ఇటీవల కాలములో స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో తృతీయరంగం వాటా : (3)
- 1) తగ్గుతున్నది
2) స్థిరముగా ఉన్నది
3) పెరుగుతున్నది
4) పైవి ఏవీ కాదు.

Dy.E.O.2008

- 26) డా. వి.కె.వి.రావు గారు ఈ రంగంలో కృషి చేసిరి? (1)
- 1) జాతీయాదాయం
2) సాధారణ (General) సమతౌల్యం
3) సూక్ష్మ అర్థశాస్త్రం
4) సంక్షేమ అర్థశాస్త్రం
- 27) మానవాభివృద్ధి సూచి (HDI) నిర్ణయ ప్రమాణం UNDPలో అభివృద్ధి పరిచినది ఎవరు (2)
- 1) ఎ.కె. సేన్
2) మహబూబ్-ఉల్-హక్
3) వి.ఎస్. మిన్యూస్
4) రవవియన్
- 28) భారతదేశంలో రాష్ట్ర మానవ అభివృద్ధి రిపోర్ట్ మొదట ప్రచురించిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం (2)
- 1) కర్ణాటక
2) మధ్యప్రదేశ్
3) ఆంధ్రప్రదేశ్
4) ఉత్తరప్రదేశ్
- 29) ఈ క్రిందివానిలో GNPలో చేరి ఉండనిది? (2)
- 1) నికర విదేశీ ఆదాయం
2) బదిలీ చెల్లింపులు
3) డివిడెండ్
4) వ్యాపార సంస్థల పంచి పెట్టబడని లాభాలు
- 30) భారతదేశంలో ప్రాథమిక రంగం అంటే ఏది? (3)
- 1) పారిశ్రామిక రంగం
2) సేవల రంగం
3) వ్యవసాయ రంగం
4) పత్రికా రంగం
- 31) 2006-07 కాలంలో, GNPలో సేవారంగం యొక్క వాటా (1)
- 1) 52 శాతం
2) 42 శాతం
3) 32 శాతం
4) 22 శాతం
- 32) ప్రస్తుతం దేశంలో జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించే సంస్థ ఏది? (4)
- 1) ప్రభుత్వము
2) ఆర్థిక సంఘము
3) ప్రణాళికా సంఘము
4) కేంద్ర గణాంకసంస్థ

J. L. 2007

33. దేశీయ ఉత్పత్తి అనేది (Domestic Product is) (2)
- 1) దేశీయ భూభాగంలో నివసించే వ్యక్తులచే చేయబడిన ఉత్పత్తి
2) దేశీయ భూభాగంలో నివసించే వ్యక్తులు మరియు ఇతరులు చేసినది
3) సాధారణ నివాసితులై ఉండి, దేశీయ భూభాగంలోపల, వెలుపల ఉత్పత్తి చేసినది
4) దేశీయ భూభాగంలోపల మరియు ఇతర భూభాగంలో నివశిస్తున్న వారు చేసినది

ECONOMY

44. జాతీయాదాయాన్ని లెక్కించడంలో వీటిని మినహాయించాలి (2)
- 1) భద్రతా దళాలపై చేసే ఖర్చు
2) గృహిణుల సేవలు
3) బ్యాంకులు పొందే లాభాలు
4) ఏజెంట్లు పొందే కమిషన్లు

D.L. 2007

45. జాతీయాదాయమనేది సమాజ ప్రయోజనం నకు సరియైన కొలమానం కాదు ఎందుకంటే (4)
1. ప్రయోజనం మానసిక మైనది కావున కొలవడానికి వీలు లేదు
2. అది ఆదాయ పంపిణీ విధానాన్ని ప్రతిబింబించదు
3. పర్యావరణ మార్పును (సమాజంలో) తెల్పుదు
4. పైవన్నియు
46. GNP అనేది GDP కంటే అధికంగా ఉన్నప్పుడు (3)
- 1) విదేశీ కారక నికర ఆదాయము శూన్యం
2) విదేశీకారక నికర ఆదాయం ఋణాత్మకము
3) విదేశీ కారక నికర ఆదాయము ధనాత్మకము
4) నియమిత ఉప ఆర్థిక వ్యవస్థ కావున దేశాల మధ్య ఉత్పత్తి కారకాలకు గమనశీలత లేదు
47. క్రింది వానిలో ఏది GDP కి సంబంధించినది కాదు (4)
- 1) GDP ప్రవాహాన్ని తెలిపేది
2) GDP త్రైమాసికంగా (సాధారణంగా) రిపోర్టు చేయడం జరుగుతుంది కానీ ఇచ్చట సంవత్సరానికి రిపోర్టు చేయడం అవుతుంది.
3) GDP అంతిమ వస్తువుల మార్కెట్ విలువలో చూపించడం జరుగుతుంది.
4) ఒక సంవత్సర కాలంలో అన్ని కంపెనీలచే ఉత్పత్తి చేసిన వస్తు సేవలను కలుపగా వచ్చిన విలువే
48. క్రింది వానిలో దేనిని GDP లెక్కించడానికి కలిపెదరు (3)
- 1) ప్రభుత్వం ప్రజలకు బాండును అమ్మిన ధర
2) గృహిణి అందించిన సేవలు
3) ఉపయోగించిన (వాడిన) కార్ల డీలరు యొక్క సేవలు
4) పదవీ విరమణ చేసిన వృద్ధులకు చెల్లించే భృతి (పెన్షన్)
49. క్రింది వానిలో ఏది సరైనది? (1)
- 1) $GDP = C + I + G + (X - M)$
2) $GDP = C + I + G + (M - X)$
3) $GDP = C + I + G - T$
4) $GDP = [C + I + G + (X - M)] -$ తరుగుదల
50. క్రిందివానిలో ఏది సరియైనది కాదు (3)
- 1) NDP అనేది GDP నుండి తరుగుదల తీసివేయగా వచ్చేది
2) GDP కి విదేశీ కారక ఆదాయాన్ని కలిపిన GNP కి సమానమగును.
3) NDP నుండి తరుగుదల తీసివేయగా GDP వస్తుంది
4) GNP నుండి తరుగుదల మరియు వ్యాపార పరోక్ష పన్నులను తీసివేయగా అది జాతీయాదాయానికి సమానమగును
51. వివిధ కాలాల్లో జాతీయాదాయాన్ని సరిపోల్చడానికి క్రింది వాటికి సంబంధించిన దత్తాంశాన్ని వాడాలి.
- 1) నామమాత్ర జాతీయాదాయం
2) వాస్తవ జాతీయాదాయం
3) ప్రస్తుత ధరలలో జాతీయాదాయం
4) పైవేవీకావు
52. క్రింది వాటిలో ఏ దేశాలు అధిక తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటును సాధిస్తున్నవి (2)
- 1) GDP వృద్ధి రేటు 4%, జనాభా వృద్ధి రేటు 3%
2) GDP వృద్ధి రేటు 5% జనాభా వృద్ధి రేటు 2%
3) GDP వృద్ధి రేటు 7% జనాభా వృద్ధి రేటు 5%
4) GDP వృద్ధి రేటు 6% జనాభా వృద్ధి రేటు 3.5%

ECONOMY

53. సమిష్టి జాతీయాదాయంలో క్రింది వ్యక్తి ఆదాయంలో దేనిని కలుపవలె (3)
 1) ప్రభుత్వం అందించే నిరుద్యోగ భృతి
 2) జీవనాధార కమత ఆదాయము
 3) నిలువలలో ట్రోకర్లకు లభించే కమిషన్
 4) గృహ సేవలకు గృహిణులకు చెల్లించని మొత్తం
54. క్రింది వానిలో ఏది సరైనది కాదు (2)
 1) రెండు రంగాల విధానములో గృహ మరియు వాణిజ్య రంగాల మధ్య సంబంధాన్ని చదవడం జరుగుతుంది
 2) రెండు రంగాల విధానములో స్వదేశీ మరియు విదేశీ రంగాల మధ్య సంబంధాన్ని చదవడం జరుగుతుంది
 3) మూడు రంగాల విధానంలో గృహరంగం, వాణిజ్యరంగం మరియు ప్రభుత్వరంగం గురించి చదవడం జరుగుతుంది
 4) నాలుగు రంగాల విధానంలో గృహరంగం, వాణిజ్యరంగం, ప్రభుత్వరంగం మరియు విదేశీరంగం గురించి చదవడం జరుగుతుంది

NET 2007

55. PQLI ను గణించినది (3)
 1) మహబూబ్-ఉల్-హక్ 2) జి.ఎం.మేయర్ 3) డేవిడ్ మోరిస్ 4) పైవారందరూ
56. UNDP 177 దేశాలకు HDI ను గణిస్తే భారత ర్యాంక్ వీని మధ్య ఉంది. (4)
 1) 111-115 2) 116-120 3) 121-125 4) 126-130
57. ఇప్పటివరకూ అత్యధిక వృద్ధి రేటు నమోదైన సంవత్సరం (జాతీయాదాయంలో) (3)
 1) 2006-07 2) 2005-06 3) 1988-89 4) 2003-04
58. జాతీయాదాయ లెక్కింపులో వ్యయార్హ ఆదాయం (1)
 1) GDP + నికర విదేశీకారక ఆదాయం + బదిలీ చెల్లింపులు - పన్నులు - పంచిపెట్టబడని లాభాలు
 2) GNP + నికర విదేశీ కారక ఆదాయం + బదిలీ చెల్లింపులు - పన్నులు + పంచిపెట్టబడని లాభాలు
 3) GDP + నికర విదేశీకారక ఆదాయం + బదిలీ చెల్లింపులు - పన్నులు + పంచిపెట్టబడని లాభాలు
 4) GNP + నికర విదేశీ కారక ఆదాయం + బదిలీ చెల్లింపులు - పన్నులు - పంచిపెట్టబడని లాభాలు

J.L 2006

59. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం దీనికి సమానం (2)
 1) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి - పంచిపెట్టబడని లాభాలు
 2) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి - పరోక్షపు పన్నులు + సబ్సిడీలు
 3) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి - కార్పొరేటు పన్నులు + సబ్సిడీలు
 4) మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి - పరోక్షపు పన్నులు + బదిలీ చెల్లింపులు
60. విలువ కూర్పు అంటే (Value Added) (3)
 1) పూర్తి అయిన వస్తువుల విలువ
 2) ఉత్పత్త విలువ - ఉత్పాదకాల విలువ
 3) ఉత్పత్తి విలువ - మధ్యంతర వస్తువుల విలువ
 4) పైవన్నీ
61. వ్యయార్హ ఆదాయం దేనికి సమానం (1)
 1) వ్యష్టి ఆదాయం - ప్రత్యక్ష పన్నులు
 2) వ్యష్టి ఆదాయం - పరోక్షపు పన్నులు
 3) వ్యష్టి ఆదాయం - భీమా చెల్లింపులు
 4) వ్యష్టి ఆదాయం + బదిలీ ఖర్చులు
62. జాతీయాదాయంలో క్రింది ఏ అంశం చేర్చబడదు (2)
 1) స్వంత నివాసంపై చెల్లించే అద్దె
 2) మూలధన లాభాలు (Capital gains)
 3) గృహ నౌకర్లకు చెల్లించే జీతాలు
 4) కుటుంబ శ్రమకు ఆపాదించిన వేతనాలు

ECONOMY

63. ఈ క్రింది వాటిలో ఏది బదిలీ ఖర్చులను తెలియజేస్తుంది? (4)
 1) ఉద్యోగులకు చెల్లించే బకాయిల చెల్లింపులు 2) వాటాదార్లకు చెల్లించే లాభాల చెల్లింపులు
 3) సంస్థలకు చెల్లించే సబ్సిడీలు 4) పదవీ విరమణదారులకు చెల్లించే పెన్షన్లు
64. ఒక దేశ స్థూల జాతీయోత్పత్తి మార్కెట్ ధరలలో రూ. 1,65,080 కోట్లకు సమానం. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా స్థూల జాతీయోత్పత్తి రూ. 1,54,060 కోట్లు. సబ్సిడీలు రూ. 4560 కోట్లకు అయినప్పుడు పరోక్ష పన్నుల మొత్తం క్రింది ఏ విలువకు సమానం? (1)
 1) రూ. 15,580 కోట్లు 2) రూ. 6460 కోట్లు
 3) రూ. 1,60,520 కోట్లు 4) రూ. 1,69,640 కోట్లు
65. భారతదేశంలో జాతీయాదాయ అంచనాలు ఈ క్రింది సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నాయి(4)
 1) ఆదాయ గణాంకాల సేకరణ సమస్య 2) ఆదాయమునకు సరైన నిర్వచనం ఇవ్వకపోవడం
 3) ద్రవ్యంతో వినిమయం కాని వ్యవహారాలు 4) పైవన్నీ
66. భారతదేశ స్థూల దేశీయోత్పత్తిలో అతి పెద్ద అంశం (1)
 1) గృహ రంగ వినియోగ వ్యయం 2) స్థూల దేశీయ పెట్టుబడి
 3) ప్రస్తుత వస్తువుల పై ప్రభుత్వ వ్యయం 4) నికర విదేశీ పెట్టుబడి
- Gaz 2006**
67. జాతీయాదాయ అంచనాలలో డా॥వి.కె.ఆర్.వి.రావుగారు ఉపయోగించిన పద్ధతి (4)
 1) ఆదాయ పద్ధతి 2) ఉత్పత్తి పద్ధతి 3) గుణించు పద్ధతి 4) ఆదాయ ఉత్పత్తి పద్ధతులు
68. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 2001 నాటి మానవాభివృద్ధి సూచిక విలువ (4)
 1) 0.444 2) 0.427 3) 0.513 4) 0.416
69. తరుగుదల సూచించే వ్యత్యాసం, నికర జాతీయోత్పత్తి మరియు (3)
 1) జాతీయాదాయం 2) వ్యయర్షదాయం 3) స్థూలజాతీయోత్పత్తి 4) వ్యష్టి ఆదాయం
- Group II 2005**
- 70 ఈ క్రిందివానిలో ఏది ఒప్పు (3)
 1) వ్యయార్హ ఆదాయంలో వ్యష్టి పన్నులుంటాయి 2) విలువ కూర్పులో బదిలీ ఖర్చులుంటాయి
 3) స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో (GNP) యంత్రాల తరుగుదల/అరుగుదల ఉంటుంది
 4) వ్యష్టి ఆదాయంలో పంచిపెట్టబడని లాభాలు కలిసి ఉంటాయి
71. GNP, GDP ల మధ్య భేదం అనగా, క్రిందివాటిలో ఏవి GNP లో కలిసి ఉంటాయి (2)
 1) బదిలీ ఖర్చులు 2) నికర విదేశీ ఆదాయం 3) స్థూల పొదుపు 4) కార్పొరేటు పన్నులు
72. విలువ కూర్పు/కలుపడం (value added) అంటే (4)
 1) మార్కెట్ ధరలలో GNP 2) మార్కెట్ ధరలలో NNP
 3) వ్యష్టి ఆదాయం-పంచిపెట్టబడని కంపెనీ లాభాలు
 4) స్థూల ఉత్పత్తి - ఉత్పత్తిలో వాడిన మాధ్యమిక వస్తువుల వ్యయం
73. విదేశీ నికర ఆదాయం దేనికి సమానం (3)
 1) ఎగుమతులు - దిగుమతులు 2) మూలధన రాబడులు-మూలధన చెల్లింపులు
 3) విదేశాల నుంచి గ్రహించిన కారక ఆదాయం - విదేశాలకు చెల్లించిన కారక ధరలు
 4) ఎన్.ఆర్.ఐ.లు తీసుకున్న ఆదాయం - దేశీయ పెట్టుబడుదార్లు సంపాదించిన ఆదాయం

ECONOMY

74. మార్కెట్ ధరలలో NNP కి, ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా NNP కి గల తేడా దీనికి సమానం (1)
 1) సబ్సిడీలను మినహాయించుకుని పరోక్ష పన్నులు 2) ప్రత్యక్ష పన్నులు + బదిలీ ఖర్చులు
 3) వ్యష్టి ఆదాయం - పంచిపెట్టని లాభాలు 4) వ్యయార్హ ఆదాయం

J.L. 2004

75. మానవాభివృద్ధి సూచిక (HDI) విలువ ఈ మధ్యలో ఉంటుంది. (2)
 1) 1-100 2) 0-1 3) 100-1000 4) పైవి ఏవీ కావు

76. మానవాభివృద్ధి సూచికలో అంశము కానిది (3)
 1) జనన కాలం నుంచి ఆయుర్దాయం
 2) అక్షరాస్యత రేటు మరియు పాఠశాల సగటు సంవత్సరాలు
 3) శిశు మరణాల రేటు 4) ఆదాయం

77. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 1990 దశాబ్దములో 1980 దశాబ్దము కంటే తలసరి ఆదాయం పెరగడానికి గలకారణం (3)
 1) పెరుగుతున్న జనాభా వృద్ధిరేటు 2) లెక్కలు చేయడంలో గల దోషం
 3) తగ్గుతున్న జనాభా వృద్ధిరేటు
 4) రాష్ట్ర దేశీయోత్పత్తి, ముఖ్యంగా వ్యవసాయరంగం యొక్క అధిక వృద్ధిరేటు

78. మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తికి, మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తికి మధ్య బేదం (3)
 1) మూలధన వినియోగం 2) పరోక్షపన్నులు 3) విదేశీనికర కారకాదాయం 4) బదిలీ సంపాదనలు

79. రిచర్డ్ స్టోన్ కు ఈ క్రింది దానితో సంబంధం ఉంది (2)
 1) పరిశ్రమలమధ్య విశ్లేషణ 2) జాతీయాదాయ విశ్లేషణ
 3) లీనియర్ ప్రోగ్రామింగ్ 4) నిధుల ప్రవాహ విశ్లేషణ

80. వాస్తవ లేదా నిజ దేశీయోత్పత్తి (Real GDP) అనగా (3)
 1) ఒక నిర్దితకాలంలో ఉత్పత్తి అయిన అంతిమవస్తువులు మరియు సేవల మొత్తం
 2) ద్రవ్యరూపంలో కొలవబడిన అంతిమ వస్తు సేవల మొత్తాన్ని ధరసూచీద్వారా డిప్లెట్ చేసినది
 3) ఒక దేశంలోనే ఉత్పత్తి అయిన అంతిమ వస్తు సేవలను ద్రవ్యరూపంలో లెక్కించి ధరల సూచీ ద్వారా కుదించిన (Deflated) మొత్తం
 4) కారకాల ఆదాయాలమొత్తం

81. వ్యష్టి ఆదాయమనగా (4)
 1. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం + పరోక్ష పన్నులు
 2. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం + ఫించన్లు
 3. ఉత్పత్తి కారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం - పంచిపెట్టబడిన లాభాలు - సాంఘిక భద్రత చెల్లింపులు
 4. ఉత్పత్తికారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం - పంచి పెట్టబడని లాభాలు - సాంఘిక భద్రతా చెల్లింపులు + బదిలీ చెల్లింపులు

82. క్రిందివానిలో సరియైనది ఏది (4)
 1) NNP లో తరుగుదల ఉంటుంది 2) వ్యష్టి ఆదాయంలో పంచిపెట్టబడని లాభాలుంటాయి
 3) వ్యయార్హ ఆదాయంలో వ్యష్టి పన్ను లుంటాయి 4) నికర ఆర్థిక సంక్షేమంలో తీరిక (Leisure) ఉంటుంది

ECONOMY**APPSC 2003**

95. ఈ క్రిందివానిలో దేనిని స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో చేర్చరు (2)
 1) విదేశాల నుండి నికర ఆదాయము 2) బదిలీ చెల్లింపులు
 3) డివిడెండ్లు 4) పంపిణీ చేయని కార్పొరేట్ లాభాలు
96. ఏది సరియైనది కాదు. (4)
 1) GDP - NDP = తరుగుదల
 2) మార్కెట్ ధరల వద్ద GNP = ఉత్పత్తి కారకాల వ్యయాల వద్ద GNP + నికర పరోక్ష పన్నులు
 3) NNP = NDP + నికర ఉత్పత్తి కారకాల విదేశీ ఆదాయం
 4) GNP = NDP + తరుగుదల
97. మార్కెట్ ధరల వద్ద, స్థూల జాతీయోత్పత్తి రూ.5000/- స్థూల పెట్టుబడి రూ.1000/- మరియు నికర పెట్టుబడి రూ.800/-, పరోక్ష పన్నులు రూ.400/- మరియు సబ్సిడీలు రూ.100/- అయిన ఉత్పత్తి కారకాల వ్యయాల వద్ద నికర జాతీయోత్పత్తి (1)
 1) రూ.4500 2) రూ.4000 3) రూ.4,800 4) రూ.4750
98. స్థూల జాతీయోత్పత్తికి, పరోక్ష పన్నులకు మధ్య గల తేడా (1)
 1) ఉత్పత్తి కారకాల వ్యయం వద్ద జాతీయాదాయం 2) వ్యక్తిగత ఆదాయం
 3) వ్యయార్హ ఆదాయం 4) మార్కెట్ ధరల వద్ద జాతీయాదాయం

APPSC 2001

99. మార్కెట్ ధరలలో గణించిన జాతీయాదాయానికి సబ్సిడీలు కలిపి, పరోక్ష పన్నులను తీసివేసిన అదిదేనికి సమానం అనగా (2)
 1) స్థూల జాతీయాదాయం 2) కారకాల దృష్ట్యా జాతీయాదాయం
 3) స్థూల వ్యక్తి ఆదాయం 4) పన్నులు చెల్లించేముందు వేతనాలు, జీతాలు
100. 1990 ఆధార సంవత్సరంగా, 2000 సంవత్సరపు ధర సూచీ విలువ 150 అయినచో, 2000 ధరలలో జాతీయోత్పత్తి విలువ 3,60,000 కోట్లుకాగా, నిలకడ ధరలలో జాతీయోత్పత్తి విలువ (3)
 1) రూ. 1, 50,000 కోట్లు 2) రూ. 1,80,000 కోట్లు
 3) రూ. 2,40,000 కోట్లు 4) రూ. 2,80,000 కోట్లు
101. ఒకే ఉత్పత్తిని రెండు సార్లు గణనచేసినందు వలన కలిగే ప్రభావం (2)
 1. జాతీయోత్పత్తిని తక్కువగా అంచనావేస్తుంది
 2. జాతీయోత్పత్తిని ఎక్కువగా అంచనావేస్తుంది
 3. జాతీయోత్పత్తిని సరిగా అంచనా వేస్తుంది
 4. జాతీయోత్పత్తిని నిలకడగా అంచనా వేస్తుంది
102. 1951 నుంచి భారత దేశ జాతీయోత్పత్తి పారిశ్రామిక మూలం (Industrial Origin) దృష్ట్యా (4)
 1) ఇతర రంగాలతో పోల్చినపుడు ప్రాథమిక రంగం వాటా మెరుగైనది
 2) ద్వితీయ రంగపు వాటా ఇతర రంగాలతో పోల్చిచూసినపుడు తగ్గింది
 3) అన్ని రంగల వాటాలు పెరిగినవి
 4) ప్రాథమిక రంగపువాటా తగ్గి, తృతీయ రంగపు వాటా, ద్వితీయ రంగపు వాటా కన్నా త్వరితంగా మెరుగవుతున్నది.
103. ద్రవ్య ఆదాయాన్ని దీనితో తగ్గిస్తే (deflating) నిజాదాయం వస్తుంది (1)
 1) ధరల సూచిక 2) మౌళిక సూచిక 3) లర్నర్ సూచిక 4) కొనుగోలు శక్తి సూచిక

ECONOMY

104. UNDP ద్వారా 1990 నుండి వాడుకలో ఉన్న ఆర్థికాభివృద్ధి కాలమానం (3)
1) Basic needs Index 2) PQLI 3) HDI 4) Income Index

APPSC 2000

105. GDP స్థూల దేశీయోత్పత్తి అనగా (1)
1) ఒక దేశం యొక్క దేశీయ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు 2) ఒక దేశం యొక్క విదేశీ వ్యాపార సంబంధాలు
3) ఒక దేశం యొక్క అంతర్గత వ్యాపారం 4) ఒక దేశం యొక్క ఆర్థిక స్తోమత
106. CSO కేంద్ర గణాంక వ్యవస్థ స్థాపించబడిన సంవత్సరం (1)
1) 1951 2) 1952 3) 1947 4) 1966
107. భారతదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనా వేయడానికి ఉపయోగిస్తున్న పద్ధతులు (4)
1) ఉత్పత్తి & ఆదాయ పద్ధతి 2) ఉత్పత్తి & వ్యయ మదింపు పద్ధతి
3) ఆదాయ & వ్యయ మదింపు పద్ధతి 4) ఉత్పత్తి, ఆదాయ & వ్యయ మదింపు పద్ధతి
108. నికర జాతీయోత్పత్తి పొందుటకు (4)
1) GNP+D 2. GNP + పన్నులు + D 3. GNP + పన్నులు - D 4) GNP - D
109. మానవాభివృద్ధి సూచిలో ఈ క్రింది అంశాలు భాగము (1)
1) ఆరోగ్యము, అక్షరాస్యత, ఉద్యోగిత
2) జాతీయాదాయము, తలసరి ఆదాయం, తలసరి వినియోగం
3) జాతీయాదాయం, జనాభా పరిమాణము, సాధారణ ధరల స్థాయి
4) భౌతిక వనరులు, ద్రవ్య వనరులు, జనాభా పరిమాణము
110. UNDP వారి మానవాభివృద్ధి సూచిలో భాగం కానిది (4)
1) తలసరి GDP 2) పుట్టినప్పటి నుంచి ఆయుర్దాయం
3) ఉమ్మడి ప్రాథమిక, ద్వితీయ, తృతీయ స్థూల నమోదు నిష్పత్తి 4) తక్కువ బరువుతో పుట్టిన పిల్లల శాతం
111. మానవాభివృద్ధి సూచి క్రిందివానిలో పరిగణనలోకి తీసుకోని అంశాలు (2)
ఎ) దీర్ఘకాలిక జీవనం మరియు ఆరోగ్యం బి) స్త్రీ మరియు శిశువు అభివృద్ధి
సి) విద్య మరియు విజ్ఞానం డి) సామాజిక న్యాయం మరియు సాధికారత
ఇ) మెరుగైన జీవన ప్రమాణం
1) ఇ మాత్రమే 2) బి & డి 3) బి & సి 4) ఎ & డి
112. 2001లో భారతదేశ మానవ అభివృద్ధి సూచిక ఈ విలువ కలిగి ఉందని అంచనా వేశారు (2)
1) 0.785 2) 0.472 3) 0.236 4) 0.416
113. UNDP వారు HDI గణనలో ఈ క్రింది అంశాన్ని తీసుకోలేదు (2)
1) వాస్తవిక తలసరి దేశీయోత్పత్తిని సర్దుబాటు చేయడం (PPSUS \$ Index)
2) A deprivation Index
3) Life expectancy Index (ఆయుర్దాయ సూచి)
4) Educational Attainment Index (విద్యాసాధన సూచిక)
114. మానవ అభివృద్ధి సూచిక ఆధారంగా 2001లో భారతదేశంలో మొదటి స్థానంలోనున్న రాష్ట్రం (3)
1) పశ్చిమబెంగాల్ 2) మహారాష్ట్ర 3) కేరళ 4) పంజాబ్
115. ఆండ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 2001 నాటి మానవ అభివృద్ధి సూచిక విలువ (4)
1) 0.444 2) 0.427 3) 0.513 4) 0.416

ECONOMY

116. భారతదేశంలో జాతీయ ఆదాయాన్ని మదింపు చేయుటకు అనుసరించు పద్ధతి (2)
 1) వ్యాపార శేషము 2) నికర గుణిజ పద్ధతి (Net Product Method)
 3) నికర ఎగుమతులు 4) విదేశీ నిల్వలు
117. మానవాభివృద్ధి సూచీ నిర్మాణ ప్రధాన శిల్పి (2)
 1) పి.ఆర్.బ్రహ్మానంద 2) మహబూబ్-ఉల్-హక్ 3) వి.కె.ఆర్.వి.రావు 4) ఆర్.ఎస్.సేన్
118. GNP అనగా (4)
 1) NNP + ప్రత్యక్ష పన్నులు 2) NNP + ఎగుమతులు
 3) NNP + పరోక్ష పన్నులు 4) NNP + తరుగుదల
119. వ్యష్టి ఆదాయం దీనికి సమానం (4)
 1) GNP - తరుగుదల 2) NNP - పన్నులు
 3) NI + బదిలీ చెల్లింపులు + పంచిపెట్టబడని లాభాలు మరియు కార్పొరేటు పన్ను
 4) NI + బదిలీ చెల్లింపులు - పంచిపెట్టబడని లాభాలు మరియు కార్పొరేటు పన్ను

Civils 1995

120. పోలీస్ డివార్డ్మెంట్ పెట్రోలింగ్ (Patrolling) కై ఉపయోగించే కారు ఏరకమైన వస్తువు? (4)
 1) సంస్థలు ప్రభుత్వానికి విక్రయించాయి కాబట్టి అంతిమవస్తువు 2) ప్రభుత్వం తిరిగి విక్రయించడుకాబట్టి వినియోగవస్తువు
 3) దేశంలో మూలధన కల్పనకు ఇది దోహదపడును కాబట్టి మూలధనవస్తువు
 4) ఈ కారు సహాయంతో పోలీస్ సేవలు వినియోగించబడతాయి కాబట్టి ఇది మధ్యంతర వస్తువు
121. క్రిందివానిని జత చేయండి (2)

List - I

List - II

ఎ. ఉత్పత్తి పద్ధతి	1. వస్తువు ఉత్పత్తిలో ఉత్పత్తికారకాలు పొందే ఆదాయమొత్తం
బి. వ్యయ మదింపు పద్ధతి	2. సంవత్సరకాలంలో అంతిమవస్తుసేవల ఉత్పత్తి మొత్తం
సి. ఆదాయ పద్ధతి	3. అంతిమవస్తువుల మరియు మధ్యంతర వస్తువుల ఉత్పత్తి విలువమొత్తం
డి. రెండుసార్లు లెక్కింపు	4. వినియోగ, పెట్టుబడి వస్తువులపై ప్రైవేట్ ప్రభుత్వ వ్యయం
ఎ.	బి.	సి.	డి	ఎ.	బి.	సి.	డి
1) 1	4	2	3	2) 2	4	1	3
3) 2	1	3	4	4) 1	3	2	4

122. $GNP_{MP} = 1, 92,866$ కోట్లు (3)
 స్థిరమూలధన వినియోగం = 13,371, కోట్లు, నికరవిదేశీ కారకాదాయం = -975 కోట్లు అయితే NDP_{MP} ఎంత
 1) రూ. 1,78,520 కోట్లు 2) రూ. 2,07,212 కోట్లు 3) రూ. 1,80,470 కోట్లు 4) 2,05,262 కోట్లు

Civils 1996

123. ప్రభుత్వ బదిలీ చెల్లింపులు నికరదేశీయ ఉత్పత్తిలో భాగంకాదు ఎందువల్ల (4)
 1) ప్రభుత్వ మిచ్చి బహుమతులగుటచే 2) వారి అవకాశవ్యయం “సున్న”
 3) ఇలాంటి చెల్లింపులు గ్రహితలకు చేరవు
 4) ప్రభుత్వం చెల్లించిన వాటికి బదులుగా ఎలాంటి వస్తు సేవలు ఉత్పత్తి కావు

ECONOMY

124. జతచేయండి (2)

ఎ. స్థిరమూలధనవినియోగం	1. Gross Output అంతః పరిశ్రమల కొనుగోలు
బి. Value added	2. Closed Economy జాతీయాదాయం
సి. వ్యాపారంనుంచి నికర ఆదాయం	3. తరుగుదల
డి. దేశీయ ఉత్పత్తి	4. $x - m$

	ఎ	బి	సి	డి		ఎ	బి	సి	డి
1)	3	1	2	4	2)	3	1	4	2
3)	1	3	4	2	4)	1	3	2	4

125. భారతదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించే పద్ధతులు (4)

1. నికర ఉత్పత్తి పద్ధతి	2. నికర ఆదాయపద్ధతి	3. వ్యయ మదింపుపద్ధతి
1) 2 మాత్రమే	2) 1 & 2	3) 3 మాత్రమే
		4) 1, 2 & 3

Civils 1997

126. జాతీయాదాయ అకౌంట్ల అధ్యయనం వల్ల ప్రయోజనం ఎక్కువుగా ఉంది. ఎందువలననగా (4)

- ఎ. జాతీయాదాయ సంయోగం, పరిమాణంలో వచ్చే మార్పులను తెలుపును
 బి. సమాజంలో వివిధ వర్గాలమధ్య జాతీయాదాయ పంపిణీని తెలుపును
 సి. వినియోగం, పెట్టుబడులమధ్య జాతీయవ్యయం ఏవిధంగా విభజించబడింది తెలుపును
- 1) ఎ & బి 2) బి & సి 3) ఎ & సి 4) ఎ, బి & సి

127. క్రింది ఆదాయాలకు సంబంధించి (4)

1. వ్యష్టి ఆదాయం 2. వ్యయార్హ ఆదాయం
 3. జాతీయాదాయం
- వాటిపరిమాణంలో తగ్గుచున్న క్రమంలో (Descending order) సరైనది ఏది.
- 1) 1, 2, 3 2) 2, 3, 1 3) 3, 2, 1 4) 3, 1, 2

128. 1970-71లో ఆ సం॥పు ధరల్లో NDP రూ. 34,328 కోట్లు , 1976-77 ధరల్లో NDP రూ. 66,561 కోట్లు. 1976-77 సం.లో NDP 1970-71 ధరల్లో రూ. 40,395 కోట్లు. అయితే వాస్తవ NDP పెరుగుదల ఎంత? (2)

- 1) చెప్పుకోతగినంతగా పెరగలేదు 2) రూ. 6067 కోట్లు, 3) రూ. 31,193 కోట్లు 4) రూ. 66, 561 కోట్లు

Civils 1998

129. నియమిత అర్థికవ్యవస్థలో (Closed Economy) విదేశీవ్యాపారం ఉండదు. అలాంటి సందర్భంలో క్రిందివానిలో సరైనది ఏది? (1)

- 1) GDP=GNP 2) GDP>GNP 3) GDP<GNP 4) GDP # GNP

130. Net National Product (నికర జాతీయోత్పత్తి)కి Net material Product (నికరభౌతిక ఉత్పత్తికి తేడాను క్రింది వానిలో ఏది తెలుపును (1)

- ఎ. NNPలో సేవలు కలసి ఉండును బి. NNPలో సేవలు మినహాయించబడును.
 సి. NMPలో సేవలు కలసి ఉండును. డి. NMPలో సేవలుమినహాయించబడును.
- 1) ఎ మరియు డి 2) బి మరియు డి 3) ఎ మరియు సి డి) బి మరియు సి

ECONOMY

131. భారతదేశంలో ఏ రంగంలో వ్యయ మదింపు పద్ధతి ద్వారా జాతీయాదాయాన్ని గణిస్తున్నారు (3)
 1) వ్యవసాయరంగం 2) మైనింగ్ రంగం 3) నిర్మాణరంగం 4) రవాణారంగం

132. క్రిందివానిని జతచేయండి (4)
 జాబితా - 1
 ఎ. V.K.R.V.RAO
 బి. సుభాష్ చంద్రబోస్
 సి. రాజాచెల్లయ్య
 డి. దండకర్ & రాజ్
 1) ఎ - 3, బి - 4, సి - 2, డి - 1
 3) ఎ - 2, బి - 3, సి - 1, డి - 4
 జాబితా - 2
 1. పేదరికం అంచనా
 2. జాతీయాదాయ అంచనా
 3. Development Planning
 4. కోశవిధానం
 2) ఎ - 4, బి - 3, సి - 2, డి - 1
 4) ఎ - 2, బి - 3, సి - 4, డి - 1

Civils 1999

133. GNP అంతరం అనేది వీనిమధ్య అంతరాన్ని తెలుపును (4)
 1) GNP మరియు NNP 2) GNP మరియు తరుగుదల
 3) GNP మరియు GDP
 4) గరిష్టంగా ఉత్పత్తికాగల GNPకి వాస్తవ, GNPకి మధ్య వ్యత్యాసం (Potential & Actual GNP)
 134. సంక్షేమ కొలమానంగా తలసరి GNPకి గల ప్రధాన పరిమితి ఏది? (1)
 1) తలసరి GNP పెరిగిన ప్రతిసారీ సామాన్యుల జీవనప్రమాణం పెరగకపోవచ్చు
 2) పెరిగే జనాభాను ఇది లెక్కలోకి తీసుకోదు.
 3) ఉపాధి అవకాశాన్ని లెక్కలోకి తీసుకోదు. 4) ప్రభుత్వ వ్యయాన్ని లెక్కలోకి తీసుకోదు

Civils 2000

135. జాబితా 1ను జాబితా 2తో జతచేయండి? (2)
జాబితా - 1
 ఎ. వాల్యూపేడేడ్
 బి. నామమాత్రపు ఆదాయం
 సి. వాస్తవిక ఆదాయం
 డి. బదిలీచెల్లింపులు
 1) ఎ-4, బి-2, బి-3, డి-1
 3) ఎ-4, బి-2, సి-1, డి-3
జాబితా - 2
 1. స్థిరధరలు
 2. ఉత్పత్తి మాత్రిక
 3. పింఛన్లు
 4. ప్రస్తుతధరలు
 2) ఎ-2 బి-4, సి-1, డి-3
 4) ఎ-2, బి-4, సి-3, డి-1
 136. Value added అనగా దీని విలువ (3)
 1) మార్కెట్ ధరల్లో ఉత్పత్తి 2) వస్తుసేవలనుండి తరుగుదలను తీసివేయగా వచ్చేది
 3) వస్తుసేవల విలువ నుండి మధ్యంతర వస్తుసేవల విలువను తీసివేస్తే వచ్చేది,
 4) ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా ఉత్పత్తి

ECONOMY

137. క్రిందివానిలో సరియైనది ఏది? (1)
- 1) స్థూల జాతీయోత్పత్తిలో తరుగుదల కలసి ఉంటుంది
 - 2) వాల్యూయేడెడ్‌లో బదిలీ చెల్లింపులు కలసి ఉంటాయి
 - 3) వ్యష్టి ఆదాయంలో పంచి పెట్టబడని లాభాలు కలసి ఉంటాయి
 - 4) వ్యయార్హ ఆదాయంలో వ్యష్టి పన్నులు కలిసి ఉంటాయి
138. 1983-84 ధరల్లో మార్కెట్ ధరల్లో GNP 1,92,866 కోట్లు మరియు ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GNP 1,71,201 కోట్లు, ఆ సం॥లో ప్రభుత్వం చెల్లించిన సబ్సిడీలు 5,107 కోట్లు అయితే ఆ సం॥లో పరోక్షపన్నులు ఎంత? (2)
- 1). 31, 879 కోట్లు
 - 2). 26,772 కోట్లు
 - 3). 21,625 కోట్లు
 - 4). 16, 558 కోట్లు
139. NNPని GNP ఈ భాగం అధిగమించెను. (GNP Exceeds NNP by) (4)
- 1) మొత్తం పన్నులు
 - 2) ప్రభుత్వ వ్యయం
 - 3) బదిలీ చెల్లింపులు
 - 4) స్థూల పెట్టుబడి, నికరపెట్టుబడి మధ్య వ్యత్యాసం.
140. హిందూవృద్ధి రేటు అనగా (2)
- 1) హిందూ జనాభా వృద్ధికి సంబంధించినది
 - 2) రాజ్ కృష్ణచే ఉపయోగించబడినది. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వృద్ధి స్వభావంగూర్చి ప్రస్తావిస్తూ సంవత్సరానికి 3.5% ఉందని వ్యాఖ్యానించినది.
 - 3) అమర్త్యసేన్‌చే ఉపయోగించబడినది. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వృద్ధి స్వభావం గూర్చి ప్రస్తావిస్తూ సంవత్సరానికి 3.5% వృద్ధి ఉందని వ్యాఖ్యానించినది.
 - 4) V.K.R.V.RAOచే ఉపయోగించబడినది. భారత ఆర్థికవ్యవస్థ వృద్ధి స్వభావం గూర్చి ప్రస్తావిస్తూ సుమారు 4% ఉందని వ్యాఖ్యానించినది.
- Civils 2001**
141. క్రిందివానిలో భారతదేశంలో జాతీయోదాయంను గణించే సంస్థ ఏది (2)
- 1) NCAER
 - 2) CSO
 - 3) NSS
 - 4) RBI
142. Assertion (A) : బదిలీ చెల్లింపులు జాతీయోదాయం అంచనాల్లో భాగంకాదు,
Reason (R) : బదిలీ చెల్లింపులు అనేవి ఉత్పత్తికారకాల సేవలకుచేసే చెల్లింపులు కావు (1)
- 1) A మరియు R సరియైనవే, మరియు R, Aకు సరైన వివరణ,
 - 2) A మరియు Rలు సరియైనవే, కాని R, Aకు సరైన వివరణ కాదు
 - 3) A సరైనది మరియు R సరైనది కాదు
 - 4) A సరైనదికాదు R సరైనది
143. ప్రైవేట్ కార్పొరేట్ రంగం యొక్క పొదుపును సూచించేవి (2)
- 1) కంపెనీ మొత్తం లాభాలు
 - 2) పంచి పెట్టబడని లాభాలు
 - 3) వ్యయానికి మించిన లాభాలు
 - 4) వాటాదార్లకు చెల్లించే డివిడెండ్లు
144. ఒక ఆర్థికవ్యవస్థలో మార్కెట్ ధరల్లో నికరజాతీయోదాయం \$20 వేల మిలియన్లు, పరోక్ష పన్నులు \$ 2000 మీ, సబ్సిడీలు \$ 1000మి, జనాభా 150 మీ, అయితే ఉత్పత్తికారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా జాతీయోదాయం ఎంత? (2)
- 1) \$ 21,000మిలియన్లు
 - 2) \$19,000 మిలి
 - 3) \$ 23,000
 - 4) \$ 22,000

ECONOMY

Civils 2002

145. ఆదాయ మదింపు పద్ధతిలో జాతీయాదాయాన్ని అంచనావేసినపుడు క్రింది వానిలో ఒకటి భాగం కాదు (4)

- 1) భాటక ఆదాయం 2) పంచపెట్టుబడని లాభాలు 3) మిశ్రమ ఆదాయం 4) పింఛన్లు

146. ఒక ఆర్థికవ్యవస్థకు సంబంధించి క్రింది సమాచారం ఇవ్వబడినది (3)

వినియోగం	5000/-	స్థూలపెట్టుబడి	1000/-
ప్రభుత్వ కొనుగోళ్లు	800/-	ఎగుమతులు	600/-
దిగుమతులు	800/-	తరుగుదల	250/-

అయితే మార్కెట్ ధరల్లో GNP ఎంత?

- 1) 7100 2) 6850 3) 6600 4) 6350

147. భారత పారిశ్రామిక వృద్ధిరేటు 6%మని ఊహించండి. దేశ GDPలో పారిశ్రామిక రంగం వారూ 25% అయితే దేశ GDP వృద్ధిలో పారిశ్రామిక వృద్ధి ఎంత? (4)

- 1) 3% 2) 2.5% 3) 2% 4) 1.5%

148. క్రింది వాఖ్యానాల్లో సరైనది ఏది (3)

- ఎ. ఒక ఆర్థికవ్యవస్థలో ఉత్పాదక సామర్థ్యం పెరుగుతుందంటే స్థూల ప్రైవేట్ దేశీయ పెట్టుబడి తరుగుదలను అధిగమించును
 బి. ప్రభుత్వ ఋణాలపై వడ్డీ జాతీయాదాయంలో భాగం కాదు, కాని వ్యష్టిఆదాయంలో భాగం.
 సి. ఇన్వెంటరీలు విస్తరించేకొద్దీ పెట్టుబడులు ఉపసంహారం జరిగినట్లు
 డి. నూనత ఇండ్లు కొనుగోలు పెట్టుబడిలో భాగంగా GNPలో తీసుకొంటారు.
- 1) ఎ మరియు బి 2) సి మరియు డి 3) ఎ, బి మరియు డి 4) ఎ, సి మరియు డి

Civils 2003

149. మార్కెట్ ధరల్లో GNP 10,000/- నికర విదేశాకరక ఆదాయం 1000/-, పరోక్షపన్నులు 800/-, సబ్సిడీలు 500/- తరుగుదల 1000/-, అయిన GDP_{MP} ఎంత? (1)

- 1) 9000 2) 4,000 3) 7,700 4) 13, 300

150. జాబితా 1ను, జాబితా 2తో జతపరుచుము (2)

జాబితా - 1

- ఎ. మూలధన వినియోగం
 బి. సబ్సిడీలు
 సి. వ్యష్టిపన్నులు
 డి. వ్యష్టి పొదుపు

జాబితా - 2

1. ఉత్పత్తికారకాల దృష్ట్యా NI లెక్కించేటప్పుడు గణిస్తారు
 2. వ్యయార్హ ఆదాయం లెక్కించేటప్పుడు మినహాఇస్తారు.
 3. వ్యష్టి వ్యయాన్ని లెక్కించేటప్పుడు మినహాఇస్తారు
 4. NNP లెక్కించే టప్పుడు మినహాయించబడును

	ఎ	బి	సి	డి		ఎ	బి	సి	డి
1)	3	1	2	4	2)	4	1	2	3
3)	3	2	1	4	4)	4	2	1	3

ECONOMY

151. క్రిందివానికి సంబంధించి సరైనది ఏది? (4)
- ఎ. ధరలు పెరిగేకాలంలో ప్రస్తుతధరల్లో NNP, స్థిరధరల్లో NNP కంటే తక్కువగా ఉంటుంది.
- బి. ధరలు పెరిగేకాలంలో ప్రస్తుత ధరల్లో NNP, స్థిరధరల్లో NNP కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది.
- సి. ధరలు పెరుగడంతో సంబంధంలేకుండా ప్రస్తుత ధరల్లో NNP, స్థిరధరల్లో NNP సమానంగా ఉండును.
- డి. ధరల్లో మార్పు లేనప్పుడు (Stable Prices) ప్రస్తుత ధరల్లో NNP, స్థిరధరల్లో NNP సమానంగా ఉండును.
- 1) ఎ మరియు బి 2) ఎ మరియు సి 3) బి మరియు సి 4) బి మరియు డి
152. 1985 నుండి 1995 సంవత్సరానికి GNP 1000 కోట్లనుండి 1500 కోట్లకు పెరిగెను. ఇదే కాలంలో ధరలసూచీ 100 నుంచి 200 కి పెరిగెను. అయితే 1985 ధరలలో 1995 నాటి GNP ఎంత? (2)
- 1) 1000 కోట్లు రూ. 2) 750 కోట్లు రూ. 3) 1500 కోట్లరూ. 4) 500 కోట్ల రూ.
153. బదిలీ చెల్లింపులు, Capital gains, చట్ట వ్యతిరేఖ కార్యకలాపాలకు సంబంధించి సరియైనది ఏది (2)
- 1) బదిలీ చెల్లింపులు, కేపిటల్ గెయిన్స్ లను కల్పి, చట్టవ్యతిరేఖ కార్యకలాపాలను జాతీయోత్పత్తిలో మినహాయిస్తారు.
- 2) బదిలీ చెల్లింపులు, కేపిటల్ గెయిన్స్, చట్ట వ్యతిరేఖ కార్యకలాపాలను జాతీయోత్పత్తి నుంచి మినహాయిస్తారు.
- 3) బదిలీ చెల్లింపులు కలిపి, కేపిటల్ గెయిన్స్ చట్ట వ్యతిరేఖ కార్యకలాపాలు జాతీయోత్పత్తి నుండి మినహాయిస్తారు.
- 4) ఈ మూడు మార్కెట్ కార్యకలాపాలు జాతీయోత్పత్తిలో కలుపుతారు.
154. భారతదేశ జాతీయాదాయానికి ప్రధాన ఆధారం (3)
- 1) ప్రాథమిక రంగం 2) ద్వితీయ రంగం 3) తృతీయ రంగం 4) విదేశీరంగం

Civils 2004 & 2005

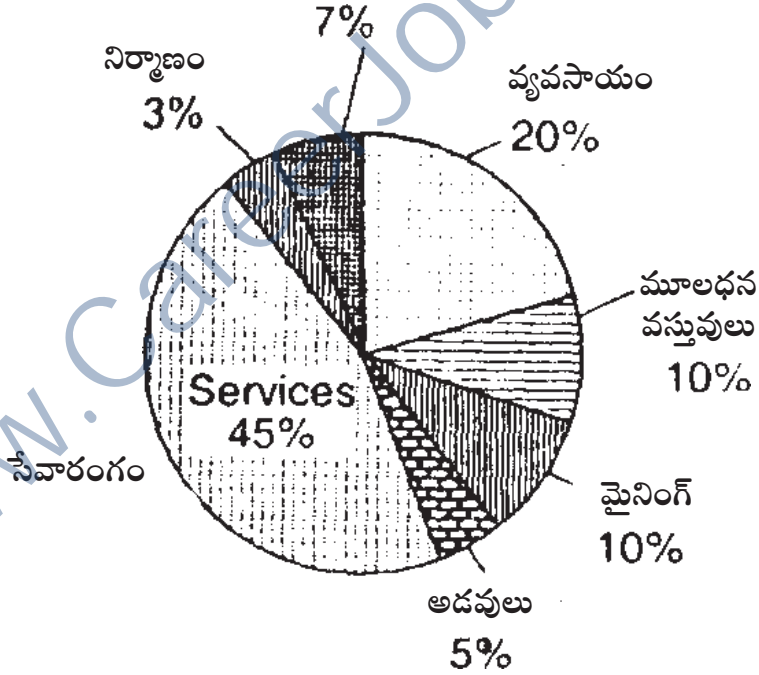
155. క్రిందివానిలో ఒకటి తప్పుగా ఇవ్వబడింది. అది ఏది (4)
- 1) జాతీయాదాయం = ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి
- 2) $NNP = GNP - D$ 3) మార్కెట్ ధరలలో $NDP =$ ఉత్పత్తి కారక ల ఖరీదు దృష్ట్యా $NDP +$ నికర పరోక్ష పన్నులు
- 4) $GNP = GNP -$ నికర విదేశీ కారక ఆదాయం
156. ఆర్థికవ్యవస్థలో GDP వార్షిక వృద్ధిరేటు 5%, వార్షిక జనాభా వృద్ధిరేటు 2%, వార్షిక తరుగుదల 0.1% కాగా, వార్షికంగా తలసరి GDP పెరుగుదల ఎంత (4)
- 1) 2.4% 2) 2.5% 3) 2.9% 4) 3.0%

Civils 2006

157. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి (NNP_{FC})లో భాగం కానిది (3)
- 1) పంచి పెట్టబడని లాభాలు 2) భాటకం 3) తరుగుదల 4) వడ్డీ
158. రూ. 1000 విలువగల ఒకపాత్రను తయారు చేసేందుకు రూ. 500 విలువగల రాగిని, 100 రూ. విలువగల ఇతర మెటీరియల్స్ను ఉపయోగించి, వేతనాలుగా 100 రూ. చెల్లించెను. అయితే ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో Value Added ఎంత? (4)
- 1) 1000/- 2) 500/- 3) 400/- 4) 300/-
159. క్రిందివానిలో సరియైనది ఏది (1)
- 1) ఆదార సంవత్సరంలో, ప్రస్తుత ధరలలో GDP, స్థిరధరలలో GDP ఒకేలా ఉండును
- 2) ప్రస్తుత ధరలలో GDP అనేది ఆధారసం॥ ధరలలో అంతిమ ఉత్పత్తిని హెచ్చిస్తే వచ్చును.
- 3) స్థిరధరలలో GDP అనేది ఆధార సం॥ ధరలలో అంతిమ ఉత్పత్తిని హెచ్చిస్తే వచ్చును.
- 4) ప్రస్తుత సం॥ ధరలలో, ప్రస్తుత ధరలలో GDP, స్థిరధరలలో GDP ఒకేలా ఉండును.

ECONOMY

- 1) 1 & 3 2) 1 & 2 3) 3 & 4 4) 2 & 4
160. భారతదేశం 2003-04లో వాస్తవ GDP 8% వృద్ధిని అధిగమించింది. అయితే గతంలో ఏ మూడు సంవత్సరాలు వాస్తవ GDP 8% కంటే ఎక్కువగా నమోదైంది. (1)
- 1) 1967-68, 1975-76 మరియు 1988-89 2) 1966-67, 1980-81, 1994-95
- 3) 1955-56, 1982-83, & 2001-02 4) 1972-73, 1985-86, 1999-2000
161. క్రిందివానిని పరిశీలించి కోడ్‌ను ఉపయోగించి సరియైనది ఎన్నుకొనండి. (4)
- Assertion (A) : ద్రవ్యోల్బణ కాలంలో వాస్తవ ఆదాయం ద్రవ్య ఆదాయం కంటే ఎక్కువ
- Reason (R) : వాస్తవ ఆదాయం = ద్రవ్య ఆదాయం / ధరల సూచీ
- 1) A మరియు R సరియైనవే. R అనేది A కి సరియైన వివరణ
- 2) A మరియు R సరియైనవే కాని R అనేది A కి సరియైన వివరణకాదు
- 3) A సరియైనది కాని R తప్పు 4) A తప్పు కాని R సరియైనది
162. భారతదేశంలో జాతీయాదాయ అంచనాలు దీనిపై ఆధారపడి ఉన్నవి (3)
- 1) net Income Method మాత్రమే 2) net out put Method మాత్రమే
- 3) net Income, net output, మరియు net expenditure methods 4) net Expenditure method మాత్రమే
163. పైనున్న Pie-chartలో GDP లో వివిధరంగాల వాటా లివ్వబడినవి. అవరోహణ క్రమంలో క్రిందిరంగాలను అమర్చండి. వినియోగ వస్తువులు (2)

- 1) తృతీయరంగం
- 2) ద్వితీయ రంగం
- 3) ప్రాథమిక రంగం

ECONOMY

1) 1, 2, 3

2) 1, 3, 2

3) 3, 1, 2

4) 3, 2, 1

Civils 2007

164. జాతీయాదాయ అకౌంట్లలో క్రిందివానిలో దేనిని తీసుకుంటారు (3)

ఎ) షేర్లు, బాండ్లు కొనుగోలు (Purchase of shares and bonds)

బి) రెసిడెన్షియల్ పెట్టుబడి విలువ (Value of residential Investment)

సి) స్వయం వినియోగ ఉత్పత్తి విలువ (Value of production for self consumption)

డి) మధ్యంతర వస్తువుల విలువ (Value of Intermediate goods)

1) ఎ & బి

2) బి మాత్రమే

3) బి & సి

4) సి & డి

165. క్రింది వాక్యాలను పరిశీలించి కోడ్నుపయోగించి సరియైన దానిని ఎన్నుకొనండి (4)

Assertion (A) : GNP ఎల్లప్పుడూ GDP కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది

Reason (R) : GNP ని పొందేందుకు GDPకి NFIA చేరుస్తారు

Codes :

1) A మరియు R రెండు సరియైనవే. మరియు R అనేది A కి సరియైన వివరణ

2) A మరియు R రెండూ సరియైనవే. కాని A కి R సరియైన వివరణ కాదు.

3) A సరియైనది R తప్పుగా ఉంది

4) A తప్పుగా ఉంది R సరియైనది

166. క్రింది రంగాలలో 2005-06 సం॥నికి వాస్తవ GDPలో అవి అందించే వాటాలు బట్టి సరైన అవరోహణ క్రమాన్ని ఎన్నుకొనండి (4)

1. వ్యవసాయం అనుబంధరంగాలు

2. పరిశ్రమ

3. నిర్మాణం

4. కమ్యూనిటీ, సామాజిక వ్యక్తిగత సేవలు

1) 1-4-3-2

2) 1-2-4-3

3) 2-1-3-4

4) 2-1-4-3

Civils 2008

167. Value of output మరియు Value - addedకి మధ్యతేడాను క్రిందివానిలో ఒకటి తెలుసుకొనుటద్వారా గ్రహించవచ్చు (1)

1) మధ్యంతర ఉత్పత్తి కారకాల విలువ (Value of Intermediate inputs)

2) నికర పరోక్ష పన్నుల విలువ (Value of net indirect Taxes)

3) దిగుమతులవిలువ (Value of Imports)

4) స్థిరమూలధన వినియోగం (Value of consumption of fixed capital)

168. క్రింది అంశాలకుసంబంధించి (1)

నామమాత్రపు GNP మార్పు శాతం = 1.8

జనాభా మార్పు శాతం = 0.5

ధరలస్థాయి మార్పు శాతం = 1.3

ECONOMY

GROUP - I మాదిరి ప్రశ్నలు

1. జాతీయదాయమును నిర్వచించి, ఏ విధంగా అంచనా వేస్తారో తెలపండి.
2. జాతీయదాయపు అంచనాలను పేర్కొని, మదించేటప్పుడు మినహాయించే అంశాలు తెలపండి.
3. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో జాతీయదాయంలో వచ్చిన నిర్మాణాత్మక మార్పులను వివరించి ఎందుకు ఉపాధిని పెంచలేకపోవచ్చున్నదో తెలపండి.
4. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో వివిధ రంగాలలో ఆధారపడిన శ్రామికులు శాతం మార్పు ఎట్లా ఉంది? ఈ స్వరూపంలో మార్పు తీసుకురావడానికి తీసుకోవలసిన చర్యలు సూచించండి?
5. తలసరి ఆదాయం వృద్ధి, ధోరణులు స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, స్వాతంత్ర్యం తరువాత ఏ విధంగా ఉన్నాయి?
6. మానవాభివృద్ధి సూచి నిర్మాణంలో తీసుకునే అంశాలు పేర్కొని మానవాభివృద్ధిలో భారత్ క్షీణిస్తుందా? విశ్లేషించుము.
7. ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను దృష్టిలో పెట్టుకొని వృద్ధికి, మానవాభివృద్ధికి గల సంబంధాన్ని విశ్లేషించుము.
8. GDI లోని అంశాలను పేర్కొని, ఈ మధ్య కాలంలోని GDI లో భారత్ స్థానం ఎలా ఉంది?
9. వివిధ రాష్ట్రాలలో మానవాభివృద్ధి సూచీలను సరిపోల్చి 2001 NHDR లో ముఖ్యాంశాలను తెలపండి.
10. “భారత్‌లో మానవాభివృద్ధి పురోగతిని తెలిపి, ఆ దిశగా భారత్ తీసుకుంటున్న చర్యలు” వివరించండి.

REFERENCE BOOKS

NATIONAL INCOMEA.P. ECONOMY

1. DUTT & SUNDARAM - INDIAN ECONOMY	1. SOCIO-ECONOMIC SURVEY 2008-09
2. MISRA & PURI	2. A.P. ఆర్థిక సంస్కరణలు
3. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ - సమస్యలు	3. 50 years of A.P.
4. II BA (Telugu Academy)	4. Current DATA
5. Macro Economics - Dhingra	
6. Economic Survey 2008-09 (India)	

ECONOMY

PRACTICE TEST

- స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం భారతదేశంలో జాతీయాదాయాన్ని శాస్త్రీయ పద్ధతిలో అంచనా వేసినది ఎవరు?
 1. V.K.R.V.రావు
 2. దాదాభాయి నౌరోజి
 3. P.C.మహల్ నాబిన్
 4. J.R.పిక్స్
- దేశీయ ఉత్పత్తి అనగా?
 1. దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో దేశీయులచే చేయబడే ఉత్పత్తి.
 2. దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో దేశీయులు మరియు ఇతరులచే చేయబడే ఉత్పత్తి.
 3. దేశీయులచే దేశంలోపలగాని దేశాల బయటగాని చేసే ఉత్పత్తి
 4. దేశ భౌగోళిక సరిహద్దులలో ఇతరుల మాత్రమే చేసే ఉత్పత్తి.
- భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో ద్వితీయ రంగము దేనిని కలిగి ఉండలేదు.
 1. తయారీ రంగము
 2. నిర్మాణము
 3. గనులు త్రవ్వకం
 4. విద్యుత్ గ్యాస్, నీటి సరఫరా
- మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తి దీనికి సమానము?
 1. GNP-మూలధన వినియోగము
 2. GNP-నికర విదేశీకారకాదాయం
 3. GDP-మూల ధన వినియోగము
 4. GDP+నికర విదేశీకారకాదాయం
- V.K.R.V. రావు దేనికి ఎక్కువ సేవలు అందించెను?
 1. సంక్షేమ అర్థశాస్త్రం
 2. పాక్షిక సమతౌల్య సమతౌల్య విశ్లేషణ
 3. జాతీయ ఆదాయ అకౌంట్లు
 4. పేదరికము
- స్థూల జాతీయోత్పత్తికి, స్థూల దేశీయోత్పత్తికి మధ్యగల తేడా దీనికి సమానము?
 1. స్థూల విదేశీ పెట్టుబడి
 2. నికర ఎగుమతులు
 3. నికర విదేశీకారకాదాయము
 4. నికర విదేశీ పెట్టుబడి
- క్రింది వానిలో విత్త వ్యవహారము(Financial Transaction) ఏది?
 1. ప్లాట్ (Plot) కొనుగోలు అమ్మకము
 2. ఆహారధాన్యాల కొనుగోలు అమ్మకము
 3. భవనము కొనుగోలు, అమ్మకము
 4. షేర్లు అమ్మకము, కొనుగోలు.
- జనాభా వృద్ధి రేటు 2%, స్థూల జాతీయోత్పత్తి వృద్ధిరేటు 8% అయితే తలసరి ఆదాయ వృద్ధి రేటు?
 1. 7%
 2. 4%
 3. 6%
 4. 10%
- వాస్తవ జాతీయ ఆదాయాన్ని ఎలా పొందవచ్చు?
 1. వస్తు ఉత్పత్తిని గణించుట ద్వారా
 2. NNPని డిఫ్లేట్ చేయుట ద్వారా
 3. NNPని ఇన్ ఫ్లేట్ (Inflating NNP)చేయుట ద్వారా

4. NNPని రిఫ్లేట్ చేయుట (reflating NNP)ద్వారా
10. వ్యష్టి ఆదాయము, వ్యయార్హ ఆదాయము మధ్య తేడా దీనికి సమానము?
 1. వినియోగ వ్యయము
 2. వ్యష్టి పన్నులు
 3. తరుగుదల
 4. పొదుపు
11. జాతీయదాయ గణనలో దీనిని మినహాయిస్తారు?
 1. పాత యంత్రం అమ్మగా వచ్చిన ఆదాయము
 2. లాటరీలు ద్వారా వచ్చే ఆదాయము
 3. షేర్లు అమ్మకం వల్ల వచ్చిన ఆదాయము
 4. పైవన్నియు
12. 2010-11 ఆర్థిక సర్వే ప్రకారము, 2010-11 (Advanced అంచనాలు), సంవత్సరానికి ప్రస్తుత ధరలలో భారత స్థూల దేశీయోత్పత్తి ఎంత ఉండగలదని అంచనా వేసెను?
 1. 49,86,426 కోట్లు
 2. 55,82,623 కోట్లు
 3. 65, 50, 271 కోట్లు
 4. 78,77,947 కోట్లు
13. వాస్తవ జాతీయ ఆదాయము ఎప్పుడు ప్రభావితము చెందును అనగా?
 1. ప్రజలు ఎక్కువగా త్రాగుట వలన (People take more to drink)
 2. ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఒడిదుడుకులు ఉన్నప్పుడు
 3. ఉత్పత్తి నిరంతరంగా పెరిగినప్పుడు
 4. ధరలు నిరంతరంగా పెరిగినప్పుడు
14. 2010 మానవాభివృద్ధి నివేదిక ప్రకారము క్రింది దేశాలలో తక్కువ ఆయుర్దాయం గల దేశము?
 1. భారతదేశము
 2. బంగ్లాదేశ్
 3. పాకిస్తాన్
 4. ఇరాన్
15. దాదాభాయి నౌరోజి మన దేశంలో మొదటి సారిగా జాతీయ ఆదాయాన్ని అంచనా వేసినవ్వడు జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు వరుసగా
 1. రూ.1689 కోట్లు, రూ.62
 2. రూ.250కోట్లు, రూ.30
 3. రూ.240 కోట్లు, రూ.25
 4. రూ.340 కోట్లు, రూ.20
16. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో స్థిర ధరలలో GSDPని అంచనా వేసేందుకు ప్రస్తుతం తీసుకొనే ఆధార సంవత్సరం?
 1. 1993-94
 2. 1999-2000
 3. 2000-2001
 4. 2004-2005
17. సాధారణంగా జాతీయదాయం అనగా
 1. మార్కెట్ ధరలలో స్థూల జాతీయోత్పత్తి
 2. మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి
 3. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా స్థూల దేశీయోత్పత్తి
 4. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి
18. స్థిర ధరలలో ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా భారత స్థూల దేశీయోత్పత్తి అత్యధికంగా సమోదైన సంవత్సరం ఏది?
 1. 10వ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరం
 2. 7వ ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరం

ECONOMY

3. 7వ ప్రణాళిక 4వ సంవత్సరం
4. 10వ ప్రణాళికలో 2వ సంవత్సరం
19. క్రింది వానిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో స్థూల రాష్ట్ర ఉత్పత్తిని గణించేందుకు ఉపయోగించే పద్ధతి?
 1. నికర ఆదాయ పద్ధతి మాత్రమే
 2. నికర ఆదాయ, వ్యయ పద్ధతి మాత్రమే
 3. నికర ఆదాయ, ఉత్పత్తి, వ్యయ పద్ధతులు
 4. నికర ఉత్పత్తి పద్ధతి మాత్రమే.
20. బదిలీ చెల్లింపులను జాతీయాదాయ అకౌంట్ లో తీసుకోక పోవడానికి కారణము?
 1. అవి ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు చెల్లించే ప్రతిఫలాలు కావు
 2. వాటిని ఖచ్చితంగా గణించే మార్గం లేదు.
 3. అవి వ్యష్టి ఆదాయంలో అప్పటికే భాగమై ఉంటాయి. 4. అవి కంపెనీ లాభాలలో భాగమై ఉంటాయి. కాబట్టి.
21. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో మానవాభివృద్ధి సూచిని నిర్మించే బాధ్యత ఇది చేపట్టినది
 1. రాష్ట్ర ఆర్థిక గణాంక శాఖ
 2. ఆర్థిక సామాజిక అధ్యయన కేంద్రము
 3. కేంద్ర గణాంక సంస్థ
 4. రాష్ట్ర ప్రణాళికా బోర్డు
22. ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవాభివృద్ధి సూచిలో మొదటి స్థానంలో నిలిచిన జిల్లా
 1. క్రీష్ణా
 2. తూర్పు గోదావరి
 3. హైదరాబాద్
 4. విశాఖపట్నం
23. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 2010-11 సంవత్సరం అడ్వాన్స్ డ్ అంచనాలలో ప్రస్తుత ధరలలో తలసరి ఆదాయం సుమారు?
 1. 40వేలు
 2. 50వేలు
 3. 60వేలు
 4. 70వేలు
24. స్థిర ధరలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో అత్యధిక, అత్యల్ప తలసరి ఆదాయం గల జిల్లాలు.
 1. హైదరాబాద్, విజయనగరం
 2. విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం
 3. విశాఖపట్నం, విజయనగరం
 4. హైదరాబాద్, శ్రీకాకుళం
25. 11వ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొదటి 4 సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం సమోదా చేసుకున్న సగటు వృద్ధి రేటు?
 1. 7.93%
 2. 8.16%
 3. 5.3%
 4. 9.2%
26. రెండు సార్లు లెక్కింపువల్ల కలిగే ఫలితము?
 1. జాతీయ ఉత్పత్తి అల్పంగా అంచనా వేయబడును
 2. జాతీయ ఉత్పత్తి అధికంగా అంచనా వేయబడును
 3. జాతీయ ఉత్పత్తికి సంబంధించి తప్పుత్రోవ పట్టించే ముగింపు వచ్చును
 4. ఏదీకాదు
27. భారతదేశం లాంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో జాతీయాదాయం గణించేటప్పుడు ఆర్థిక వేత్తలు ఎదుర్కొనే సమస్య?
 1. భావనాత్మక సమస్యలు
 2. గణాంక సమస్యలు
 3. భావనాత్మక, మరియు గణాంక సమస్యలు

4. భావనాత్మక మరియు గణాంక సమస్యలు రెండూ కావు.
28. స్థూల జాతీయాదాయంను దీనిని కలుపుట ద్వారా పొందవచ్చు.
 1. శ్రామికుల ఆదాయము
 2. ఆస్తులు, వ్యవస్థాపన నుంచి వచ్చే ఆదాయము
 3. స్వయం ఉపాధిలో వచ్చే మిశ్రమ ఆదాయం
 4. పైవన్నియు
29. తరుగుదల అనేది, దీనియొక్క కోల్పోయిన విలువ
 1. వినియోగ వస్తువులు
 2. మూలధన ఆస్తులు
 3. చర ఆస్తులు
 4. అంతిమ వస్తువులు
30. తలసరి ఆదాయము ఈ సందర్భంలో పెరుగును?
 1. GNP మరియు జనాభా ఒకే రేటులో పెరిగినపుడు
 2. GNP మరియు జనాభా రెండూ తగ్గినపుడు
 3. జనాభా కంటే GNP పెరుగుదల వేగంగా ఉన్నప్పుడు
 4. జనాభా పెరుగుదల కంటే GNP పెరుగుదల నెమ్మదిగా ఉన్నప్పుడు
31. ప్రస్తుతం భారతదేశంలో ప్రాథమికరంగం నుంచి వచ్చిన ఆదాయము
 1. సేవారంగం కంటే ఎక్కువగాను, ద్వితీయరంగం కంటే తక్కువగా ఉన్నది
 2. ద్వితీయ, తృతీయ రంగాల కంటే ఎక్కువగా ఉంది
 3. ద్వితీయ, తృతీయ రంగాల కంటే తక్కువ ఉంది
 4. తృతీయ రంగం కంటే తక్కువగాను, ద్వితీయ రంగం కంటే ఎక్కువగాను ఉన్నది.
32. “వాస్తవ ప్రవాహం నుంచి ద్రవ్యప్రవాహం అవిర్భవిస్తుంది”. క్రింది వానిలో ఒకటి ఈ వ్యాఖ్యానానికి సంబంధించినది కాదు?
 1. వేతన చెల్లింపులు
 2. వస్తువుకు చెల్లించే ధరలు
 3. బాటకం చెల్లింపులు
 4. పంచనం చెల్లింపులు
33. NNP కంటే GNP ఎక్కువగా ఉండేది
 1. మొత్తం పన్నులు పరిమాణము
 2. ప్రభుత్వ వ్యయము
 3. బదిలీ చెల్లింపులు
 4. స్థూల పెట్టుబడికి, నికరపెట్టుబడికి మధ్య గల వ్యత్యాసం
34. GNP Gap(GNP అంతరము) దీని మధ్య తేడాను తెలుపును
 1. GNP కి NNP కి మధ్య తేడా
 2. NNP-కాలువ్యయము
 3. ద్రవ్యోల్బణం-NNP
 4. సంవత్సరంలో ఉత్పత్తి చేయగల గరిష్ట GNP-వాస్తవ GNP
35. GNP లో గాని, NNP లో గాని ఇది కలిసి ఉండదు.
 1. తరుగుదల
 2. సేవల ఉత్పత్తి
 3. పర్యావరణ కాలుష్యానికయ్యే సాంఘిక వ్యయం
 4. పైవన్నియు
36. భారతదేశంలో మొదటి పంచవర్ష ప్రణాళిక నుంచి
 1. జాతీయ ఆదాయం పెరుగుతుంది. తలసరి ఆదాయం మారలేదు
 2. జాతీయాదాయం పెరుగుతుంది. కాని తలసరి ఆదాయం తగ్గుతున్నది
 3. జాతీయాదాయం పెరుగుతుంది. తలసరి ఆదాయం

ECONOMY

- తక్కువ రేటుతో పెరుగుతోంది.
- జాతీయ, తలసరి ఆదాయాలు రెండూ వేగంగా పెరుగుతున్నవి
37. 1949 జాతీయాదాయ కమిటీలో సభ్యులు
- మహల్ నోబిస్, దాదాభాయ్ నౌరోజీ, గాడ్గిల్
 - వకీల్, బ్రహ్మానందం, మహల్ నోబిస్
 - V.K.R.V.రావు, మహల్ నోబిస్, సైమన్ కుజ్నెట్స్
 - మహల్ నోబిస్, గాడ్గిల్, V.K.R.V.రావు
38. క్రిందివానిలో జాతీయ ఆదాయ అకౌంట్లో కలిపేది?
- గృహిణి సేవలు
 - సృగ్గర్ ఆదాయం
 - నైట్ వాచ్మెన్ సేవలు
 - సన్యాసుల సేవలు (Monks)
39. మార్కెట్ ధరలలో జాతీయ ఆదాయం కంటే, స్థిర ధరలలో జాతీయ ఆదాయం ఎప్పుడు ఎక్కువగా ఉంటుంది. అనగా?
- ధరలు తగ్గుతున్నప్పుడు
 - ధరలు పెరుగుతున్నప్పుడు
 - స్థిర ధరలు ఉన్నప్పుడు
 - వ్యయాలు మారుతున్నప్పుడు
40. 2010-11 అడ్వాన్స్డ్ అంచనాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర స్థూల ఉత్పత్తికి వివిధ రంగాలు అందించే వాటాలు తగ్గుచున్న క్రమంలో
- సేవలు-వ్యవసాయం-పరిశ్రమలు
 - సేవలు-పరిశ్రమలు- వ్యవసాయం
 - పరిశ్రమ-వ్యవసాయం- సేవలు
 - వ్యవసాయం-సేవలు-పరిశ్రమ
41. భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఆదాయ మదింపు పద్ధతిని ఈ రంగంలో లభించే ఆదాయాన్ని గణించేందుకు ఉపయోగించుట లేదు?
- బ్యాంకింగ్, భీమా
 - విద్యుత్, గ్యాస్, నీటి సరఫరా
 - రిజిస్టర్డ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ ఎస్టా బ్లిష్మెంట్
 - ప్రభుత్వ పాలన
42. పిగు వైపరిత్యము దీనికి సంబంధించినది?
- అల్ప ఉద్యోగితకు వేతన కోత అవసరము
 - ఆదాయం పెరిగే కొద్ది ద్రవ్య ఉపాంత ప్రయోజనం క్షీణిస్తుంది.
 - జాతీయ ఆదాయ అకౌంట్లో భర్తకి భార్య చేసే చెల్లింపులేని సేవలు తీసుకోకపోవడం
 - ఏదీ కాదు
43. క్రింది వానిలో సరియైన వాక్యమేది? ఉత్పత్తి విలువ మరియు విలువ చేర్పు మధ్యతేడా క్రింది వానిలో ఒకటి తెలిస్తే చూపవచ్చు.
- మధ్యంతరాల ఉత్పాదకాల విలువ
 - నికర పరోక్ష పన్నుల విలువ
 - దిగుమతుల విలువ
 - స్థిర మూలధనపు వినియోగపు విలువ
44. వ్యయార్హదాయమునకు గృహరంగం చెల్లించే ప్రత్యేక పన్నులు చేరిస్తే అది దీనిని సమానము?
- కారక ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి
 - మార్కెట్ ధరలలో నికర దేశీయోత్పత్తి

- వ్యష్టి ఆదాయము
 - ఫ్రైవేటు ఆదాయము
45. జాతీయాదాయం నుంచి వ్యయార్హదాయాన్ని పొందేందుకు
- ఆదాయ పన్నులను చేర్చి బదిలీ చెల్లింపులను కూడా చేర్చాలి.
 - ఆదాయ పన్నులను చేర్చి బదిలీ చెల్లింపులను తీసివేయాలి.
 - ఆదాయ పన్నులను తీసివేసి బదిలీ చెల్లింపులు కలపాలి
 - ఆదాయ పన్నులను తీసివేసి బదిలీ చెల్లింపులు కూడా తీసివేయాలి.
46. పెట్టుబడి దీనికి ప్రాతినిధ్యం వహించును?
- ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును.
 - ఆదాయ ప్రవాహాన్ని పెంచును.
 - ఆదాయ ప్రవాహాన్ని తగ్గించును మరియు పెంచును.
 - ఏదీకాదు
47. మార్కెట్ ధరలలో GNP 500 కోట్లు, నికర విదేశీకారకాదాయం 50 కోట్లు, పరోక్ష పన్నులు 40 కోట్లు, సబ్సిడీలు 20 కోట్లు అయితే ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా GDP ఎంత?
- 470 కోట్లు
 - 490 కోట్లు
 - 610 కోట్లు
 - 430 కోట్లు
48. నాలుగు రంగాల ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఆదాయ చక్రీయ ప్రవాహానికి ఛిద్రాలు (Leakages)గా పని చేసేవి?
- పొదుపు
 - పెట్టుబడి
 - పన్నులు
 - దిగుమతులు
 - ప్రభుత్వ వ్యయం
 - ఎగుమతులు
- క్రింది కోడ్లను ఉపయోగించి సరియైనది ఎన్నుకొనుము?
- A, B, C
 - A, C, D
 - A, C, E
 - C, D, F
49. హిందూ వృద్ధి రేటు అనగా?
- స్వామినాథన్ చే చెప్పబడి వ్యవసాయ వృద్ధి 3.5% ఉండుట
 - రాజ్ క్రిష్ణచే చెప్పబడి జాతీయాదాయ వృద్ధి 3.5% ఉండుట
 - అమర్త్యసేన్ చే ఉపయోగించబడి ఆర్థిక వృద్ధి 3.5% ఉండుట
 - రాజ్ క్రిష్ణచే ఉపయోగించబడి మొదటి మూడు దశకాలలో జాతీయాదాయ వృద్ధి 3.5% ఉండుట
50. ఉత్పత్తి కారకాల ఖరీదు దృష్ట్యా నికర జాతీయోత్పత్తి కంటే మార్కెట్ ధరలలో నికర జాతీయోత్పత్తి ఎప్పుడు ఎక్కువ ఉంటుంది. అనగా?
- ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు > పరోక్ష పన్నులు
 - ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు < పరోక్ష పన్నులు
 - ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు = పరోక్ష పన్నులు
 - ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు ≥ పరోక్ష పన్నులు

KEY

1.1	2.2	3.3	4.3	5.3	6.3	7.4
8.3	9.2	10.2	11.4	12.4	13.3	14.1
15.4	16.4	17.4	18.3	19.3	20.1	21.2
22.3	23.3	24.4	25.1	26.2	27.3	28.4
29.2	30.3	31.3	32.4	33.4	34.4	35.3
36.3	37.4	38.3	39.1	40.2	41.3	42.3
43.1	44.3	45.3	46.2	47.4	48.2	49.4
50.2						